

ကုသိုလ် နှင့် အကုသိုလ်

ဦးရွှေအောင်

မဟာဝိဒ္ဓါ (သက္ကတ)
ဝဋ်သကာ နှင့် သီရောမဏိ

ဒုတိယအကြိမ်

ဒို့တာဝန် အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

“နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးသည် ပြည်ထောင်စုသား အားလုံး၏ ပဓာနကျသော တာဝန်ဖြစ်သည်”

- ပြည်သူ့သဘောထား**
- * ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
 - * နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
 - * နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
 - * ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

ဦးရွှေအောင် [၁၉၂၈-၁၉၉၄]

ဇနီးတိုင်း ကဝမြို့နယ် ဖလေးရွာတွင် အဖ ဦးစု၊ အမိ ဒေါ်အုန်းရှင်တို့က ၁၉၂၈ ခု ဇွန်လ ၇ ရက်တွင် မွေးဖွားသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးရွှေအောင် ဖြစ်သည်။

ဖလေးရွာ အလယ်တန်းကျောင်း(၁၉၃၅)၊ ပဲခူးမြို့ မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက် (၁၉၄၆)၊ မန္တလေးမြို့ တောင်ပြင် ဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော် ဦးကြွယ်ကျောင်း (၁၉၄၈)၊ သက်ကြီးတက္ကသိုလ် (၁၉၆၀)၊ အိန္ဒိယပြည် ဘုံဘောတက္ကသိုလ် (၁၉၇၁) တို့တွင် ပညာသင်ခဲ့သည်။ စေတီယင်္ဂဏ ဓမ္မာစရိယ၊ သကျသီဟ ဓမ္မာစရိယ (ဝဋ်သကာ)၊ အစိုးရ ဓမ္မာစရိယ (သီရောမဏိ)[၁၉၅၃]၊ တက္ကသိုလ် ဝင်တန်း (၁၉၅၆)၊ သက်ကြီးတက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (၁၉၆၅)၊ ဘုံဘောတက္ကသိုလ်မှ ဗဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (သက္ကတ)နှင့် သဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ (သာသနာပြုဘွဲ့) [၁၉၉၂] တို့ကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၄၁ တွင် ရှင်သာမဏေ ဝတ်သည်။ ၁၉၄၈ တွင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ ၁၉၆၀ တွင် လူဝတ်လဲသည်။ ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ရေး အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့၌ ဝန်ထမ်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာနဂ္ဂဟအဖွဲ့၌ လက်ထောက်အယ်ဒီတာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိ(၁)၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၌ တွဲဖက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ တွင် အငြိမ်းစားယူသည်။

ဆင်ရှားသော စာအုပ်များမှာ ရသစာပေ၏ ရသ၊ ဗုဒ္ဓ - လောကသားတို့၏ အနှိုင်းမဲ့ ကျေးဇူးရှင် ကိုယ်ကျင့်ဗုဒ္ဓဝင်၊ အမြင်များပြောင်းလဲခြင်းနှင့် အတွေးအမြင် စာစုများ၊ ဘဝအကျဉ်းသား၊ ဗုဒ္ဓ သို့မဟုတ် အနှိုင်းမဲ့၊ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ ပေါ်ထွန်းခြင်း၊ စာဖတ်သူများ၊ ချမ်းသာကို ရှာဖွေခြင်း၊ ဘဝအမြင်သစ်၊ ထေရဝါဒ အုတ်မြစ်၊ ဓမ္မပဒ တို့ ဖြစ်ကြသည်။

၁၉၉၄ ခု ဒီဇင်ဘာ ၂၂ ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

၁၈၀၅ - ၁၉၀၅
၁၈၀၅ - ၁၉၀၅

၂၀၀၀ - ၂၀၀၁ ထုတ်
ရာပြည့်စာအုပ်များ

- ၁၁၃။ မောင်ပေါ်ထွန်း၏ စီးပွားတက်အောင်လုပ်နည်း
- ၁၁၄။ ရွှေဥဒေါင်း၏ ဘတ်စကာဗိုလ် ရွေးကြီး (The Hound of the Baskervilles by Sir Arthur Conan Doyle)
- ၁၁၅။ ဒဂုန်ရွှေမျှား၏ မဒုနာ၏ ကျိန်စာ (Benita by Sir Rider Haggard)
- ၁၁၆။ သိန်းဖေမြင့်၏ တစ်ခုသော ငွေရတနာသဘင်နှင့် ဘိုးဘိုးနှင့်ဘွားဘွား အချစ်ပွား
- ၁၁၇။ ညွန့်ကြူး၏ ပင်လယ်ပုလွေ (Sea Wolf by Jack London)
- ၁၁၈။ ထွန်းသစ်၏ ဇာတ်ခုံကမ္ဘာ၊ ဇာတ်ဆောင်ကမ္ဘာ (ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်များ၏ ရုပ်ပုံလွှာ)
- ၁၁၉။ ရွှေဥဒေါင်း၏ စေတစ်လုံးပိုင်ရှင်
- ၁၂၀။ မောင်ထင်၏ ကမ္ဘာဝတ္ထုတိုများ
- ၁၂၁။ ကြည်အေး၏ မေတ္တာမီးအိမ်
- ၁၂၂။ ရွှေဥဒေါင်း၏ စန္ဒာဒေဝီ
- ၁၂၃။ တက်တိုး၏ ဘဝပညာ
- ၁၂၄။ ရွှေဥဒေါင်း၏ ဆင်စွယ်မင်းသမီး (Ivory Child by Sir Rider Haggard)
- ၁၂၅။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ သူလိုလူ
- ၁၂၆။ ရွှေဥဒေါင်း၏ ကာလယန္တရားနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ
- ၁၂၇။ ရဲမြဲလွင်(မြန်မာပြန်) မြေမစုံ လက်မစုံ ကျွန်တော်ဘဝအတွေးအကြံ
- ၁၂၈။ မောင်သာချို၏ သမီးဖတ်ဖို့
- ၁၂၉။ တိုက်စိုး၏ ဇေယျ
- ၁၃၀။ ဒေါက်တာကျော်စိန်၏ သင်သိလိုသမျှ စိုးရိမ်သောကအကြောင်း
- ၁၃၁။ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၏ သူငယ်ချင်းလို့ပဲ ဆက်၍ခေါ်မည် ခိုင်
- ၁၃၂။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၏ မုန်း၍မဟူ
- ၁၃၃။ ဒဂုန်ရွှေမျှား၏ မြို့ဝန်မင်း၏ ဘဝခရီး
- ၁၃၄။ ရွှေဥဒေါင်း၏ သူရဲကောင်းသုံးယောက်
- ၁၃၅။ စာရေးဆရာများ၏ စိတ်နယ်လွန်ပညာနှင့် စိတ်ပညာမဒေသာ

၂၀၀၁ ခုနှစ် မတ်နှင့် ဧပြီတွင် ထုတ်ဝေမည့် စာအုပ်များ

- ၁၃၈။ ဒေါက်တာ ဒေါ်ခင်လေးမြင့်၏ မင်းသားလေး (Le Petit Prince)
- ၁၃၉။ ဗိုလ်အေးမောင်၏ လူလော၊ နာနာဘာဝလော
- ၁၄၀။ မင်းယုဝေ၏ ပထမမြန်မာများ
- ၁၄၁။ တင်မောင်မြင့်၏ မဒမ်ကျူရီ
- ၁၄၂။ ရွှေဥဒေါင်း၏ ဝ သုံးလုံး

ရာပြည့်စာအုပ် ၁၃၆

ကုသိုလ် နှင့် အကုသိုလ်

ဦးရွှေအောင်

မဟာဝိဇ္ဇာ (သက္ကတ)

ဝဋ်သကာ နှင့် သိရောမဏိ

ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်

အမှတ် ၃၈၊ ၁၀၉ လမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း။ ၀၁-၂၉၆၆၇၁ (အိမ်)၊ ၂၅၂၇၉၈ (ဆိုင်)

[၁၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၀၁]

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၄၃၆/၂၀၀၀ (၆)]

မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၄၄၀/၂၀၀၀ (၇)]

□

စီစဉ် ထုတ်လုပ်မှု

သန်းဆွေ(ဧရာထွန်း)နှင့် ဇေလတ်

□

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ် - (ဩဂုတ်၊ ၁၉၉၆) ဒီပဲခိုးစာပေတိုက်

ဒုတိယအကြိမ် - (ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၀၁) ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်

အုပ်စု [၁၀၀၀]

□

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွင်းစာသား ပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်ခင်အေးမြင့် [၀၅၉၀၁]၊ ရာပြည့်အောင်ဆက်

အမှတ် ၁၉၉၊ လမ်း ၅၀၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

□

ထုတ်ဝေသူ

ဦးလှကြိုင် [၀၂၃၃]၊ လောကစာပေ

အမှတ် ၃၊ ငါးထပ်ကြီးဘုရားလမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

□

အတွင်းဖလင်

အောင်

□

စာအုပ်ချုပ်

ကိုမြင့်

□

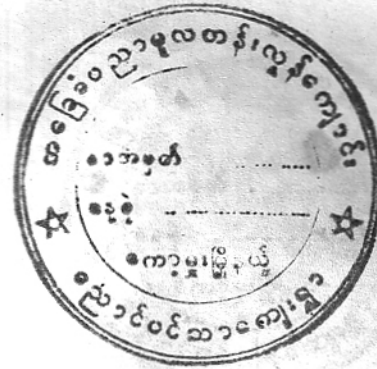
မျက်နှာပုံး ပန်းချီ

ဇော်မောင်

□

တန်ဖိုး

၉၂၀၀ ကျပ်

မာတိကာ

၁။ ကုသိုလ် နှင့် အကုသိုလ်	၉
၂။ မဃလုလင် (၁)	၂၇
၃။ မဃလုလင် (၂)	၄၂
၄။ မဃလုလင် (၃)	၅၈
၅။ သုမနဒေဝီ ✓	၇၂
၆။ မာတိက မာတာ (၁) ✓	၈၆
၇။ မာတိက မာတာ (၂) ✓	၉၈
၈။ စုန္ဒ ဝက်ကုန်သည် ✓	၁၁၂
၉။ ဝိဇ္ဇာ (၁)	၁၂၈
၁၀။ ဝိဇ္ဇာ (၂)	၁၄၀
၁၁။ ဝိဇ္ဇာ (၃)	၁၅၂
၁၂။ ဝိဇ္ဇာ (၄)	၁၆၇
၁၃။ ဇောသကသုဋ္ဌေး ✓	၁၈၃

ကုသိုလ် နှင့် အကုသိုလ်

ကျွန်ုပ်တို့သည် မွေးသည်မှ သေသည်အထိ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အလုပ်များကို ဆက်တိုက် လုပ်ကြ၏။ ကြားပြတ်သည်ဟူ၍ မရှိ။ အလုပ်ကို ပါဠိဝေါဟာရဖြင့် “ကံ” ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ကိုယ်ဖြင့် လုပ်လျှင် ဘာယကံဟူ၍ ဆိုရ၏။ နှုတ်ဖြင့်လုပ်လျှင် ဝစီကံဟူ၍ ဆိုရ၏။ စိတ်ဖြင့် လုပ်လျှင် မနောကံဟူ၍ ဆိုရ၏။

ယင်း ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့သည် တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု ကျွန်ုပ်တို့၏ သန္တာန်၌ အမြဲတစေ ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိကြ၏။ ယခု ဝဇ္ဇပ္ပန် ဘဝ၌သာ ဖြစ်ပေါ်သည် မဟုတ်။ အစ မထင်သော ရှေးအတိတ်ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း၌လည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ ဘဝပြတ်သည့် ကာလအထိ နောင် အနာဂတ် ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း၌လည်း ဖြစ်နေဦးမည်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်ရှိနေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး အလုပ်သုံးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးကို ရှောင်လွှဲ၍ မရဘဲ လုပ်နေကြရမည်သာ ဖြစ်၏။

ဤသို့ လုပ်နေကြရခြင်းသည်ပင် ဘဝ၏ အနက်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်၌မူ ဘဝကို ကမ္မဘဝနှင့် ဥပပတ္တိဘဝ၊ သို့မဟုတ် အကြောင်းဘဝနှင့် အကျိုးဘဝဟူ၍ နှစ်မျိုး ခွဲ ဟောကြားထား၏။ ယင်း ဘဝနှစ်မျိုးလုံးသည်ပင် အလုပ်နှင့် ဆက် စပ်လျက် ရှိ၏။ အကြောင်းဘဝသည် အလုပ်ဖြစ်၏။ အကျိုးဘဝသည် သတ္တဝါ ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အကျိုးဘဝအရ ဝိပါက်ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြင့် သတ္တဝါ ဟူ၍ ဖြစ်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မကောင်းသော အလုပ်ကို စတင်၍ လုပ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါဟူသည် ဘဝတွင် မကောင်းသော အလုပ်ဖြင့် စတင်သူ ဖြစ်၏ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဤ၌ မကောင်းသော အလုပ်ဆိုသည်မှာ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပထမဦးဆုံး လောဘဇော စောခြင်း ဖြစ်၏။ ယင်းလောဘဇော၌ စေတနာ ယှဉ်လျက်ပါ၏။ ယင်းစေတနာကို လောကဝေါဟာရအားဖြင့် မကောင်းသောအလုပ် ဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ ဒေသနာ ဝေါဟာရအားဖြင့် အကုသိုလ်ကံ ဟူ၍ လည်း ကောင်း ဆိုရ၏။

ဤ၌ သတ္တဝါအရ အသညသတ်ဘုံမှ တစ်ပါး (၃၀)ဘုံသား အားလုံး ပါဝင်ကြ၏။ လူဖြစ်စေ၊ နတ်ဖြစ်စေ၊ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ သတ္တဝါ ဟူသမျှ မည်သူမဆို ဘဝတွင် လောဘဖြင့် အလုပ်ကို စတင်သူများ ဖြစ်၏။ ဤသို့ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်၌ ဆို၏။

လောက ဝေါဟာရအားဖြင့် “အလုပ်”၊ ဒေသနာ ဝေါဟာရ အားဖြင့် “ကံ” သည် ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိပြီး ကောင်း မကောင်းအားဖြင့် နှစ်မျိုးစီ ရှိသည်။ ကောင်းသောကံကို ကုသိုလ်ဟူ၍ ဆိုပြီး မကောင်းသော ကံကို အကုသိုလ်ဟု ဆိုသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သံသရာ၌ ကျင်လည်နေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး

ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် နှစ်မျိုးအနက် တစ်မျိုးမျိုးကို အမြဲတစေ ပြုလုပ် နေကြရ၏။ ကုသိုလ်အလုပ် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ အကုသိုလ်အလုပ် ဖြစ် ချင် ဖြစ်မည်။ နှစ်မျိုးအနက် တစ်မျိုးမျိုးသာ ဖြစ်၏။ ကြားအလုပ် ဟူ၍ မရှိ။ မလုပ်ဘဲလည်း ရှောင်လွှဲ၍ မရ။ ဤသည်ကိုပင် သတ္တဝါ တို့၏ သန္တာန်၌ ကုသိုလ်စိတ်နှင့် အကုသိုလ်စိတ် နှစ်မျိုးတို့အနက် တစ်မျိုးမျိုးသည် အမြဲတစေ ဖြစ်နေကြသည် ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ကောင်းသောအလုပ်သည် ကုသိုလ်ကံ ဖြစ်၏။ မကောင်းသော အလုပ်သည် အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်၏။ အလုပ်ဟူသမျှသည် ကောင်း မကောင်း နှစ်မျိုးသာရှိပြီး ကြားအလုပ် ဟူ၍ မရှိ။ ကံ ဟူသမျှသည် ကုသိုလ် အကုသိုလ် နှစ်မျိုးသာ ရှိပြီး ကြားကံဟူ၍ မရှိ။ ဤသည်မှာ ဝရမတ္ထသစ္စာအားဖြင့် အမှန်ဖြစ်၏။ ဤသဘောကို အတ္တနှင့် အနတ္တ ဘာသာတရားများ အားလုံးက တညီတညွတ်တည်း လက်ခံကြ၏။ ဘာသာတရားများ အားလုံးက ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်ရန်နှင့် မကောင်းသော အလုပ်ကို ရှောင်ရန် သွန်သင်ပြ၏။

သို့ရာတွင် ကောင်း မကောင်း သတ်မှတ်နည်း၊ ကောင်းသော အလုပ်ကို လုပ်နည်းနှင့် မကောင်းသော အလုပ်ကို ရှောင်နည်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သွန်သင်ရာ၌မူ အနတ္တ ဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့် အခြား အတ္တ ဒေသနာတို့သည် သဘောချင်း မတူကြချေ။

သတ္တဝါတို့သည် သံသရာ၌ ကျင်လည်နေသူများ ဖြစ်၏။ သံ သရာသည် အပြောကျယ်သော သမုဒ္ဒရာနှင့် တူ၏။ သမုဒ္ဒရာသည် ဆားဘျမ်းအတိ ပြီး၏။ နှစ်သက်စရာ မဟုတ်။

သံသရာ၌ ကျင်လည်ခြင်းသည် အပြောကျယ်သော သမုဒ္ဒရာ ၌ လက်ပစ်ကူးနေခြင်းနှင့် တူ၏။ သမုဒ္ဒရာ၌ လက်ပစ်ကူးနေသူသည် ငြိမ်းချမ်းရာ တစ်ဖက်ကမ်း ရောက်ရေးအတွက် အသေကောင်ပုပ်ကို

တွေ့လျှင်လည်း အမှီတံကဲ ပြု၏။ သစ်တုံးကို တွေ့လျှင်လည်း အမှီ
တံကဲ ပြု၏။

သို့ရာတွင် အသေကောင်ပုပ်ကို တွေ့သောအခါ စက်ဆုပ်၏။
စက်ဆုပ်သော်လည်း မစွန့်ပစ်။ သင့်သလို အမှီတံကဲအဖြစ် အသုံးပြု
၏။ သစ်တုံးကို တွေ့သောအခါ ဝမ်းမြောက်၏။ ဝမ်းမြောက်သော်
လည်း မသိမ်းပိုက်။ သင့်သလို အမှီတံကဲအဖြစ် အသုံးပြု၏။ သူ့
အတွက် တစ်ဖက်ကမ်း ရောက်ရေးသာ အဓိက ဖြစ်၏။ အသေကောင်
ပုပ်သည်လည်း အဓိက မဟုတ်။ သစ်တုံးသည်လည်း အဓိက မဟုတ်။
လက်ပစ်ကူးနေစဉ် ကာလအတွင်း အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာများ
သာ ဖြစ်၏။ တစ်ဖက်ကမ်း ကြည်းကုန်းထက်သို့ ရောက်ပါက အသုံး
ပြုစရာ တန်ဆာပလာများသည် ဘာမျှ အသုံးမကျတော့။ စွန့်ပစ်ရမည်
ချည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်
(၁၈၈) ကုလ္လောပမသုတ်၌ ဟောကြားတော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်အရ သမုဒ္ဒရာ၌ လူးလာခေါက်ပြန် လက်ပစ်
ကူးနေသူအတွက် အသေကောင်ပုပ်သည် အကုသိုလ်နှင့် တူ၏။ သစ်
တုံးသည် ကုသိုလ်နှင့် တူ၏။ ဘာသာရေး လောက၌ လမ်းစဉ်နှင့်
ပန်းတိုင်ဟူသော ဝေါဟာရနှစ်လုံး ရှိ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို
လမ်းစဉ်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်
သည်။ လမ်းစဉ်ဟူသည်မှာ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းဘဲ
ဆန္ဒသက်သက်ဖြင့် ယူနိုင်သော သဘောဖြစ်သည်။ ပန်းတိုင်ကိုသာ
နှလုံးသွင်း မကောင်းလျှင် တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့် စွဲလမ်းနိုင်သည်။

ဥပမာအားဖြင့် သေနတ်ပစ်သော ယောက်ျားသည် ကျည်ဆန်
ကို ယူသောအခါ ကျည်ဆန်၌ သိမ်းပိုက်လိုခြင်း မရှိ၊ ရယူရုံ သက်သက်
မျှ ဖြစ်၏။ သားကောင်၌သာ သိမ်းပိုက်လိုခြင်း ရှိ၏။ ဤသဘောအရ

ကျည်ဆန်ကို လမ်းစဉ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သားကောင်ကို ပန်းတိုင်
ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ သိမ်းပိုက်လိုခြင်း ရှိလာလျှင် လမ်းစဉ်
သည်ပင် ပန်းတိုင် ဖြစ်သွား၏။ ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၌ ပါဝင်အောင် ကြိုးစားအပ်၏။ အကုသိုလ်ကို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
၌ ပါဝင်အောင် ကြိုးစားရာတွင် ယင်း အကုသိုလ်ကို ပယ်သတ်နိုင်
အောင် သမ္မပ္ပဓာန် နည်းအတိုင်း အားထုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဉာဏ်ရှိ
၍ သုံးတတ်ပါက အဆိပ်ကိုလည်း ဆေးဖက်ဝင်အောင် အသုံးပြု၍
ရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဤနေရာ၌ လမ်းစဉ်ကို အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာ
ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ သို့ဖြစ်၍ အကုသိုလ်နှင့် ကုသိုလ်ကို သံသရာ၌
ကျင်လည်နေစဉ် အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာ အဖြစ်သာ အသုံးပြုအပ်
၏။ ပန်းတိုင်အဖြစ် အသုံးမပြုအပ်။

အကုသိုလ်ကို အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း
ဆိုသည်မှာ ပုထုဇဉ်တို့၏ သဘာဝအရ မလွဲသာ မရှောင်သာ အကု
သိုလ်ကို ပြုမိတတ် ယင်းပြုမိသော အကုသိုလ်ကို မေ့ထားရမည်
မဟုတ်။ မသိကျိုးကျွန် ပြုရမည် မဟုတ်။ ယင်းအကုသိုလ်ကို ပယ်
သတ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်အတိုင်း အကုသိုလ်ကို အကုသိုလ်
မှန်း သိရမည်။ ယင်းပြုမိသော အကုသိုလ်ကို အားကြီးသောကြောင်း
(ဥပနိဿယ)ပြု၍ ယင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ကုသိုလ်ကို ပြုရမည်ဟူ၍
ဖြစ်သည်။ ပန်းတိုင်အဖြစ် အသုံးပြုခြင်း ဆိုသည်မှာ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊
ငါ့အတွက် သိမ်းပိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့
ဖြင့် စွဲယူခြင်းဟူ၍ ဆိုသည်။

အမှန်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် လောဘကို ပယ်သတ်သော
ဘာသာဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗာန်ဟူသည်မှာ ဝါနခေါ် တဏှာလောဘ ကုန်

ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ လောဘကို သမုဒယသစ္စာဟူ၍ ဆိုသည်။ လောဘကို ပယ်သတ်လျှင် မာနနှင့် ဒိဋ္ဌိတို့ကိုလည်း ပယ်သတ်ပြီး ဖြစ်သည်။ လောဘသည် အမြဲတမ်း ငါ့အတွက် ဦးစားပေးသည်၊ သူတစ်ပါးအတွက် ဦးစားမပေး။ အမြဲတမ်း အသာစံသည်၊ အနာမခံ။

သူတစ်ပါးအတွက် ဦးစားပေးခြင်း၊ အနာခံခြင်းသည် အလောဘ ဖြစ်၏။ အလောဘဖြင့် လောဘကို ပယ်သတ်ရ၏။ လောဘကို အလောဘဖြင့် ပယ်သတ်ရာတွင် အဒေါသလည်း ပါ၏။ အဒေါသဟူသည် သူတစ်ပါးကို ချစ်ခြင်း၊ ငဲ့ညှာခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သူတစ်ပါးကို ဦးစားပေးတိုင်း၊ အနာခံတိုင်းလည်း အလောဘအစစ် ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မည်။ သူတစ်ပါးကို ချစ်တိုင်း၊ ငဲ့ညှာတိုင်းလည်း အဒေါသအစစ် ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မည်။

ထို့ကြောင့် အလောဘအစစ်၊ အဒေါသအစစ် ဖြစ်လာစေရန် အမောဟကို လိုအပ်၏။ အမောဟ မပါဝင်ပါက သူတစ်ပါးကို အချစ်မှားဖြင့် ချစ်၍ မစင်ကြယ်သော ပစ္စည်းများဖြင့် ထောက်ပံ့သောကြောင့် ပစ္စက္ခတင် ဒုက္ခ ရောက်တတ်၏။ သံသရာတွင်ကား ဆိုဖွယ်မလို။ အမောဟ ပါဝင်မှသာ စင်ကြယ်သော ပစ္စည်းကို ရှာဖွေ၍ ထောက်ပံ့တတ်၏။ စင်ကြယ်သော မေတ္တာကို မွေးမြူ၍ ချစ်တတ်၏။ အကယ်၍ ပန်းတိုင်အဖြစ် အသုံးပြုနေပါက တစ်ဖက်ကမ်း ကြည်းကုန်းထက်သို့ မည်သည့်အခါမျှ ရောက်တော့မည် မဟုတ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာကား သတ္တဝါများကို သံသရာသမုဒ္ဒရာ၌ မျောမနေစေဘဲ တစ်ဖက်ကမ်း ကြည်းကုန်းထက်သို့ တင်ပေးသော ဘာသာတရားဖြစ်၏။ တစ်ဖက်ကမ်း ကြည်းကုန်းထက်သို့ တင်ပေးခြင်းဆိုသည်မှာ အသာမစံဘဲ အနာခံမှု၌ စစ်မှန်သော “ရသ” ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိအောင် ညွှန်ပြခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အကုသိုလ်နှင့် ကုသိုလ် သို့မဟုတ် မကောင်းသော အလုပ်နှင့် ကောင်းသောအလုပ်တို့ကို အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာအဖြစ်၊ ဖောင်အဖြစ်သာ အသုံးပြုရန်နှင့် ပန်းတိုင်အဖြစ် အသုံးမပြုရန် သွန်သင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသည်ကိုပင် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို နှိုင်းခြင်း ဟူ၍ စာပေများ၌ ဆို၏။ ဤကား ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ထူးခြားချက် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် လူ့ဘောင်တွင် နေထိုင်ကြသော လူသားများ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ မလွဲသာ မရှောင်သာဘဲ စစ်ကိုလည်း တိုက်ကြရ၏။ ခွေးရူးကိုလည်း သတ်ကြရ၏။ လူဆိုး သူခိုးများကိုလည်း နှိမ်နင်းကြရ၏။ ဤလုပ်ငန်းများသည် မကောင်းသော အကုသိုလ် လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြ၏။ အကုသိုလ်လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည့်အလျောက် မလုပ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဗုဒ္ဓဒေသနာက ညွှန်ကြား၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဗုဒ္ဓဒေသနာက ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ယင်း အကုသိုလ် လုပ်ငန်းများကို မလုပ်မိရန် ရှောင်ကြဉ်ကြပါ၏။

သို့ရာတွင် ရှောင်ကြဉ်၍ မရသော အခါသမယသည် ပေါ်ပေါက်လာတတ်၏။ ယင်းအခါသမယကား ဒုစရိုက် တရားများနှင့် အဓမ္မဝါဒများက လောကကို ဖျက်ဆီးရန် အားထုတ်သောအခါ၊ သုစရိုက် တရားများနှင့် ဓမ္မဝါဒကို လွှမ်းမိုးရန် ကြိုးပမ်းသောအခါ၊ မိမိအတွက် အသက်အန္တရာယ် ကြုံသော အခါသမယ ဖြစ်လေသည်။

ထို အခါသမယမျိုးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် “အသေကောင်ပုပ်” ကို အမှီတံကဲပြု၍ အသေကောင်ပုပ်၏ အကူအညီဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်း ကြည်းကုန်းသို့ အရောက်ကူးသကဲ့သို့ ကျူးကျော်စစ်ကို တိုက်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခွေးရူးကို သတ်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ လူဆိုး သူခိုးများကို နှိမ်နင်းခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း လောက၏

အစီးအပွားအတွက်၊ ဓမ္မဝါဒ ရှင်သန်ထွန်းကားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ကြရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်ကို တိုက်ကြ၏။ ထိုသို့ တိုက်ရာတွင် စစ်ကို တိုက်ချင်၍ တိုက်ကြသည် မဟုတ်။ “အသေကောင်ပုပ်” ၏ အကူအညီဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးသော ယောက်ျားသည် “အသေကောင်ပုပ်” ကို ရွံရှာစက်ဆုပ်သကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်ကို ရွံရှာစက်ဆုပ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် “အသေကောင်ပုပ်” ၏ အကူအညီကို မရယူပါက ကမ်းကူးသော ယောက်ျားသည် ရေပြင်တွင် ပျက်စီးပျောက်ကွယ်သွားမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ကျူးကျော်စစ်ကို မတိုက်ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် မြေပြင်တွင် ပျက်စီးပျောက်ကွယ် သွားကြမည်ပင် ဖြစ်၏။

ထိုနည်းအတူပင် ခွေးရူးကို သတ်ခြင်း၊ လူဆိုးသူခိုးများကို နှိမ်နင်းခြင်း စသော မကောင်းသော အကုသိုလ် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ပျော်မွေ့၍ လုပ်ကိုင်ကြသည် မဟုတ်။ စက်ဆုပ်ရွံရှာလျက်နှင့်ပင် မလွဲသာ မရှောင်သာ လောက၏ အစီးအပွားအတွက်၊ ဓမ္မဝါဒ ရှင်သန်ထွန်းကားရေးအတွက် လုပ်ကိုင်ကြရခြင်း ဖြစ်၏။ တာဝန်အရ ဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အကုသိုလ်သဘောလည်း ပါ၏။ ကုသိုလ်သဘောလည်း ပါ၏။ အကုသိုလ် သဘောပါလျှင် ယင်းကို ပယ်သတ်နိုင်အောင် ယင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ကုသိုလ်ကို ပွားရ၏။ ကုသိုလ်သဘောပါလျှင် ယင်းကို ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့အတွက် ဟူ၍ မသိမ်းပိုက်မိအောင် ကြိုးစားရ၏။

အကုသိုလ်ကို အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာအဖြစ်၊ ဖောင်အဖြစ် အသုံးပြုရာတွင် အကုသိုလ်သဘောနှင့် ကုသိုလ်သဘောကို မရောနှောမိရန် လို၏။ “အသေကောင်ပုပ်” ၏ အကူအညီဖြင့် ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ကူးသော ယောက်ျားသည် အသေကောင်ပုပ်၏ အနိဗ္ဗာရုံကို ခံစားနေရ

သကဲ့သို့ ကမ်းနှင့် ပို၍ ပို၍ နီးလာသော ဣဋ္ဌာရုံကိုလည်း ခံစားရ၏။ အနိဗ္ဗာရုံကား အနိဗ္ဗာရုံသတ်သတ် ဖြစ်၏။ ဣဋ္ဌာရုံကား ဣဋ္ဌာရုံသတ်သတ် ဖြစ်၏။ ယင်းတို့ချင်း မရောချေ။

ထို့အတူ စစ်တိုက်ခြင်း၊ ခွေးရူးသတ်ခြင်း၊ လူဆိုးသူခိုးများကို နှိမ်နင်းခြင်း စသော အကုသိုလ်လုပ်ငန်းများ၌ အကုသိုလ်ကား အကုသိုလ် သတ်သတ်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ယင်းအကုသိုလ်သည် ဥပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ဆိုင်ရာ ကုသိုလ်အား ကျေးဇူးပြုနိုင်၏။

လောက၏ အစီးအပွားအတွက်၊ ဓမ္မဝါဒ ရှင်သန်ထွန်းကားရေးအတွက် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို မဇ်ခြင်း၊ အနစ်နာခံခြင်း၊ တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကုသိုလ်သဘော ရှိ၏။

ထိုကုသိုလ်ကား ကုသိုလ်သတ်သတ် ဖြစ်၏။ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့အတွက် ဟူသော “အတ္တ” ကို ပို၍ ပို၍ ခေါင်းပါးစေသော ကုသိုလ် ဖြစ်၏။ သံသရာ၏ တစ်ဖက်ကမ်းနှင့် ပို၍ ပို၍ နီးကပ်လာသော ကုသိုလ်ဖြစ်၏။ “ယင်းကုသိုလ်က ဆိုင်ရာ အကုသိုလ်ကို ပယ်နိုင်၏။

Nature Hates a Vacuum ဟူသည့်အတိုင်း အတ္တစွဲ နည်းပါးသွားသည်နှင့်အမျှ အနတ္တအမြင် ပို၍ ထင်လာ၏။ အကုသိုလ်ပျောက်လျှင် ကုသိုလ်ရောက်၏။ သင်္ခတ ပျောက်လျှင် အသင်္ခတ ရောက်၏။ ကုသိုလ်ကို အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာအဖြစ် အသုံးပြုရာ၌မူ အကုသိုလ်ကို အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာအဖြစ် အသုံးပြုရသည်ထက် ပို၍ ကောင်း၏။ သစ်တုံးသည် အသေကောင်ပုပ်ထက် ပို၍ ခိုင်မာ၏။ ထို့ကြောင့် သစ်တုံးလည်း ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်၏။ ကမ်းနှင့် ပို၍ ပို၍ နီးလာခြင်းလည်း ဣဋ္ဌာရုံ ဖြစ်၏။

သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဒေသနာ၌ အကုသိုလ်ကို မလုပ်ရန်၊ ကုသိုလ်ကို

လုပ်ရန်နှင့် ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့အတွက်ဟူ၍ အတ္တစွဲမပါဘဲ စိတ်ကို ဖြူဖြူ စင်စင်ထား၍ ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းခြင်း ဖြစ်၏။ တိုက်တွန်းသည့် အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပါက အမာနုသီရတိခေါ် သာမန်လူသားတို့ မရ ကောင်းသော နှစ်သက်ဖွယ် “ရသ” ကို ကေန ခံစားရ၏။ သာမန် လူ သားတို့ ရကောင်းသော နှစ်သက်ဖွယ် “ရသ” ကား သိမ်းပိုက်ချမ်းသာ ဌာ တည်၏။ စွန့်လွှတ်ချမ်းသာဌာ မတည်။

ဘာသာတရားကို အုပ်စုခွဲပါက “အတ္တဝါဒ” အုပ်စုနှင့် “အနတ္တ ဝါဒ” အုပ်စုဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် “အနတ္တဝါဒ” အုပ်စု၌ ပါဝင်ပြီး ကျန်ဘာသာတရားများသည် “အတ္တဝါဒ” အုပ်စု၌ ပါဝင် သည်။ အုပ်စု နှစ်ခုလုံးသည် အကုသိုလ်ကို မလုပ်ရန်နှင့် ကုသိုလ် ကို လုပ်ရန်၊ သို့မဟုတ် မကောင်းသော အလုပ်ကို မလုပ်ရန်နှင့် ကောင်း သော အလုပ်ကို လုပ်ရန် တိုက်တွန်း၏။

သို့ရာတွင် လုပ်ပုံလုပ်နည်း သတ်မှတ်ချက်၊ ကောင်း မကောင်း သတ်မှတ်ချက်တို့၌မူ ကွဲပြား၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာက “ငါ” ကို ရှေ့တန်း တင်ပြီးလုပ်သော အလုပ်မှန်သမျှကို မကောင်း၊ ငါကို ရှေ့တန်းမတင်ဘဲ လုပ်သော အလုပ်မှန်သမျှကို ကောင်း၏ဟု သတ်မှတ်၏။

အမှန်အားဖြင့် ငါ-အရ တဏှာဖြင့် စွဲသော ငါလည်း ရှိ၏။ မာန-ဖြင့် စွဲသော ငါလည်း ရှိ၏။ ဒိဋ္ဌိ-ဖြင့် စွဲသော ငါလည်း ရှိ၏။ တဏှာဖြင့် စွဲလျှင် တဏှာအတ္တ၊ မာနဖြင့် စွဲလျှင် မာနအတ္တ၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲလျှင် ဒိဋ္ဌိအတ္တ ဖြစ်သည်။ မည်သည့် အတ္တဖြစ်ဖြစ် ဗုဒ္ဓဘာသာအရ ပယ်ရမည် ဖြစ်သည်။ အခြားဘာသာများကမူ ဤသို့ သွန်သင်ခြင်းကို မပြုကြ။

လူတို့သည် မိမိတို့၏ အားမာန်ဖြင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ ကြွယ်ဝအောင်လည်း လုပ်ကြ၏။ ရာထူးအာဏာရအောင်လည်း လုပ်

ကြ၏။ ရိုသေလေးစားမှု ခံရအောင်လည်း လုပ်ကြ၏။ ကျော်ကြား၍ ချီးကျူးတင် ခံရအောင်လည်း လုပ်ကြ၏။ ထိုသို့ လုပ်ရာတွင် အခြား ဘာသာဝင်များက “ငါ” အတွက် ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်၏။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်များက “လောက” အတွက် လမ်းစဉ်၊ သို့မဟုတ် အသုံးပြု ရာ တန်ဆာပလာအဖြစ် သတ်မှတ်၏။ ဤသို့ ခြားနားသည်။

သမုဒ္ဒရာ၌ မျောနေသော ဆင်သေကောင်ပုပ်ကို ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ဖက်တွယ်၍ ဆင်သေကောင်ပုပ် မျောရာလိုက်သော ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆင်သေကောင်ပုပ် ဖရိဖရဲ ပြိုကွဲသွားသောအခါ ရေပြင်၌ ပျက်စီးရ၏။ သစ်တုံးကို ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ဖက်တွယ်၍ သစ်တုံးမျောရာ လိုက်သော ယောက်ျားသည် သစ်တုံးဆွေးမြည့် ပြိုကွဲ သောအခါ သမုဒ္ဒရာရေပြင်၌ ပျက်စီးရ၏။

ဆင်သေကောင်ပုပ်သည် လည်းကောင်း၊ သစ်တုံးသည် လည်း ကောင်း ထာဝစဉ် မခိုင်မမြဲဘဲ ဖရိဖရဲ ဖြစ်တတ်သကဲ့သို့ အကုသိုလ် သည် လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်သည် လည်းကောင်း ထာဝစဉ် မခိုင်မြဲဘဲ အချိန်အဟုန် ရှိသရွေ့သာ ခိုင်မြဲပြီး ထို့နောက် ဖရိဖရဲ ပြိုကွဲတတ်၏။ ထို့ကြောင့် အကုသိုလ်နှင့် ကုသိုလ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာက ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ဘဲ လမ်းစဉ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အကုသိုလ်ကို လမ်းစဉ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းဆိုသည်မှာ အဆိပ် ကြီးဆေးဖက်ဝင်အောင် အသုံးပြုသကဲ့သို့ ကျူးလွန်သော အကုသိုလ်ကို အကြောင်း (ဥပနိဿယ) ပြု၍ မဂ္ဂင်ထိုက်သော ကုသိုလ်ဖြစ်ပေါ်လာ အောင် အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

သမားကောင်းဟူသည် မည်သည့်ပစ္စည်းကိုရရ ဆေးဖက်ဝင် အောင် လုပ်တတ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် စစ်စစ်ဖြစ်ပါက မိမိ၏ ဒွါရ(၆) မှာ၌ ထင်လာသော မည်သည့်အာရုံမျိုးကို မဆို အပ္ပမာဒဖြင့် မဂ္ဂင်ထိုက်

အောင် လုပ်တတ်၏။ လုပ်လည်း လုပ်ရ၏။ မေ့မပစ်ရ၊ လျစ်လျူရှု မထားရ။

ထို့အပြင် “အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်အရ လောကီကုသိုလ် ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်စေ မည် သည့် ကံကိုမဆို အဝိဇ္ဇာ အခြေခံပေါ်၌ တည်ဆောက်ရသည်ချည်း ဖြစ်သည်။ ဤ၌ အဝိဇ္ဇာဆိုသည်မှာ အနုသယအဆင့် အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်သည်။ ယင်း၌ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တို့လည်း ပါဝင်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤလောက၌ ကောင်းမှုဖြစ်စေ၊ မကောင်းမှု ဖြစ်စေ မည်သည့် ကံကိုလုပ်လုပ် အဝိဇ္ဇာ ဦးဆောင်သော အနုသယကိလေသာ များသည် အမြဲတစေ ပါဝင်နေမည် ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာဦးဆောင်သော အနုသယကိလေသာများ ပါဝင်နေခြင်းကြောင့်ပင် “ကုသိုလ်”၊ “အကု သိုလ်” ဟူသော အမည်ကို ရခြင်းဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်ပါက “ကြိယာ” အမည်ကိုသာ ရပေမည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ဟူသော အမည်သည် အဝိဇ္ဇာ ဦးဆောင်သော အနုသယကိလေသာ အပေါ်၌ တည်၏။ အဝိဇ္ဇာ ရှိလျှင် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် ရှိမည်။ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ရှိလျှင် သံသရာ သမုဒ္ဒရာ၌ ကူးနေဆဲပင် ဖြစ်၏။

အဝိဇ္ဇာ မရှိလျှင် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် မရှိ။ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် မရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သည် မည်၏။ ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက် စေတတ်သော အသုံးပြုစရာ တန်ဆာပလာအဖြစ်၊ လမ်းစဉ်အဖြစ် ဗုဒ္ဓဘာသာက သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဓမ္မရေးရာ မဟုတ်ဘဲ လောကရေးရာ၌ အနတ္တဝါဒအရ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို လမ်းစဉ်အဖြစ် အသုံးပြုမည်ဆိုပါက မိမိ၌

ကရုဏာ (မေတ္တာ) နှင့် ပညာရှိဖို့ လို၏။ ကရုဏာ (မေတ္တာ) သည် ဗြဟ္မစိုရ်တရား၏ အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်၍၊ ပညာသည် ဗောဓိပက္ခိယ တရား၏ အထိမ်းအမှတ် ဖြစ်၏။ ကရုဏာ (မေတ္တာ)နှင့် ပညာရှိမှ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို လမ်းစဉ်အဖြစ် အသုံးပြုရလေသည်။

လမ်းစဉ်အဖြစ် အသုံးပြုခြင်းဆိုသည်မှာ သံသရာ၏ တစ်ဖက် ကမ်းနှင့် ပို၍ ပို၍ နီးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်၏။ သံသရာ၏ တစ်ဖက်ကမ်းနှင့် ပို၍ ပို၍ နီးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုသည်မှာ “အတ္တ” ကို ရှေ့တန်းမတင်ဘဲ “အတ္တ” ကို ပါး၍ ပါး၍ သွားအောင် ကျင့်ခြင်း ဖြစ်၏။ အတ္တကို ပါး၍ပါး၍ သွားအောင် ကျင့်ခြင်း ဆိုသည် မှာ အနစ်နာခံခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏ သားသမီးများကို ချစ်ကြ၏။ ကြင်နာ ကြ၏။ အတော်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး၊ အတတ်ဆုံး၊ အလိမ္မာဆုံးဖြစ် ဆောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အနစ်နာခံကြ၏။ သားသမီးများနှင့် ပတ်သက် ကာလျှင် မိဘတို့၏ အတ္တသည် များစွာ ပါးလေသည်။

မေတ္တသုတ်၌ မိခင်က တစ်ဦးတည်းသော သားအပေါ်၌ မေတ္တာ ထားသကဲ့သို့ သတ္တဝါများအပေါ်၌ မေတ္တာထားရန် ဘုရားရှင် ဟော ကြား ထား၏။

အမှန်အားဖြင့် အတ္တပါးရေး၊ အနစ်နာခံရေး၌ မေတ္တာသည် အဓိဋ္ဌာန်ဆုံး ဖြစ်၏။ အတ္တပါးရေး၊ အနစ်နာခံရေး၌ မျက်ကန်းချစ် မြင်စေရန် ပညာရှိဖို့လည်း လိုသည်။ ပညာရှိမှ ကမ်းနှင့် ပို၍ ပို၍ နီးသည်။ သို့မဟုတ်ပါက ကမ်းနှင့် ပို၍ ပို၍ ဝေးပြီး နရက်၌ နိဂုံးချုပ်ရ လေလိမ့်မည်။

လောကမျက်မြင်အားဖြင့်လည်း ဇနီး၊ သား၊ သမီးနှင့် တပည့် တပန်းများကို မျက်ကန်းချစ်ဖြင့် ချစ်မိသောကြောင့် အတိဒုက္ခရောက်သူ

များကို တွေ့ဖူးပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍သာ ဓမ္မပဒ (၂၆၀)၌ မိမိသည် မိမိ၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်ရမည်ဟု ဟောကြားထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုးကွယ်ရာဟူသည် အနန္တ ကရုဏာရှင်၊ အနန္တဉာဏ်ရှင် ဖြစ်သူသာ တည်း။

ထို့ကြောင့် မိမိသည်ပင် မိမိ၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်ရလေအောင်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မိမိက ပြန်၍ ကြည်ညို ကိုးကွယ်နိုင် အောင် မိမိ၌ ကရုဏာ (မေတ္တာ)နှင့် ပညာရှိဖို့ လို၏။ သို့မှသာ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို အသုံးချကိရိယာအဖြစ် အသုံးချနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဝေဒန္တဝါဒအရ လောကရှိ အရာဝတ္ထုအားလုံးကို တစ်ခုတည်း အဖြစ် မြင်ရမည်ဟု သွန်သင်၍၊ ဂျိန်းဝါဒအရ အများအဖြစ် မြင်ရမည် ဟု သွန်သင်၏။ ဝေဒန္တဝါဒအရ “တစ်ခု”တည်းကား ပရမတ္ထအားဖြင့် “အတ္တ”ပင်တည်း။ ဂျိန်းဝါဒအရ “အများ”ကား ပရမတ္ထအားဖြင့် “အတ္တ”ပင်တည်း။

ဂျိန်းဝါဒသည် “အတ္တ”ကို လက်ခံသော်လည်း “တစ်ခု”တည်း အနေဖြင့် လက်မခံဘဲ “အများ”အနေဖြင့် လက်ခံသည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒအရ ဆိုပါမူ လောဘအုပ်စုတွင် ဒိဋ္ဌိနှင့် မာနဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ဒိဋ္ဌိဟူသည် အများကို တစ်ခုတည်းအဖြစ် မြင်သော သဘောတည်း။ မာနဟူသည် တစ်ခုတည်းကို အများအဖြစ် မြင်သော သဘောတည်း။ ဒိဋ္ဌိနှင့်မာန နှစ်မျိုးလုံးပင် အတ္တကို စွဲယူသော “ဂါဟ”ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အတ္တဟူ၍ ပင် သုံးကြ၏။

ဒိဋ္ဌိအတ္တဖြင့် လောကကို မြင်သောအခါ မြင်သူတိုင်းကို တစ်ခု တည်းအဖြစ် မြင်၏။ ထိုတစ်ခုတည်းကား သူ၏ အသုံးချကိရိယာ၊

သူ၏ တပည့်တပန်း၊ သူ၏ အလုပ်အကျွေး၊ သူ၏ ကျေးကျွန်သာ တည်း။

ထိုအမြင်ဖြင့် လောကကို ချစ်၏။ သူ၏ အချစ်သည် မေတ္တာ မဟုတ်။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လောဘသာ ဖြစ်၏။ ထိုအချစ်ဖြင့် အတ္တ ကို ပါး၍ ပါး၍ သွားအောင် ကျင့်၍ မရ။ အတ္တကို ထွား၍ ထွား၍ လာအောင်သာ ကျင့်၍ ရလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏ အချစ်သည် သူ့ကိုယ်ကို “ကျေးဇူးရှင်”၊ “ဆရာကြီး”၊ “အလိုအတိုင်း ဖြစ်နိုင်သူ” နေရာ၌ ရှိစေလိုမှုအပေါ် အခြေတည်သောကြောင့် ဖြစ်၏။

မာနအတ္တဖြင့် လောကကို မြင်သောအခါ မြင်သူတိုင်းကို အုပ်စု ခွဲ၏။ အတန်းအစား ခွဲ၏။ အသင်းအပင်း ဖွဲ့၏။ အနီးလူ၊ အဝေးလူ သတ်မှတ်၏။ ကျောသားရင်သား ခွဲ၏။ ထိုအမြင်ဖြင့် လောကကို ချစ်၏။ ထိုအချစ်ကား ဘက်လိုက်သော အချစ်ဖြစ်၏။ တရားကိုယ် အားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လောဘဖြစ်၏။ မေတ္တာ မဟုတ်။

ထိုအချစ်ဖြင့် အတ္တကို ပါး၍ ပါး၍သွားအောင် ကျင့်၍ မရ။ အတ္တကို ထွား၍ ထွား၍ လာအောင်သာ ကျင့်၍ ရလေသည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏ အချစ်သည် အဂတိ လိုက်ခြင်းဖြင့် ကန့်သတ်မှု အပေါ် အခြေတည်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤအချစ် မှုကို မေတ္တာ၌ မထည့်သွင်းဘဲ တဏှာ၌ ထည့်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

မိဘသည် သားသမီးများကို မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် အသုံး ချ ကိရိယာအဖြစ်၊ အလုပ်အကျွေးအဖြစ်၊ ကျေးကျွန်အဖြစ် မည်သည် အခါမျှ မမြင်၊ ရတနာများ အဖြစ်သာ မြင်သည်။ ထိုအမြင်ဖြင့်သာ ချစ်သည်။ ထို့အပြင် သားသမီးများကို ကောင်းစေလိုခြင်းကိစ္စ၌ မည် သည့် အခါမှ မခွဲခြား။ အားလုံးကို ကောင်းစေလို၏။

သို့ဖြစ်၍ မိဘ၏ အချစ်ကို မေတ္တာအဖြစ် မေတ္တာသုတ်၌ ပုံစံ ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ လောကကို ထိုအချစ်မျိုးဖြင့် ချစ်ရန် ညွှန်ကြား ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှန်အားဖြင့် မေတ္တာဟူသည် ပေးသူဘက်၌ အကန့် အသတ် မရှိ၊ ခံယူသူ ဘက်၌သာ အကန့်အသတ် ရှိသည်။ မိုးရေခဲယူ သကဲ့သို့ အိုးနှင့်ခံလျှင် အိုးအပြည့် ရ၏။ ခွက်နှင့် ခံလျှင် ခွက်အပြည့် ရ၏။ မိုးဘက်ကမူ အကန့်အသတ် မရှိ၊ အပြည့်အဝ ရွာသွန်း၏။

အဝိဇ္ဇာ မကင်းကြသေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အမြင်များသည် မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင် ဓလေ့တူ၊ စရိုက်တူ၊ ဉာဉ်တူ၊ ဝါသနာတူ အသိုက်အဝန်းတွင်း၌သာ မှန်၏။ ထို့ထက် ပို၍ မမှန်။ “ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကော” ဟူသည့်အတိုင်း ပုထုဇဉ်များသည် စိတ္တဇဝေဒနာရှင်များ ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။

စိတ္တဇဝေဒနာရှင်များသည် အုတ်ခဲတုံးကိုလည်း ရွှေတုံးအဖြစ် မြင်၍ ပျော်၏။ တဲစုတ်ကိုလည်း နန်းတော်အဖြစ် မြင်၍ ပျော်၏။ အုတ်ခဲတုံးနှင့် တဲစုတ်တို့သည် စိတ္တဇဝေဒနာ မပျောက်သေးသမျှ ကာ လပတ်လုံး စိတ္တဇ ဝေဒနာရှင်အတွက် ရွှေတုံးနှင့် နန်းတော်အဖြစ် “အမှန်သစ္စာ” (ပါရိဘာသိက သစ္စာ)များ ဖြစ်နေကြဦးမည် ဖြစ်၏။ စိတ္တဇဝေဒနာ ပျောက်သွားမှသာ အုတ်ခဲတုံးနှင့် တဲစုတ်ကို အမှန် အတိုင်း ပြန်မြင်ကြပေမည်။

ထို့ကြောင့် အုတ်ခဲတုံးနှင့် တဲစုတ်ကို အမှန်အတိုင်း ပြန်မြင်နိုင် ရေးအတွက် စိတ္တဇဝေဒနာကို ပျောက်အောင် ကုသဖို့ အရေးကြီး၏။ ထိုနည်းအတူပင် ဤလောကတွင် အချို့သူများက သူများအပေါ် “ကျော” လိုက်ရသည်ကို “အဟုတ်ကြီး” မှတ်၍ ပျော်၏။ အချို့သူများ က မမှန်ကန်သော နည်းလမ်းများဖြင့် မယူသင့်ပါဘဲလျက် အရယူနိုင် သည်ကို “အဟုတ်ကြီး” မှတ်၍ ပျော်၏။

အချို့သူများက မိမိ၏ အစီးအပွားအတွက် သူများကို စတေး သည်ကိုပင် တရားသည်ထင်၍ ပျော်၏။ ပျော်ရုံသာ မဟုတ်၊ မိမိတို့ ဘော်ကြောင်းလည်း ဥဒါန်းကျူးကြ၏။ ထိုအမြင်များသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ် များအတွက် “အမှန်သစ္စာ” (ပါရိဘာသိက သစ္စာ)များ ဖြစ်ကြ၏။

သို့ရာတွင် ထိုအမှန်သစ္စာများသည် ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်အရ မိစ္ဆာ ဝါဒ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝတို့တွင် ထိုက်သင့်သလိုသာ ဖြစ်ကြ ၏။ သို့ဖြစ်သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်များအား ထိုအမြင်မျိုး မမြင်ရန် လျှာတို့အောင် ဟောသော်လည်း သဘောပေါက်မည် မဟုတ်။

စိတ္တဇဝေဒနာနှင့်တူသော၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလမ်းအပ် သော အတ္တကို ပါး၍ ပါး၍ သွားအောင် ကုရန်သာ ရှိသည်။ အတ္တပါး လျှင် ပါးသလောက် အမြင်မှား အဝိဇ္ဇာ ပျောက်ပေလိမ့်မည်။ အဝိဇ္ဇာ ပျောက်လျှင် ပျောက်သလောက် အမြင်မှန်ဝိဇ္ဇာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။

အဝိဇ္ဇာပျောက်၍ ဝိဇ္ဇာရောက်ရေးအတွက် အနတ္တအမြင်ဖြင့် တသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို မဂ္ဂင်ထိုက်အောင် ပြုပြင်၍ လမ်းစဉ်အဖြစ် အသုံးချရန် လိုအပ်၏။ ထိုကဲ့သို့ အသုံးချမည် ဆိုပါက ကရုဏာ (မေတ္တာ)နှင့် ပညာကို ပွားရန် လိုအပ်၏။ ကရုဏာနှင့် ပညာလည်း အစစ်အမှန် ဖြစ်ဖို့ လိုအပ်၏။

ကရုဏာတုဖြစ်လျှင် မိမိအတွက် မကောင်းစေကာမူ သူတစ်ပါး အတွက် ကောင်းတတ်၏။ ပညာတုဖြစ်လျှင် သူတစ်ပါးအတွက် မကောင်းစေကာမူ မိမိအတွက် ကောင်းတတ်၏။ ကရုဏာနှင့် ပညာ အစစ် ဖြစ်ပါမှ မိမိအတွက်နှင့် သူတစ်ပါးအတွက် ကောင်း၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်နှင့် ကြုံခိုက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် များ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဘဝရှိသရွေ့ ရှောင်လွှဲ၍ မရကောင်းသော ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုကျအတိုင်း ယောနိ

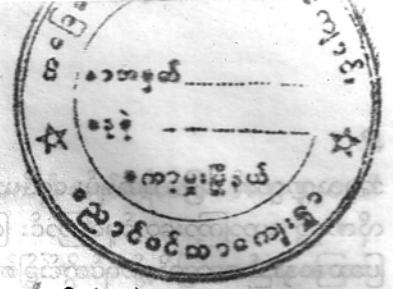
သော မနသိကာရဖြင့် သိမ်းပိုက်စရာ ပန်းတိုင်အဖြစ် အသုံးမချဘဲ ကူးမြောက်စရာ အသုံးချ ကိရိယာအဖြစ်၊ ဖောင်အဖြစ်၊ လမ်းစဉ်အဖြစ် အသုံးချရန် ဖြစ်ပါသည်။

အနတ္တဝါဒအရ လောကနှင့် လောကုတ္တရာသည် ဒင်္ဂါး၏ ခေါင်းနှင့် ပန်းကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ တည်ရာကား မကွဲ၊ တူရူသာ ကွဲသည်။ အတ္တပွားရေးသို့ ဦးတည်လျှင် လောကဖြစ်၏။ အတ္တပါးရေးသို့ ဦးတည် လျှင် လောကုတ္တရာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် အခြား ဘာသာတို့၏ အမြင်အရ အသွင်အားဖြင့် မကွဲပြားသော်လည်း အနှစ် သာရအားဖြင့်မူ ကွဲပြားကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

လွှတ်တော်မှ အမတ်များက အမတ်ချုပ် ဦးရွှေအောင်၊ အတွဲ ၉၊ အမှတ် ၂၊ ၁၃၅၀ ပြည့်နှစ်၊ တစ်ဖက်ပြည့် (၂၀-၂-၈၉ နေ့တော်)]

လွှတ်တော်မှ အမတ်များက အမတ်ချုပ် ဦးရွှေအောင်၊ အတွဲ ၉၊ အမှတ် ၂၊ ၁၃၅၀ ပြည့်နှစ်၊ တစ်ဖက်ပြည့် (၂၀-၂-၈၉ နေ့တော်)]

မဃာဓလင် (၁)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် ကုဇာဂါရ ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်က ဖြစ်၏။ လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလိသည် သူ၏ ရင်တွင်း ၌ လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ်နေသော ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ခံစားနေရ၏။ ထိုပြဿနာ၏ အဖြေကို သူသည် ရှာပါ၏။ သို့ရာတွင် ရှာ၍ကား မတွေ့။

အမှန်အားဖြင့် မဟာလိသည် ပညာဉာဏ် နဲ့သူ မဟုတ်။ တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံမှ (၁၈)ရပ်သော အတတ် ပညာများကို အပြီးတိုင် သင်ယူတတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏။ မလ္လာ မင်းသား ဗန္ဓုရ သေနာပတိနှင့် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသည် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပညာသင်ယူစဉ်က မဟာလိ၏ အလွန်ရင်းနှီးသော ကျောင်းနေဖက်များ ဖြစ်ကြ၏။

ထို့ကြောင့် လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလိသည် သူ့ခေတ်တွင် အထက်တန်း ပညာရှင် လူတန်းစား၌ ပါဝင်သည်ဟု ဆိုရ၏။ သို့ပါ လျက် သူ စဉ်းစား၍ အဖြေမရသော ပြဿနာကား ရှိ၏။ ထိုပြဿနာ ကား သိကြားမင်း ပြဿနာဖြစ်၏။

သိကြားမင်းသည် ဝေဒကျမ်းစာများအရ အလွန်တန်ခိုးကြီး သော နတ်မင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သိကြားမင်းကို မြင်ရန် ခဲယဉ်းလှ ၏။ သို့ပါလျက် မြတ်စွာဘုရားက သိကြားမင်းနှင့် အမေး အဖြေပြု၍ “သက္ကပဉ္စသုတ်”ကို မဂဓတိုင်း၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့မျက်နှာ၊

အမွေသက္ကရာဇ်၏ မြောက်အရပ်၊ ဝေဒီယက တောင်ယံ၊ ဣန္ဒသာလာ လိုဏ်ရုံ၌ ဟောကြားတော်မူကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် သိကြားမင်း ပြဿနာသည် မဟာလိ၏ ရင်တွင်း၌ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။

မဟာလိသည် အဖန်ဖန် စဉ်းစား၏။ သူလည်း သိကြားမင်းကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ မတွေ့ဖူးချေ။ အခြားသော လိစ္ဆဝိမင်းသားများ သည်လည်း သိကြားမင်းကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့ဖူးသည်ဟု မဟာ လိ မကြားဖူးချေ။ အမှန်အားဖြင့် သူတို့သည် ဝေဒဘာသာတရားအရ သိကြားမင်းကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူများ ဖြစ်ကြ၏။ သို့ပါလျက် သူတို့သည် သိကြားမင်းကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မမြင်ဖူးကြ။

ယခုမူ မြတ်စွာဘုရားက သိကြားမင်းနှင့် အမေးအဖြေ လုပ် သည်ဟု ဆို၏။ သိကြားမင်းက မေး၍ မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် သိကြားမင်းကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ မြင်၍ ဟောကြားခြင်း ဖြစ်လေသလား၊ သို့မဟုတ် သိကြား မင်းကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မမြင်ဘဲ ဟောကြားခြင်း ဖြစ်လေသလား။

ဤပြဿနာသည် မဟာလိအတွက် လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ် သော ပြဿနာဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သိကြားမင်းကို မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ မမြင်နိုင်ဟု မဟာလိက ယူဆထား၏။ အမှန်အားဖြင့် မဟာလိသည် လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာတို့ကို အတတ်ပညာ သင်ကြား ပေးနေသူ ဆရာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မဟာလိသည် နှိုင်းချိန် စဉ်းစားနိုင် စွမ်း ရှိသူ ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ စဉ်းစားဉာဏ်သည် ရိုးရာ ဘာသာတရားအရ သူ၏ အတွေ့အကြုံ၌သာ အခြေခံပါ၏။

ရိုးရာ ဘာသာတရားအရ အမှန်တရား အဖြစ် လက်ခံယုံကြည် ရသော ဓမ္မတာသည် သုံးမျိုးရှိ၏။ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုသည် မျက်မြင်ကိုယ် တွေ့ ဖြစ်ပါကလည်း ယင်းကို အမှန်တရားအဖြစ် လက်ခံရ၏။ ဤ

သည်မှာ ယုံကြည်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ခံရသော “ပထမ ဓမ္မတာ” ဖြစ်၏။

ဖြစ်ရပ်တစ်ခုသည် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ မဖြစ်စေကာမူ ကြောင်း ကျိုး ဆင်ခြင်၍ ရလျှင်လည်း ယင်းကို အမှန်တရားအဖြစ် လက်ခံရ ၏။ ဤသည်မှာ ယုံကြည်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ခံရသော “ဒုတိယ ဓမ္မတာ” ဖြစ်၏။

ဖြစ်ရပ်တစ်ခုသည် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့လည်း မဟုတ်၊ ကြောင်း ကျိုး ဆင်ခြင်၍လည်း မရ၊ သို့ရာတွင် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ပါရဂူများက အမှန်တရားအဖြစ် လက်ခံထား၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ယင်းကိုလည်း အမှန် တရားအဖြစ် လက်ခံရ၏။ ဤသည်မှာ ယုံကြည်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ခံရသော “တတိယ ဓမ္မတာ” ဖြစ်၏။

ဤဓမ္မတာ သုံးမျိုးသည် ယုံကြည်မှု နယ်ပယ်၌ အမှန်တရား အဖြစ် လက်ခံရာတွင် အခြေခံ အကျဆုံးသော ဓမ္မတာများ ဖြစ်ကြ၏။

မြတ်စွာဘုရားက သိကြားမင်းအား သက္ကပဉ္စသုတ်ကို ဟော ကြားတော်မူရာတွင် သိကြားမင်းအစစ်ကို ကိုယ်တိုင်မြင်၍ ဟောကြား ခြင်း မဖြစ်နိုင်။ သိကြားမင်းကို ရည်ညွှန်းပြီး ဟောကြားခြင်းသာ ဖြစ်ရာ၏။ သိကြားမင်း အစစ်ကား မြင်ဖို့ ခဲယဉ်း၏။ မြင်ဖို့ ခဲယဉ်း သော်လည်း “သိကြားမင်းအစစ်”ဟူသည် ရှိ၏ - ဟူ၍ ကိုယ်တိုင်မြင်၍ တတိယဓမ္မတာအရ ဝေဒခေတ်မှစ၍ ခေတ်အဆက်ဆက်က လက်ခံ ပြီး ဖြစ်၏။ ယခု မြတ်စွာဘုရားက သိကြားမင်းကို မြင်သည်ဆိုရာ၌ ရှေးခေတ် ဝေဒပညာရှိများလိုပင် တတိယဓမ္မတာအရ မြင်ခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ရာ၏။ ပထမဓမ္မတာအရ မြင်ခြင်းမျိုးတော့ မဖြစ်နိုင်။ ဤသို့ မဟာလိက ယုံကြည်၏။

အမှန်အားဖြင့် မဟာလိသည် သူ့ခေတ် သူ့အခါအရ အထက် ဘန်း ပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သော်လည်း ပကတိ မျက်စိကိုသာ သိသူဖြစ်

၏။ ဉာဏ်မျက်စိကို သိသူမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားလည်း သူ့လိုပင် ပကတိမျက်စိသာ ရှိသည်။ ပကတိမျက်စိဖြင့် သိကြားမင်းကို မမြင်နိုင်။ သိကြားမင်းအဖြစ် ရည်ညွှန်းထားသော သိကြားမင်းအတုကိုသာ မြင်နိုင်သည်။ သက္ကပဉ္စသုတ်ကို သိကြားမင်းအား မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူရာတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် သိကြားမင်းကို တကယ် တွေ့မြင်သည် ဟူ၍ ပြောဆို ယုံကြည်ကြသူများသည် “အကန်းယုံ” လူတန်းစား ပညာမဲ့များသာ ဖြစ်သည်ဟု မဟာလိက သတ်မှတ်ထား၏။

သို့ရာတွင် သူ၏အယူ ခိုင်မာကြောင်း ပြသရန် မြတ်စွာဘုရား ထံမှ ဝန်ခံချက်ရရှိဖို့ လိုသေး၏။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း သူ မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်း သိကြားမင်းကို မမြင်ကြောင်း ဝန်ခံလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ထား၏။ ထို့ကြောင့် သက္ကပဉ္စသုတ်ကို ဟောကြားတော်မူရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သိကြားမင်းကို တကယ်မြင် မမြင် မဟာလိက မြတ်စွာဘုရားအား မေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် မဟာလိသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝေဒပညာရှိများထက် ပို၍ ဉာဏ်ပညာရှိသူ အဖြစ် ခံယူမထားချေ။

မြတ်စွာဘုရားက လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလိအား သိကြားမင်းကို ကိုယ်တိုင် မြင်ကြောင်း၊ သိကြားမင်း ဖြစ်စေတတ်သော ကျင့်ဝတ် (၇)ပါးကိုလည်း သိကြောင်း၊ ယခု သိကြားမင်း မဖြစ်မီ ရှေးဘဝကိုလည်း သိကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူသောအခါမှသာ မဟာလိသည် မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင် ယုံကြည်လေ၏။ ခေတ်အဆက်ဆက်က ဤ ကမ္ဘာမြေအပြင်တွင် ပညာအရှိဆုံးအဖြစ် သတ်မှတ်ယုံကြည်ပြီး လက်ခံလာကြသော ဝေဒပညာရှိများထက် မြတ်စွာဘုရားက ပို၍ ပညာရှိသည်ဟု မဟာလိက ယုံကြည်လာ၏။

ထို့ကြောင့် မဟာလိသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဆက်၍ နာကြားခြင်း ဖြစ်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာလိအား သိကြားမင်း၏ အတိတ်ဘဝကို ဟောကြားတော် မမူမီ သိကြားမင်း ဖြစ်အောင် အကျိုးပေးသော ကျင့်ဝတ် (၇)ပါးကို ရှေးဦးစွာ ဤကဲ့သို့ ဟောကြားတော်မူ၏။ ကျမ်းဂန်များ၌ ဤကျင့်ဝတ် (၇)ပါးကို သိကြားမင်း ကျင့်ဝတ် (၇)ပါးဟု ဆို၏။

ကျင့်ဝတ် (၇)ပါးတွင် ပထမဦးဆုံး ကျင့်ဝတ်မှာ မိဘနှစ်ပါးအား လုပ်ကျွေးမွေးမြူခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကျင့်ဝတ်ကို ကျေပွန်စွာ ကျင့်သုံးပါက ကွယ်လွန်ပြီးနောက် တမလွန်ဘဝတွင် သိကြားမင်း ဖြစ်ရ၏။ မိဘနှစ်ပါးအား လုပ်ကျွေးမွေးမြူခြင်းကို မင်္ဂလာတစ်ပါးအဖြစ် မင်္ဂလာသုတ်၌ ဟောကြားထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။

ဒသကနိပါတ် မဟာဓမ္မပါလ ဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပြီး ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီးအား အနာဂါမ် တည်စေခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ အဘိဓမ္မာဒေသနာကို ဟောကြားတော်မူပြီး မယ်တော် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော “သန္တုသိတ” နတ်သားအား သောတာပန် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရားသည် မိဘနှစ်ပါးအား ကျေးဇူးဆပ်တော်မူခဲ့၏။ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီးကာလ၌ မယ်တော်အား သောတာပန်တည်အောင် ဒေသနာတော်များကို ဟောကြားတော်မူခြင်းအားဖြင့် မိဘကျေးဇူးကို ဆပ်တော်မူခဲ့၏။

မဟာဇနက မင်းသားသည်လည်း မိဘတို့အား ကျေးဇူးဆပ်သူပင် ဖြစ်၏။ သုဝဏ္ဏသာမသည်လည်း ထိုနည်းအတူပင် မိဘတို့အား ကျေးဇူးဆပ်ပါ၏။ ကျမ်းဂန်စာပေများ၌ မိဘတို့အား ကျေးဇူးဆပ်သော အားဖြင့် လုပ်ကျွေးပြုစုကြသော သမင်၊ မျောက်၊ လင်းတ၊ ကျေး

စသည်တို့ကို တွေ့ရ၏။ မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေး မွေးမြူကြသော ရဟန်းတော် များကိုပင် မြတ်စွာဘုရားက သာဓု ခေါ်တော်မူကြောင်းလည်း တွေ့ရ၏။

မိဘတို့အား လုပ်ကျွေး မွေးမြူမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုတ္တောဝါဒ ဆုံးမစာ၌-

မိကို လက်ယာ၊ ဘမာ လက်ဝဲ၊ အမြဲထမ်းလျက်၊ ပခုံးထက်တွင်၊ သို့ပင်နိစ္စ၊ လုပ်ကျွေးကြလည်း၊ ရှေးက ပြုဖူး၊

မွေးကျေးဇူးကို၊ အထူးမြဲနိုင်၊ မဆပ်နိုင်တည့်-

ဟူ၍ စပ်ဆိုထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ မိဘတို့အား လုပ်ကျွေး မွေးမြူရာတွင် အကျိုးကြီးမားပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ဗြာဟ္မဏ စာပေများ၌လည်း “မဟာယည” အမည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ မဟာယည ဟူသည် ကြီးမြတ်သော ပူဇော်မှု-ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ် ရ၏။

မိဘအပေါ် စော်ကားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အထင်ရှားဆုံးသော ဇာတ်ကြောင်းနှစ်ခုမှာ အဇာတသတ်မင်းနှင့် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်တို့ ဖြစ်ကြ၏။ အဇာတသတ်မင်းသည် ဖခင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကိုသာ မသတ်မိပါက ထိုဘဝ၌ပင် သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်သော သောတာပန် အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မည် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဖခင် ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးကို သတ်မိသည့် အကုသိုလ်ကံကြောင့် အပါယ်ကျရ၏။ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည်လည်း နှစ်ဦးအခါက မယားမိုက်၏ ကုန်းတိုက်မှုကြောင့် မျက်မမြင် မိဘနှစ်ပါးကို ခိုးသူယောင်ဆောင်၍ ရိုက်သတ်ခဲ့ဖူး၏။

ထိုအကုသိုလ်ကံသည် နောက်ဆုံးဘဝ၌ပင် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်အား အကျိုးပေး၏။ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် မြတ်စွာဘုရား၏

ဘဝသနာတော်၌ မြတ်စွာဘုရားမှ လွဲလျှင် တန်ခိုးအကြီးဆုံး ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းကိုလည်း ဆုံးမနိုင်စွမ်း ရှိ၏။ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ရှိ “ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်” ကို ခြေမဖြင့် ဆတ်ဆတ်ခါသောက် တန်လှုပ်နိုင်စွမ်း ရှိ၏။

ထိုမျှလောက် တန်ခိုးကြီးသူ ဖြစ်ပါလျက် ခိုးသားငါးရာတို့၏ နှုတ်သတ်ခြင်းကို ခံရရှာ၏။ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးပေးမှုသည် ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းပေစွာ။

ကံတို့၏ အကျိုးပေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ “ခန္ဓဝဂ္ဂ” သံယုတ်၌တော် “ဝါသီဇဇာ” သုတ်၌ လက်သမား၏ ပဲခွပ်ရိုးနှင့် ဥပမာပြု၍ ဟောကြားတော်မူထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

လက်သမားသည် ပဲခွပ်ကို အရိုးမှ ကိုင်၍ နေ့စဉ် အလုပ် ထုပ်၏။ အစ ပထမ၌ ပဲခွပ်ရိုးတွင် လက်ရာ မထင်ချေ။ သို့ရာတွင် တဖြည်းဖြည်း လက်ရာ ထင်လာ၏။ သို့ရာတွင် မည်သည့်နေ့က ထုပ်ချလောက် လက်ရာထင်သည်ကို မသိချေ။ လက်ရာထင်သည်က ဆရာ အမှန်ဖြစ်၏။

ထိုဥပမာအတိုင်းပင် ကုသိုလ်ကံကို ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ကံကို ဖြစ်စေ မပြတ် ပြုလုပ်နေပါက လက်သမား၏ ပဲခွပ်ရိုး၌ လက်ရာထင်သကဲ့သို့ ထိုကံသည် တစ်ခဏထက် တစ်ခဏ၊ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အကျိုးကို ပေးဖို့ ပို၍ ပို၍ နီးကပ်လာသည်မှာ မုချ ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် မည်ရွှေ့မည်မျှ ပို၍ နီးကပ်လာသည်ကိုမူ မသိချေ။ နီးကပ်လာသည်ကတော့ အမှန် ဖြစ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်ကံကို လုပ်လုပ်၊ အကုသိုလ်ကံကိုလုပ် လုပ်လုပ် ထိုကံသည် ဆိုင်ရာ အကျိုးကို တစ်နေ့တွင် မုချပေးလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် မိဘနှစ်ပါးကို

အမြဲ လုပ်ကျွေးမွေးမြူသော ကုသိုလ်ကံသည် သာသနာပ ကာလ၌ ဖြစ်စေ၊ သာသနာတွင်း ကာလ၌ ဖြစ်စေ သိကြားမင်းဘဝကို အမှန်ပင် ပေးပေလိမ့်မည်။

သာသနာပ ကာလဖြစ်လျှင် ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်သော အခြား ကုသိုလ်ကံများ အထောက်အပံ့ နည်းသဖြင့် ဘုန်းတန်ခိုး အရှိန်အဝါ နည်းသော သိကြားမင်း ဖြစ်မည်။ သာသနာတွင်း ကာလဖြစ်လျှင် ရတနာသုံးပါးနှင့် စပ်သော အခြားကုသိုလ်ကံများ အထောက်အပံ့ အားရှိသဖြင့် ဘုန်းတန်ခိုး အရှိန်အဝါ ကြီးမားသော သိကြားမင်း ဖြစ်မည်။ ဤမျှသာ ခြားနားမှု ရှိ၏။ သိကြားမင်းကတော့ အမှန်ပင် ဖြစ်မည်။ လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလိသည် ဤကျင့်ဝတ်ကို မြတ်စွာဘုရား ထံတော်မှ နာကြားရသောအခါ များစွာ ကျေနပ်၏။ များစွာ ဝမ်း မြောက်၏။

ထို့နောက် ဒုတိယ ကျင့်ဝတ်ကို မြတ်စွာဘုရားက မဟာလိ မင်းသားအား ဆက်၍ ဟောကြားတော်မူပြန်၏။ ဒုတိယကျင့်ဝတ်မှာ ကြီးသော သူတို့အား ရိုသေလေးစားခြင်း ဖြစ်၏။ အာဇာနည်ယပရိတ် ၌လည်း “မိမိထက် ကြီးသော သူတို့အား ရိုသေလေးစားခြင်းသည် အသက်ရှည်ခြင်း၊ အဆင်းလှခြင်း၊ ခွန်အား ဉာဏ်အား ကြီးခြင်း၊ ချမ်းသာကြီးခြင်း တည်းဟူသော အကျိုးထူးတရား လေးပါးကို ပေး၏” ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူထားကြောင်း တွေ့ရ၏။

မင်္ဂလသုတ်၌လည်း “ဂါရဝ” မင်္ဂလာအနေဖြင့် လာရှိ၏။ သုစရိုက်တရား ဆယ်ပါးတွင်လည်း ရိုသေခြင်း “အပစာယန” သုစရိုက် တရားအနေဖြင့် လာရှိပြန်၏။ ကြီးသူကိုလည်း ကြီးသူအလျောက်၊ ငယ်သူကိုလည်း ငယ်သူအလျောက် မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရိုသေ ခြင်း၊ လေးစားခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း ရှိပါက လောလောဆယ် ပစ္စုပ္ပန်ပင် ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ချမ်းသာရကြောင်းကို မဟာလိမင်းသား သိ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရ၍ ပဉ္စမသတ္တာ တွင် အပေါလ ညောင်ပင်ရင်းတွင် စံနေတော်မူစဉ်ကပင် ‘ဤလောက ၌ အရိုအသေ အလေးအမြတ် ပြုစရာ မထားဘဲ မိမိဘာသာ နေခြင်း သည် မသင့်လျော်၊ ဆင်းရဲလှ၏’ ဟူ၍ သိမြင်တော်မူပြီးနောက် အရို အသေ၊ အလေးအမြတ် ပြုစရာကို ရှာသောအခါ ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် အခြား တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ မတွေ့ရသည့်အတွက် ‘မိမိ သိထားပြီး ဖြစ်သော တရားတော်များကိုသာ အရိုအသေ အလေးအမြတ် ပြု၍ တောင်းအံ့’ ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည့် အချိန် အထိ လေးဆယ့်ငါးဝါတို့ ကာလပတ်လုံး တရားတော်များကိုသာ အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ နေတော်မူခဲ့၏။

မြတ်စွာဘုရားသော်မှ ရိုသေလေးစားခြင်း၏ မြင့်မြတ်မှုကို သိတော်မူပြီး ရိုသေလေးစားခြင်းနှင့် ကင်း၍ မနေနိုင်လျှင် အခြား ဘုံ၌လည်း အနေဖြင့်မူ အဘယ်သို့လျှင် ရိုသေလေးစားခြင်းနှင့် ကင်း၍ မသင့်ပါမည်နည်း။ အမှန်အားဖြင့် ရိုသေလေးစားခြင်းဟူသည် ဤ လောက၌ မရှိမဖြစ်သော တရားဖြစ်၏။ မြင့်မြတ်သော တရားဖြစ်၏။ လူပုဂ္ဂိုလ်မှ လုပ်ရသော တရားမဟုတ်။ နိမ့်ကျသော တရားမဟုတ်။

ထို့ကြောင့် ဤကျင့်ဝတ်ကို အမြဲမပြတ် လိုက်နာကျင့်သုံးပါက လောကီဘဝတွင် သိကြားမင်း ဖြစ်မည်မှာ ယုံမှားစရာ မရှိပါချေ။ လောလိမင်းသားသည် လက်တွေ့မျက်မြင်အားဖြင့်လည်း ပတ်ဝန်းကျင် အပေါ် မိမိက တန်ပြန်သက်ရောက်အားအနေဖြင့် ရိုသေလေးစားသည် ကို တွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဤကျင့်ဝတ်အနေဖြင့်လည်း မြတ်စွာဘုရား အပေါ် မဟာလိမင်းသားသည် များစွာ ကြည်ညိုမိလေ၏။

ထို့နောက် တတိယကျင့်ဝတ်ကို မြတ်စွာဘုရားက မဟာလိမင်း သားအား ဟောကြားတော်မူပြန်၏။ တတိယ ကျင့်ဝတ်မှာ နူးညံ့သိမ်

မွေ့ ပြေပြစ်သော စကားကို ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် နူးညံ့သိမ်မွေ့ စကား ဟူသည်မှာ ဤလောက၌ လူတို့ ပြောဆိုကြသော စကား (၆) ခွန်း အနက် မှန်လည်းမှန်၊ အကျိုးလည်း ရှိ၊ နားဝင်လည်း ချို ဟူသော အင်္ဂါသုံးရပ်နှင့် ပြည့်စုံသော စကားဖြစ်၏။ ယင်းစကားမျိုးကို “သုဘာ သိတ” မင်္ဂလာအနေဖြင့် မင်္ဂလသုတ်၌ ဟောကြားတော်မူထား၏။

သုစရိုက်တရား ဆယ်ပါးတွင်လည်း ကြမ်းတမ်းသော ဖရသ ဝါစာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် လာရှိ၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကား သည် ဒုစရိုက် ဖြစ်၏။ နူးညံ့သိမ်မွေ့ ပြေပြစ်သော စကားသည် သုစ ရိုက် ဖြစ်၏။ ဒုစရိုက်ဟူသည် အကုသိုလ် ဖြစ်၏။ သုစရိုက်ဟူသည် ကုသိုလ်ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်ဖြစ်၍သာ သိကြားမင်းဘဝကို အကျိုးပေးနိုင် ခြင်း ဖြစ်၏။

မဟာလိသည် လိစ္ဆဝီမင်းသားငယ်တို့၏ ဆရာဖြစ်၏။ ထို့ အပြင် သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်စွမ်းသော ပါရမီရှင်လည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့ ပြေပြစ်သော စကား၏ တန်ဖိုးကို သိ၏။ စကားဟူသည် နှယ်နှယ်ရရ မဟုတ်။ ပါရမီ ဆယ်ပါး တွင် သစ္စပါရမီအနေဖြင့် ဖော်ပြရလောက်အောင် အင်အားကြီးမားပါ ၏။ ထို့ကြောင့် နူးညံ့သိမ်မွေ့ ပြေပြစ်သော စကားသည် သစ္စပါရမီ ထိုက်လောက်အောင် အင်အား ရှိလာပါက သိကြားမင်းဘဝကို သာမက အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်အောင်ပင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိပါ၏။ သို့ ဖြစ်၍ ဤတတိယ ကျင့်ဝတ်သည်လည်း မဟာလိမင်းသားအတွက် သဘောကျ ကျေနပ်ဖွယ်ဖြစ်သော ကျင့်ဝတ်ပင် ဖြစ်၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားက မဟာလိမင်းသားအား စတုတ္ထ ကျင့်ဝတ်ကို ဟောကြားတော်မူပြန်၏။ စတုတ္ထကျင့်ဝတ်မှာ ကုန်းတိုက် သော စကားကို မဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ ကုန်းတိုက်သော စကားသည်

ဝန်ဒုစရိုက်တွင် ပါဝင်၏။ ကုန်းတိုက်သော စကား၏ အပြစ်သည် ဤလောက၌ လက်တွေ့ မျက်မြင်အားဖြင့်ပင် ထင်ရှား၏။ တကယ် ပင် ကုန်းတိုက်စကားကို မဆိုဦးတော့၊ ဟိုးနားတိုးတိုး ဒီနားတိုးတိုး ပြောဆိုခြင်းပင်လျှင် “ပြည်” ပျက်စေနိုင်၏။

လိစ္ဆဝီတိုင်းပြည် ပျက်ရသည်မှာ ဝေဿကာရ၏ တိုးတိုးစကား ကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မြင့်မြတ်သူများသည် ကုန်းတိုက်စကား ကို မပြောဆိုကြချေ။ ကုန်းတိုက်စကားကို မပြောဆိုခြင်းသည် ဝစီ ဒုစရိုက်မှ ရှောင်ခြင်းဖြစ်၏။ ဝစီဒုစရိုက်မှ ရှောင်လျှင် ဝစီသုစရိုက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤကျင့်ဝတ်သည်လည်း အကျိုးတရားအနေဖြင့် သိကြားမင်းဘဝကို ပေးစွမ်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤကျင့်ဝတ်ကိုလည်း မဟာလိသည် ကျေနပ်ပါ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားက မဟာလိမင်းသားအား ပဉ္စမ ကျင့် ဝတ်ကို ဟောကြားတော်မူပြန်၏။ ပဉ္စမ ကျင့်ဝတ်မှာ ဝန်တိုမှု “မစ္ဆရိယ” မရှိခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် ဝန်တိုမှု “မစ္ဆရိယ” သည် မနာ လိုမှု “ဣဿာ” နှင့် တွဲ၍ ဆိုဖက်ဖြစ်၏။ မနာလိုခြင်းနှင့် ဝန်တိုခြင်း သည် သတ္တဝါတို့ ဆင်းရဲကြောင်း ဖြစ်သည်ဟု သက္ကပဉ္စသုတ်၌ မြတ်စွာ ဘုရားက သိကြားမင်းအား ဟောကြားတော်မူထား၏။

မနာလိုခြင်းနှင့် ဝန်တိုခြင်းသည် ဤလောက၌ ရှောင်နိုင်ခဲ့သော အကုသိုလ် အညစ်အကြေး ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍လည်း ဤလောက၌ ရောက်သည် ချမ်းသာအောင် မည်မျှပင် ကြိုးပမ်းကြစေကာမူ မိမိတို့ ကြိုးပမ်းသည့်အတိုင်း ချမ်းသာ မလာကြဘဲ ဤမနာလိုမှု၊ ဤဝန်တိုမှု ကြောင့် မလွဲသာ မရှောင်သာ ဆင်းရဲကြရ၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားက မနာလိုမှုနှင့် ဝန်တိုမှုကို ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်းအဖြစ် သက္ကပဉ္စသုတ်၌ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။

ဤလောက၌ လူတို့သည် အချင်းချင်း ပြိုင်နေကြ၏။ ထိုသို့ ပြိုင်နေခြင်းကို “ပလာသ” ဟု ခေါ်၏။ အချင်းချင်း ပြိုင်ကြရာတွင် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ပြိုင်ခြင်းလည်း ရှိ၏။ ကျိတ်၍ မသိမသာ ပြိုင်ခြင်းလည်း ရှိ၏။

သို့ဖြစ်၍သာ အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက် လက်ရှိတည်ဆဲ အခြေအနေမှ နိမ့်ပါးသွားလျှင် စိတ်ထဲက ကျိတ်၍ ကျေနပ်နေခြင်း ဖြစ်၏။ ပါးစပ်ကမူ စိတ်မကောင်းသည့် ဟန်ဖြင့် ပြောဆိုတတ်၏။ အကယ်၍ လက်ရှိ တည်ဆဲအခြေအနေထက် တိုးတက်သွားလျှင်မူ ကျိတ်၍ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရပြန်၏။ သူ့ဟာသူ တိုးတက်သွားသည်ကိုပင် မတော်မတရား တိုးတက်သွားသယောင်ယောင်၊ မိစ္ဆာဇီဝနည်းဖြင့် ကြီးပွားသယောင်ယောင် သွားပုပ်လေလွင့် ပြောတတ်ကြ၏။ ဝါဒဖြန့်တတ်ကြ၏။ ဤသည်ကို မနာလိုမှု “ဣဿာ” ဟု ဆိုရ၏။ ဤသဘောကို မဟာလိသည် သိပါ၏။

မနာလိုမှု “ဣဿာ”သည် စီးပွားရေးနယ်ပယ်၌ သာမက အုပ်ချုပ်ရေးနယ်ပယ်၌လည်း ရှိ၏။ ပညာရေးနယ်ပယ်၌လည်း ရှိ၏။ မည်သူ ရာထူးတက်သွားပြီဆိုလျှင် နားကြားပြင်းကတ်၏။ မည်သူ ရာထူးကျသွားပြီဆိုမှ နားဝင်ချီ၏။ မည်သူ စာပေအသင်အပြ ကောင်းသည်၊ အရေးအသား ကောင်းသည်ဟု ကျော်လာလျှင်လည်း နားကြားပြင်း ကတ်သည်ပင် ဖြစ်၏။

မိတ်ဆွေ အရင်းအချာပင် ဖြစ်စေကာမူ စိတ်ထဲကတော့ မကျေနပ်။ ပြိုင်ဆိုင်မှု “ပလာသ”သဘောအရ မိမိသည်သာလျှင် ရာထူးကြီးကြီး ရလို၏။ မိမိသည်သာလျှင် တော်သည်၊ တတ်သည်ဟု ကျော်ကြားလို၏။ ဤသည်မှာ မိမိကိုယ်ကို အခိုင်အမာ ပြခြင်းဖြစ်၏။

အခိုင်အမာ ပြခြင်းကို “ထမ္မ” ဟု ဆို၏။ ဤသဘောကိုလည်း မဟာလိမင်းသားသည် နားလည်ပါ၏။ သဘောပေါက်ပါ၏။

ပုထုဇဉ်တို့သည် နှုတ်က ဘုရားလောင်းစကားကို ပြောကြသော်လည်း စိတ်က ဒေဝဒတ်အကြံကို ကြံကြ၏။

ဤသည်များမှာ ဝန်တိုခြင်း “မစ္ဆရိယ” ဖြစ်၏။ ဤသဘောကိုလည်း လိစ္ဆဝီမင်းသား မဟာလိသည် သိပါ၏။ နားလည်း လည်ပါ၏။

ပုထုဇဉ်တို့သည် ဝန်တိုခြင်း မစ္ဆရိယကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန် သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ရ၏။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းကို “မက္ခ” ဟု ခေါ်၏။ အုပ်ချုပ်ရေး နယ်ပယ်၌ ဖြစ်စေ၊ စီးပွားရေး နယ်ပယ်၌ ဖြစ်စေ၊ ပညာရေး နယ်ပယ်၌ ဖြစ်စေ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကျေးဇူးကို မြှုပ်ထားရ၏။ ကျေးဇူးမဲ့ကိုသာ ဆိုရ၏။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်ပါမှလည်း ဝန်တိုသူ “မစ္ဆရိယ” သမား၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် မှန်ကန်သည်၊ တရားနည်းလမ်း ကျသည်ဟု ပရိသတ်က မြင်လာသည် ဖြစ်၏။ ယုံကြည်လာမည် ဖြစ်၏။

ဤကျင့်ဝတ်သည် လောကတွင် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်၏။ သတ္တဝါတို့ ဆင်းရဲခြင်း၏ မူရင်းအကြောင်း ဖြစ်သော မနာလိုမှု “ဣဿာ”နှင့် ဝန်တိုမှု “မစ္ဆရိယ” ကိုသာ ပယ်ရှားနိုင်မည်ဆိုလျှင် ဤလောကသည် များစွာ နေချင့်စဖွယ် ကောင်းသော ဒေသမွန်တစ်ခု ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍သာ ဝန်တိုမှု “မစ္ဆရိယ” ကင်းပါက အလွန်ချော့ချော့ဖွယ် ကောင်းသော တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ သိကြားမင်း ဖြစ်ရသည်ဟု မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ဤမဟာလိက တွေးမိလေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားက မဟာလိမင်းသားအား ဆဋ္ဌကျင့်ဝတ်ကို ဟောကြားတော်မူပြန်၏။ ဆဋ္ဌကျင့်ဝတ်မှာ သစ္စာနှင့်ယှဉ်သော

စကားကို ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် သံသရာတွင် သစ္စာနှင့် ယှဉ်သော စကားလောက် အင်အားပြည့်သော ဓမ္မဟူ၍ မရှိ။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သစ္စာကို တစ်ခုတည်းသော တရား “ဧကဓမ္မ” ဟူ၍ စိဉ္စမာနကို အကြောင်းပြုကာ ဧတဝန်ကျောင်းတော်၌ ဟောကြားတော် မူခြင်း ဖြစ်၏။

ယင်းသစ္စာကို ချိုးဖျက်ပြီး မုသားပြောရဲသူအတွက် ဤလောက ၌ မကျူးလွန်ဝံ့သော မကောင်းမှုဟူသည် မရှိချေ ဟူ၍လည်း မြတ်စွာ ဘုရားက ဟောကြားတော်မူထားပြန်၏။ ထို့ကြောင့် မုသာဝါဒ “က” သည် မကောင်းမှု အားလုံးတို့၏ အခြေခံ အုတ်မြစ် ဖြစ်၏။ မြတ်စွာ ဘုရား အလောင်းတော်သည် အခြားမကောင်းမှု ကံများကို ကျူးလွန်ချင် ကျူးလွန်နိုင်သော်လည်း မုသာဝါဒကံကိုမူ မည်သည့်အခါမျှ မကျူးလွန် ခဲ့ချေ။

သစ္စာကို ပါရမီမြောက်အောင် ဖြည့်ကျင့်နိုင်ပါက မိမိ ဖြည့်ကျင့် သော ပါရမီအလျောက် ဘုရားဖြစ်လိုက ဘုရားဖြစ်နိုင်၏။ အဂ္ဂသာဝက ဖြစ်လိုက အဂ္ဂသာဝက ဖြစ်နိုင်၏။ မဟာသာဝက ဖြစ်လိုက မဟာသာ ဝက ဖြစ်နိုင်၏။ ပကတိသာဝက ဖြစ်လိုက ပကတိသာဝက ဖြစ်နိုင်၏။ အယုတ်ဆုံး သိကြားမင်းဖြစ်လိုက သိကြားမင်း ဖြစ်နိုင်၏။ သစ္စာနှင့် ယှဉ်သော စကားသည် ထိုမျှလောက် အာနုဘော် ကြီးမားလေ၏။

သို့ရာတွင် မုသားသည်လည်း ကြားရသူ ပရိသတ်က သစ္စာ အဖြစ် လက်ခံလေသောအခါ မုသားပြောသူ ကိုယ်တိုင်က မိမိ၏ မုသားကိုပင် သစ္စာအဖြစ် ထင်တတ်ပြန်၏။ ဤသည်ကို ရည်၍ “အမှား ကြာတော့ အမှန်ဖြစ်” ဟု ဆိုရိုးပြုခြင်း ဖြစ်တန်ရာ၏။ သို့ဖြစ်၍ မုသားသည်လည်း ဤမျှလောက် အာနုဘော် ကြီးမားပါ၏။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံးတော့ သစ္စာက မုသားကို နိုင်လေ၏။ ဤကျင့်ဝတ်ကို

လည်း မဟာလိသည် ကျေနပ်စွာ လက်ခံပါ၏။ ယုံလည်း ယုံကြည် ပါ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားက မဟာလိမင်းသားအား သတ္တမ ကျင့်ဝတ်ကို ဆက်လက် ဟောကြားတော်မူ၏။ သတ္တမကျင့်ဝတ်မှာ မိမိ၏ အမျက်ဒေါသကို နှိပ်ကွပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ အမျက်ဒေါသကို နှိပ်ကွပ် ခြင်းဟူသည် သည်းခံခြင်းပင် ဖြစ်၏။ သည်းခံခြင်းသည် ပါရမီ (၁၀) ဝါးတွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏။ သည်းခံခြင်းထက် လွန်မြတ်သော တရား မည်သည် မရှိ- ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူ၏။

လက်တွေ့ မျက်တွေ့အားဖြင့်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆက်ဆံ ရာတွင် ဖြစ်စေ၊ ခက်ခဲသော လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ရာတွင် ဖြစ်စေ သည်းခံပြီး အဟန့်အတား မှန်သမျှကို ကျော်လွှားနိုင်သူများသာ အောင် မြင်ကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တမ ကျင့်ဝတ်သည်လည်း သိကြားမင်း ဖြစ်လိုသူများအတွက် လိုက်နာ ကျင့်သုံးသင့်သော ကျင့် ဝတ်ဖြစ်ကြောင်း မဟာလိမင်းသား နားလည်သွားလေ၏။

မဟာလိမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ သိကြားမင်းဖြစ် နေ့ ကျင့်ဝတ် (၇)ပါးကို နာကြားရသော အခါမှသာ မြတ်စွာဘုရား သည် သိကြားမင်းကို ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ပြီး တရားဟောခြင်းဖြစ် ကြောင်း ယုံကြည်သွားလေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌လည်း အတိုင်းမသိ ကြည်ညိုသွားလေ၏။ လူတို့၏ ပကတိ မျက်စိထက် အမြင်သန်သော ဉာဏ်မျက်စိဟူသည် ရှိသေး၏။ ယင်းဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ခြပ်ရှိဝတ္ထုများ ကို သာမက ခြပ်မဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ပျက်ကိုပင် မြင်နိုင်ကြောင်း ယခု မဟာလိ သိပြီ။

[စစ်ပြန်မရှင်း၊ အမှတ် ၁၇၃၊ ဩဂုတ်လ ၁၉၉၁]

ပုဂ္ဂိုလ်များ အားလုံးပေါ်၌ ကရုဏာ သက်တော်မူ၏။ ချီးမြှောက်တော်
မူ၏။ ချမ်းသာကို ဆောင်တော်မူ၏။ အမှန်အားဖြင့် လူ နတ် ဗြဟ္မာ
သတ္တဝါဟူသမျှ အားလုံးသည် မြတ်စွာဘုရားထက် နိမ့်သူများသာ
ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိထက် နိမ့်သော လူ
နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအားလုံး အပေါ်၌ ကရုဏာသက်တော်မူခြင်း
ဖြစ်၏။ ချီးမြှောက်တော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ ချမ်းသာကို ဆောင်တော်မူ
ခြင်း ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် မြေနှင့် ကင်းလွတ်ရာ အာကာ
သ ဂင်္ဂါ၌ ပွင့်သော ကုမုဒြာ ကြာပန်းအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး
တော့ မဟုတ်။ မြေပြင်ပေါ်က ရေအိုင်၌ ပွင့်သော ကုမုဒြာကြာပန်း
အနေဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါ၏။

ရွံ့ညွန့် အညစ်အကြေး အထပ်ထပ်တွေ ကြားထဲက အညစ်
အကြေး မတင်၊ သန့်စင်သော ကြာပန်းပမာ ကာမဂုဏ် အညစ်အကြေး
တွေ ကြားထဲ၌နေရင်း ကာမဂုဏ် အညစ်အကြေးဟူ၍ လုံးဝမရှိဘဲ၊
ကာမဂုဏ် အညစ်အကြေး ကင်းစွာ ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့၏။ နိမ့်ကျ
သော၊ ပို၍ နိမ့်ကျသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကြား၌ နေတော်မူရင်း
အမြင့်မြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ကရုဏာသက်စရာ ကောင်းလှသော နိမ့်
သော၊ ပို၍ နိမ့်သော လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါများကို ကယ်တင်နိုင်ရေး
အတွက် လူ့ဘဝဖြင့် အမြင့်ဆုံး နေရာကို ရရှိနိုင်ရန် ဤကမ္ဘာမြေ
ဤလူ့ပြည်၌သာ ပဋိသန္ဓေ နေတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့်
မြတ်စွာဘုရားသည် ပတ်ဝန်းကျင်၏ လွှမ်းမိုးခြင်းမှ လွတ်မြောက်ပြီး
မိမိကသာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်တော်မူခဲ့ပြီ ဖြစ်၏။ ဤသည်
ကိုပင် ဥပါဒါနီ၏ ချုပ်ခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

သိကြားသော သောတာပန်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ နိမ့်သော လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါများကို ကယ်တင်နိုင်ရန် အတွက် လူ့ဘဝဖြင့် အမြင့်ဆုံး နေရာကို ရရှိနိုင်ရန် ဤကမ္ဘာမြေ ဤလူ့ပြည်၌သာ ပဋိသန္ဓေ နေတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ပတ်ဝန်းကျင်၏ လွှမ်းမိုးခြင်းမှ လွတ်မြောက်ပြီး မိမိကသာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်တော်မူခဲ့ပြီ ဖြစ်၏။ ဤသည် ကိုပင် ဥပါဒါနီ၏ ချုပ်ခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

မဃလုသင် (၂)

လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလိသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်သွားလေ၏။
သူ၏ အတွေ့အကြုံအားဖြင့် လူဟူသည် မြင့်သော၊ ပို၍ မြင့်သော
ပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ် ကရုဏာသက်စရာ မဟုတ်ပါဘဲလျက် ကရုဏာ
သက်တတ်၏။ ချီးမြှောက်ရန် မလိုအပ်ပါဘဲလျက် ချီးမြှောက်တတ်၏။
နိမ့်သော၊ ပို၍ နိမ့်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ အပေါ်၌မူ ကရုဏာသက်စရာ
ဖြစ်ပါလျက် ကရုဏာ မသက်တတ်ကြ။ ချီးမြှောက်ရန် လိုအပ်ပါလျက်
မချီးမြှောက်တတ်ကြ။ သမုဒ္ဒရာ၌သာ မိုးရွာလိုကြ၏။ လွင်တီးခေါင်၌
မိုးမရွာလိုကြ။ ဤသည်မှာ လူတို့၏ ဓမ္မတာ ဖြစ်၏။

ဤဓမ္မတာကို မဟာလိ သိ၏။ မဟာလိ သိသော ဓမ္မတာကား
ပုထုဇဉ် လူညံတို့၏ ဓမ္မတာသာတည်း။ မဟာလိသည်လည်း ဤ
ဓမ္မတာအတိုင်းပင် သူလည်း ကျင့်ကြံ၏။ အမှန်အားဖြင့် လူသည်
ဖြစ်နိုင်လျှင် မြေနှင့် ကင်းလွတ်ရာ “အာကာသဂင်္ဂါ” ၌ ပွင့်သော
ကုမုဒြာ ကြာပန်းသာ ဖြစ်လို၏။ မြေပြင်ပေါ်က “ရေအိုင်” ၌ ပွင့်သော
ကုမုဒြာ ကြာပန်း မဖြစ်လိုပါချေ။

မြတ်စွာဘုရားကား ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်။ လူတို့၏ ဓမ္မတာကို
လွန်သော “အနှိုင်းမဲ့” လူသား ဖြစ်တော်မူ၏။ နိမ့်သော၊ ပို၍ နိမ့်သော

ထိုကြောင့် မဟာလိသည် မြတ်စွာဘုရား၌ အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆောင်ရွက်မှု မှန်သမျှ၌ စိတ်ဝင်စား၏။ သို့ဖြစ်၍သာ မဟာလိသည် မြတ်စွာဘုရားအား သိကြားမင်း၏ ရှေးဘဝ မဃလုလင် အကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူပါရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ မဟာလိ လျှောက်ထားသည့်အတိုင်းလည်း မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မမူမီ တစ်ခုသော အချိန်က မဂဓရာဇ် တိုင်း၌ မစလရွာသည် ရှိခဲ့၏။ ထိုရွာတွင် မဃလုလင်တို့ မိသားစု နေထိုင်ကြ၏။ မဃလုလင်သည် ထိုခေတ်၏ ဓလေ့အစဉ်အလာ အတိုင်း ဇနီး လေးယောက်ကို လက်ထပ်ခွင့်ရှိသဖြင့် ဇနီးလေးယောက် ကို လက်ထပ်ခဲ့၏။ မဃလုလင်၏ ဇနီးလေးယောက်အနက် ဇနီး တစ်ယောက်မှာ သုဓမ္မာဖြစ်၏။ အခြားတစ်ယောက်မှာ သုစိတ္တာ ဖြစ်၏။ နောက်တစ်ယောက်မှာ သုနန္ဒာဖြစ်၏။ နောက်တစ်ယောက်မှာ သုဇာတာ ဖြစ်၏။ မဃလုလင်သည် မိမိအနေဖြင့် ဇနီးလေးယောက်ကို ယူခြင်းမှာ ကာမဂုဏ် ခံစားရန် မဟုတ်။ သားကောင်း သမီးကောင်းများ ဖြင့် လောက၏ အစီးအပွားကို အင်တိုက်အားတိုက် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်၏။

မဃလုလင်သည် ဤလောက၌ အမြဲတစေ ပူဇော်ရမည့်အရာ ငါးမျိုးရှိကြောင်းကို သိ၏။ ထိုငါးမျိုးတို့ အနက် ပထမအမျိုးမှာ ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်၏။ ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုကိုသာ မထိန်းသိမ်းပါက မဃလုလင်တို့၏ မျိုးနွယ်သည် ဤကမ္ဘာမြေအပြင်၌ ရှိနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ထိုကြောင့် ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုသည် လူသားတိုင်းအတွက် အမြဲတစေ ပူဇော်ရမည့် အရာဖြစ်၏။ အမြဲတစေ ပူဇော်ခြင်းဟူသည် မှာ အလေးအမြတ်ပြု၍ ထိန်းသိမ်းခြင်း ဖြစ်၏။

ဒုတိယအမျိုးမှာ ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ သာ ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်များက ဤလောက၌ လူပီပီ နေထိုင်ရေး အတွက် သွန်သင် ပြသ ဆိုဆုံးမခြင်း မရှိခဲ့ပါလျှင် မဃလုလင်သည် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်နှင့် ဘာမျှ ခြားနားလိမ့်မည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်များသည် လူသားတိုင်းအတွက် အမြဲတစေ ပူဇော်ရမည့် အရာဖြစ်၏။ ဤအစဉ်အလာသည် မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသော အခါ၌ပင် အာစရိယဂုဏော အနန္တောအနေဖြင့် တည်ရှိ နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။

တတိယအမျိုးမှာ မိဘများ ဖြစ်ကြ၏။ အကယ်၍သာ မိဘဟူ၍ မရှိဘူးဆိုပါလျှင် ဤကမ္ဘာမြေအပြင်၌ မဃလုလင်ဟူ၍ပင် မရှိနိုင်ကြောင်းမှာ အထူးပြောစရာ မလိုသော အချက်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူသားတိုင်းအတွက် မိဘသည် အမြဲတစေ ပူဇော်ရမည့် အရာဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် မိဘဟူသည် ပဓာန ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်၍၊ ကျန်ပူဇော်ရမည့် အရာလေးမျိုးမှာ အပဓာန ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်ကြ၏။

စတုတ္ထအမျိုးမှာ မိမိမှတစ်ပါးသော အခြားလူသားများ ဖြစ်ကြ၏။ လူဟူသည် မိမိတစ်ယောက်တည်း အထီးကျန်နေနိုင်သော သတ္တဝါ မဟုတ်ချေ။ လူ့သမိုင်းတွင် လူ့ယဉ်ကျေးမှုဟူ၍ မပေါ်ပေါက်မီ ကာလကပင် စ၍ လူတို့သည် အသင်းအဖွဲ့နှင့် နေကြသူများ ဖြစ်ကြလေရာ၊ မိမိမှ တစ်ပါးသော အခြားလူသားများသည်လည်း လူတိုင်း လူတိုင်းအတွက် ပူဇော်ရမည့် အရာများပင် ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် မြင့်မြတ်သော နေခြင်း ဗြဟ္မစိုရ်တရားဟူသည် မှာ မိမိမှ တစ်ပါးသော အခြား လူသားများအား အလေးအမြတ် ပြု၍ ပူဇော်ရာမှပင် စ လေ၏။ မိမိထက် မြတ်သူများအား ပူဇော်ခြင်းကို “ပူဇော်ခြင်း”ဟူ၍ပင် ဆို၏။ မိမိနှင့် အဆင့်တူများအား ပူဇော်ခြင်းကို

“ကူညီခြင်း”ဟူ၍ ဆို၏။ မိမိအောက် နိမ့်သူများအား ပူဇော်ခြင်းကို “ချီးမြှောက်ခြင်း”ဟူ၍ ဆို၏။ ထို့ကြောင့် မိမိထက် မြင့်သူ ဖြစ်စေ၊ မိမိနှင့် အဆင့်တူသူ ဖြစ်စေ၊ မိမိအောက် နိမ့်သူဖြစ်စေ လူသားမှန်သမျှ အားလုံးသည် ဤအမျိုးအစား၌ ပါဝင်၏။

သို့ဖြစ်၍သာ မြင့်မြင့် နိမ့်နိမ့် လူဟူသမျှအပေါ် ခွဲခြားမှု မရှိဘဲ မိမိနှင့် ထပ်တူ တစ်သားတည်း ထား၍ ပူဇော်နိုင်မည်ဆိုလျှင် လူစင်စစ် က ဗြဟ္မာဖြစ်နေသူဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဗြဟ္မာလိုနေခြင်း ဗြဟ္မဝိဟာရဖြင့် နေသူများဟူ၍ ဆိုကြခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့်လည်း ဤလောက၌ မငြိမ်းချမ်းနိုင်ကြခြင်း မှာ လူသားဟူသမျှကို အမြဲတစေ အလေးအမြတ် ထား၍ ပူဇော်ထိုက်သူများအဖြစ် မခံယူနိုင်သောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါ၏။

ပဉ္စမအမျိုးမှာ ကျေးငှက် တိရစ္ဆာန်များ အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင် ရုပ်လောက ဖြစ်၏။ ကျေးငှက် တိရစ္ဆာန်များ အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင် ရုပ်လောကသည်လည်း လူသားများအတွက် အသက်ရှင်နေထိုင်နိုင်ရန် ကျေးဇူးများပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျေးငှက်တိရစ္ဆာန်များ အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင် ရုပ်လောကသည်လည်း အလေးအမြတ်ပြု၍ ပူဇော်စရာပင် ဖြစ်၏။ ရုပ်လောကအား အလေးအမြတ် ပြု၍ ပူဇော်ခြင်း ဟူသည်မှာ သစ်ပင် ပန်းမန်များ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေတွင်း ရေကန်များ တူးခြင်း၊ လမ်းများ ဖောက်ခြင်း၊ တည်းခိုရပ်များ ဆောက်လုပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြ၏။

မဃလုလင်တို့ ခေတ်သည် မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မမူမီက ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မမူမီကဆိုလျှင် ဗြာဟ္မဏဝါဒသည် မဃလုလင်တို့ဒေသ၌ ထွန်းကား၏။ ထို့ကြောင့် မဃလုလင်သည် ဗြာဟ္မဏဝါဒအတိုင်း လောက၏ ပူဇော်စရာ ငါးမျိုးကို အမြဲတစေ

အလေးအမြတ် ပြု၍ ပူဇော်လေ၏။ ဗြာဟ္မဏကျမ်းများတွင် ဤပူဇော်ငါးမျိုးကို “မဟာယည” ငါးမျိုးဟု ဆိုပါ၏။ မဟာယည၏ အနက်မှာ ကြီးမြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဟူ၍ ဖြစ်၏။ ဗြာဟ္မဏဝါဒအရ လူတိုင်း လူတိုင်းသည် လူ့ကျင့်ဝတ်အနေဖြင့် ဤပူဇော်မှု ငါးမျိုးကို နေ့စဉ် လေ့တိုင်း ပူဇော်ရ၏။

မဃလုလင်သည် သိကြားမင်း ကျင့်ဝတ် ခုနစ်ပါးကို ဤပူဇော်ငါးမျိုး၌ အသုံးချ၏။ ဤပူဇော်မှု ငါးမျိုးကို သိကြားမင်း ကျင့်ဝတ် ခုနစ်ပါးတို့ အသုံးပြုရာ “နယ်မြေ” အဖြစ် မဃလုလင်က သတ်မှတ်ပြီး ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ပူဇော်ရာတွင် အားထုတ်နည်း လေးမျိုးဖြင့် အားထုတ်ပြီး ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်၏။

မဃလုလင်သည် ဤပူဇော်မှု ငါးမျိုးကို ပူဇော်ရာတွင် စွမ်းနိုင်သမျှ အားစိုက်ခွန်စိုက်လည်း ပူဇော်၏။ ဤပူဇော်မှုကို “နိရဝသေသပူဇာ”ဟူ၍ ဆိုရ၏။ မခိုမကပ် အမြဲမပြတ် ပူဇော်၏။ ဤပူဇော်မှုကို “နိန္ဒန္တရပူဇာ”ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ပူဇော်မှု လုပ်ငန်း မပြီးဆုံးမချင်းလည်း ပူဇော်၏။ ဤပူဇော်မှုကို “စိရိကာလပူဇာ”ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ရိသေ့လေးစားစွာလည်း ပူဇော်၏။ ဤပူဇော်မှုကို “သက္ကစ္ဆပူဇာ” ဟူ၍ ဆိုရ၏။

မဃလုလင်သည် လမ်းများကို ဖောက်၏။ ဒေသတစ်ခုနှင့် တစ်ခု ဆက်သွယ်ရာတွင် လမ်းပန်း ကောင်းမွန်မှုသည် အရေးကြီး၏။ ထို့ကြောင့် မဃလုလင်က လမ်းဖောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ လမ်းဖောက်ရာတွင် အခကြေးငွေ ရ၍ လမ်းဖောက်ခြင်း မဟုတ်။ ရုပ်လောကအား ကျေးဇူးဆပ်သည့်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပူဇော်သည့်အနေဖြင့်လည်းကောင်း လမ်းဖောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ရုပ်လောကအား ပူဇော်ခြင်းကို “ဘုတယည”ဟူ၍ ဗြာဟ္မဏ ကျမ်းများက ဆို၏။ အမှန်အားဖြင့်

ရုပ်လောကအား ပူဇော်လျှင်လည်း လောကတစ်ခုလုံးအား ပူဇော်ရာ ရောက်ပါ၏။ ဤသဘောကို မဃလုလင် သိ၏။

အရာရာတိုင်း၌ စွဲမက်စရာ “ရသ”သည် ရှိ၏။ လယ်ထွန်ခြင်း၌လည်း “ရသ”သည် ရှိ၏။ ရောင်းဝယ်ခြင်း၌လည်း “ရသ”သည် ရှိ၏။ လမ်းဖောက်ခြင်း၌လည်း “ရသ”သည် ရှိ၏။ အမှန်အားဖြင့် အရာရာတိုင်း၌ စွဲမက်စရာ “ရသ”သည် ရှိပါ၏။ မည်သည့် လုပ်ငန်းကို လုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုလုပ်ငန်း၌ စွဲမက်စရာ “ရသ”ကို မြင်အောင် ကြည့်တတ်ပါက၊ ထိုလုပ်ငန်း၌ စွဲမက်စရာကို ခံစားတတ်ပါက ထိုလုပ်ငန်းကို လုပ်ခြင်း၌ ပျင်းရိခြင်း မရှိဘဲ အမြဲတစေ ပျော်မွေ့၏။ အမြဲတစေ ပျော်မွေ့လေသောအခါ အားစိုက် ခွန်စိုက်လည်း လုပ်လာ၏။ မခိုမကပ် အမြဲမပြတ်လည်း လုပ်လာ၏။ အချိန်ကာလ ကြာချင်သလောက် ကြာပါစေ၊ လုပ်ငန်း ပြီးဆုံးသည်အထိ လုပ်လာ၏။ လေးလေးစားစားလည်း လုပ်လာ၏။

ဤသဘောကို မဃလုလင်သည် သိ၏။ ထိုကြောင့် မဃလုလင်သည် ပူဇော်မှုလုပ်ငန်းများကို လုပ်ရာ၌ စွဲမက်စရာ ရသကို မြင်အောင် ကြည့်၏။ စွဲမက်စရာ ရသကို ခံစားနိုင်အောင် အားထုတ်၏။ ထိုအခါ မဃလုလင်သည် မစလရွာ၌ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလာ၏။ ဩဇာတိက္ကမ ရှိလာ၏။ ကြည်ညိုသူ များလာ၏။ အခြံအရံ ပြည့်လာ၏။ ဤသည်မှာ စေတနာ၏ ဒိဋ္ဌဓမ္မ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ဖြစ်၏။ မဃလုလင်သည် သူ့ကို ကြည်ညိုသူ ပရိသတ်အတွင်းမှ ရဲဘော်ရဲဘက်အဖြစ် စိတ်တူသဘောတူ လူကောင်း (၃၃)ယောက်ကို လက်ခံပြီး လမ်းဖောက်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ကြ၏။

လမ်းခရီးမည်သည်ကား များစွာသော သူတို့အားလည်း နှလုံးကို ပွားစေတတ်၏။ ချမ်းသာသုခလည်း များလှ၏။ ဤသို့ မဃလုလင်

အုပ်စုက သူတို့၏ စိတ်ထဲ၌ ယုံမှတ်ထား၏။ မဃလုလင်တို့ အုပ်စုသည် လမ်းဖောက်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တစ်ယူဇောပြီး တစ်ယူဇော၊ တစ်လမ်းပြီး တစ်လမ်း ပြီးအောင် ဖောက်လုပ်ကြ၏။ ထိုအခါ မဃလုလင်တို့ အုပ်စု၏ အရှိန်အဝါသည် ပို၍ ပို၍ ကြီးမားလာလေ၏။

မစလရွာစားသည် အဓမ္မဝါဒီ ဖြစ်၏။ အဓမ္မလုပ်ငန်း၌ မွေ့လျော်၏။ ဓမ္မလုပ်ငန်းကြောင့် အရှိန်အဝါ ကြီးမားလာသော မဃလုလင်တို့အပေါ် စိုးရိမ်လာ၏။ ထိုအခါ မစလရွာစားသည် မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား သူ၏ ဘက်တော်သားအဖြစ်သို့ ရောက်လာအောင် စည်းရုံး၏။ သူ၏ စည်းရုံးနည်းကား အဓမ္မဝါဒဖြင့် စည်းရုံးသော နည်းတည်း။ မုဆိုးလုပ်ရန် စည်းရုံး၏။ အရက်သေစာ သောက်စား ပျော်ပါးရန် သွေးဆောင်၏။ သို့မဟုတ် အခြားဒုစရိုက်လုပ်ငန်း တစ်ခုခုကို လုပ်ဆောင်ပြီး စီးပွားဥစ္စာ ရှာဖွေရန် တိုက်တွန်း၏။

ထိုကဲ့သို့သာ မဃလုလင်တို့ အုပ်စုက ဆောင်ရွက်ပါလျှင် စီးပွားရေးအရလည်း မဃလုလင်တို့ အုပ်စုထံမှ ထိုက်တန်သော အကောက်ခွန်ကို ရသဖြင့် မိမိ အကျိုးရှိမည်။ စည်းရုံးရေး အရလည်း မဃလုလင်တို့ အုပ်စုသည် မိမိဘက်တော်သားများ ဖြစ်လာသဖြင့် မိမိ အကျိုးရှိမည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအရလည်း မဃလုလင်တို့ အုပ်စုသည် ဒုစရိုက်လုပ်ငန်းများကို မိမိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ရလေသောကြောင့် မိမိ၏ ဩဇာအောက်၌ အလိုအလျောက် ကျရောက်လာမည် ဖြစ်သဖြင့် မိမိ အကျိုးရှိမည်။ ဤသို့ မစလရွာစားက စည်းစား၏။ စည်းစားသည့်အတိုင်းလည်း မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား အကြံပြု၏။ သို့ရာတွင် မဃလုလင်တို့ အုပ်စုက မစလရွာစား၏ အကြံပြုချက်ကို ဆက်မခံပါချေ။

ထိုအခါ မစလရွာစားသည် နန်းတော်သို့ သွား၍ ဘုရင်မင်းမြတ်

အား 'မစလရွာ၌ မဃလုလင်တို့သည် ခိုးသားစားပြုများအဖြစ် ထကြွသောင်းကျန်းလျက် ရှိပါသည်' ဟု လျှောက်တင်၏။ မင်းကြီးကလည်း မစလရွာစား၏ လျှောက်တင်ချက်ကို ယုံကြည်၏။ အမှန်အားဖြင့် မစလရွာစားသည် မင်းကြီး၏ ကျွန်ယုံတော် ဖြစ်၏။ မိမိ၏ ကျွန်ယုံတော်သည် မိမိအပေါ် သစ္စာရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံပြီး မည်သို့မျှ ပြောဆိုလိမ့်မည် မဟုတ်။ ဤသည်မှာ မင်းကြီး၏ ယုံကြည်ချက် ဖြစ်၏။

မင်းကြီး၏ ယုံကြည်ချက်သည် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ အားပြုသော ယုံကြည်ချက် ဖြစ်၏။ ယုံကြည်မှုနိယာမအရ မိမိ၏ အတွေ့အကြုံ အပေါ်၌ အားပြုသော ယုံကြည်ချက်၊ အကြောင်းအကျိုး ဆင်ခြင်နိုင်မှု အပေါ် အားပြုသော ယုံကြည်ချက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် အားပြုသော ယုံကြည်ချက် ဟူ၍ ယုံကြည်ချက် အမျိုးအစား (၃)မျိုး ရှိလေရာ၊ ထို (၃)မျိုးတွင် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် အားပြုသော ယုံကြည်ချက်သည် ခိုင်ခံ့မှု အားအနည်းဆုံး ဖြစ်၏။

သို့ဖြစ်ပါသော်လည်း မဂဓရာဇ်မင်းကြီးသည် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် အားပြုသော ယုံကြည်ချက်အရ မစလရွာစား လျှောက်တင်ပြသည့် အတိုင်း လက်ခံယုံကြည်ပြီး၊ မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား ဖမ်းဆီး၍ ဆင်နှင့် နင်းသတ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေရာ၊ မင်းကြီး၏ အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ကြ၏။

မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား ဆင်ဖြင့် နင်းသတ်ရန် စီစဉ်လေပြီ။ တစ်ဖက်တွင် မင်းကြီး၊ မစလရွာစားနှင့် နင်းသတ်မည့် ဆင် ရှိ၏။ အခြားတစ်ဖက်တွင် မဃလုလင် အမှူးပြုသော လူတော်လူကောင်း (၃၃)ယောက်တို့ ရှိကြ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် ကြည့်လျှင် တစ်ဖက်က မင်း၊ အခြားတစ်ဖက်ကား အကျဉ်းစံ။ ဓမ္မအနေဖြင့် ကြည့်လျှင်

တစ်ဖက်ကား “ဓမ္မ”၊ အခြားတစ်ဖက်ကား “အဓမ္မ”။ ဤသို့ တွေ့ရ၏။ ရုပ်ပိုင်းအမြင်ဖြင့် ကြည့်လျှင် သက်ရောက်အားနှင့် တန်ပြန်သက်ရောက်အား။

ဤလောက၌ အားချင်းပြိုင်ရာတွင် “အဓမ္မ”က နိုင်သည့်အခါလည်း ရှိ၏။ “ဓမ္မ”က နိုင်သည့်အခါလည်း ရှိ၏။ “အဓမ္မ”က “ဓမ္မ”အပေါ် အနိုင်ရခြင်းသည် ယာယီအနိုင်ရခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ထာဝစဉ် အနိုင်ရခြင်း မဟုတ်။ “အဓမ္မ”က “ဓမ္မ”အပေါ် ထာဝစဉ် အနိုင်ရရှိခဲ့တာလည်း မရှိ။ “ဓမ္မ”က “အဓမ္မ”အပေါ် အနိုင်ရခြင်းသည်သာ ထာဝစဉ် အနိုင်ရခြင်း ဖြစ်၏။ “ဓမ္မ”ကသာ “အဓမ္မ”အပေါ် ထာဝစဉ် အနိုင်ရရှိ ဓမ္မတာ ရှိ၏။

ဤဓမ္မတာကို မဃလုလင်သာ သိ၏။ မစလရွာစားလည်း သိ၏။ မဂဓရာဇ်မင်းကြီးလည်း မသိ။ မသိချင်းတူသော်လည်း မစလရွာစားကား ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ၏။ သူတော်ကောင်း မဟုတ်။ သို့ဖြစ်၍သာ မစလရွာစားသည် မိမိ၏ အမှားကို အမှားမှန်း မသိခြင်း ဖြစ်လေ၏။ မင်းကြီးကား အဆင်ခြင်ဉာဏ် နည်းပါးသော်လည်း ရိုးပြောင့်၏။ သူတော်ကောင်း ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် မင်းကြီးသည် မိမိအမှားကို တွေ့လေသောအခါ အမှားမှန်း ချက်ချင်းသိ၏။ သိသည့်အတိုင်းလည်း ချက်ချင်းပင် ပြင်ဆင်လေ၏။

ဓမ္မပဒါယာ အမှတ် (၆၃)၌လည်း မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ ဘာကြားတော်မူထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

အကြင်လူမိုက်သည်

မိမိ၏ အမှားကို မြင်သောအခါ

မှားမှန်းသိ၏။

ထိုလူမိုက်ကို

ထိုသို့ သိခြင်းကြောင့်ပင်
 ပညာရှိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။
 အကြင်လူမိုက်ကား
 မိမိ၏ အမှားကို မြင်သော်လည်း
 အမှားမှန်း မသိ၊ အမှန် ဟူ၍ပင် သိ၏။
 ထိုလူမိုက်ကို
 ထိုသို့ သိခြင်းကြောင့်ပင်
 လူမိုက်စစ်စစ် ဟူ၍ ဆိုရ၏။

မဃလုလင်သည် မိမိတို့အုပ်စုအား ဆင်ဖြင့် နင်းသတ်တော့မည်ကို သိ၏။ ထိုအခါ မဃလုလင်သည် “အား” ကို ချိန်၏။ မင်းကြီး၏ “အား” သည် လည်းကောင်း၊ မစလရွာစား၏ “အား” သည် လည်းကောင်း၊ ဆင်၏ “အား” သည် လည်းကောင်း ဒေါသ “အား” ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် ဒေါသ “အား” ဟူသည် စွမ်းအင်ထက်မြက်လှသော “အား” မဟုတ်။

ထို့ကြောင့် ဒေါသ “အား” ကို နှိမ်နင်းနိုင်ရန် စွမ်းအင်ထက်မြက်သော “အား” တစ်ရပ်ရှိဖို့ လို၏။ ထို “အား” ကို မဃလုလင် သိ၏။ ထို “အား” ကား “မေတ္တာအား” ပေတည်း။ အကယ်၍ မေတ္တာစစ်စစ် “အား” ကိုသာ ပိုင်ဆိုင်နိုင်မည်ဆိုလျှင် ဒေါသ “အား” ကို အလွယ်တကူ အပြတ် ရှင်းနိုင်မည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာစစ်စစ် “အား” ကိုသာ မွေးမြူနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ “အား” ချင်း ပြိုင်ရာ၌ ဒေါသကို ဒေါသဖြင့် တုံ့ပြန်၍ မရ။ ဒေါသသည် သက်ရောက် “အား” ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ပဋိဒေါသသည် တန်ပြန် သက်ရောက်အားသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ထိုအခါ ဒေါသသည်လည်း အကုသိုလ်ဖြစ်၏။ ပဋိဒေါသသည်

သည် အကုသိုလ်ပင် ဖြစ်၏။ အကုသိုလ်က ကောင်းကျိုးချမ်းသာပေးနိုင်ရိုး မရှိ။ အကယ်၍ အကုသိုလ်က ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ပေးသည်ဟု ဆိုလျှင် ထိုကောင်းကျိုးချမ်းသာသည် အကုသိုလ်၌ ယှဉ်သောပီတိနှင့် သုခသာတည်း။ ကုသိုလ်၌ ယှဉ်သော ပီတိနှင့်သုခ မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအရ ပီတိနှင့်သုခသည် အကုသိုလ်၌လည်း ယှဉ်နိုင်၏။ ကုသိုလ်၌လည်း ယှဉ်နိုင်၏။ အကုသိုလ်၌ ယှဉ်လျှင် အပြစ်ရှိသော ပီတိနှင့် သုခဖြစ်၏။ ကုသိုလ်၌ ယှဉ်မှသာ အပြစ်မဲ့သော ပီတိနှင့် သုခဖြစ်၏။ အကယ်၍ ဒေါသကို ဒေါသဖြင့်ပင် နိုင်သည်ဆိုစေဦး၊ ချစ်ခင်စားရသော ပီတိနှင့် သုခသည် အပြစ်ရှိသော ပီတိနှင့် သုခဖြစ်သဖြင့် တစ်ခုသောနေ့တွင် ဒုက္ခကို မလွဲမသွေ ခံစားရပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် မဃလုလင်သည် ဒုက္ခကို မည်သည့်အခါတွင်မှ ခံစားလိုသောကြောင့် ဒေါသ “အား” ကို တုံ့ပြန်ဒေါသ “အား” ဖြင့် ခုခံဘဲ မေတ္တာ “အား” ဖြင့် ခုခံရန် ကြိုးပမ်းခြင်း ဖြစ်၏။

ဒေါသကို ဒေါသဖြင့် မငြိမ်းနိုင်ဘဲ မေတ္တာဖြင့် ငြိမ်းနိုင်အောင် ထိုကျမ်းများ၌ ဆိုကြပါ၏။ ထိုအဆိုအရ လက်တွေ့ ကျင့်သုံးရာတွင် မအောင်မြင်သူများ ရှိနိုင်ပါ၏။

ထိုသို့ ရှိခြင်းမှာ ကျမ်းများအဆို မှားယွင်းခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ မိမိတို့ အသုံးပြုသော မေတ္တာစွမ်းအား မပြည့်သောကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ဘီစီ (၈)ရာစုက ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော “ယာသက” ဆရာက ထည်း “ကျမ်းများ၏ အဆိုအမိန့်ကို အသုံးချရာတွင် အသုံးမကျကြောင်း တွေ့ရှိရပါက ထိုသို့ အသုံးမကျခြင်းမှာ ကျမ်းများ၌ အပြစ်မရှိဘဲ အသုံးကျအောင် အသုံးမချတတ်သူ၌သာ အပြစ်ရှိလေ၏” ဟူ၍ နှိပ်ကြားခဲ့ဖူး၏။

မဃလုလင်သည် မိမိနှင့်တကွ မိမိ၏ အပေါင်းအသင်းများ

ဆင်နင်းသတ်ခံရန် မင်းကြီး အမိန့်ချမှတ်ချိန်မှ စ၍ မင်းကြီးအပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ မစလ ရွာစားအပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ ဆင်အပေါ်၌ လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ရာ အမျက်ဒေါသ မထွက်ဘဲ မိမိကိုယ်ကို မိမိ မေတ္တာထားသကဲ့သို့ မေတ္တာထားရန် မိမိ၏ အပေါင်းအသင်းများ အား ညွှန်ကြား၏။ ဗြဟ္မဝိဟာရ မြောက်အောင် မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများရန် တိုက်တွန်း၏။ မဃလုလင်နှင့်တကွ သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် များသည် မေတ္တာဘာဝနာကို စင်စင်ကြယ်ကြယ် ဗြဟ္မဝိဟာရ မြောက်အောင် ပွားများလေ၏။ ထိုသို့ ပွားများရာ၌ အမျက်ဒေါသဟူ၍ မြူမြူပင် ကြားမဝင်လာအောင် သတိထား၏။ စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၏။

လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တကယ်တမ်း ဖြစ်လိုသော ဆန္ဒလည်း ရှိ၏။ ခိုင်မာသော စိတ်ဓာတ်လည်း ရှိ၏။ မလျှော့သော ဇွဲ လုံ့လ လည်း ရှိ၏။ စူးစမ်းဆင်ခြင်နိုင်သော အသိဉာဏ်ပညာလည်း ရှိ၏။

ဤအင်္ဂါလေးရပ်နှင့် ပြည့်စုံလျှင် လောကီဖြစ်စေ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်စေ မည်သည့်လုပ်ငန်းမဆို အောင်မြင်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအင်္ဂါလေးရပ်ကို “ဣဒ္ဓိပါဒ်” ဟူ၍ ဆို၏။ ဣဒ္ဓိပါဒ်ဟူသည် တန်ခိုးပေတည်း။ မဃလုလင်သည် ဤတန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ကို အသုံးပြု၍ မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများလေ၏။ ထိုနည်းအတူ သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် များကလည်း ပွား၏။

မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား ဆင်ဖြင့် နင်းသတ်ချေပြီ။ သို့ရာတွင် မဃလုလင်တို့ အုပ်စု၏ မေတ္တာဘာဝနာ အာနုဘော်ကြောင့် ဆင်သည် မနင်းဘဲ နေလေ၏။ ဆင်ကို အကြိမ်ကြိမ် နင်းစေသော်လည်း ဆင်သည် မနင်းဘဲသာ နေလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီးအား လျှောက်တင်လေရာ ‘လူများကို ဆင်မြင်သဖြင့် နင်းခြင်းငှာ မချဉ်းကပ်ဝံ့သဖြင့်

မနင်းဘဲ နေခြင်းဖြစ်မည်။ လူများကို မမြင်ရလေအောင် ဖျာဖြင့် ဖုံးအုပ်ပေးပြီး ဆင်ကို နင်းခိုင်းလေ’ ဟူ၍ အမိန့်ချမှတ်ပြန်၏။

မင်းကြီး၏ အမိန့်အတိုင်း မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား ဖျာဖြင့် ဖုံးအုပ်ပြီး ဆင်ကို နင်းခိုင်းပါသော်လည်း ဆင်သည် မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား မနင်းရုံသာမက အဝေးသို့ ဖယ်ခွာသွားလေ၏။

ထိုအခါမှ မဂဓရာဇ်မင်းကြီးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ကို ရှေ့တော်သို့ သွင်းစေ၍ စစ်ဆေး မေးမြန်းတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဖြစ်ရပ်မှန်များကို သိတော်မူ၏။ “မင်းပင် ကောင်းလျက် မင်းမြှောင်ဖျက်” သဖြင့် နိုင်ငံတော် မတည်မငြိမ် ဖြစ်ရသည်သဘောကို မင်းကြီးသည် ကိုယ်တွေ့ကြုံရ၏။

မိမိကိုယ်တိုင် သူကောင်းပြု၍ မြို့စားရွာစား ခန့်ထားသူများတွင် အချို့သည် သူတစ်ပါးက မိမိထက် ပစ္စည်းဥစ္စာအားဖြင့် သာလွန်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ရာထူးအားဖြင့် မြင့်မားနေသည်ကို လည်းကောင်း၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်အားဖြင့် ထက်မြက်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပညာအရည်အချင်းအားဖြင့် ထူးချွန်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ နိယာကျင့်သိက္ခာအားဖြင့် ဖြူစင်မြင့်မြတ်သဖြင့် ပရိသတ်က ကြည်ညိုအားကိုးနေသည်ကို လည်းကောင်း မနာလိုသဖြင့် မင်းကြီးအား မဟုတ်မျှန် လုပ်ကြံကုန်းတိုက်တတ်သော “ဣဿာ” သမားများကို မင်းကြီးသည် ကိုယ်တွေ့ ကြုံရပြီ။

ထို့အပြင် အရာရာ၌ မိမိကချည်းသာ “အသာ” ယူလိုသဖြင့် မတုတ်မမှန် လုပ်ကြံ ကုန်းတိုက်တတ်သော “မစ္ဆရိယ” သမားများကိုလည်း မင်းကြီးကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံရပြီ။ ထို့ကြောင့် ယုံကြည်မှုနှင့် ယုံသက်၍ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် အခြေပြုသော ယုံကြည်မှုထက် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်နိုင်မှုအပေါ် အားပြုသော ယုံကြည်မှုက ပို၍ အားကောင်း

ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ကိုယ်တွေ့အပေါ် အားပြုသော ယုံကြည်မှုသည် သာလျှင် ယုံကြည်မှု သုံးမျိုးတွင် အားအကောင်းဆုံး ဖြစ်ကြောင်း ယခုတော့ မင်းကြီး သိလေပြီ။

မင်းမှုထမ်း၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ၊ နိုင်ငံဝန်ထမ်း၏ ဂုဏ်အင်္ဂါတို့နှင့် မညီညွတ်ဘဲ မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအပေါ် မနာလိုမှု ဣဿာ၊ ဝန်တိုမှု မစ္ဆရိယတို့ဖြင့် မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံပြီး မင်းကြီးအား တိုင်ကြားခဲ့သော မစလရွာစား၏ တိုင်ကြားချက်ကို ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် အားပြုသော ယုံကြည် နည်းဖြင့် မင်းကြီးသည် ယုံကြည်ခဲ့၏။ ယုံကြည်သည့်အတိုင်း မဃ လုလင်တို့အဖွဲ့အား မင်းကြီးသည် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခဲ့၏။ ထိုပြစ်ဒဏ် စီရင်ချက် မှားယွင်းကြောင်း မင်းကြီး သိလေပြီ။

‘အမောင်တို့၊ ဤဆင်သည် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ပါလျက် သင်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိသေး၏။ ငါတစ်မူကား လူဖြစ်ပါလျက် သင်တို့၏ ကျေးဇူးကို မသိခဲ့။ ငါ၏ အပြစ်ကို သည်းခံကုန်လော့’

ဟု မင်းကြီးက တောင်းပန်၏။ အမှားကို အမှားမှန်း သိခြင်း ကြောင့် မင်းကြီးကို “ပညာရှိ” ဟု ဆိုရ၏။ မှားမှန်းသိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အမှန်သို့ရောက်အောင် ပြင်ဆင်နိုင်စွမ်း ရှိသောကြောင့် မင်းကြီး ကို “သူတော်ကောင်း” ဟု ဆိုရ၏။

ပုထုဇဉ် ဟူသမျှသည် အမှားကို လုပ်သည့်အခါလည်း လုပ်မိ၏။ အမှန်ကို လုပ်သည့်အခါလည်း လုပ်မိ၏။ အမှားကို လုပ်မိလျှင်လည်း မှားမှန်းသိပါက ယထာဘူတ ကျကျ သိသူမည်၏။ အမှန်ကို လုပ်မိလျှင်လည်း မှန်မှန်းသိပါက ယထာဘူတကျကျ သိသူပင် မည်၏။ ဤသို့ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်၌ လာရှိပါ၏။

မဂဓရာဇ် မင်းကြီးသည် သူ၏ အမှားကို ပြင်ဆင်သောအားဖြင့် မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား “မစလရွာစား” ခန့်၏။ မူလ မစလ

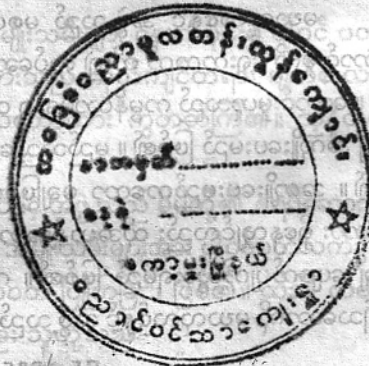
ရွာစားအား မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအား “ကျွန်” အဖြစ် ပေး၏။ ဆင် ဇေတနာကိုလည်း မဃလုလင်တို့ အုပ်စုအားပင် ပေး၏။

ပထမ ဒေါသသည် အမှားတစ်ခု ဖြစ်၏။ တုံ့ပြန်ဒေါသသည်လည်း အမှားတစ်ခုပင် ဖြစ်၏။ အမှားနှစ်ခု ပေါင်းလိုက်သောအခါ အမှန်တစ်ခု ဖြစ်မလာဘဲ အမှားသံသရာကိုသာ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်ပါ၏။

ဤနည်းကို အစ ပထမ၌ မင်းကြီးသည် လိုက်၏။ နောက်မှ ပြင်ဆင်ခြင်း ဖြစ်၏။ မဃလုလင်တို့ အုပ်စုကား ဒေါသအမှားကို ဆတ္တာအမှန်ဖြင့် ချေဖျက်ပြီး အမှန်သံသရာကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့၏။ အမှား ဟူသမျှသည် တစ်ခုသော နေ့တွင် မိမိ၏ နိဂုံးသို့ ရောက်မြဲဖြစ်၏။ ထိုတစ်ခုသောနေ့ကား ယနေ့ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်၊ မနက်ဖြန် ဖြစ်ချင် ဖြစ်မည်၊ နောင်ဘဝ ဖြစ်ချင် ဖြစ်မည်၊ ရောက်မည်ကတော့ ဧကန်။

အမှန်ဟူသမျှလည်း ထိုနည်းပမာ အလားတူသာတည်း။ အပွဲအစား တရားဖြင့် ပြည့်စုံအောင် ဆင်ခြင်ဖွယ် ကောင်းပေစွ။

[စစ်ပြန်မဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၁၅၄၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉၅၁]

မထေမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ

အိမ်ရာမများ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်

မြတ်နိုးကျင်

ငါးအင် လင့်ဝန်တာ-

ဟူသော ကျင့်ဝတ်ငါးပါးနှင့်အညီ လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူများသာ ဖြစ်ကြပါ၏။

ထိုခေတ် ဓလေ့ထုံးတမ်းများအရ အမျိုးသမီးတို့သည် အမျိုးသားများနှင့် ရင်ပေါင်တန်း လိုက်နိုင်သော အခွင့်အရေးများကို ရရှိကြသော်လည်း၊ အမျိုးသမီးများသည် ပင်ကို အရည်အချင်းအားဖြင့် ညံ့သူများ မဟုတ်ကြ။ လင်ယောက်ျားများအပေါ် မြတ်နိုးသူများလည်း ရှိကြ၏။ လင်ယောက်ျားများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ကျဆင်းမသွားအောင် စောင့်ထိန်းတတ်သူများလည်း ရှိကြ၏။

ထို့အပြင် အရေးအကြီးဆုံးမှာ မိမိတို့၏ လင်ယောက်ျားများ၌ ကိုယ်ကျင့်သီလ ပျက်စီးမှု အကုသိုလ်များ သံသရာ တစ်လျှောက်လုံး လိုက်ပါ မသွားရလေအောင် ဆင်ခြင်နိုင်သူများလည်း ရှိကြ၏။ မိမိတို့ ခင်ပွန်းသည်များ အပေါ် သစ္စာစောင့်သိသူများလည်း ရှိကြ၏။ ထိုအရည်အချင်းများ အားလုံးကို သုဓမ္မာ၌ တွေ့ရ၏။

သုဓမ္မာ ဟူသည်ကား မဃလုလင်၏ နေ့တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ထိုခေတ် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ အမျိုးသား တစ်ယောက်သည် နေ့သည်လေးယောက်ကို တရားဝင် လက်ထပ်ခွင့် ရှိ၏။ ထိုကြောင့် မဃလုလင်သည် နေ့သည် လေးယောက်တို့ကို လက်ထပ်ထား၏။ ထိုနေ့တို့မှာ သုနန္ဒာ၊ သုစိတ္တာ၊ သုဓမ္မာနှင့် သုဇာတာတို့ ဖြစ်ကြ၏။

သုဓမ္မာသည် ခင်ပွန်းသည် မဃလုလင်ကို မြတ်နိုး၏။ ခင်ပွန်းသည်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ကျဆင်းမသွားရအောင် စောင့်ထိန်း၏။ မိမိ

ကြောင့် ခင်ပွန်းသည်၏ ကိုယ်ကျင့်သီလ ပျက်စီးမသွားရအောင် ဆင်ခြင်၏။ ခင်ပွန်းသည်အပေါ် သစ္စာလည်း ရှိ၏။ ပင်ကို မူလ ပဋိသန္ဓေဉာဏ်လည်း ကောင်း၏။ ထို့အပြင် သုဓမ္မာသည်-

အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်းထုပ်သေချာ

မိစ္ဆာကြဉ်ရှောင်၊ မျှအောင် ဝေဘိ

ပျင်းရိမမူ၊ ဝတ်ငါးဆူ

အိမ်သူ ကျင့်အပ်စွာ-

ဟူသော နေ့သည်တို့၏ ကျင့်ဝတ်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူလည်း ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် သုဓမ္မာသည် ခင်ပွန်းသည်တို့ ထားသော “ကတိကဝတ်”ကို မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည် မဃလုလင်အနေဖြင့် ချိုးဖောက်ရာ ရောက်ရလေအောင် မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည် မဃလုလင်အား ဘာမျှ ပြောဘဲ၊ “မိမိဘာသာ မိမိ ဗိသုကာကြီးနှင့် တိုင်ပင်၍ ထိုရေပံ၌ မိမိ၏ ကုသိုလ်အဖို့ ပါဝင်ခွင့်ရအောင် စီမံ၏။ ဗိသုကာကြီး၏ အကြံပြုချက် အတိုင်း သုဓမ္မာသည် အကောင်းဆုံး သစ်သားဖြင့် ထုပ်ကာ ပြုလုပ်စေ၍ “သုဓမ္မာ”ဟူသော စာတန်းကို ထွင်းထုစေပြီးနောက် ခည်သူမျှ မမြင်ရအောင် သိမ်းထား၏။

အခါကောင်း အချိန်ကောင်းကို အခါပေး ဆရာများထံမှ ရပြီ။ ရေပံဖွင့်ပွဲ ကျင်းပရန်သာ ရှိတော့၏။ ထိုအခါမှ ဗိသုကာကြီးက ‘ရေပံတွင် ထုံးတမ်းအစဉ်အလာအရ ရေပံအမည်ပါသော ထုပ်ကာကို တပ်ဆင်ရကြောင်း၊ ယခု ဤရေပံတွင် ထုပ်ကာ တပ်ဆင်ရန် မေ့လျော့သွားပါကြောင်း၊ ယခုအချိန်ရောက်မှ သစ်သားကို ရှာဖွေ၍ ထုပ်ကာ လုပ်လျှင်လည်း အချိန်မရနိုင်တော့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လုပ်ပြီးသား ထုပ်ကာကို ဤမစလ ရွာတွင်း၌သာ အမြန် ရှာဖွေသင့်ပါကြောင်း’ ဖြင့် တင်ပြလေ၏။

ဗိသုကာကြီးအား အပြစ်တင်နေရုံမျှဖြင့် လုပ်ငန်း မပြီးမြောက်နိုင်သဖြင့် မဃလုလင်တို့အဖွဲ့သည် ဧရပ်အတွက် အသင့်လုပ်ထားသော ထုပ်ကာကို အပူတပြင်း ရှာကြ၏။ ထိုအခါ သုဓမ္မာ၏ အိမ်၌ အသင့်လုပ်ပြီးသား ထုပ်ကာကို တွေ့ကြ၏။ ထိုထုပ်ကာကား အကောင်းဆုံးထုပ်ကာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မဃလုလင်တို့ အဖွဲ့က အသပြာတစ်ထောင်ဖြင့် ထိုထုပ်ကာကို သုဓမ္မာထံမှ ဝယ်ကြ၏။ ထိုအခါ သုဓမ္မာက ‘ထုပ်ကာကို အသပြာငွေ မည်မျှ ပေးပေး ရောင်းမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ဧရပ်အတွက် မိမိ၏ အလှူဒါန အနေဖြစ် ပါဝင်ခွင့် ရလျှင် လှူမည် ဖြစ်ကြောင်း’ ဖြင့် မဃလုလင်တို့အဖွဲ့အား ပြန်ကြား၏။

“ဤဧရပ်တွင် အမျိုးသမီးများ၏ ကောင်းမှုများ မပါဝင်စေရ” ဟူသော မူလ ကတိကဝတ်ကို ဖျက်ရုံမှတစ်ပါး အခြား ဆောင်ရွက်စရာ နည်းလမ်း မရှိတော့သည်ကို မဃလုလင်တို့ အဖွဲ့က တွေ့ကြ၏။ ဗိသုကာကြီးကလည်း လုပ်ငန်းဟူသမျှသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ လွဲ၍ အခြားမည်သည့် “ဘုံ”၌မျှ အမျိုးသမီးများနှင့် ကင်း၍ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် သုဓမ္မာ၏ တင်ပြချက်အတိုင်း လက်ခံ၍ ထုပ်ကာ ယူသင့်ကြောင်း အကြံပြုပြန်၏။ မဃလုလင်တို့အဖွဲ့သည် နောက်ဆုံး၌ သုဓမ္မာအား ကုသိုလ် ပါဝင်ခွင့်ပြုကာ သုဓမ္မာထံမှ ထုပ်ကာကို လက်ခံပြီး ဧရပ်၌ တပ်ဆင်လိုက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဧရပ်ကို သုဓမ္မာဧရပ်ဟူ၍သာ ခေါ်တွင်ကြရလေ၏။

“ဧရပ် ဆောက်လုပ်ရာ၌ အမျိုးသမီးများ မပါဝင်စေရ” ဟူသော ကတိကဝတ်သည် သုဓမ္မာကြောင့် ဖျက်သွားရ၏။ ထိုအခါ သုနန္ဒာက ဧရပ်နှင့် ပန်ရလေအောင် ရေကန်ကို တူး၍ ကုသိုလ်ပြု၏။ သုစိတ္တာက ဥယျာဉ်ကို စိုက်ပျိုး၍ ကုသိုလ်ပြု၏။ မဃလုလင်ကလည်း ဧရပ်၏ အနီး၌ ပင်လယ် ကသစ်ပင်ကို စိုက်၍ ကသစ်ပင်၏ ခြေရင်း၌ ကျောက်

ကျောက် ခင်း၏။ သုဇာတာကမူ ဘာမျှ မလုပ်ဘဲ အလှပြင်၍သာ အချိန်ကို ကုန်စေ၏။ အမှန်အားဖြင့် သုဇာတာသည် မဃလုလင်၏ ဦးရီးသမီး ဖြစ်၏။ လင် ပြုသမျှသော ကောင်းမှုသည် ဇနီးအတွက်လည်း ပါဝင်၏။ ခင်ပွန်းသည် ပြုပြင်ခြင်းနှင့် ဇနီးသည် ပြုခြင်းသည် အတူတူပင် ဖြစ်သည်ဟု အယူရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သုဇာတာသည် သီးခြားကောင်းမှုကို မပြုခြင်း ဖြစ်၏။

ဧရပ်ကြီး ဖွင့်ပြီးသောအခါ ဧရပ် ဒါယကာ (၃၃)ယောက်တို့သည် ဧရပ်ကို (၃၃)ပိုင်း ပိုင်းထား၏။ မိမိတို့၏ အပိုင်း၌ ဝင်ရောက်တည်းခိုသူများအတွက် ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်က တာဝန်ယူ၍ ပြုစုရ၏။ ချေးချိုးရန်၊ စားသောက်ရန်၊ အိပ်ရန် စသည်တို့ကို စီစဉ်ပေးရ၏။ ထိုတာဝန်ကို အဖွဲ့ပိုင် “ဆင်”ကြီးအား ပေးထား၏။ ဆင်ကြီးသည် ထည်း ဆင်လိမ္မာပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပေးထားသော တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ထမ်းဆောင်၏။ ရောက်လာတိုင်းသော ဧည့်သည်ကို ဆိုင်ရာ ကောင်းမှုရှင်၏ အိမ်သို့ အကြိုအပို့ လုပ်၏။

လူ့ပြည်၌ သက်တမ်းအတိုင်း နေပြီးနောက် ကွယ်လွန်ကြသော အခါ မဃလုလင်က တာဝတ်သာ နတ်ပြည်၌ သိကြားမင်း ဖြစ်လာ၏။ ကျန်အဖော်များလည်း တာဝတ်သာ နတ်ပြည်၌ပင် သိကြားမင်း၏ အဖော်နတ်သားများ ဖြစ်လာကြ၏။ ဗိသုကာကမူ ဝိသကြိုနတ်သား ဖြစ်လာ၏။ ဆင်ကလည်း ဧရာဝတီ နတ်သား ဖြစ်လာ၏။ သုနန္ဒာ၊ သုစိတ္တာ၊ သုဓမ္မာတို့သည်လည်း သိကြားမင်း၏ နတ်မိဖုရားများ ဖြစ်လာကြ၏။ သုဇာတာမှာမူ တစ်ခုသော တောင်ချောက်ကြား၌ ချိုင်းမ ဖြစ်၍ နေလေ၏။

“သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ-ကံဟူသည် မိမိနှင့် တူသော အကျိုးကို ဆေး၏” ဟူသော ကမ္မနိယာမအတိုင်း လူ့ပြည်က သုဓမ္မာဧရပ်သည်

တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ သုဓမ္မာ နတ်သဘင် ဖြစ်လာ၏။ ယူဇနာ ကိုးရာ ရှိ၏။ လူ့ပြည်၌ သုနန္ဒာ တူးခဲ့သော ရေကန်သည် တာဝတိံသာ ၌ သုနန္ဒာမည်သော ရေကန် ဖြစ်လာ၏။ ယူဇနာ ငါးရာ ကျယ်၏။ လူ့ပြည်၌ သုစိတ္တာ စိုက်ပျိုးခဲ့သော ဥယျာဉ်သည် တာဝတိံသာ၌ စိတ္တလတာ မည်သော ဥယျာဉ် ဖြစ်လာ၏။ ယူဇနာ ငါးရာပင် ကျယ် ၏။ မဃလုလင် စိုက်ပျိုးခဲ့သော ပင်လယ်ကသစ်ပင်သည် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ပင်လယ်ကသစ်ပင် ဖြစ်လာ၏။ ပင်စည် အဝန်း ယူဇနာ သုံးရာရှိ၏။

ကျောက်ဖျာသည်ကား တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ပဏ္ဍကမ္မလော မည်သော ကျောက်ဖျာဖြစ်လာ၏။ ထိုကျောက်ဖျာသည် အလျားအား ဖြင့် ယူဇနာ ခြောက်ဆယ်၊ အနံအားဖြင့် ယူဇနာ ငါးဆယ်၊ အထူအား ဖြင့် ယူဇနာ တစ်ဆယ်ငါး ရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာ မိမိတို့ ပြုခဲ့သော “ကံ”၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်၏။ ကံ၏ အကျိုးတရားတို့ သည် ဆန်းကြယ်ပေစွ။

မဃလုလင်တို့ အုပ်စု တာဝတိံသာ၌ ဖြစ်လာသောအခါ မူလ ရှိရင်းစွဲ အသူရာတို့သည် “နတ်ယမကာ” သောက်ပွဲကို ကျင်းပကြ၏။ သိကြားမင်းသည် အသူရာတို့ ကျင်းပသော “နတ်ယမကာ” သောက်ပွဲ ၌ ပါဝင်ပြီး မသောက်ကြရန် မိမိ၏ ပရိသတ်အား မှာထား၏။ ထို စားသောက်ပွဲ၌ အသူရာတို့သည် မူးယစ်ကြသောအခါ သိကြားမင်းနှင့် အဖွဲ့သည် အသူရာတို့အား သမုဒ္ဒရာအောက်သို့ ပစ်ချကြကုန်၏။ အသူရာတို့၏ ဘုန်းကံကြောင့် မြင်းမိုရ်တောင်၏ အောက်၌ အသူရာ ပြည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ အသူရာပြည်၌ ဝေပစိတ္တိ အသူရာသည် မင်းပြု ၏။

အခါတစ်ပါး၌ သိကြားမင်းသည် မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည်မဟောင်း

သုဓမ္မာကို ကြည့်သောအခါ တောင်ချောက်ကြား၌ ဗျိုင်းမ ဖြစ်နေ သည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် သုဓမ္မာ ဗျိုင်းမအား သူ၏ နတ်မိဖုရား ဖြစ်လာစေရန် အားထုတ်၏။ ပထမဦးစွာ သုဓမ္မာ ဗျိုင်းမကို တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ဆောင်ယူသွား၏။ ထို့နောက် သုစိတ္တာ၊ သုဓမ္မာတို့နှင့် နန္ဒာကန်တော်၌ တွေ့ဆုံပေး၏။

ထို့နောက် သိကြားမင်းသည် သုဓမ္မာ ဗျိုင်းမကို မူရင်းနေရာ ဆောင်ချောက်ကြားသို့ ပြန်ပို့၏။ ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းရန် ချီတံတွန်း၏။

သုဓမ္မာ ဗျိုင်းမသည်လည်း သိကြားမင်း တိုက်တွန်းသည် အတိုင်း ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်း၏။ ထို့နောက် ဗာရာဏသီပြည် သို့ အိုးထိန်းသည်၏သမီး ဖြစ်လာပြန်၏။ ထိုအခါ၌လည်း သိကြား မင်းသည် သစ္စာသီးသည် အယောင်ဆောင်၍ အိုးထိန်းသည် အိမ်သို့ သွားပြီးလျှင် နတ်ဥစ္စာ ရတနာများကို အိုးထိန်းသည်သမီးအား ပေးအပ် ၏။ မိမိ သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြော၏။ ငါးပါးသီလကို မသတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ စောင့်ရန် မှာကြား၏။ အိုးထိန်းသည်သမီး သုဓမ္မာ သည် ထိုဘဝမှ စုတေသောအခါ အသူရာမင်းကြီး၏ သမီးဖြစ်လာ ၏။ အလွန် အဆင်းလှ၏။ ရွှေအဆင်းနှင့် တူ၏။ ငါးပါးသီလ၏ အာနုဘော်ပေတည်း။

ရာမ မင်းသားသည် သီတာဒေဝီအပေါ် “စံ”ပြုလောက်အောင် မြတ်နိုးသကဲ့သို့ သိကြားမင်းသည်လည်း သူ၏ မိဖုရားများအပေါ် “စံ”ပြုလောက်အောင်ပင် မြတ်နိုးပါ၏။ ထိုမြတ်နိုးခြင်းကား “တဏှာ သမေ”အပေါ် တည်ဆောက်ထားသော မြတ်နိုးခြင်းမျိုး မဟုတ်။ “ဓမ္မတ္တာ”အပေါ် တည်ဆောက်ထားသော မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်၏။ ထို မြတ်နိုးခြင်းမျိုးကို ကောင်းမှုပြုဘက် “သဟပုညကာရိနိ”အဖြစ်ဖြင့်

လည်းကောင်း၊ တရားကျင့်ဘက် “သဟဓမ္မစာရိနီ” အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရ၏။ လောက၏ အကျိုးစီးပွား အတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် စိတ်တူ သဘောတူ ဖြစ်ပါက တစ်ယောက်အားထက် နှစ်ယောက်အားက ပို၍ စွမ်းအင် ကြီးမား၏။

သုဇာတာ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ဝေပစိတ္တိ အသုရာမင်းကြီးသည် သမီးတော်အတွက် ပန်းကုံးစွပ်ပွဲ ကျင်းပပေး၏။ ပန်းကုံးစွပ်ပွဲဟူသည် ခင်ပွန်းရွေးချယ်ပွဲပင် ဖြစ်၏။ ထိုပွဲ၌ သိကြားမင်းသည် အသုရာ အဘိုးအိုယောင်ဆောင်၍ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်၏။ ထိုပွဲ၌ အသုရာ အဘိုးအို ပန်းကုံးစွပ်ခြင်း ခံရ၏။ ထိုအခါ အသုရာ လုလင်ပျိုတို့က “ခင်ပွန်းရွေး ကောင်းလေခြင်း” ဟု ပြောကြ၏။ လှောင်ကြ၏။

ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ဖြစ်ပေါ်လာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အတိတ်ဘဝများ၌ ရေစက်ပါခဲ့ခြင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း အချင်းချင်း အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ခြင်း ဟူ၍ အကြောင်းနှစ်မျိုး ရှိ၏။ ထိုအကြောင်းနှစ်မျိုးအနက် အတိတ်ဘဝက ရေစက်ပါခဲ့ခြင်း အကြောင်းကြောင့်သာ အသုရာ မင်းကြီး၏သမီး သုဇာတာက အသုရာ အဘိုးအို သိကြားမင်းအား ပန်းကုံးစွပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသုရာ လုလင်ပျိုတို့ ပြောလျှောင့်နေစဉ် အသုရာ အဘိုးအိုက ‘ငါ သိကြားမင်း’ ဟူ၍ ဟစ်ကြွေးပြီး သုဇာတာကို လက်ဆွဲကာ တာဝတိံသာသို့ ပြန်လေ၏။ အလိမ်ခံရပြီဟု သိ၍ နောက်က အသုရာတို့ တပ်ချီ၍ လိုက်ကြသော်လည်း မမီလိုက်တော့။ အကယ်၍ မိစ္ဆေကာမူ ဘုန်းကံချင်း မတူသဖြင့် အသုရာတို့ဘက်မှ အောင်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိချေ။

သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်သောအခါ သုဇာတာကို နှစ်ကုဋေ ငါးသန်းကုန်သော နတ်သမီးတို့၏ အကြီးအမှူး

ရာထူး၌ ထား၍ မြှောက်စား၏။ ထိုအခါမှ စ၍ အသုရာပြည်၌ သခွတ်မင်း ဖွင့်တိုင်း အသုရာတို့သည် မိမိတို့၏ မူလ ဇာတိ ပင်လယ်ကသစ်မင်း ဖွင့်ရာ တာဝတိံသာသို့ တက်၍ စစ်ထိုးကြ၏။ စစ်ထိုးတိုင်းလည်း ခြံကြလေ၏။

သိကြားမင်းသည် အသုရာတို့ ရန်မှ ကာကွယ်ရေးအတွက် အာလိန်ငါးဆင့်ထား၍ တာဝတိံသာကို စောင့်ရှောက်၏။ ပထမ အာလိန်တွင် နဂါးတို့ကို အစောင့်ထား၏။ ဒုတိယ အာလိန်တွင် ကျွန်း၊ တတိယ အာလိန်တွင် ကုမ္ဘက်၊ စတုတ္ထ အာလိန်တွင် ဘီလူး၊ ငွေမ အာလိန်တွင် စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးယောက်၊ နောက်ဆုံး၌ ဝရဇိန် လက်နက် စွဲကိုင်ထားသော သိကြားမင်း၏ ရုပ်တုကို ထား၏။ အသုရာတို့သည် သိကြားမင်းနှင့် စစ်ထိုးတိုင်း အာလိန်ငါးဆင့်ကို အောင်နိုင်သော်လည်း၊ နောက်ဆုံးအဆင့် သိကြားမင်း ရုပ်တုကို တွေ့မြင်သောအခါ တပ်လန်၍ ပြေးခဲ့ရသည်ချည်း ဖြစ်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလိအား သိကြားမင်းဘဝကို ဤသို့ ဟောတော်မူပြီးနောက် အောက်ပါအတိုင်း ဂါထာဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏။

မဃလုလင်သည် “အပ္ပမာဒ” တရားနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် သိကြားမင်း အဖြစ်ကို ရ၏။

ပညာရှိတို့သည် “အပ္ပမာဒ” တရားကို ချိုးမွှမ်းကြ၏။ “ပမာဒ” တရားကိုမူ ကဲ့ရဲ့ကြ၏။

လူတို့သည် မိမိ၏ အသက်ရှင်ရေးအတွက် ကာယကံကိုလည်း လုပ်ကြရ၏။ ဝစီကံကိုလည်း လုပ်ကြရ၏။ မနောကံကိုလည်း လုပ်ကြရ၏။ ထိုသို့ လုပ်တိုင်း လုပ်တိုင်း ကုသိုလ်ကံ ဖြစ်ဖို့ လို၏။ ကုသိုလ်ကံ မဖြစ်လျှင် အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်မည် မုချပင်တည်း။ ထိုနှစ်မျိုးတွင်

တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးသည် ဖြစ်နေရ၏။ အခြား တတိယ “ကံ” ဟူ၍ မရှိ။ သို့ဖြစ်လေရာ ကုသိုလ်ကံ ဖြစ်ပါမှ ကောင်းသော အကျိုးကို ပေး၏။ အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်ပါမှ မကောင်းသော အကျိုးကို ပေး၏။

ကောင်းသောအကျိုး ဟူရာ၌ ကာမကုသိုလ်ကံ ဖြစ်ပါက လူမင်းစည်းစိမ်၊ နတ်မင်းစည်းစိမ်ကို ရစေ၏။ ဈာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပါက ဗြဟ္မာစည်းစိမ်ကို ရ၏။ မဂ်ကုသိုလ်ဖြစ်ပါက နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏။ ဤအကျိုးများမှာ ကုသိုလ်အမျိုးအစားအလိုက် ရသော အကျိုးများ ဖြစ်ကြ၏။ အကယ်၍ ကုသိုလ်ကံ မဖြစ်ခဲ့သော် အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်မည် ဖြစ်၏။ အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင်ပင် အပါယ်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏။ မကောင်းသော အကျိုးကို ပေးတတ်၏။ ဤသည်မှာ ရှောင်လွှဲ၍ မရကောင်းသော ကမ္မနိယာမ ဖြစ်၏။

ကုသိုလ်ကံ၏ အကြောင်းရင်းမှာ နှလုံးသွင်း ကောင်းမှုဖြစ်၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကြောင်းရင်းမှာ နှလုံးသွင်း မကောင်းမှု ဖြစ်၏။ နှလုံးသွင်းကောင်းမှုကို “ယောနိသော မနသိကာရ” ဟု ခေါ်၍၊ နှလုံးသွင်း မကောင်းမှုကို “အယောနိသော မနသိကာရ” ဟု ခေါ်၏။ နှလုံးသွင်း ကောင်းစေရန် “အပ္ပမာဒ” တရားရှိဖို့ လို၏။

“အပ္ပမာဒ” တရားဟူသည်မှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရန် မမေ့မလျော့ခြင်း ဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မာအရ တရားကိုယ်မှာ သတိစေတသိက် ဖြစ်၏။ သတိစေတသိက်သည် မိမိဖြစ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုရေးအတွက် အမြဲတမ်း အမှတ်ရစေ၏။ ထိုသို့ အမှတ်ရစေ ပါမှလည်း မမေ့မလျော့ခြင်း “အပ္ပမာဒ” အမည်ကို ရ၏။ မေ့လျော့ပါက “ပမာဒ” အမည်ကို ရ၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုရေး၌ မေ့လျော့နေလျှင် အကုသိုလ်သာ ဖြစ်မည်။ အကျိုးပေးအနေဖြင့် ဆိုရလျှင် မကောင်းသော အကျိုးကို ပေးမည်။

“အပ္ပမာဒ” အရ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရန် နှလုံးသွင်းရာ၌ တောင့်တမှု ပဏိဓိအလိုက် အကျိုးပေးခြင်း ဖြစ်၏။ လောကချမ်းသာကို တောင့်တလျှင် လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့ ဖြစ်မည်။ လူမင်းချမ်းသာ၊ နတ်မင်းချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာမင်း ချမ်းသာများကိုလည်း ချမ်းသာတူ၍ပင် ဆိုရ၏။

သို့ရာတွင် ထိုချမ်းသာမျိုးကား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အရ သောကဓနိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿ ဥပါယာသ- တည်းဟူသော ဒုက္ခစက်ဝန်းမှ လွတ်သော ချမ်းသာဖြစ်သဖြင့် စစ်မှန်သော ချမ်းသာဟူ၍ မဆိုကြ။ ထိုချမ်းသာမျိုးသည် “ငါ” ကောင်းစားရေးသို့သာ ဦးတည်တတ်၏။ လူမင်း ဖြစ်ချင်သည်၊ နတ်မင်း ဖြစ်ချင်သည်၊ ဗြဟ္မာမင်း ဖြစ်ချင်သည် ဆိုကာတည်းက မိမိအနေဖြင့် သိမ်ပိုက်ရေးသို့ ဦးတည်ကြောင်း ပေါ်လွင်၏။

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို တောင့်တ၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ်ရာ၌မူ တောင့်တမှုသည် ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရန် အတွက် ဖြစ်၏။ ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရန်ဆိုလျှင် ဘဝကို အကျိုးပေးတတ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်စေ “ကံ” မရှိမှ ဖြစ်မည်။ “ကံ” မရှိရန်ဆိုလျှင် ကိလေသာ မရှိမှ ဖြစ်မည်။ ကိလေသာ မရှိရန်ဆိုလျှင် ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း နှိုင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို မြင်မှ ဖြစ်မည်။ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရန်ဆိုလျှင် ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၌ ငြီးငွေ့မှ ဖြစ်မည်။ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၌ ငြီးငွေ့ရန်ဆိုလျှင် ဦးစွာပထမ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းကို မြင်မှ ဖြစ်မည်။ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းကို မြင်ရန်ဆိုလျှင် ဖြစ်တတ်၊ ပျက်တတ်သော ရုပ်နာမ်နှင့် ယင်းတို့၏ အကြောင်းအကျိုး ဆက်သွယ်မှုကို မြင်မှ ဖြစ်မည်။

ရုပ်နာမ်နှင့် ယင်းတို့၏ ကြောင်းကျိုးဆက်သွယ်မှုကို မြင်ရန် ဆိုလျှင် သမာဓိအားကောင်းမှ ဖြစ်မည်။ သမာဓိအားကောင်းလျှင်

စိတ်စင်ကြယ်၏။ ထိုကြောင့် သမာဓိအားကောင်းရန်ဆိုလျှင် သတိအားကောင်းမှ ဖြစ်မည်။ သတိအားကောင်းပါမှ ဗောဓိပက္ခိယသို့ ဦးတည်သော သမ္မာသတိ ဖြစ်မည်။ သမ္မာသတိ ဖြစ်ရန်ဆိုလျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတွင် ပါဝင်သော မဂ်၏ အစိတ်အပိုင်း အဖြစ်ဖြင့် ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတို့ကို ရှုမှတ်ရာ၌ နိဝရဏတရားများ အနေဖြင့် အကြား အကြား၌ မဝင်ရောက်နိုင်လောက်အောင် စောင့်ကြည့်နိုင်မှ ဖြစ်မည်။ ထိုအခါမှ သတိသည် အပ္ပမာဒ အမည်ကို ရလေ၏။

ဤသို့လျှင် အပ္ပမာဒ အမည်ရသော သတိတရားဖြင့် ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတို့ကို ရှုမှတ်ရာ၌ နိဝရဏတရားများ အနေဖြင့် အကြား အကြား မဝင်နိုင်လောက်အောင် စောင့်ကြည့်ရာမှ နောက်ဆုံး နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလာနိုင်သည်အထိ ဖြစ်လာမည် ဖြစ်၏။ အရဟတ္တမဂ်ကို ရသောအခါ၌မူ ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်ပြီး “ကံ” ကိုလည်း “ကံ” အဖြစ်မှ ရွှေ့လျောစေကာ၊ ကြိယာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိလာမည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း ဇာတိသည် ကုန်လေပြီ။ တကယ်တမ်း စစ်မှန်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရပြီ။ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအထိ သွားနိုင်သော အပ္ပမာဒတရားကို ရင့်သည်ထက် ရင့်အောင်၊ နောက်ဆုံး မဂ္ဂင်ထိုက်အောင် ပွားများသင့်ပါ၏။ အပ္ပမာဒတရား၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ပမာဒ တရားကို ကဲ့ရဲ့အပ်၏။ နှိမ်နင်းအပ်၏။

ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပွားများ အားထုတ်ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးသောအခါ မိမိတို့အတွက် လိုအပ်သော အကျိုးကို ရရှိပြီး ဖြစ်သဖြင့် “နောက်ဆံ” မတင်းတော့ဘဲ

သောကအတွက်သာ လုံးပန်းနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ လုံးပန်းနိုင်အောင် လူ့လောက၌ လူ့လူသဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက ဤဂါထာဖြင့် ညွှန်ကြား ပြသတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။

ဤဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလိသည် သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရ၍ သောတာပန် အရိယာ ဖြစ်သွားလေ၏။ အခြားတရားနာ ပရိသတ်သည်လည်း မိမိတို့၏ ပါရမီအားလျော်စွာ မဂ်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်သူများက မဂ်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုကြ၏။ ရိုးရိုး ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကို ရနိုင်သူများက ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကို ရကြလေ၏။

[စစ်ပြန်မဂ္ဂစင်။ အမှတ် ၁၅၅၊ အောက်တိုဘာလ ၁၉၉၁]

စိတ်နှစ်သက်သော အရာကို အမြဲတမ်း မြင်နေရခြင်းကြောင့် အလှူဒါန
အားဖြင့် အလှူဒါနကို မြင်နေရခြင်းကြောင့် အလှူဒါနကို မြင်နေရခြင်းကြောင့်
တည်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၏ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရှိခြင်းကြောင့် အလှူဒါနကို
ရှုမြင်လိုစိတ်ပါသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၏ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရှိခြင်းကြောင့်
အလှူဒါနကို မြင်နေရခြင်းကြောင့် အလှူဒါနကို မြင်နေရခြင်းကြောင့်

သုမနဝေဝီ

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက သာဝတ္ထိပြည်တွင် အလှူဒါန
ပြုကြရာ၌ အမြတ်ဆုံး ဧတဒဂ်ဘွဲ့ ရ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး ရှိ၏။ တစ်ဦးမှာ
ဧတဝန်ကျောင်း ဒါယကာ အနာထပိဏ် သူဌေးဖြစ်၏။ အခြားတစ်ဦး
မှာ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း ဒါယကာမ ဝိသာခါ ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသည်
ရဟန်း သာမဏေများ၏ အလိုဆန္ဒကို သိ၏။ အကြိုက်ကို သိ၏။
အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်လည်း ရင်းနှီး၏။
ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်မှ စ၍ သာမဏေငယ်များအထိ သံဃာ
တော်များ အားလုံးနှင့် အကျွမ်းတဝင် ရှိ၏။ လျှောက်ထားစရာ ရှိလျှင်
လည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း လျှောက်ထားနိုင်ကြ၏။

အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့၏ နေအိမ်၌ နေ့စဉ် ရဟန်းသံဃာ
အပေါင်း နှစ်ထောင်ခန့် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြ၏။ အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာ
ခါတို့သည် အနည်းဆုံး တစ်နေ့လျှင် တစ်ခေါက် မြတ်စွာဘုရားထံ
သွားရောက် ဖူးမြော်ကြ၏။ တရားတော်ကို နာယူကြ၏။ ရှင်သာ
ရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ ရှင်အာနန္ဒာမှစ၍ ရဟန်း သာမဏေများထံ
လည်း ဖူးမြော်ကြ၏။ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်လည်း ဖိတ်ကြားကြ၏။
ကျောင်းတော်သို့ သွားတိုင်းလည်း လှူဖွယ်ဝတ္ထု မပါဘဲ လက်ချည်
သက်သက် သွားသည်ဟူ၍ မရှိ။ လှူဖွယ်ဝတ္ထု တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုး

ကို ယူဆောင်သွားကြသည်ချည်း ဖြစ်၏။ မတတ်သာသည့်အဆုံး
သဲနုနုကိုပင် ယူဆောင်ကာ ဂန္ဓကုဋ်ပရိဝုဇ်အတွင်း၌ ခင်းကြ၏။

အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့သည် သောတာပန်လည်း ဖြစ်ကြ
၏။ ထို့ကြောင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ လုပ်ငန်းများ၌ သစ္စဉာဏ်မျက်စိ
ဖြင့် ကြည့်တတ်ကြ၏။ သစ္စဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ကြည့်သောအခါ ခန္ဓာ
ငါးပါး ချုပ်ခြင်းသည် တကယ် မှန်ကန်သော ချမ်းသာစစ်၊ ချမ်းသာမှန်
ဖြစ်၏။

လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာဘဝ စသည်ဖြင့် ဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ဘောဂ
သမ္ပတ္တိတို့ကို ရရှိနိုင်အောင် လှူဒါန်းခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း၊
သမထဘာဝနာ ပွားများခြင်းသည် အန္ဓပုထုဇဉ်တို့၏ ဆောင်ရွက်နည်း
ဖြစ်၏။ အန္ဓပုထုဇဉ်တို့၏ ဆောင်ရွက်နည်းအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်
ခန္ဓာငါးပါး ချုပ်ရန် မဟုတ်ဘဲ ခန္ဓာငါးပါး ပွားစီးရန်သာ ဖြစ်၏။
ခန္ဓာငါးပါးသည် အမှန်အားဖြင့် ဒုက္ခ အစုအဝေးသာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် လူ့ဘဝ၊ လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်ဘဝ၊ နတ်စည်းစိမ်၊
ဗြဟ္မာဘဝ၊ ဗြဟ္မာစည်းစိမ်တို့ကို ရရှိအောင် အားထုတ်ခြင်း ဟူသမျှ
သည် စစ်မှန်သော သုခကို ရှာရာ မရောက်ဘဲ ဒုက္ခကို ရှာရာသာ
ရောက်၏။ သာသနာတွင်း၌ နေပြီး သာသနာပုဏ္ဏား ကျင့်စဉ်အတိုင်း
ကျင့်ရာ ရောက်၏။ သို့ရာတွင် ဤအမြင်မျိုးကို လူတိုင်း မြင်နိုင်သည်
မဟုတ်။ အရိယသစ္စာတရားကို ကိုယ်တိုင်ကြားနာပြီး အရိယသစ္စာ
တရားကို ကိုယ်တိုင် နှလုံးသွင်းနိုင်သူများသာ မြင်နိုင်၏။

သို့ဖြစ်၍ ထိုစဉ်က ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာများကို ပြုလိုသူများ
သည် အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့ကို ချဉ်းကပ်ရ၏။ ရဟန်းသံဃာ
တော်များအတွက် နေရာထိုင်ခင်းမှစ၍ အစစအရာရာ အဆင်ပြေအောင်
ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ဖိတ်ကြားရ၏။ အရိယသစ္စာနှင့် လျော်သော

သစ္စာနုလောမိက ဉာဏ်မျိုးဖြင့် အလှူကို လှူတတ်အောင်၊ သီလကို ဆောက်တည်တတ်အောင်၊ ဘာဝနာကို ပွားတတ်အောင် စီစဉ်ညွှန်ကြား ပေးပါရန် အနူးအညွတ် တောင်းပန်ရ၏။

အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့ကား နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီး သူများ ဖြစ်ကြသည့်အားလျော်စွာ မိမိတို့ စွမ်းအားရှိသလောက် လူ အပေါင်းအား သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးရန် စိတ်အားထက်သန်ကြ၏။ စိတ်အားထက်သန်သည့်အလျောက် လည်း အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့က မိမိတို့ကို လာရောက်ဖိတ်ကြား သည့် ကောင်းမှုရှင်တို့အား ကူညီကြ၏။

အမှန်အားဖြင့် ကောင်းမှု ပြုလုပ်ရာ၌ ကျင့်စဉ်နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ကျင့်စဉ်တစ်မျိုးမှာ မှားယွင်းသော ကျင့်စဉ် “မိစ္ဆာပဋိပဒါ”ဖြစ်၏။ နောက်တစ်မျိုးမှာ မှန်ကန်သော ကျင့်စဉ် “သမ္မာပဋိပဒါ”ဖြစ်၏။ ထိုကျင့်စဉ် နှစ်မျိုးအနက် ကောင်းမှုရှင်တို့အနေဖြင့် မှန်ကန်သော ကျင့်စဉ် “သမ္မာပဋိပဒါ”အရ ကျင့်နိုင်ရန် အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့ က ပံ့ပိုးပေးကြ၏။ ထို့ကြောင့် ကောင်းမှုရှင်တို့ကလည်း အနာထပိဏ် နှင့် ဝိသာခါတို့အား ဖိတ်ကြားကြခြင်း ဖြစ်၏။ ကောင်းမှုဟူသည် ပြုတတ်မှ အကျိုးကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရ၏။

ကောင်းမှုကို ပြုရာ၌ မှားသောကျင့်စဉ် “မိစ္ဆာပဋိပဒါ” ဟူသည် ဂုဏ်ပကာသနကို မက်မော၍ ကောင်းမှုပြုခြင်းနှင့် လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်၊ ဗြဟ္မာစည်းစိမ်တို့ကို မက်မော၍ ကောင်းမှုပြုခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုကဲ့သို့ ကောင်းမှုပြုခြင်းမျိုးကို ဘုရားအစရှိသော သူတော် ကောင်းတို့က မချီးမွမ်း။ ဂုဏ်ပကာသနကိုလည်း မမက်မော၊ လူ့စည်း စိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်၊ ဗြဟ္မာစည်းစိမ်တို့ကိုလည်း မတပ်မက်ဘဲ ဘာဝထိုထို

လွတ်မြောက်ရေးအတွက် လူ့ဘဝနှင့် လူ့တာဝန်အရ ကောင်းမှုပြု ခြင်းမျိုးသာ မှန်ကန်သော ကျင့်စဉ် “သမ္မာပဋိပဒါ”မည်၏။ မှားသော ကျင့်စဉ်သည် မိမိကောင်းစားရေးအတွက် ရယူပိုင်ဆိုင်ခြင်း “လောဘ” ခြင်းတဟိုပြု၏။ မှန်ကန်သော ကျင့်စဉ်သည် လောက ငြိမ်းချမ်းသာယာ ရေးအတွက် စွန့်လွှတ်ပေးကမ်းခြင်း “အလောဘ”၌ ဗဟိုပြု၏။

ကောင်းမှုပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် တက္ကရံဝတ်ကသုတ်၌ ဤသို့ ဟောကြားတော်မူထားသည်ကို တွေ့ရ ၏။ မိမိတို့ ပြုထားသော “ကံ”ဟူသမျှသည် အုပ်စု လေးခုတွင် စပ်စုခန့် ပါဝင်ရသည်သာ ဖြစ်၏။ အုပ်စုလေးခု ဟူသည်မှာ-

- (၁) အမည်းအကျိုးကို ပေးသော အမည်း “ကံ”။
- (၂) အဖြူအကျိုးကို ပေးသော အဖြူ “ကံ”။
- (၃) အမည်းနှင့်အဖြူ ရော၍ အကျိုးပေးသော အမည်းနှင့် အဖြူ ရောသော “ကံ”။
- (၄) အမည်းနှင့်အဖြူ ရော၍ အကျိုးမပေးသော အမည်းအဖြူ မဟုတ်သော “ကံ”တို့ ဖြစ်ကြ၏။

ထို “ကံ”လေးမျိုးတို့တွင် အမည်း “ကံ”ဟူသည် ဒုစရိုက် “ကံ”သက်သက် ဖြစ်၏။ မကောင်းကျိုးသက်သက်ကိုသာ ပေး၏။ အဖြူ “ကံ”ဟူသည် သုစရိုက် “ကံ”သက်သက်ဖြစ်၏။ ထို “ကံ”သည် ကောင်းကျိုးသက်သက်ကိုသာ ပေး၏။

အမည်းနှင့်အဖြူ ရောသော “ကံ”ဟူသည် မကောင်းကျိုးနှင့် ကောင်းကျိုးကို ရော၍ ပေးသော “ကံ”ဖြစ်၏။ ယင်း “ကံ”သည် ဒုစရိုက်နှင့် သုစရိုက် ရောသော ကံဖြစ်၏။

အမည်းအဖြူ မဟုတ်သော “ကံ”ဟူသည် “ဝိပဿနာကံနှင့် မကံ”တို့ ဖြစ်ကြ၏။ “ဝိပဿနာကံ”နှင့် “မကံ”တို့သည် အစ

မထင် သံသရာမှစ၍ မိမိတို့၏ သန္တာန်၌ ကိန်းနေသော ဒုစရိုက်ဖြစ်
စေ၊ သုစရိုက်ဖြစ်စေ “ကံ”ဟူသမျှ အားလုံးကို နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေ
အကျိုးမပေးနိုင်အောင်၊ “အဟောသိကံ”ဖြစ်သွားအောင် ဆောင်ရွက်
နိုင်သော “ကံ”ဖြစ်၏။ ယင်း “ကံ”ဖြင့် သံသရာ၌ မကျင်လည်ရ
အောင်၊ သံသရာမှ ထွက်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်၏။

ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ် ဟူ၍ “ဝဋ်”သုံးပါး လည်
လျက်ရှိလေရာ၊ နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေ မနေရခြင်းသည် ဝိပါကဝဋ်
ချုပ်သည် မည်၏။ ဝိပါကဝဋ် ချုပ်သွားအောင် ကမ္မဝဋ်ကို ချုပ်အောင်
လုပ်ဖို့ လို၏။ တစ်ဖန် ကမ္မဝဋ်ကို ချုပ်သွားအောင် ကိလေသာ ဝဋ်ကို
ချုပ်အောင် လုပ်ဖို့ လို၏။ ဝဋ်သုံးပါးချုပ်အောင် လုပ်ရာ၌ ရုပ် နာမ်
ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ပျက်ကို မျက်စားထင်ထင် ဝိပဿနာဉာဏ်မျက်စိဖြင့်
မြင်အောင် ရှုရန်မှ တစ်ပါး အခြားနည်း မရှိ။ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ပျက်ကို
မြင်ဖန်များလာသောအခါ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သောအခါ
မဂ်ဉာဏ် လာ၏။ ထို့နောက် ဖိုလ်ဉာဏ် လာ၏။ ထို့နောက် ပစ္စဝေက္ခ
ဏာ ဉာဏ် လာ၏။ ဤသည်ကိုပင် အမည်းအဖြူ မဟုတ်သော
“ကံ” ဟု ဆိုရ၏။

အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့က ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ကောင်းမှုရှင်
တို့အား ဤသို့လျှင် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ရာ နည်းလမ်းကို ပြ၏။
ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကောင်းမှုရှင်တို့ကလည်း အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါ
တို့၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြ၏။ ထိုအခါ
ကောင်းမှု၏ ထိုက်တန်သော အကျိုးကို ရ၏။

ထိုက်တန်သောအကျိုး ဟူသည်မှာ တပ်မက်မှု တဏှာ ပါး၍
ပါး၍ လာခြင်း ဖြစ်၏။ တဏှာ ပါး၍ ပါး၍ လာခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်နှင့်
နီး၍ နီး၍ လာခြင်း ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၍ နီး၍ လာခြင်းသည်

မောင်နှင့် အကုသိုလ် ချမ်းသာကို ပို၍ ပို၍ ရခြင်း မည်၏။ ဤအမြင်မျိုးကို
ထုတိုင်း မြင်ကြသည်တော့ မဟုတ်။ အရိယသစ္စာတရားကို နာကြား
ရပြီး အရိယသစ္စာကို ကိုယ်တိုင် နှလုံးသွင်းနိုင်ကြသူများသာ မြင်နိုင်
သော အမြင် ဖြစ်၏။ အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့၏ ညွှန်ကြားချက်
အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြသော ကောင်းမှုရှင်တို့ကား ဤအမြင်
မျိုးကို မြင်နိုင်ကြပါ၏။

အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့၏ အိမ်၌လည်း နေ့စဉ် ရဟန်း
သံဃာတော်ပေါင်း နှစ်ထောင်ခန့်အတွက် ဆွမ်းဝတ်ကို ပြုလျက်ရှိလေ
ရာ၊ အနာထပိဏ်နှင့် ဝိသာခါတို့သည် မိမိတို့၏ အိမ်သို့ ကြွရောက်
တော်မူလာကြသော ရဟန်းသံဃာတော်များအတွက် ဆွမ်းဝတ်ပြုခြင်း
ကို ကိုယ်တိုင် မဆောင်ရွက်နိုင်တော့ဘဲ ကိုယ်စားလှယ်ထား၍ ဆောင်
ရွက်ကြရ၏။ ဝိသာခါကမူ မိမိ၏ မြေးမကို မိမိ၏ ကိုယ်စား ဆောင်
ရွက်စေ၏။ အနာထပိဏ်ကမူ မိမိ၏ သမီးကြီး မဟာသုဘဒ္ဒါကို
မိမိ၏ ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်စေ၏။

မဟာသုဘဒ္ဒါသည် ဖခင်အနာထပိဏ်၏ ကိုယ်စား ရဟန်း
သံဃာတော်များ၏ ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စကို ဆောင်ရွက်ပြုစုလျက်
တရားတော်များကို မပြတ်နာကြားရ၏။ မိမိ နာကြားရသော တရား
တော်အတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်၏။ ထိုအခါ မဟာသုဘဒ္ဒါသည်
သောတာပန် ဖြစ်သွားလေ၏။ သောတာပန် ဖြစ်ပြီးနောက် မိဘများ
၏ စီမံချက်အရ အမျိုးကောင်းသား တစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ပြုရ၏။
အိမ်ထောင်ပြုပြီးသောအခါ ထိုခေတ်ခေလေအတိုင်း ခင်ပွန်းသည်၏
အိမ်သို့ လိုက်သွားရ၏။

အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးသည် မဟာသုဘဒ္ဒါ မရှိတော့သော
အခါ ရဟန်းသံဃာတော်များ၏ ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စကို ဆောင်ရွက်

ရန် သမီးလတ် စုဠသုဘဒ္ဒါကို တာဝန်ပေးပြန်၏။ စုဠသုဘဒ္ဒါလည်း မဟာသုဘဒ္ဒါနည်းတူ ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စများကို ပြုစုလုပ်ကျွေးရင်း၊ ရဟန်းသံဃာတော်များထံမှ တရားတော်များကို မပြတ် နာကြားရပြီး တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံ အားထုတ်လေရာ သောတာပန် ဖြစ်သွား၏။ ထို့နောက် မိဘများ၏ စီမံချက်အရ အမျိုးကောင်းသား တစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ပြု၏။ အိမ်ထောင်ပြုပြီးသောအခါ ထိုခေတ် ဓလေ့အတိုင်း ခင်ပွန်းသည်၏ အိမ်သို့ လိုက်သွားရ၏။

ထို့နောက် သမီးအငယ် သုမနဒေဝီကို မိမိ၏ ကိုယ်စား အိမ်သို့ ကြွရောက်ကြသော ရဟန်းသံဃာတော်များ၏ ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးပြန်၏။ သုမနဒေဝီသည် ဖခင်၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ရဟန်းသံဃာတော်များ၏ ဆွမ်းကွမ်း ဝေယျာဝစ္စကို လည်း မလစ်ဟင်းရလေအောင် ဆောင်ရွက်၏။ ရဟန်းသံဃာတော်များထံမှ တရားဓမ္မများကိုလည်း နာယူ၏။ နာယူရုံသက်သက်သာမဟုတ်။ တရားဓမ္မလာအတိုင်း ကျင့်စဉ်များကိုလည်း ကျင့်၏။ ထို့ကြောင့် သုမနဒေဝီသည် သကဒါဂါမ် ဖြစ်သွား၏။

သုမနဒေဝီသည် မိမိက သကဒါဂါမ်ဖြစ်၍ ဖခင်ကြီးမှာမူ သောတာပန်မျှသာ ဖြစ်နေသေးသည်ကို သိ၏။ ဖခင်ကြီးအား တရားဓမ္မများကို ဆက်လက်အားထုတ်၍ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် ရောက်စေလို၏။ သို့ရာတွင် မိမိအနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာကို ဖခင်ကြီးအား တိုက်တွန်းပြောဆိုရန် မသင့်ဟု ယူဆထား၏။ ဖခင်ကြီးကား အလှူဒါန၌ အထုံဝါသနာကြီးသူ ဖြစ်၏။ အထက်မဂ်၊ အထက်ဖိုလ်များကို ရရှိရေးအတွက် ကြောင့်ကြစိုက်မှု သိပ်မရှိလှ။

ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ပါသော်လည်း သူဌေးကြီး၏ အထုံဝါသနာအလျောက် ဒါနအကြောင်းကိုသာ မြတ်စွာဘုရားက

လည်း ဟောကြားတော်မူ၏။ ရှင်သာရိပုတ္တရာကလည်း ဒါန အကြောင်းကိုပင် ဟောကြားတော်မူ၏။ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် လည်းကောင်း၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် လည်းကောင်း (၂၄)နှစ်တိုင်တိုင် ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံခွင့် ရပါသော်လည်း အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော တရားဒေသနာများကို ဟောကြားချီးမြှင့်တော်မူပါရန် မြတ်စွာဘုရားအား လည်းကောင်း၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာအား လည်းကောင်း တောင်းပန် လျှောက်ထားခြင်း မရှိခဲ့ဖူးချေ။

သုမနဒေဝီကမူ မိမိ၏ ဖခင်ကြီးအား အထက်မဂ်၊ အထက်ဖိုလ်ကို ရနိုင်ရေးအတွက် ကြောင့်ကြစိုက်လာအောင် အရိပ်အမြှက်သဘောဖြင့် တင်ပြနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းကိုသာ မျှော်လင့်စောင့်စားလျက် ရှိ၏။ ဖခင်ကြီး၏ အထုံဝါသနာအတိုင်း အခြားကောင်းမှုရှင်တို့အား ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကြပ် သွားရောက်၍ ချီးမြှောက်သည်ကိုလည်း သုမနဒေဝီက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိပါ၏။

ထို့အပြင် ဖခင်ကြီး နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ရောက်လျက်ရှိရာ မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှ ဖြစ်စေ၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာထံတော်မှ ဖြစ်စေ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော တရားဓမ္မများကို နာယူ၍ ကျင့်လည်း ကျင့်ကြံစေချင်၏။

သုမနဒေဝီသည် မကျန်းမမာ ဖြစ်လာ၏။ မကျန်းမမာ ဖြစ်လာသော်လည်း မိမိ၏ တာဝန်အရ ရဟန်းသံဃာတော်များအပေါ် ပြုရမည့် ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စများကို မလစ်ဟင်းရလေအောင် ဆောင်ရွက်၏။ ဖခင်ကြီးမှာမူ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားလိုက်၊ လာရောက် ဖိတ်မံထားသော ကောင်းမှုရှင်များထံသို့ သွားရောက်၍ ချီးမြှောက်လိုက်ဖြင့် “မောသည် ပန်းသည်”ဟူ၍ မရှိဘဲ စိတ်အား တက်ကြွလျက် ရှိလေ၏။ အနာထပိဏ်သည် သောတာပန် ဖြစ်သော်လည်း အထက်မဂ်၊

အထက်ဖိုလ်များအတွက် အားထုတ်ရန်ထက် သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ရန် စိတ်အား ပို၍ ထက်သန်၏။

ထို့ကြောင့် အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးအား ‘ဘုရားလောင်းသဖွယ် ဖြစ်၏’ ဟု မြတ်စွာဘုရားက မြွက်ကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ သူဌေးကြီးသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ရောက်တိုင်း ဒါနပြု၏။ သီလဆောက်တည်၏။ ထို့နောက် ပြန်လေ၏။ ဝိပဿနာ ပွားသည်ဟူ၍ မရှိ။

သို့ရာတွင် အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး ကွယ်လွန်ခါနီး ကာလ၌ ရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် ရှင်အာနန္ဒာတို့ ကြွလာတော်မူကြပြီး အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော “အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်” ကို ရှင်သာရိပုတ္တရာက ဟောကြားတော်မူသောအခါ၊ ထိုကဲ့သို့သော တရားမျိုးကို သူ မနာကြားခဲ့ရသဖြင့် “အရဟတ္တဖိုလ်” မှ ရှုံးလေပြီဟု သံဝေဂရကာ သည်းစွာ ငိုကြွေးလေ၏။

အမှန်အားဖြင့် ထိုတရားမျိုးကို သူဌေးကြီး ကျန်းမာစဉ် ကာလကသာ နာကြားခွင့် ရခဲ့ပါလျှင် သုမနဒေဝီ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း သူဌေးကြီးသည် အထက်မဂ်၊ အထက်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုကောင်း ပြုနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ယခုတော့ အချိန်က လွန်သွားလေပြီ။ အခွင့်အရေး ဟူသည်ကား အတောင်ပါသော ငှက် ပမာတည်း။ ရုတ်တရက် ရောက်လာပြီး ရုတ်တရက်ပင် ပြန်ထွက်သွားတတ်သည်။ ဖမ်းနိုင်သော သတိသမ္ပဇဉ် ရှိမှ ရ၏။

သုမနဒေဝီ မမာမကျန်း ဖြစ်နေသည်မှာ ကြာပေပြီ။ သို့ရာတွင် စိတ်ဆောင်ပြီး ရဟန်းသံဃာတော်များ၏ ဝေယျာဝစ္စကို မလစ်ဟင်း ရလေအောင် ကြိုးစားပြီး ဆောင်ရွက်နေသည့်ကြားမှ အစာအာဟာရ ပြတ်ကာ ရုတ်တရက် ဝေဒနာ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ

သူ့အတွက်တစ်ခု၌ စီစဉ်ပေးနေသော ဖခင်သူဌေးကြီး ကြား၍ အိမ်သို့ ပြန်လာ၏။

သမီးအနီးသို့ ကပ်၍-

‘ဘယ်လိုနေသလဲ သမီး’

‘ဘာကို မေးတာလဲ မောင်လေး’

‘သမီး ယောင်ယမ်းပြောနေတာလား’

‘ယောင်ယမ်းပြောနေတာ မဟုတ်ပါဘူး မောင်လေး’

‘သမီး သေရမှာ ကြောက်သလား’

‘သေရမှာ မကြောက်ပါဘူး မောင်လေး’

သုမနဒေဝီသည် ဖခင် အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးအား အထက်အထက်ဖိုလ်အတွက် ဆက်လက်အားထုတ်ပါရန် သတိပေးလိုသည်မှာ ကြာပြီ။ အခွင့်အရေး မရခဲ့။ ယခုမှပင် အခွင့်အရေးကို ရ၏။ သည် အခွင့်အရေးကို လက်လွှတ်မခံဘဲ အသုံးကျအောင် အသုံးချသွား၏။ ဖခင် သူဌေးကြီးအား “သံဝေဂ” ရအောင် ပြောကြားပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကွယ်လွန်၍ တုသိတာနတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားလေ၏။

အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးသည် သောတာပန်ဖြစ်သော်လည်း သမီးအတွက် များစွာ သောကရောက်ရ၏။ သမီး၏ အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်ပြီးနောက် ငိုကြွေးလျက် မြတ်စွာဘုရားအား သွားရောက် သျှောက်ထား၏။

‘ဒါယကာ သူဌေးကြီး၊ သမီးငယ်အတွက် အဘယ်ကြောင့် ဤမျှ သောကရောက်ရပါသနည်း။ သတ္တဝါဟူသမျှ တစ်နေ့တွင် မလွဲကာ အမှန်ပင် သေကြရမည် မဟုတ်လား’ ဟု မြတ်စွာဘုရားက အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးအား တရားဟောတော်မူ၏။

‘သတ္တဝါဟူသမျှ တစ်နေ့တွင် မလွဲစကန် အမှန်သေရမည်’ ကို တပည့်တော် သိပါ၏။ သို့ရာတွင် သမီးငယ် သုမနဒေဝီသည် နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ရဟန်းသံဃာတော် နှစ်ထောင်ခန့်၏ ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စကို ပြုစုလုပ်ကျွေးနေသူ ဖြစ်ပါလျက် သေခါနီးကာလ၌ “သတိလွတ်” က ကယောင်ကတမ်း ပြောဆိုလျက် ကွယ်လွန်သွားသည့်အတွက် တပည့်တော် “သောက” ရောက်ခြင်း ဖြစ်ရပါသည် ဘုရား’ ဟု အနာထပိဏ် သူဌေးကြီးက မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။

‘မည်ကဲ့သို့သော ကယောင်ကတမ်းများကို ပြောဆိုလျက် ကွယ်လွန်သွားပါသနည်း’ ဟု မြတ်စွာဘုရားက အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးအား မေးမြန်းရာ ‘တပည့်တော်ကို “မောင်လေး၊ မောင်လေး” ဟု ယောင်ယမ်း ပြောဆိုပြီးနောက် ကွယ်လွန်ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဘုရား’ ဟု သူဌေးကြီးက မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လည်လျှောက်ထား၏။

‘ဒါယကာ သူဌေးကြီး၊ ဒါယကာ သူဌေးကြီး၏ သမီးငယ်သည် ယောင်ယမ်း ပြောဆိုခြင်း မဟုတ်၊ အရိယာအဆင့်အားဖြင့် ဒါယကာကြီးက သောတာပန်၊ သမီးငယ် သုမနဒေဝီက သကဒါဂါမ်။ သို့ဖြစ်၍ ဒါယကာကြီးထက် သမီးငယ်က အဆင့်မြင့်သောကြောင့် ဒါယကာကြီးကို “မောင်လေး၊ မောင်လေး” ဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ယခုအခါ သမီးငယ် သုမနဒေဝီသည် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏’ ဟု မြတ်စွာဘုရားက အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးအား ရှင်းပြ၏။

ထိုအခါမှ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး၏ သန္တာန်၌ “သောက” ပျောက်၍ “မုဒိတာ” ရောက်တော့၏။ သိက္ခာသုံးပါး၏ အကျိုးကား အံ့ဖွယ်ရှိပေစွ။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားနာပရိသတ်အား အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုသူသည် ဤဘဝ၌လည်း ရွှင်လန်းရ၏။

တမလွန် ဘဝ၌လည်း ရွှင်လန်းရ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန် နှစ်ဘဝလုံး၌ ရွှင်လန်းရ၏။

ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ကောင်းမှုကို ပြုပြီးပြီဟု ဝမ်းမြောက်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌ကား ဤပစ္စုပ္ပန် ကုသိုလ်ကြောင့် သုဂတိဘဝကို ရရှိသောအခါ ပို၍ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ရ၏။

ဤလောက၌ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို ပြုကြရာတွင် “သာသနာပ” ပြုနည်းနှင့် “သာသနာတွင်း” ပြုနည်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ သာသနာပ ပြုနည်းမှာ ပကာသနကို မက်မော၍ ပြုသောနည်းနှင့် ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို ခံစားလို၍ ပြုသောနည်းတို့ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုနည်းများအရ ကောင်းမှုကို ပြုသောအခါ “ငါ”၊ “ငါ့ဟာ”၊ “ငါ့ဥစ္စာ” ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် ပြုကြ၏။ ကောင်းမှုကို ပွားစီးသည်ထက် ပွားစီးအောင် အားထုတ်၏။ ကောင်းမှု ပွားစီးလေလေ ဘဝသမ္ပတ္တိနှင့် ဘောဂသမ္ပတ္တိတို့ ပွားစီးလေလေ ဖြစ်၏။

ဤကောင်းမှုပြုနည်းကို “သာသနာပ” ကောင်းမှုပြုနည်း ဟူ၍ ခေါ်ရ၏။ ဤနည်းအရ ကောင်းမှုပြုပါက “ဝိနိပါတ်ဘေး” မှ မလွတ်။ ကွယ်လွန်သောအခါ မိမိပြုခဲ့သော ကောင်းမှုများက မကယ်တင်နိုင်ဘဲ အပါယ်လေးဘုံသို့ ပရမ်းပတာ ကျချင်သလို ကျသွားနိုင်၏။

အသဒိသ အလှူရှင် မလ္လိကာ မိဖုရားကြီးသည် သေခါနီး ကာလ၌ နှလုံးသွင်းမှား၍ ငရဲသို့ ကျ၏။ တတိယ သင်္ဂါယနာတင် ဒါယကာ အသောကမင်းကြီးမှလည်း သေခါနီးကာလ၌ နှလုံးသွင်းမှား၍ စပါးကြီး မြွေ ဖြစ်သွားရ၏။

အတ္တနှင့် အတ္တနိယကို အခြေခံပြုသော ကောင်းမှုဟူသမျှသည် အပါယ်မျိုးစေ့ကို ရင်ဝယ်ပိုက်ထားသော ကမ္မသမာတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမျိုးသာ ဖြစ်၏။ ထိုအမြင်မျိုးမျှလောက်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းမှုမျိုးဖြစ်ပါ

က. ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ရွှင်လန်းရသည် မှန်၏။ ဝမ်းမြောက်ရသည် မှန်၏။ သို့ရာတွင် တမလွန်ဘဝတွင်မူ ရွှင်လန်းချင်မှ ရွှင်လန်းရ၏။ ဝမ်းမြောက်ချင်မှ ဝမ်းမြောက်ရ၏။

မလ္လိကာ မိဖုရားကြီးနှင့် အသောကမင်းကြီးတို့ကို ထောက်ထားလျှင် တမလွန်၌ ရွှင်လန်းရမှုနှင့် ဝမ်းမြောက်ရမှု မရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်ရာ၌ ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် အတ္တနှင့် အတ္တနိယကို မပယ်နိုင်သောကြောင့် ယင်းကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် အားကိုးလောက်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် “သာသနာပ” ကောင်းမှုပြုနည်း ဟူ၍သာ ဆိုရ၏။

“သာသနာတွင်း” ကောင်းမှုပြုနည်း ဟူသည် ကောင်းမှု “ကံ” ဟူသမျှကို ပါးသည်ထက် ပါးအောင်၊ ထိုထက် စွမ်းနိုင်လျှင် “ကံ” ဟူသမျှကို လုံးဝချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် ပြုရသော ကောင်းမှုပြုနည်း ဖြစ်၏။

ယင်းပြုနည်းကို ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့် ပြုရ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တို့၏ အမြင့်ဆုံးပန်းတိုင်သည် နိဗ္ဗာန်ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဆိုကတည်းက ဇာတိပြတ်၏။ ဇာတိပြတ်အောင် “ကံ” ကို ဖြတ်ရ၏။ “ကံ” ကို ဖြတ်သွားအောင် “ဥပါဒါန်” ကို ဖြတ်ရ၏။ “ဥပါဒါန်” ကို ဖြတ်သွားအောင် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို ဖြတ်ရ၏။

ထိုသို့ အဆင့်ဆင့် ဖြတ်သွားအောင် လုပ်ရာ၌ “ငါ”၊ “ငါ့ဟာ”၊ “ငါ့ဥစ္စာ” ဟူသော သိမ်းပိုက်မှု ဟူသမျှကို ဖယ်ခွာရ၏။ ထိုသို့ ဖယ်ခွာနိုင်အောင် ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် မရှိမဖြစ်သော သာသနာတွင်း အမြင် ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူမှ သိရသော တရားထူး တရားမြတ် ဖြစ်၏။ ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမှာမူ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသည် ဖြစ်စေ၊ ပွင့်တော်မမူ

သည် ဖြစ်စေ သိရသော တရားဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့် ပြုသော ကောင်းမှုရှင်များသည် ဤဘဝ၌ ရွှင်လန်းရသည် မှန်၏။ ဝမ်းမြောက်ရသည် မှန်၏။ သို့ရာတွင် တမလွန်ဘဝ၌မူ ရွှင်လန်းချင်မှ ရွှင်လန်းရ၏။ ဝမ်းမြောက်ချင်မှ ဝမ်းမြောက်ရ၏။

ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့် ပြုသော ကောင်းမှုရှင်များသည်ကား ဤဘဝ၌လည်း ရွှင်လန်းရ၏။ ဝမ်းမြောက်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း ရွှင်လန်းရ၏။ ဝမ်းမြောက်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌ အံ့သြဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်ပင် ဝမ်းမြောက်ရ၏။

ထို့ကြောင့် တမလွန်ဘဝ၌ ဝမ်းမြောက်ရန်၊ ရွှင်လန်းရန် မသေချာသော ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မျှလောက်ဖြင့် ကောင်းမှုများကို ပြောဘဲ၊ တမလွန်ဘဝ၌ပါ ရွှင်လန်းရန်၊ ဝမ်းမြောက်ရန် သေချာသော ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့် ကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်ကြရေးအတွက် မြတ်စွာဘုရားက ဤဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ဤဒေသနာတော်အရ ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် “ငါ”၊ “ငါ့ဟာ”၊ “ငါ့ဥစ္စာ” ဟူသော အတ္တနှင့် အတ္တနိယအမြင်ကို မပယ်သတ်နိုင်ဘဲ၊ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကသာ “ငါ”၊ “ငါ့ဟာ”၊ “ငါ့ဥစ္စာ” ဟူသော အတ္တနှင့် အတ္တနိယ အမြင်ကို ပါး၍ ပါး၍ သွားအောင် လုပ်ရာမှ နောက်ဆုံး လောကုတ္တရာအဆင့်သို့ ရောက်ပြီး မြစ်ပြတ် ပယ်သတ်နိုင်သည်အထိ စွမ်းနိုင်၏။ ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်အရ “ငါ” ပျောက်မှ “နိဗ္ဗာန်” ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်မည် ဖြစ်၏ - ဟူ၍ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါ၏။

ထိုရဟန်းတော်ပေါင်း (၆၀)သည် ဒေသစာရီ သဘောဖြင့်
 ရာဇာဓိပတိ လှည့်လည်ခရီး ကြွချီခြင်းမျိုး မဟုတ်။ သူတို့သည်
 နေပြည်တော်သို့ ဖြစ်ကြသေး၏။ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ တရားအား
 ဆက်လျှင် မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းမရှိဟု ဆင်ခြင်ပြီး မြတ်
 စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို တောင်းကာ သင့်လျော်သော နေရာ၌
 ရဟန်းတရားကို ပွားများအားထုတ်ရန် စိတ်သဘောတူ တိုင်ပင်ပြီး
 သူတို့ ထွက်လာကြခြင်း ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ခွင့်ပြုတော်
 မူ၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကိုလည်း ပေးလိုက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်း (၆၀)တို့၏ မဂ်ဖိုလ် ရနိုင်ရန်
 နိဗ္ဗာန်သုဿကို မြင်တော်မူပြီး ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း (၆၀)တို့၏ ပါရမီ
 နှင့် ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကိုလည်း သိပြီး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာ
 ဘုရားသည် ထိုရဟန်း (၆၀)တို့အား အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် ဆိုက်
 နိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ဟောကြားတော်မူပြီး လွှတ်လိုက်ခြင်း
 ဖြစ်၏။

ရဟန်း (၆၀)တို့သည် မာတိကရွာ၌ ဆွမ်းခံဝင်လာသောအခါ
 ဘုရားမိခင် မာတိက မာတာသည် ထိုရဟန်းများကို ဖူးမြင်ရလေ၏။
 မာတိက မာတာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတော်များ
 နှင့် ပတ်သက်၍ အစဉ်အလာ ဓလေ့များကို အထိုက်အလျောက် ကြား
 ရ၏။ ရဟန်းတော်များသည် ဝါဠုကာလ၌ တရားအားထုတ်ရန်
 အတွက် ဇေတဝန်ကျောင်းမှ ထွက်ခွာကာ မိမိတို့နှင့် သပ္ပာယ် ဖြစ်နိုင်
 သည့် ကျောင်းသင်္ချန်းများကို ရှာတတ်ကြ၏။ သပ္ပာယ်ဖြစ်မည့် ကျောင်း
 သင်္ချန်းတွေ့လျှင် ထိုကျောင်းသင်္ချန်းများ၌ ဝါကပိပြီး သီတင်းသုံးကြ
 ၏။ ရဟန်းတရားများကိုလည်း ကြိုးစားပမ်းစား ပွားများ အားထုတ်
 ကြ၏။

လေ့ကျင့်သော ရဟန်းတော်များသည် မြတ်စွာဘုရား၏ နိဗ္ဗာန်သုဿကို
 မြင်ရန် အတွက် ဇေတဝန်ကျောင်းမှ ထွက်ခွာကာ မိမိတို့နှင့် သပ္ပာယ်
 ဖြစ်နိုင်သည့် ကျောင်းသင်္ချန်းများကို ရှာတတ်ကြ၏။ သပ္ပာယ်ဖြစ်မည့်
 ကျောင်းသင်္ချန်းတွေ့လျှင် ထိုကျောင်းသင်္ချန်းများ၌ ဝါကပိပြီး သီတင်းသုံးကြ
 ၏။ ရဟန်းတရားများကိုလည်း ကြိုးစားပမ်းစား ပွားများ အားထုတ်
 ကြ၏။

မာတိက မာတာ (၁)

ဤဝတ္ထုသည် မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်
 ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်က မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟော
 ကြားတော်မူသော ဝတ္ထုဖြစ်သဖြင့် ဤကမ္ဘာမြေအပြင်၌ တကယ်ပင်
 ဖြစ်ခဲ့သော ဝတ္ထုဖြစ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မမူမီ ကာလကပင် မဇ္ဈိမ ဒေသ၌
 (၁) ကာသိ၊ (၂) ကောသလ၊ (၃) အင်္ဂ၊ (၄) မဂခ၊ (၅) ဝဇ္ဇီ၊ (၆)
 မလ္လ၊ (၇) စေတိယ၊ (၈) ဝံသ၊ (၉) ကုရ၊ (၁၀) ပဉ္စာလ၊ (၁၁) မစ္ဆ၊
 (၁၂) သူရသေန၊ (၁၃) အဿက၊ (၁၄) အဝန္တီ၊ (၁၅) ဂန္ဓာရ၊ (၁၆)
 ကမ္ဘောဇဟူ၍ တိုင်းကြီး ၁၆ တိုင်း ရှိခဲ့၏။ တိုင်းကြီး ၁၆ တိုင်း
 အနက် ကောသလတိုင်းတွင် မာတိက ဟူ၍ ရွာကြီးတစ်ရွာ ရှိ၏။
 ထိုရွာကြီး၏ ရွာစားကိုလည်း မာတိက ဟူ၍ပင် ခေါ်ကြ၏။ ရွာစား
 ၏ မိခင်ကိုမူ ပါဠိဝေါဟာရအားဖြင့် မာတိကမာတာ ဟူ၍ ခေါ်ကြ၏။

မာတိကရွာသည် တောင်ခြေ၌ ရှိ၏။ အလွန်လည်း စည်ကား
 ၏။ သာယာလည်း သာယာ၏။ အိမ်ခြေလည်း ထူထပ်၏။ ထိုအချိန်
 တွင် ရဟန်းတော်ပေါင်း (၆၀)သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း
 တော်မှ ကြွလာတော်မူကြရာ ဆွမ်းခံချိန်၌ မာတိကရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်
 ရောက်ကြ၏။

ထိုသို့ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားကြသူများလည်း ရှိ၏။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် အဆင့်မျှသာ ရကြသူများလည်း ရှိ၏။ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိမြင်ဘဲ သာမန်ပုထုဇဉ်ဘဝဖြင့်ပင် ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကိုသာ ရကြသူများလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတော် (၆၀)တို့ မာတိကရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်လာသောအခါ မာတိကမာတာက ရဟန်းတော်အားလုံးကို မိမိ၏ အိမ်သို့ ပင့်၍ ဆွမ်းကျွေးလေ၏။ ထို့နောက် ‘အရှင်ဘုရားတို့၊ မည်သည့်ဒေသသို့ ကြွတော်မူကြမည်နည်း’ ဟု လျှောက်ထားလျှင် ရဟန်းတော်များကလည်း ‘မိမိတို့သည် ချမ်းသာစွာ နေရအံ့သော ထိုထို အရပ်အရပ်သို့ ကြွကြမည် ဖြစ်ပါသည်’ ဟု မာတိက မာတာအား ပြန်လည်၍ ပြောကြားကြ၏။ ထိုအခါ မာတိက မာတာက “ဤရဟန်းတို့သည် ဝါဆိုရန် ဝါဆိုကျောင်းကို ရှာကြသည်” ဟု ရိပ်စားမိပြီးလျှင် ဤသို့ ပြန်လည် လျှောက်ထားလိုက်၏။

‘အရှင်ကောင်းတို့သည် ဤအရပ်၌ ဤဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး နေကြသည် ဖြစ်ပါအံ့။ တပည့်တော်မသည်လည်း သရဏဂုံ သုံးပါး ငါးပါးသီလတို့ကို ယူ၍ ဥပသ်စောင့်သုံးခြင်းကို ပြုပါမည် ဘုရား’

ရဟန်းတော် အရှင်မြတ်တို့ကလည်း “ငါတို့သည် ဤဒါယိကာ မကြီးကို အမှီပြု၍ ဆွမ်းမပင်ပန်းဘဲ သံသရာဝဋ် ဘဝညွတ်မှ လွတ်ထွက်အောင်ပြုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပေလိမ့်မည်” ဟု သိမြင်တော်မူကြပြီး မာတိက မာတာ လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ဤရွာ၌ ဝါကပ်ရန် သဘောတူကြ၏။ ထိုအခါ မာတိက မာတာသည် ရဟန်းတော် (၆၀) တို့ အတွက် ဝါကပ်ရန် ဝါဆိုကျောင်းကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏။

မာတိကမာတာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်သား ရဟန်းတော်များအား များစွာ ကျေးဇူးတင်တတ်သူ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့်

တပည့်သား ရဟန်းတော်များကြောင့်သာ မာတိကမာတာသည် သံသရာ ဝဲဂယက်၌ နှစ်မြှုပ်ခြင်း အန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်နိုင်ခဲ့၏။ ရှေးယခင်ကဆိုလျှင် မာတိကမာတာသည် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို ဗြာဟ္မဏဝါဒအရ အနက်အဓိပ္ပာယ်အနေဖြင့် တစ်မျိုး သိခဲ့၏။ တစ်မျိုး အဓိပ္ပာယ် ပေါက်ခဲ့၏။ အခြားသော ဝါဒများအရလည်း ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် တစ်မျိုး သိခဲ့၏။ တစ်မျိုး အဓိပ္ပာယ် ပေါက်ခဲ့၏။

ထိုသို့ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို တစ်မျိုးသိခြင်း၊ တစ်မျိုး အဓိပ္ပာယ်ပေါက်ခြင်းမှာ ထိုထိုဝါဒရှင်များ၏ သွန်သင်ချက်အရ ဖြစ်ပါ၏။ သူတို့၏ ဝါဒအရသာ လိုက်နာယုံကြည်ပြီး ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကို သတ်မှတ်ခဲ့ပါလျှင် မာတိကမာတာသည် သံသရာဝဋ်အတွင်းမှ လွတ်ကင်းရန် မဖြစ်နိုင်တော့။

ဗြာဟ္မဏဝါဒအရ ယဇ်ပူဇော်လျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်၏။ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် သူတစ်ပါးအသက်ကိုပင် သတ်၍ စေတနာသဒ္ဓါတရား ထက် ထက်ဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်လျှင် သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းအတွက် အကုသိုလ်မဖြစ်၊ ကုသိုလ်သာ ဖြစ်သည်။ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအတွက် မဟုတ်ဘဲ အခြားအတွက် သတ်မှသာ အကုသိုလ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါ၏။ ထိုအဆိုကို လိုက်နာယုံကြည်ပြီး မာတိကမာတာသည် ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအတွက် သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ခဲ့ပါလျှင် အမှန်တကယ် အားဖြင့် ကုသိုလ်မရဘဲ အကုသိုလ်သာ ရပေမည်။

ထိုအခါ ကောင်းရာမွန်ရာ သုဂတိဘဝကို မရဘဲ ဆိုးရာယုတ်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘဝကိုသာ ရပေမည်။ ဇာတ် သရဏတော ဘယ်-ဟူသည်နှင့် အညီ ကိုးကွယ်ရာမှ ဘေးဖြစ်ပေတော့မည်။ ဤအန္တရာယ်မှ မာတိကမာတာသည် သိသိကလေး လွတ်မြောက်ခဲ့၏။ ထိုသို့ လွတ်မြောက်ခြင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်သား ရဟန်းတော်များကြောင့် ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် ဤကျေးဇူးသည် မာတိကမာတာအတွက် အလွန်ကြီးမားသော ကျေးဇူးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မာတိကမာတာသည် ဤကျေးဇူးကို ဆပ်ရန် အမြဲတမ်း အာရုံပြုလျက်ရှိလေရာ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတော် (၆၀)ကို ဖူးမြင်ရလျှင် ဖူးမြင်ရချင်း မိမိ၏ အိမ်သို့ ပင့်၍ ဆွမ်းကပ်၏။ ဝါဆိုကျောင်းများကို ဆောက်၍ လှူဒါန်း၏။ ဤသည်မှာ မာတိကမာတာ အနေဖြင့် တတ်နိုင်သလောက် ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ထို့အပြင် တိတ္ထိများ၏ ဝါဒအရ တပအကျင့်ကို ပြင်းထန်စွာ ကျင့်ကြသော တိတ္ထိတို့အား လှူဒါန်းလျှင် လည်းကောင်း၊ တိတ္ထိတို့ ဟောကြားသည့်အတိုင်း တပအကျင့်ကို ကျင့်ကြလျှင် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကုသိုလ် ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း ဆိုကြပြန်၏။ ဤအဆိုအတိုင်း ဒါနပြုလျှင် ဖြစ်စေ၊ တပကို ကျင့်လျှင်ဖြစ်စေ ကောင်းမှု ကုသိုလ် ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်၏။ သဲထဲ ရေသွန် သဘောမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်၏။

အကယ်၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမြင် လွမ်းမိုးနေပါက ကုသိုလ်ကောင်းမှု မဖြစ်သည့်အပြင် မနောက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအရ အကုသိုလ်ပင် ဖြစ်သေး၏။ အကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် မကောင်းသော အကျိုးကို ရမည်မှာ သေချာ၏။ မာတိကမာတာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်သား ရဟန်းတော်များ ကြောင့် ဤတိတ္ထိဝါဒ အန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့၏။

မာတိကမာတာတို့ ခေတ်က ဝါဒများသည် များပြားလှ၏။ ဝါဒရှင်များ အားလုံးကပင် သူတို့၏ ဝါဒအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးပါက နတ်ရွာသုဂတိသို့ ရောက်၏။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရ၏ - ဟူ၍ ဆိုကြသည်ချည်း ဖြစ်၏။ မာတိကမာတာတို့သည်လည်း အထိုက်အလျောက် ကြွယ်ဝသူများ ဖြစ်ကြ၏။ စေတနာနှင့် သဒ္ဓါတရား ထက်သန်ကြသူ များလည်း ဖြစ်ကြ၏။

ထို့ကြောင့် မာတိကမာတာသည် သူတော်ကောင်းဟူ၍ သတ်မှတ်ခြင်း ခံရသူများအား လျှာလို၏။ သူတို့ ဟောကြားသည့်အတိုင်း ဘုရားဓမ္မများကို ကျင့်ကြလို၏။ ဤသည်မှာ မာတိကမာတာ၏ ပင်ကိုဓိုရ် ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေဉာဉ် ဖြစ်၏။

ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာသော အခါရောက်မှသာ ဒါနဆိုတိုင်း ကောင်းသည် မဟုတ်၊ ဒါနတွင်လည်း တူရူနှစ်ဖက် ရှိ၏။ မှားသော တူရူနှင့် မှန်သော တူရူ။ သီလဆိုတိုင်းလည်း ကောင်းသည် မဟုတ်၊ သီလတွင်လည်း တူရူနှစ်ဖက် ရှိ၏။ မှားသော တူရူနှင့် မှန်သော တူရူ။ ဘာဝနာဆိုတိုင်းလည်း ကောင်းသည် မဟုတ်၊ ဘာဝနာတွင်လည်း တူရူနှစ်ဖက် ရှိ၏။ မှားသော တူရူနှင့် မှန်သော တူရူ။

မှားသော တူရူကို မိစ္ဆာပဋိဒါ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋသီသ ဟူ၍ လည်းကောင်း နိဒါနဝဂ္ဂ သံယုတ္တအဋ္ဌကထာ ပဋိပဒါသုတ်၌ ဆို၏။ မှန်သော တူရူကိုမူ သမ္မာပဋိပဒါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိဝဋ္ဋသီသ ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုသုတ်၌ပင် ဆို၏။

မိစ္ဆာပဋိပဒါကို မှားသောအကျင့်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သမ္မာပဋိပဒါကို မှန်သောအကျင့် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋသီသကို ဝဋ္ဋဆင်းရဲသို့ ဦးလှည့်ခြင်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိဝဋ္ဋသီသကို ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ဦးလှည့်ခြင်းဟူ၍ လည်းကောင်း အကြမ်းအားဖြင့် မြန်မာ ပြန်ဆိုနိုင်၏။ ဤသဘောများကို မာတိကမာတာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်သား ရဟန်းတော်များကြောင့် သိလာရ၏။

ပုထုဇဉ် ဟူသည် ပုထုဇဉ်စိတ်ပင် ရှိ၏။ ပုထုဇဉ်စိတ် ဟူသည် မှာလည်း ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပုထုဇဉ်များ အနေဖြင့် အကုသိုလ်ကိုလည်း လုပ်မိ၏။

ဤသို့ လုပ်မိခြင်းမှာ ပုထုဇဉ်တို့၏ သဘာဝအတိုင်း ရှောင်လွှဲမရနိုင်၍ လုပ်မိခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ တမင်တကာ လုပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ သို့ရာတွင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်သား ရဟန်းတော်များ၏ အဆုံးအမကို ရယူနာကြားရသော အချိန်မှစ၍ အကုသိုလ်ကိုလည်း အကုသိုလ်မှန်း သိ၏။ အကုသိုလ်တွင်လည်း တူရုနှစ်ဖက် ရှိမှန်းကို သိ၏။ ကုသိုလ်ကိုလည်း ကုသိုလ်မှန်း သိ၏။ ကုသိုလ်တွင်လည်း တူရုနှစ်ဖက် ရှိမှန်းကို သိ၏။

ဤသို့ သိခြင်းကို စိတ္တာနုပဿနာအရ ယထာဘူတဉာဏ် ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ယထာဘူတဉာဏ်ဟူသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိပင် ဖြစ်၏။ ဤသဘောကို မာတိကမာတာသည် သိလာလေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို မနာကြားရမီ ရှေးယခင်က ဆိုလျှင် မာတိကမာတာသည် အကုသိုလ်ကိုလည်း ကုသိုလ် ထင်ခဲ့၏။ ကုသိုလ်ကိုလည်း အကုသိုလ် ထင်ခဲ့၏။

ဤသို့ ထင်မိခြင်းမှာ ဗြာဟ္မဏများနှင့် တိတ္ထိယများ၏ မှားယွင်းသော သွန်သင်ချက်ကြောင့် ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် ဤသို့ ထင်မိခြင်း၊ ဤသို့ မှတ်ယူမိခြင်းကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူ၍ ဆိုရ၏။

ကုသိုလ်ကံကို လုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ကံကို လုပ်သည်ဖြစ်စေ ကံသက်သက်ကိုချည်း တွက်၍ မရ။ ယင်းကံ၏ တူရုကိုပါ ထည့်၍ တွက်ရ၏။ မိမိ၏ အတ္တအကျိုးစီးပွားအတွက် လုပ်လျှင် မှားသော တူရု ဟူ၍ ဆိုရ၏။ လောက၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဖြစ်စေ၊ ဤလောက၌ အဓမ္မဝါဒ မလွမ်းမိုးဘဲ ဓမ္မဝါဒ လွမ်းမိုးနိုင်စေရန် အတွက် ဖြစ်စေ လုပ်ပါက မှန်သော တူရုဟူ၍ ဆိုရ၏။ မှန်သော တူရုသည် ပါရမီသဘောကို ဆောင်၏။ ဇာတ်တော်များ၌ ပါရမီဖြည့်

နေကြသော ထိုထိုအလောင်းတော်များသည် တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ကြသည်ကို တွေ့ရ၏။

တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သည်ဆိုကတည်းက ထိုထိုအလောင်းတော်များသည် အကုသိုလ်ကို လုပ်ခဲ့ကြ၍ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ သို့ရာတွင် ထိုထို အလောင်းတော်ကြီးများသည် ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း၌ အောက်တန်းစား အနေဖြင့် ဖြစ်ကြသည် မဟုတ်။ ငှက်ဖြစ်လျှင်လည်း ငှက်မင်း၊ မျောက်ဖြစ်လျှင်လည်း မျောက်မင်း စသည်ဖြင့် အထက်တန်းစား အနေဖြင့်သာ ဖြစ်ကြရ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းမှာ ပါရမီသဘောကြောင့် ဖြစ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ အထက်တန်းစား အနေဖြင့်သာ ဖြစ်ကြရ၏။

ဤသဘောကိုလည်း မာတိကမာတာ သိ၏။

ဤလောက၌ ကုသိုလ်ကို လုပ်သည်ပင် ဆိုစေဦး။ ‘ဒါ ငါလုပ်တာ’ဟူသော နှလုံးသွင်းဖြင့် လုပ်လျှင် မာနဖြင့် စွဲသော အတ္တအတွက် လုပ်ရာ ရောက်၏။ ‘ဒါ ငါကောင်းစားဖို့အတွက် လုပ်တာ’ဟူသော နှလုံးသွင်းဖြင့် လုပ်လျှင် တဏှာဖြင့်စွဲသော အတ္တအတွက် လုပ်ရာ ရောက်၏။

‘ငါ့အလုပ်သည်သာ သစ္စာ၊ အခြားသူများ၏ အလုပ်သည် မိစ္ဆာ၊ ငါ့အယူသည်သာ အမှန်၊ အခြားသူများ၏ အယူသည် အမှား’ဟူသော နှလုံးသွင်းဖြင့် လုပ်လျှင် ဒိဋ္ဌိဖြင့်စွဲသော အတ္တအတွက် လုပ်ရာ ရောက်၏။

အမှန်အားဖြင့် အတ္တသည် တဏှာဖြင့် စွဲသော အတ္တ၊ မာနဖြင့် စွဲသော အတ္တ၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲသော အတ္တဟူ၍ (၃)မျိုး ရှိရာ မည်သည့် အတ္တစွဲဖြင့် လုပ်လုပ် အတ္တအတွက် လုပ်ခြင်းမှန်သမျှသည် တူရုအနေဖြင့် မကောင်း၊ ယင်းတူရုမျိုးကို မိစ္ဆာပဋိပဒါ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ဝဋ္ဋသီသဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုရ၏။ အကယ်၍ အကုသိုလ်ကို အတ္တ
အတွက် လုပ်လျှင်မူ အထူးပြောစရာ မလိုတော့။ ကံအနေဖြင့်လည်း
မကောင်း၊ တူရူအနေဖြင့်လည်း မကောင်း။ ထို့ကြောင့် “ဘူးလေးရာ
ဖရုံဆင့်” ဆိုဘိသကဲ့သို့ နှစ်မျိုးလုံး မကောင်းလျှင် ဒုဂ္ဂတိ အကျိုးစစ်စစ်
သာ ဖြစ်လေ၏။

အကယ်၍ မိမိ၏ အမျိုးသားများအတွက် ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်
အတွက် ဖြစ်စေ၊ လောက၌ ဓမ္မဝါဒ ထွန်းကားရေးအတွက် ဖြစ်စေ
မလွဲသာ မရှောင်သာ မိမိ၏ ကိုယ်ကျိုးကို စွန့်၍ အနစ်နာခံပြီး စတေး
သည့် သဘောဖြင့် အကုသိုလ်ကို လုပ်သည်ဆိုပါက ကံအနေဖြင့်
မကောင်းသော်လည်း နှလုံးသွင်းအနေဖြင့် အတ္တကို စွန့်ရာ ရောက်သော
ကြောင့် တူရူအနေဖြင့် ကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတူရူမျိုးကို သမ္မာပဋိ
ပဒါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိဝဋ္ဋသီသ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုရ၏။

အမှန်အားဖြင့် ထိုတူရူမျိုးကား အလောင်းတော်ကြီးများ ကျင့်
သုံးသည့် တူရူ ဖြစ်၏။ ယင်းတူရူသည် ပါရမီမြောက်သော တူရူ
ဖြစ်၏။ ဤသဘောကိုလည်း မာတိကမာတာ သိ၏။ ထိုသို့ သိခြင်း
မှာ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်သား ရဟန်းတော်များကြောင့် ဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် မာတိကမာတာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်သား ရဟန်း
တော်များအား ကျေးဇူးတင်မဆုံး ဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်လေ၏။

ရဟန်းတော် (၆၀)သည် မာတိကမာတာ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်း
သော ဝါဆိုကျောင်း၌ ထိုနှစ်အတွက် ဝါကပ်၏။ ရဟန်းတရားကို
ကြိုးစားပမ်းစား အားထုတ်၏။ ထိုသို့ တရားအားထုတ်ခြင်းသည်
လောက လူအပေါင်းအား သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ စွမ်းနိုင်သမျှ ကယ်တင်
ရန် အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ မိမိတို့၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်သာ ရည်
ရွယ်၍ တရားအားထုတ်ခြင်း မဟုတ်။

ရေနစ်သူများအား ကယ်တင်နိုင်ရန် ရှေးဦးစွာ မိမိတို့ ကိုယ်
တိုင် ရေကူးအတတ်ကို တတ်မြောက်အောင် သင်ယူသည့် သဘောမျိုး
ဖြစ်၏။ ဤသည်ကိုပင် ပါရမီဟူ၍ ဆိုရ၏။ ပါရမီဟူသည်မှာ မည်
သည့်လုပ်ငန်းကို လုပ်လုပ် အများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ရည်သန်
၍ လုပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သော နှလုံးသွင်းဖြင့် လုပ်ခြင်း
ကို မြင့်မြတ်သူတို့၏ လုပ်ခြင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ရဟန်းတော်ပေါင်း (၆၀)တို့သည် တရားအားထုတ်ကြသော
အခါ တစ်စုတစ်ပေါင်းတည်း အားထုတ်ကြသည် မဟုတ်။ တစ်ပါးစီ
တစ်ပါးစီ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ အားထုတ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာ
တွင် ကိစ္စရှိသောအခါ စုဝေးနိုင်ရန် ကျောင်း၏ အလယ်ဗဟို၌ ခေါင်း
လောင်းကို ထား၏။ တစ်စုံတစ်ခုသော ကိစ္စရှိလျှင် ဖြစ်စေ၊ နာမကျန်း
ရှိလျှင် ဖြစ်စေ ခေါင်းလောင်းကို ထိုးရ၏။

ခေါင်းလောင်းသံ ကြားလျှင် ရဟန်းတော်များ အားလုံး မိမိတို့
၏ နေရာမှ လာရောက်စုဝေး၍ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီး ဖြစ်ပေါ်လာသော
ပြဿနာကို ဖြေရှင်း၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတော်များအားလုံး စုဝေးမိ၏။
ထို့အပြင် ညဉ့်ချမ်းအခါ မထေရ်ကြီး၏ ဩဝါဒကို ခံယူသည့်အခါ
ဖြစ်စေ၊ နံနက်ပိုင်း ဆွမ်းခံကြွသောအခါဖြစ်စေ ရဟန်းတော် (၆၀)
တို့သည် တပေါင်းတည်း ရှိကြ၏။ အခြားအချိန်များ၌မူ ကိုယ့်တရား
ကို ကိုယ်အားထုတ်ကာ တစ်ပါးစီသာ ရှိကြ၏။

တစ်နေ့တွင် မာတိကမာတာသည် ဆီ၊ ထောပတ်၊ တင်လဲ
စသည်တို့ကို ယူ၍ ညဉ့်ချမ်းအခါ ကျောင်းသို့ သွား၏။ ကျောင်း၌
ရဟန်းတစ်ပါးကိုမျှ မတွေ့။ ထိုအခါ ကျောင်း၏ အလယ်၌ ရှိသော
ခေါင်းလောင်းကို ထိုးလိုက်၏။ ခေါင်းလောင်းသံကြားမှသာ ရဟန်းများ
သည် တစ်ခုတစ်ခုသော အရပ်မှ တစ်ပါးစီ တစ်ပါးစီသာ ကြွလာကြ

၏။ နှစ်ဦးသော ရဟန်းသည် တစ်ကြောင်းတည်းသော ခရီးဖြင့် ကြွလာခြင်း ဟူ၍ မရှိ။

ဤသည်ကို မြင်လျှင် မာတိကမာတာက 'အရှင်ကောင်းတို့သည် အချင်းချင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွား ငြင်းခုံမှု ပြုကြပါသလော' ဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့ကလည်း 'ညဉ့်ချမ်းအခါ မထေရ်ကြီး၏ ဩဝါဒကို ခံယူသောအခါ၊ နံနက်ဆွမ်းခံ သွားသောအခါ အကြောင်းကိစ္စရှိ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ခေါင်းလောင်းထိုးသဖြင့် ခေါင်းလောင်းသံ ကြားသောအခါတို့၌သာ အားလုံး တစုတပေါင်းတည်း ရှိကြ၏။ ကျန်အချိန်များ၌မူ တစ်ခု တစ်ခု အရပ်၌ တစ်ပါးစီသာ ရှိ၍ တရားအားထုတ်ကြ၏။ နှစ်ပါးအတူနေ၍ တရားအားထုတ်ခြင်းပင် မရှိ' ဟူ၍ ပြန်ကြား ပြောဆို၏။

ထိုအခါ မာတိကမာတာသည် ရဟန်းတရားကို လူပုဂ္ဂိုလ်များ အနေဖြင့်လည်း အားထုတ်၍ ရနိုင် မရနိုင် မေးလျှောက်ရာ ရနိုင်ကြောင်း သိရသဖြင့် ရဟန်းတော်များ သင်ကြား ပြသပေးသည့်အတိုင်း (၃၂) ကောဋ္ဌာသ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်လေ၏။ မာတိကမာတာသည် အနာဂါမိမဂ်ကို ရ၏။ ပဋိသန္ဓိဒါ လေးပါးကိုလည်း ရ၏။ အဘိညာဉ် (၆)ပါးကိုလည်း ရ၏။ ထိုအခါ မာတိကမာတာသည် ရဟန်းတော် (၆၀)တို့၏ အခြေအနေကို ကြည့်လေရာ၊ ရဟန်း (၆၀)လုံးပင် ပုထုဇဉ် အဆင့်၌သာ ရှိသေးကြောင်း သိရှိရ၏။

မာတိကမာတာသည် ရဟန်း (၆၀)တို့အား အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်နိုင်ရန် ဥပနိဿယ ရှိ မရှိကို ကြည့်ပြန်ရာ၊ ရဟန်း (၆၀)လုံး ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပြန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုရဟန်းတော် ပေါင်း (၆၀)တို့အတွက် ရဟန္တာဖြစ်နိုင်ရန် ဥပနိဿယပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျောင်းသင်ခန်းလည်း သပ္ပာယ် ဖြစ်၏။ ရာသီဥတုလည်း

သပ္ပာယ် ဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်းလည်း သပ္ပာယ် ဖြစ်၏။ အစာ အာဟာရအနေဖြင့်မူ သပ္ပာယ် မဖြစ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတော် (၆၀)တို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မရခြင်း ဖြစ်၏။ ဤချွတ်ယွင်းချက် ထို မာတိကမာတာသည် မြင်လေ၏။

ထို့နောက် မာတိကမာတာသည် ရဟန်းတော် (၆၀)တို့နှင့် လျှောက်ပတ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ် အာဟာရများကို စိစဉ်၏။ အိမ်သို့ ဆွမ်းစား ပင့်၏။ ရဟန်းတော်များ အားလုံးသည် မိမိတို့နှင့် လျှောက်ပတ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရလေလျှင် တည်ကြည်သော စိတ်သည် ဖြစ်၏။ တည်ကြည်သော စိတ်ဖြင့် ဝိပဿနာကို ပွားလေသော် ရဟန်းတော် (၆၀)လုံးပင် ပဋိသန္ဓိဒါ လေးပါးနှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြလေ၏။

ဝါကျွတ်သောအခါ ရဟန္တာ (၆၀)တို့သည် မာတိကမာတာအား ပန်ကြား၍ သာဝဏ္ဏိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် စွမ်းကြလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ ရောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မေးမြန်းချက်အရ မာတိကာမာတာ၏ လျှောက်ပတ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ် အာဟာရကို မှီဝဲရသဖြင့် အားလုံးပင် ပဋိသန္ဓိဒါ လေးပါးနှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခဲ့ကြပါကြောင်းဖြင့် မာတိကမာတာ၏ ကျေးဇူးများကို ဖော်ပြ၍ ရဟန္တာ (၆၀)တို့က မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကြလေ၏။

[စစ်ပြန်မူစုစဉ်၊ အမှတ် ၁၆၀၊ ဇော်လ ၁၉၉၂]

မာတိက မာတာ (၂)

ရဟန္တာ (၆၀)တို့သည် မာတိကမာတာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပတ်သက်၍ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကြသော အချိန်တွင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ပုထုဇဉ် ရဟန်းတစ်ပါးသည် သင့်လျော် လျှောက်ပတ်ရာ နေရာ၌ ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည်လည်း ရဟန္တာ (၆၀)တို့ နည်းတူ မာတိကမာတာကို အမှီပြု၍ ရဟန္တာဖြစ်အောင် တရားအားထုတ်လို၏။ ထိုရဟန်းသည်လည်း ရဟန္တာတို့ နည်းတူ အညတရ အနေဖြင့်ပင် သာသနာတော် မှတ်တမ်း၌ မှတ်တမ်းတင်ခံရသူ ဖြစ်၏။ အညတရ အနေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခံရသော်လည်း ထိုရဟန်းသည် အဘိညာဉ် (၆)ပါးနှင့် သမာပတ် (၈)ပါးတို့ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုသွားတော်မူသော ရဟန္တာတစ်ပါး ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် သာသနာတော်၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်ရာ၌ လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ဆိုရလျှင် အညတရ မဟုတ်။ သို့ရာတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုအနေဖြင့် ဆိုရလျှင်မူ အညတရမူ တကယ့်ကို အညတရ ဖြစ်၏။ သာသနာတော်သမိုင်း၌ အစဉ်အဆက် ကြည်ညိုခွင့်ရလေအောင် မိမိ၏ အမည်ကိုမျှပင် ထုတ်ဖော်၍ မပြောပြသူ ဖြစ်ပါ၏။ ဤသည်ကိုပင် “အပ္ပိစ္ဆ”ဟူ၍ ဆိုရ၏။ “အပ္ပိစ္ဆ”၏ အနက်မှာ အလိုနည်းခြင်း ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် အလိုနည်းလေလေ၊ မိမိ၏ လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ လောဘကို သတ်နိုင်လေလေ ဖြစ်ပါ၏။ လောဘကို အောင်နိုင်သည်နှင့်အမျှ လောကကို အောင်နိုင်၏။ လောဘကို အောင်နိုင်ခြင်းသည်မှာ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်သတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်သတ်နိုင်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည် လောကကို အောင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် အညတရ၏ “အရသာ”သည် နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော်လည်း နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုသူ နည်းပါးလှ၏။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထင်ပေါ်ချင်သူက များကြခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ မိမိ၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို အသိမပေးဘဲ မောက်ကွယ်မှ နေပြီး ကျိတ်၍ တိတ်တိတ်ပုန်း ဆောင်ရွက်လိုသူများသည်နှင့်အမျှ ထိုလုပ်ငန်းသည် အောင်မြင်မှု ကြီးမားပါ၏။

အမှန်အတိုင်း ဆိုရလျှင် ယနေ့တိုင်အောင် သာသနာတော်သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားနေခြင်းသည် အညတရ ရဟန္တာများနှင့် အညတရ ဖြစ်တော်မူသော သီလဝန္တ ပုထုဇဉ် ရဟန်းတော်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ အပေါ်၌ များစွာပင် အမှီပြုလေ၏။

“နည်းနည်း အမည်ခံ၊ များများ အလုပ်လုပ်”ဟူသော ခံယူချက်ကို ထိုရဟန်းသည် ကျေနပ်သူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သာသနာတော်သမိုင်း၌ မိမိ၏ အမည်ကိုမျှပင် လုံးဝ ခံယူခြင်းမရှိဘဲ “ဆဋ္ဌာဘိည ရဟန္တာ”အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် အညတရအမည်ဖြင့် အလုပ်ကို လုပ်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ အလုပ်ကို လုပ်ခဲ့ခြင်းမှာ သာသနာတော်၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဖြစ်၏။ သာသနာတော်၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဟုသည်မှာလည်း လောက၏ အကျိုးစီးပွား အတွက်ပင် ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် ကိလေသာ အညစ်အကြေး ကုန်ခန်းပြီးသော ရဟန္တာတို့၏ သက်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်မှု မှန်သမျှတို့သည် လောက၏ အစီးအပွား အတွက်သာ ဖြစ်၏။ သူ၏ အစီးအပွားအတွက် မဟုတ်။ သူ၏ အစီးအပွားသည် ကိလေသာ အာသဝေါကုန်ခန်းစဉ်ကပင် ပြီးစီးခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ ပြည့်စုံခဲ့ပြီး ဖြစ်လေ၏။

ထိုအပြင် အညတရ ရဟန်းသည် လောက၏ အကျိုးစီးပွားကို အချိန်မဆွဲဘဲ ကျရာနေရာမှ ကျရာတာဝန်ဖြင့် မြန်မြန်ဆန်ဆန် ဆောင်ရွက်လိုပါက ထင်ပေါ် ကျော်ကြားမှု၌ မတွယ်တာကြရန် မိမိအနေဖြင့် လောကအား စံနမူပြလိုသော ဆန္ဒလည်း ရှိ၏။ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခြင်း ဟူသည်မှာ တကယ်တော့ မာရ်နတ်၏ ပထမ တပ်မကြီးနှင့် တိုက်ရခြင်း ဖြစ်၏။ အန္တရာယ် ကြီး၏။ ထိုသို့ တိုက်ရာတွင် မိမိက အနိုင်ရချင်တိုင်း ရနိုင်သည် မဟုတ်။ လောကက အကူအပံ့ပေးမှသာ ရနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုအပြင် လောကက အကူအပံ့ ပေးနိုင်အောင် ရှေးဆုတောင်းကောင်းမှုရှိဖို့လည်း လို၏။ ပစ္စက္ခ ကြိုးစားမှုလည်း လို၏။ မှီခိုရာ ဥပနိဿယကောင်း ရှိဖို့လည်း လို၏။ ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိရာ နေရာ ဖြစ်ဖို့လည်း လို၏။ ဤအင်္ဂါလေးရပ်နှင့် ပြည့်စုံမှ ဖြစ်၏။ ဤအင်္ဂါလေးရပ် ပြည့်စုံမှုကို စတုစက္ကသမ္ပတ္တိစက် လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူ၍ ဆိုရ၏။

အညတရ ရဟန်းသည် လောက၏ အကျိုးစီးပွားကို ဖြစ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံး ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ထင်ပေါ် ကျော်ကြားမှု၌ ဆန္ဒမပြဘဲ အညတရ အနေဖြင့်ပင် ကျေနပ်ပြီး၊ အညတရ အနေဖြင့်ပင် တရားထူးရက၊ အညတရ အနေဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြတော်မူသွားခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် လူ့ဘဝ တစ်သက်လျာဟူသည်မှာ သံသရာ

ဘက်တမ်းနှင့် နှိုင်းစာလိုက်လျှင် သမုဒ္ဒရာ ရေမျက်နှာထက် ခဏတက်သည့် ရေပွက်ပမာမျှသာ ရှိပါ၏။ တိတိကျကျ ဆိုရလျှင် လူ့ဘဝ ဘက်တမ်းသည် ရေပွက်ပမာမျှလောက်ပင် ကြာလိုက်သည် မဟုတ်။

ဤသဘောကို အညတရ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ သဘောပေါက်၏။

ထို့ကြောင့် မာတိကရွာကို သွားကာ မာတိကမာတာကို အမှီပြု၍ တရားအားထုတ်လိုခြင်း ဖြစ်၏။ မြန်မြန် ရဟန်းကိစ္စပြီးမှ မိမိ၏ အကျိုး မပါဝင်တော့ဘဲ မြန်မြန် လောက၏ အစီးအပွား သက်သက်ကိုသာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည် မဟုတ်ပါလား။ ထို့ကြောင့် အညတရ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားပြီး မြတ်စွာဘုရား၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မာတိကရွာသို့ သွားရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ထိုနောက် အညတရ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား အကျိုးအကြောင်းကို သွားရောက် လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အညတရ ရဟန်း၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို ကြည့်ပြီး အညတရ ရဟန်း၏ စရိုက်နှင့် လျော်ညီသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေး၍ ခွင့်ပြုလိုက်၏။ အညတရ ရဟန်းသည် မာတိကရွာသို့ တရားအားထုတ်ရန် သွားလေ၏။

အညတရ ရဟန်းသည် မာတိကရွာသို့ ရောက်၏။ မိမိ သီတင်းသုံးမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကို ကြည့်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသည့် ရဟန်းမရှိသဖြင့် အမှိုက်သရိုက်များသည် စုပုံလျက် ရှိ၏။ အညတရ ရဟန်းကလည်း ခရီးပန်းလာသဖြင့် ကျောင်းကို သုတ်သင်နိုင်ခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်သလို သီတင်းသုံးရ၏။ ထိုနောက် ကျောင်းကို သုတ်သင်မည့်သူကို မာတိကမာတာ လွှတ်ပေးလျှင် ကောင်းလေစွာဟူ၍ အညတရ ရဟန်းက စိတ်ဖြင့် တောင့်တလိုက်၏။ ထိုတောင့်တချက်

ကို မာတိကမာတာက သိသဖြင့် လူတစ်ယောက်ကို လေ့လာပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းကို သုတ်သင်ခိုင်းလိုက်၏။

ထို့နောက် အညတရ ရဟန်းက မာတိကမာတာသည် သကာ အဖျော်ကို လူလွတ်၍ ကျောင်းသို့ ပို့လှူလိုက်လျှင် ကောင်းလေစွဟူ၍ စိတ်ဖြင့် တောင့်တလိုက်ပြန်၏။ မာတိကမာတာကလည်း သကာ အဖျော်ကို စီရင်၍ ကျောင်းသို့ လူလွတ်ပြီး အလှူခိုင်းလိုက်ပြန်၏။

ထို့နောက် အညတရ ရဟန်းက နက်ဖြန် နံနက် စောစော၌ မာတိကမာတာသည် ယာဂုနှင့် ဟင်းလျာကို စီစဉ်၍ ကျောင်းသို့ အပို့ခိုင်းပါမူ ကောင်းလေစွဟူ၍ စိတ်ဖြင့် တောင့်တပြန်၏။ မာတိကမာတာကလည်း အညတရ ရဟန်း တောင့်တသည့်အတိုင်း ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို စီစဉ်၍ လူလွတ်ပြီး ကျောင်းသို့ အပို့ခိုင်းလိုက်ပြန်၏။

မာတိကမာတာသည် ငါ တောင့်တတိုင်း တောင့်တတိုင်း အလုံးစုံကို လူလွတ်ပြီး ပေးပို့လှူဒါန်းသည်ချည်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် မာတိကမာတာကို မတွေ့ဖူးသေး။ သို့ဖြစ်၍ သည်တစ်ကြိမ်တော့ မာတိကမာတာ ကိုယ်တိုင်လာ၍ ဆွမ်းကပ်ပါမူ ကောင်းလေစွဟူ၍ စိတ်ဖြင့် တောင့်တလိုက်၏။ မာတိကမာတာသည်လည်း အညတရ ရဟန်း တောင့်တသည့်အတိုင်း ကျောင်းသို့ ကိုယ်တိုင်လာပြီး ဆွမ်းကပ်လေ၏။

အညတရ ရဟန်းသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးနောက် မာတိကမာတာအား ဤသို့ မေးမြန်းလေ၏။

‘မာတိကမာတာဆိုတာ ဒါယိကာမကြီးလား’

ထိုအခါ မာတိကမာတာကလည်း ဟုတ်မှန်ကြောင်း ပြန်လည် လျှောက်ထားလျှင်၊ အညတရ ရဟန်းက-

‘ဒါယိကာမကြီးသည် သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိပါသလား’ ဟူ၍ မေးမြန်းပြန်ရာ၊ မာတိကမာတာက-

‘ဘာကြောင့် ဒီလို မေးပါသလဲ ဘုရား’

ဟူ၍ ပြန်လည် လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါ အညတရ ရဟန်းက ‘ဘာကိုပဲ စိတ်ထဲက တောင့်တ တောင့်တ၊ တောင့်တသည့် အတိုင်း ဒါယိကာမကြီးသည် ဆောင်ရွက်ပေးသည်ချည်း ဖြစ်၏။ ဤကြောင့် မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်သည်’ ဟူ၍ ပြန်ပြောလျှင်၊ မာတိကမာတာကလည်း ‘အရှင်ဘုရား၊ သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိသူများသည် ဤလောက၌ များစွာပင် ရှိပါ၏’ ဟူ၍ ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေ၏။

ထိုအခါ အညတရ ရဟန်းကလည်း ‘ဒါယိကာမကြီး၊ သူတစ်ပါးကို မေးခြင်း မဟုတ်၊ ဒါယိကာမကြီးကိုသာ မေးခြင်း ဖြစ်သည်’ ဟူ၍ အတင်းအကျပ်မေးသော်လည်း မာတိကမာတာက “တပည့်တော် သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိပါသည်” ဟူ၍ တိုက်ရိုက်ဖြေဆိုခြင်းမရှိဘဲ ‘သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိသူများသည် ဤသို့ ပြုတတ်ကြသည် ဘုရား’ ဟူ၍ သွယ်ဝိုက်ပြီးသာ ဖြေကြားလေ၏။

အမှန်အားဖြင့် သူတော်ကောင်းတို့ မည်သည် မိမိတို့၏ ဂုဏ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မပြုကြ။ အနာဂါမ်ဖြစ်သော မာတိကမာတာအနေဖြင့် “မိမိသည် သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိပါသည်” ဟူ၍ ဘာယ်သို့လျှင် ထုတ်ဖော် ပြောဆိုပါလေမည်နည်း။ ထို့ကြောင့်ပင် လောကနီတိဆရာက “အတ္တဂုဏ ပကာသနံနာမ ဟိနလက္ခဏံ-မိမိ၏ ဂုဏ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မည်သည် သူယုတ်မာ၏ လက္ခဏာ ဖြစ်သည်” ဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ထိုအခါ အညတရရဟန်း များစွာ ထိတ်လန့်သွား၏။ မိမိကိုယ်လည်း မိမိ မယုံ။ မာတိကမာတာသည် တိုက်ရိုက် ထုတ်ဖော် ဝန်မခံသော်လည်း သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိသည်ကား အမှန်။

မိမိအနေဖြင့်၊ ပုထုဇဉ်တို့အနေဖြင့် ဓမ္မတာအရ မိမိတို့ စိတ်ကို မိမိတို့ နိုင်ကြသည် မဟုတ်။ သင့်လျော်သည်ကိုလည်း တွေးတတ်၏။ မသင့်လျော်သည်ကိုလည်း တွေးတတ်၏။ အကယ်၍ မသင့်လျော်သည်ကို တွေးမိပါက ရှက်စရာ မကောင်းပါလော။ ထို့ကြောင့် ဤကျောင်းမှ ထွက်ခွာခြင်းသည်ပင်လျှင် မိမိအတွက် အကောင်းဆုံး ဖြစ်ချေမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ မာတိကမာတာအား မိမိသည် ဤကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌ မနေတော့ဘဲ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ပြန်တော့မည် ဟူ၍ ပြောဆို၏။

မာတိကမာတာက တားသော်လည်း အညတရ ရဟန်းသည် မာတိကရွာ၊ မာတိကမာတာကို အမှီပြု၍ မနေရဲတော့။ အညတရ ရဟန်းသည် ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော်လည်း သီလ စင်ကြယ်၏။ ပါရမီ ရှင်၏။ ထို့ကြောင့် ရှက်၏။ ကြောက်၏။ ရှက်ခြင်းဟူသည်မှာ မိမိ၏ ပုထုဇဉ်သိက္ခာကို အကြောင်းပြု၍ ရှက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ယင်းကို “ဟိရိ” ဟုခေါ်ဆိုရ၏။ ကြောက်ခြင်း ဟူသည်မှာ မာတိကမာတာ၏ သူတစ်ပါး စိတ်အကြံကို သိနိုင်မှုကို အကြောင်းပြု ကြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ယင်းကို “ဩတ္တပ္ပ” ဟုခေါ်ဆိုရ၏။

အမှန်အားဖြင့် ရှက်ခြင်းနှင့် ကြောက်ခြင်းသည် ကုသိုလ်သမ္မာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရှက်တတ်သူ၊ ကြောက်တတ်သူများကို “သူတော်ကောင်းများ” ဟူ၍ ဆိုရလေ၏။ ဤနေရာ၌ ရှက်ခြင်းနှင့် ကြောက်ခြင်းဟူသည်မှာ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းနှင့် ကြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အခြားသော ရှက်ခြင်းနှင့် ကြောက်ခြင်းမျိုး မဟုတ်။

ထို့နောက် အညတရ ရဟန်းသည် မာတိကရွာမှ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်လာ၏။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့

ရောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားအား အကျိုးအကြောင်း အပြည့်အစုံကို လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက အညတရ ရဟန်းအား မာတိကရွာကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့သာ ပြန်သွားရန် ဆုံးမသြဝါဒ ပေးတော်မူ၏။ အမှန်အားဖြင့် အညတရ ရဟန်းအား မာတိကရွာ၊ မာတိကမာတာကို ဥပနိဿယပြု၍ အားထုတ်မှသာ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက သိတော်မူသဖြင့်၊ အညတရ ရဟန်းအား မာတိကရွာသို့ ပြန်သွားရန် ညွှန်ကြားခြင်း ဖြစ်၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားက အညတရ ရဟန်းအား အခြားပြင်ပ မည်သည့်အာရုံကိုမျှ အာရုံမပြုဘဲ မိမိ၏ စိတ်ကိုသာ အာရုံပြု၍ ဥပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများနေလျှင် မာတိကမာတာကို ကြောက်စရာမလိုကြောင်း မိန့်ကြားပြီး၊ ထိုကဲ့သို့ ပွားရန် အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ခတ္တနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူလိုက်၏။

စိတ်သည် ဆုံးမရ အလွန်ခက်၏။ အလွန် လျင်မြန်၏။ ရောက်ချင်ရာသို့ ရောက်တတ်၏။

ထိုစိတ်ကို ယဉ်ကျေးလာအောင် ဆုံးမနိုင်လျှင် ကောင်း၏။ ယဉ်ကျေးသော စိတ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်၏။

ထိုဒေသနာကို နာကြားရသော ပရိသတ်တို့တွင် အချို့က ဥပါသကာအဖြစ်သို့ ရောက်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဒေသနာတော်သည် တရားနာ ပရိသတ်အတွက် များစွာ အကျိုးရှိသော ဒေသနာတော် ဖြစ်ပါ၏။

စိတ်ဟူသည် ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမရ အလွန်ခက်၏။ စိတ်ကို သူ့အလိုအတိုင်း အထိန်းအကွပ် မရှိဘဲ လွတ်ပေးခြင်းအားဖြင့်လည်း

ဆုံးမရန် မသင့်။ ထိုသို့ ဆုံးမသော နည်းသည်လည်း မှန်ကန်သော နည်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ထိုနည်းဖြင့် စိတ်ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမပါကလည်း ထိုသို့ ဆုံးမခြင်းအားဖြင့် စိတ်သည် ယဉ်ကျေး၍ မလာဘဲ ပို၍ ရိုင်းသွားမည် ဖြစ်၏။ ပို၍ ရိုင်းသည်နှင့်အမျှ ပို၍လည်း ထကြွသောင်းကျန်းလာမည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဆုံးမနည်းသည် “အစွန်း” ရောက်သော ဆုံးမနည်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အစွန်းရောက် ဆုံးမနည်းကို ကာမသုခလို့ကာ နုယောဂနည်း၌ အတွင်းဝင်၏ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

စိတ်ကို ယဉ်ကျေးလာအောင် အတင်းအဓမ္မ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ပြီး ဆုံးမ၍လည်း မရ။ ထိုသို့ အတင်းအဓမ္မ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ် ဆုံးမလိုက်ပါကလည်း ထိုသို့ ဆုံးမခြင်းသည် စိတ်၏ သဘာဝကို တိုက်ခိုက်ရာ ရောက်၏။ အမှန်အားဖြင့် သဘာဝသည် အတိုင်းမသိ ကြီးမားသော စွမ်းအင်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သဘာဝကို တိုက်ခိုက်လျှင် တန်ပြန်သက်ရောက် “အား” ၏ နိယာမအရ သဘာဝကလည်း ပြန်လည် တိုက်ခိုက်လာမည် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ စိတ်သည် ယဉ်ကျေးမလာသည့်အပြင် ကသောင်းကနင်း ဖြစ်လာမည် ဖြစ်၏။ ကသောင်းကနင်း ဖြစ်ခြင်း ဟူသည်မှာ စိတ်၌ ရောဂါရခြင်းပင် ဖြစ်၏။ စိတ်၌ ရောဂါရလျှင် စိတ္တဓဝေဒနာရှင် စာရင်းသို့ ရောက်သွားနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ စိတ်ကို ယဉ်ကျေးလာစေရန် အတင်းအဓမ္မ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်၍ ဆုံးမသော နည်းသည်လည်း မှန်ကန်သော နည်းမဟုတ်။ အစွန်းရောက်သော နည်းသာလျှင် ဖြစ်၏။ ထိုနည်းသည် အတ္တကိလ မထာနုယောဂ၌ အတွင်းဝင်၏။

ထို့ကြောင့် စိတ်သည် ဆုံးမရ အလွန်ခက်သော စိတ်ဆိုသော စိတ် ဖြစ်ပါ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ စိတ်ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမရာ၌ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါကျဖို့ လို၏။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါကျပါမှလည်း ဆုံးမနည်း

မှန်ကန်ပြီး စိတ်သည် ယဉ်ကျေးလာမည် ဖြစ်၏။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါကျသော ဆုံးမနည်း ဟူသည်မှာ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်နည်း ဖြစ်၏။

စိတ္တာနုပဿနာအရ စိတ်ကို ဆုံးမသောအခါ စိတ်၏ သဘာဝကို သိထားဖို့ လို၏။ စိတ်၏ သဘာဝကို သိထားလျှင် စိတ်ကို မဇ္ဈိမပဋိပဒါဖြင့် ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမနိုင်၏။ စိတ်၏ သဘာဝမှာ ဒေသနာဆော် အရဆိုလျှင် စိတ်သည် အလွန်လျင်မြန်၏။ တစ်ခုသော ခဏအတွင်း၌ပင် စိတ်သည် ကုဋေတစ်သိန်းခန့် ဖြစ်နိုင်၏။ ချုပ်နိုင်၏။ စိတ်သည် ထိုမျှလောက် မြန်ပါ၏။

ထို့အပြင် စိတ်သည် သွားချင်ရာ သွားတတ်၏။ “ဒီအာရုံမကောင်းဘူး၊ မသွားနဲ့” ဟူ၍လည်း တားဆီး၍ မရ၊ လှစ်ခနဲ ပြေးသွားတတ်၏။ “ဒီအာရုံက ကောင်းတယ်၊ ဒီအာရုံမှာ နေ” ဟူ၍လည်း တိုက်တွန်း၍ မရ၊ မိမိထားရာ အာရုံမှ ဖြုန်းခနဲ ထွက်ပြေးသွားတတ်၏။ ဘစ်ခါတစ်ရံ မိမိစိတ်သည် ဘယ်ရောက်သွားမှန်းပင် မသိလိုက်။

အမှန်အားဖြင့် စိတ်သည် ထားရာမှာ နေချင်လည်း နေ၏၊ မနေချင်လည်း မနေ။ မထားရာမှာ မနေချင်လည်း မနေ၊ နေချင်လည်း နေ၏။ ထို့အပြင် မိမိက ထားထား မထားထား၊ စိတ်သည် သူ နေချင်သလို နေ၏။ သူ သွားချင်သလို သွား၏။ သူ သဘော၊ သူ ဆန္ဒ၊ သူ ကေရာန်။ ဤသည်မှာ စိတ်၏ သဘာဝ ဖြစ်၏။

မသိလျှင် ခက်၏။ သိလျှင် လွယ်၏။ မသိခြင်းသည် အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်၏။ သိခြင်းသည် ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ စိတ်ကို မိမိက သိအောင် သတိဖြင့် အမြဲတမ်း စောင့်ကြည့်အပ်၏။ သွားချင်ရာ သွားပါစေ၊ ကိစ္စ မရှိ။ သွားမှန်း သိဖို့သာ လို၏။

လောဘအာရုံသို့ သွားလျှင်လည်း လောဘအာရုံသို့ သွားမှန်း သိအောင်၊ ဒေါသအာရုံသို့ သွားလျှင်လည်း ဒေါသအာရုံသို့ သွားမှန်း

သိအောင်၊ မောဟအာရုံသို့ သွားလျှင်လည်း မောဟအာရုံသို့ သွားမှန်း သိအောင်၊ ထို့ပြင် ကုသိုလ်အာရုံ တစ်ခုခုသို့ သွားလျှင်လည်း ကုသိုလ် အာရုံ တစ်ခုခုသို့ သွားမှန်းသိအောင်၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် မိမိ၏ စိတ် ဘယ်ရောက်သွားမှန်း မသိလျှင်တောင်မှ ဘယ်ရောက်သွားမှန်း မသိသည့် သဘောကိုပင် သိအောင် သတိဖြင့် စိုက်၍ အားထုတ် အပ်၏။

ထိုအခါ မိမိ၏ စိတ်သည် မိမိကို လှည့်ပတ်၍ မရတော့။ မိမိ၌ လောဘစိတ် ဖြစ်လျှင်လည်း လောဘစိတ် ဖြစ်မှန်းကို သိလာ၏။ ဒေါသစိတ် ဖြစ်လျှင်လည်း ဒေါသစိတ် ဖြစ်မှန်းကို သိလာ၏။ မောဟ စိတ် ဖြစ်လျှင်လည်း မောဟစိတ် ဖြစ်မှန်းကို သိလာ၏။ ကုသိုလ်စိတ် တစ်ခုခု ဖြစ်နေလျှင်လည်း ကုသိုလ်စိတ် တစ်ခုခု ဖြစ်မှန်းကို သိလာ၏။ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် ဘာစိတ် ဖြစ်နေမှန်း မသိလျှင်လည်း ဘာစိတ် ဖြစ်နေမှန်း မသိ၊ မသိစေကာမူ ထိုအတိအကျ မပြောနိုင်သော အာရုံ တစ်ခုခုကို သိနေသောစိတ် ဖြစ်နေမှန်း သိလာ၏။

စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဟူသည်မှာ မိမိစိတ်က သိနေ သော သိစရာ အာရုံပိုင်းကို ပဓာနထား၍ အာရုံမပြုဘဲ၊ ထိုသိစရာ အာရုံတစ်ခုခုကို သိတတ်သော အာရမ္မဏိက ဖြစ်သော မိမိ၏ စိတ်ကို သာ ပဓာနထား၍ အာရုံပြုပြီး သိနေခြင်း ဖြစ်၏။ အာရမ္မဏိက ဖြစ်သော စိတ်က အာရုံပြန်ဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုအခါ သူ၏ အာရုံသည် စိတ်သာ ဖြစ်တော့၏။ အမှန်အား ဖြင့် အာရုံပိုင်းနှင့် အာရမ္မဏိကပိုင်းတွင် အာရမ္မဏိကပိုင်းကို ပဓာန ထား၍ ရှုမှတ်လျှင် ယင်း၏ အာရုံပိုင်းလည်း အလိုလို ပါဝင်ပြီးသား ဖြစ်လာ၏။ အာရမ္မဏိကပိုင်း ဟူသည်မှာ စိတ်ပင် ဖြစ်၏။ စိတ် ဟူသည် အာရုံနှင့် ကင်း၍ မဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် စိတ်ဖြစ်သည်

ဆိုက်တည်းက ယင်းအနေဖြင့် အာရုံပြုရာ အာရုံတစ်ခုခုသည် မလွဲသာ မရှောင်သာ ပါဝင်ပြီးသား ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် စိတ်ကို ပဓာနထား၍ သတိဖြင့် ရှုမှတ်ပါက ထိုစိတ် ၏ အာရုံကိုလည်း အလိုအလျောက် အပဓာနအားဖြင့် ရှုမှတ်ပြီးသား ဖြစ်လေ၏။ ထိုသို့ ရှုမှတ်ရာတွင် “သတိ၊ ဝိရိယ၊ သမာဓိ” ဟူသော သမာဓိ မဂ္ဂင်သုံးပါး “အား” မကောင်းမီ “အသိ” ကျသော်လည်း၊ ယင်း မဂ္ဂင်သုံးပါး “အား” ကောင်းလာသည်နှင့်အမျှ “အသိ” သည် စိပ်စိပ် လာမည် ဖြစ်၏။

ယင်းမဂ္ဂင်သုံးပါးတွင် သတိပဋ္ဌာန် ဆိုသည့်အတိုင်း “သတိ” သည် ပြဋ္ဌာန်း၏။ “သတိ” ပြဋ္ဌာန်းသည်နှင့်အမျှ ဝိရိယသည်လည်း သမ္ပပ္ပဓာန်ထိုက်အောင် ပြဋ္ဌာန်းဖို့ လို၏။ သတိနှင့် ဝိရိယ အားကောင်း လာလျှင် သမာဓိ ဝင်လာမည်။ သမာဓိ ဝင်လာလျှင် ပညာ ဝင်လာ မည်။ ပညာ ဝင်လာလျှင် အသိ စိပ်၍ စိပ်၍ လာမည်။ ထိုအခါ မိမိ ၏ ရှေးစိတ်သည် ဘယ်ကိုပင် ပြေးပြေး၊ ဘယ်ကိုပြေးမှန်း မိမိ၏ နောက်စိတ်က သိလာ၏။

ထိုအခါ မိမိ၏ အရှုခံ “ရှေးစိတ်” နှင့် ရှုတတ်သော “နောက် စိတ်” နှစ်မျိုးလုံး အမြဲတစေ ဖြစ်နေ ပျက်နေသည်ကိုပါ သိလာ၏။ ဤသို့ သိလာသည်ကိုပင် ယထာဘူတဉာဏ်ကို ရခြင်းမည်၏ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဖြစ်ပျက်ကို မြင်လာသည်အထိ ယထာဘူတဉာဏ်ကို ရသော အခါ သင်္ခါရတရားတို့၌ ငြိမ့်ငြိမ့် သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ လေ၏။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့်အမျှ စိတ်သည် ယဉ်ကျေး လာ၏။ ထို့နောက် ဖြစ်ပျက်တို့ ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီး တဏှာ ခေါ်သော သမုဒယ သစ္စာကို ပယ်နိုင်သော ဝိရာဂ ဉာဏ်သည်

ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ စိတ်သည် အလုံးစုံ ယဉ်ကျေးလေပြီ။ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရလေပြီ။

ဤဒေသနာတော်သည် စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် ယထာဘူတဉာဏ်၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝိရာဂဉာဏ်၊ ပေါင်း ဉာဏ်သုံးပါးကို ရ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြသော ဒေသနာတော် ဖြစ်ပါ၏။

အညတရ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှ ဤဒေသနာတော်ကို ကြားနာပြီးနောက် မာတိကမာတာက မဗ္ဗဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ ပြန်ကြွလာလေ၏။ ယခု အညတရ ရဟန်းသည် မာတိကမာတာကို မကြောက်တော့။ သူ့၌ လက်နက်ကောင်း ရှိပြီ။ ထိုလက်နက်ကောင်းကား မြတ်စွာဘုရား ပေးလိုက်သော စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်၏။ အညတရ ရဟန်းသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌ တရားအားထုတ်ရင်း မာတိကမာတာ လှူဒါန်းသော ဘောဇဉ်ကို မှီဝဲကာ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်အတွင်း၌ပင် ကိလေသာ အာသဝေါ ကုန်ခန်းသော ရဟန္တာမြတ် ဖြစ်သွားလေ၏။

ထို့နောက် အညတရ ရဟန္တာသည် ‘ယခု မာတိကမာတာကို အားကိုးပြု၍ ရဟန္တာ ဖြစ်ခဲ့ရပြီ၊ သံသရာ၌ကော မာတိကမာတာသည် ငါ၏ အားကိုးရာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးလေသလော’ ဟု စူးစမ်းဆင်ခြင်လေသော်၊ မာတိကမာတာသည် (၉၉)ဘဝတိုင်တိုင် သူ၏ ဇနီးဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ အခြားယောက်ျားတစ်ပါး၌ တပ်မက်သော စိတ်ကြောင့် သူ့ကို သတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုအခါ “ဓမ္မသံဝေဂ” ဖြစ်လေ၏။

ထိုအချိန်တွင် မာတိကမာတာကလည်း အညတရ ရဟန်း၏ အခြေအနေကို မိမိအိမ်မှ နေ၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်သောအခါ အညတရ ရဟန်းအနေဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်သွားသည်ကို လည်းကောင်း၊ အတိတ်

ကာလ (၉၉)ဘဝက မိမိက ထိုရဟန်းအား သတ်ခဲ့ဖူးသည်ကို သိမြင်၍ “ဓမ္မသံဝေဂ” ဖြစ်နေသည်ကို လည်းကောင်း သိမြင်လေ၏။

ထို့နောက် မာတိကမာတာက ဆက်၍ ဆင်ခြင်မိသောအခါ (၁၀၀)မြောက် ဘဝ၌ ဤအညတရ ရဟန်းသည် မိမိ၏ ခင်ပွန်းဖြစ်၍၊ အညတရ ရဟန်းအတွက် မာတိကမာတာက အသက်စွန့်ခဲ့ရပုံကို မြင်ပြန်၏။ ထိုအခါ မာတိကမာတာက အညတရ ရဟန္တာအား အိမ်မှ ငင် နေ၍ ရှေ့ဆက်ပြီး ဆင်ခြင်တော်မူပါရန် လျှောက်ထားသောအခါ၊ အညတရ ရဟန်းသည် ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်ဖြင့် မာတိကမာတာ၏ လျှောက်ထားသံကို ကြားရသဖြင့် ရှေ့ဆက်ပြီး ဆင်ခြင်သောအခါ၊ (၁၀၀)မြောက် ဘဝ၌ မာတိကမာတာသည် မိမိ၏ ဇနီးအနေဖြင့် မိမိအတွက် အသက်စွန့်သွားသည်ကို မြင်ရပြန်၏။

ထိုအခါ အညတရ ရဟန္တာသည် မာတိကမာတာနှင့် ပတ်သက်၍ ‘မာတိကမာတာသည် ငါ့အပေါ် ကျေးဇူးပြုခြင်းကား အံ့ဖွယ်ရှိပေစွာ’ ဟူ၍ ဝမ်းမြေ့စက်သဖြင့် မာတိကမာတာ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌ ငင် မာတိကမာတာအား မဂ်လေးပါး၊ ဖိုလ်လေးပါးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြဿနာ အရပ်ရပ်တို့ကို ဟောကြားတော်မူပြီး ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏။

ဤဇာတ်လမ်းကား အလွန်ပင် ထူးဆန်းပါ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ဘဝိလက္ခဏာ သတ်ပုံကျမ်း၌ “ကိုးဆယ့် ကိုးဇာတ်၊ ယောက်ျားသတ်၊ အကျွတ် မဂ်ဖိုလ်ဝင်” ဟူ၍ ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်လေ၏။

ဝိဋကစာပေ၌ စုန္ဒလို မှတ်တမ်းတင်ခံရလောက်အောင် မိုက်မဲ၍ ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်သူ ရှား၏။

စုန္ဒ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းသည် ဝက်သားပေါ်၍ ရောင်းဝယ်သော လုပ်ငန်းဖြစ်၏။ စုန္ဒသည် ဝက်ပေါက်စများကို ဝယ်၍၊ သူ့အိမ်၏ နောက်ပေးဘက်၌ ဝက်ခြံကြီးတစ်ခုကို ဆောက်၍ မွေးမြူထား၏။ ဝက်ပေါက်စများကို ဝယ်သည် ဆိုသော်လည်း ငွေဖြင့် ဝယ်သည် မဟုတ်။ စပါးဖြင့် ဝယ်ခြင်း ဖြစ်၏။ စပါးဖြင့် ဝယ်သည်ဆို သော်လည်း တန်ရာတန်ကြေး ပေး၍ ဝယ်သူမဟုတ်။ များစွာ ဈေးနှိမ်၍ ဝယ်ခြင်း ဖြစ်၏။ စုန္ဒသည် ဝက်ကုန်သည် လောက၌ သူ့နည်းသူ့ဟန်အရ ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်၏။

စပါးများ ပေါ်ချိန်တွင် စပါးများကို ဝယ်ယူ စုဆောင်း၏။ စပါးရှားပါးချိန်သို့ ရောက်သောအခါ စုန္ဒသည် တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက် ဖြင့် ဝက်ပေါက်စများကို ငွေသားမပေးဘဲ စပါးပေးကာ ဝယ်ယူ၏။ ထိုထိုဒေသရှိ ဝက်မွေးမြူရေးသမားများကလည်း စုန္ဒ ပေးသည့် ဈေးအတိုင်းပင် ရောင်းလိုက်ရ၏။ စုန္ဒသည် ဝက်မွေးမြူရေးသမားများ၏ အခြေအနေကို သိ၏။ မရောင်းလျှင် မဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေသို့ ရောက်နေသော ဝက်မွေးမြူရေးသမားများထံမှသာ ဝက်ပေါက်စများကို သူ ပေးချင်သည့် ဈေးအတိုင်းပေး၍ ဝယ်ယူ၏။ နောက် သူကပင် ကရုဏာရှေ့ထား၍ ဝယ်လိုက်သည့် သဏ္ဌာန်ကို ဆောင်လိုက်သေး၏။ ဝက်မွေးမြူရေးသမားများက စုန္ဒကိုပင် ကျေးဇူးတင်လိုက်ရသေး၏။ ထို့ကြောင့် ဝက်ကုန်သည်လောက၌ စုန္ဒကို အရောင်းအဝယ် ကျွမ်းကျင်သူ အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုခြင်းဖြစ်၏။ ဝက်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း၌ အလွန်တော်သော စုန္ဒ။

ဘဝဟူသည် ထာဝစဉ် တည်ငြိမ်နေသည် မဟုတ်။ ခဏတိုင်း

ဘဝတိုင်း ပြောင်းလဲနေ၏။ မြစ်ရေအလျဉ်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆီမီးအလျှံကဲ့သို့ လည်းကောင်း အစဉ်တစိုက် အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်၏။ နောက် ပျက်နေခြင်း ဖြစ်၏။ ယင်းကဲ့သို့ ဘဝ၏ အစဉ်တစိုက် ပျက်နေခြင်းကို ရိုးရိုးသာမန်မျက်စိဖြင့် မမြင်။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်သာ မြင်နိုင်၏။ ဤသို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်က ဆို၏။

ဘဝသည် ထာဝစဉ် ပြောင်းလဲနေသော်လည်း ယင်းဘဝတွင် သာယာဖွယ်အပိုင်း၊ မသာယာဖွယ် အပိုင်း၊ ထွက်မြောက်ရာ အပိုင်း ဟူ၍ အပိုင်းသုံးပိုင်း ပါဝင်၏။ ပါဠိ ဝေါဟာရအားဖြင့် သာယာဖွယ် အပိုင်းကို “အသာဒ” ဟု ခေါ်၏။ မသာယာဖွယ် အပိုင်းကို “အာဒိဒ” ဟု ခေါ်၏။ ထွက်မြောက်ရာအပိုင်းကို “နိဿရဏ” ဟု ခေါ်၏။ ဤသို့ နေတ္ထိကျမ်းက ဆို၏။

ဘဝ၏ သာယာဖွယ်အပိုင်း၊ မသာယာဖွယ် အပိုင်း၊ ထွက်မြောက်ရာအပိုင်းတို့၌ မျက်နှာပြင် နှစ်ခုစီ ရှိ၏။ မျက်နှာပြင်တစ်ခုမှာ အတ္တရှုထောင့်မှ မြင်ရသော မျက်နှာပြင် ဖြစ်၏။ အခြား မျက်နှာပြင်တစ်ခုမှာ အနတ္တရှုထောင့်မှ မြင်ရသော မျက်နှာပြင် ဖြစ်၏။ အတ္တရှုထောင့်မှ ကြည့်လျှင် “အသာစံ” ခြင်း သဘောကို တွေ့ရ၏။ အနတ္တရှုထောင့်မှ ကြည့်လျှင် “အနာစံ” ခြင်း သဘောကို တွေ့ရ၏။

စုန္ဒသည် ဘဝကို အတ္တရှုထောင့်မှ ကြည့်သူဖြစ်၏။ အတ္တရှုထောင့်မှ ကြည့်လေသောအခါ သူ၏ ဘဝအတွက် အရာရာတိုင်း၌ “အသာစံ” ခြင်း သဘောကိုသာ တွေ့ရ၏။ သူ့၌ တရားသည်၊ တရားသည် ဟူ၍ ပုံသေသတ်မှတ်ချက် မရှိ။ သူ့ဘဝအတွက် ရလျှင် တရား၏။ မရလျှင် မတရား။ လှယူ၍ပဲ ရရ၊ လိမ်လည်၍ပဲ ရရ၊ ရလျှင် တရားသည်သာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် ကုသိုလ်၌လည်း မယုံကြည်၊ အကုသိုလ်၌လည်း မယုံကြည်။ စုန္ဒသည် အတ္တရှုထောင့်မှ

သာ ဘဝကို ကြည့်သူဖြစ်သောကြောင့် သူ့ကိုယ်ကိုသာ သူ မယုံ၏။ အခြား မည်သူ့ကိုမျှ သူ မယုံကြည်။ ဘာသာတရားများ၏ သွန်သင်ချက်၌လည်း သူ မယုံ။

ပတ်ဝန်းကျင်၌လည်း သူ မယုံ။ စုန္ဒသည် သူ၏ ဘဝအတွက် အရာရာတိုင်းကို “သာယာဖွယ်” အဖြစ်သာ မြင်၏။ အကယ်၍ သူ၏ ဘဝအတွက် “မသာယာဖွယ်” ဖြစ်သော အဟန့်အတား တစ်ခုခုကို တွေ့ရပါက ယင်း အဟန့်အတားမှ “ထွက်မြောက်ရာ” ကို အကြမ်းနည်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အနုနည်းဖြင့် ဖြစ်စေ ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် ထို မသာယာဖွယ် ဖြစ်သော အဟန့်အတားကို ဖယ်ရှားပြီး ထွက်မြောက်ရာကို ရအောင် ယူမည် ဖြစ်၏။

စုန္ဒသည် သူ့ဘဝအတွက် သာယာဖွယ်ကို ရှာရာ၌ လည်းကောင်း၊ မသာယာဖွယ် အဟန့်အတားကို ဖယ်ရှားရာ၌ လည်းကောင်း ထွက်မြောက်ရာကို ရအောင် ယူရာ၌ လည်းကောင်း မေ့နှင့် အမေ့ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ပုံသေသတ်မှတ်ချက် မရှိ။ အသာရလျှင် ပြီးရောဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သူ ဖြစ်၏။

ဘဝကို အနတ္တရှုထောင့်မှကြည့်လျှင်မူ တစ်မျိုးမြင်၏။ အနုဋီကာ ဆရာ၏ ဩဝါဒအရ (၁) မြင်မြတ်သော စိတ်နေစိတ်ထားရှိခြင်း၊ (၂) စဉ်းစဉ်းစားစား လုပ်တတ်ခြင်း၊ (၃) လုပ်နည်းလုပ်ဟန် မှန်ကန်ခြင်း ဟူသော အင်္ဂါသုံးရပ်နှင့် ပြည့်စုံသော လုပ်ငန်းမှ ပေါ်ထွက်လာသော အကျိုးတရားသည်သာလျှင် သာယာဖွယ် ဖြစ်၏။

အရိယသစ္စာအမြင်ဖြင့် ဘဝကို မမြင်နိုင်သေးသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ပုထုဇဉ်တို့၏ အမြင်သည် ဆင်ကို စမ်းသော မျက်မမြင် ပုဏ္ဏားခြောက်ယောက်တို့၏ အမြင်များကဲ့သို့ မပြည့်စုံသော အမြင်

သို့မဟုတ် မှားယွင်းသော အမြင်ချည်း ဖြစ်၏။ ယင်းအမြင်မျိုးကို ပါဠိဝေါဟာရဖြင့် ဝိပ္ပလ္လာသဟု ခေါ်၏။

ထို့ကြောင့် ပုထုဇဉ် ဟူသမျှသည် မည်မျှပင် ပညာရှိသည် ဖြစ်စေ သူ၏ အမြင်၌ တစ်နည်းတစ်ဖုံအားဖြင့် မသာယာဖွယ် ပါမည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုမသာယာဖွယ်ကိုလည်း အနုဋီကာ ဆရာ၏ ဝါဒအတိုင်း ဖယ်ရှား၍ ယင်းမှ ထွက်မြောက်ရာကို ရအောင် ယူရ၏။ ယင်း၏ အဖြေ၊ ယင်းမှ ထွက်ပေါက်ကို ရှာ၍ ထွက်ရ၏။

မသာယာဖွယ် သို့မဟုတ် အဟန့်အတားကို ဖယ်ရှားရာ၌ ပထမ အခြေခံအနေဖြင့် မြင်မြတ်သော စိတ်ထားရှိဖို့ လို၏။ ထို့နောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော အဟန့်အတားကို အဘက်ဘက်မှ စူးစမ်းဆင်ခြင်နိုင်ဖို့ လို၏။ နောက်ဆုံးအချက် အနေဖြင့် ဖယ်ရှားနည်း ဖယ်ရှားဟန် မှန်ဖို့ လို၏။ သို့မှသာ မသာယာဖွယ်တည်း ဟူသော အဟန့်အတားမှ ထွက်မြောက်ရာကို ကျေကျေနပ်နပ် ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါ၏။ သို့မဟုတ် ပါက နောက်ကြောင်းမအေးဘဲ စိတ်တထင့်ထင့် ဝေဒနာကို ခံစားနေရပေလိမ့်မည်။

စုန္ဒကား ထိုနည်းကို မသုံး၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူ့ဘက်မှ အသာရသော နည်းကိုသာ သုံး၏။ အနာခံရသော နည်းကို မသုံး။ ပြဿနာ တစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရာ၌ အလျှော့အတင်း သဘောတရားကို လိုက်နာရ၏။ ယင်း သဘောတရားကို ပါဠိဝေါဟာရအားဖြင့် “ဟာနောပါဒါန” ဟု ခေါ်၏။ ဟာန-ဟူသည် အလျှော့ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ ဥပါဒါန-ဟူသည် တင်းခံခြင်း ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် စုန္ဒသည် ထိုသဘောတရားကို မသုံး။ သူ အသာစီးရသော သဘောတရားကိုသာ သုံး၏။ စုန္ဒသည် သူ့ဘဝအတွက် အမြဲတမ်း သာယာဖွယ်ကိုချည်း ရှာသူဖြစ်၏။

စုန္ဒသည် မတန်တဆဈေးဖြင့် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ဝယ်ယူလာသော ဝက်ပေါက်စများကို သူ့အိမ်နောက်ဘက်ရှိ ဝက်ခြံကြီးထဲ၌ လှောင်ထား၏။ သတ်ဖြတ်လောက်သော အရွယ်သို့ မရောက်မချင်စုန္ဒသည် ဝက်များကို ကောင်းမွန်စွာ ကျွေး၏။ ဝက်များ ဝါပြီး အသားတိုးမှ အရောင်းအဝယ် လုပ်ရာ၌ အမြတ်များများ ရသည်ကို စုန္ဒသိ၏။ ထို့ကြောင့် စုန္ဒသည် ဝက်များကို အစာကျွေးရာ၌ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်၍ ကျွေးပါ၏။

စုန္ဒသည် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးသော်လည်း စုန္ဒ တစ်အိမ်တည်း လွင်တီးခေါင်၌ နေသည် မဟုတ်။ ရွာထဲရပ်ထဲ၌ ပင် နေ၏။ ရွာထဲရပ်ထဲ၌ နေသည် ဆိုကတည်းက စုန္ဒသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး အနေဖြင့် မလွဲမသွေ ပါဝင်လာရ၏။ ထိုအခါ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ရှိသော လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးအုပ်ချုပ်ရေး၊ ဘာသာရေး စသော ရေးရာ အဖြာဖြာတို့နှင့် မလွဲမသွေ ကြုံကြိုက်ရ၏။

ထိုသို့ ကြုံကြိုက်ရာတွင် လူမှုရေးအရလည်း လူသားအချင်းချင်း ဆက်ဆံရ၏။ နိုင်ငံရေးအရလည်း လူသားအချင်းချင်း ဆက်ဆံရ၏။ စီးပွားရေးအရလည်း ရောင်းသူနှင့်ဝယ်သူ အချင်းချင်း ဆက်ဆံရ၏။ အုပ်ချုပ်ရေးအရလည်း အုပ်ချုပ်သူနှင့် အုပ်ချုပ်ခံရသူ အချင်းချင်း ဆက်ဆံရ၏။ ဘာသာရေး၌ကား ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်။ တစ်ဦးတည်း တစ်ယောက် တည်း လုပ်ရ၏။ တစ်ဦးတည်း တစ်ယောက်တည်း လုပ်မှလည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာကို ရ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာကို ရမှလည်း ပို၍ ထိရောက်၏။

ဘာသာရေးသည် အခြားတစ်ဖက်ကို မငဲ့သော၊ ဆက်ဆံရေးနှင့် မပတ်သက်သော ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းသဘောမျိုး သက်ရောက်သဖြင့်

အခြားသော နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး စသော ရေးရာများလောက် အရေးကြီးဟု ထင်မှားတတ်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဘာသာရေးသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားကို တည်ဆောက်ရာ၌ ပဓာန ကျ၏။ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းသော လူတစ်ဦးချင်းစီ ပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားသော လူ့အဖွဲ့အစည်းသည်သာ လူ့လောက အေးချမ်းသာယာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်၏။

စုန္ဒသည် ကိုယ်ကျင့်တရား တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဘာသာရေး ဟူသမျှ၌ စိတ်ဝင်စားခြင်း မရှိသဖြင့် သူ့၌ ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရား မရှိ။ ထို့ကြောင့် စုန္ဒသည် ရပ်ထဲရွာထဲ၌ နေသော်လည်း သူ၏ အိမ်နား ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ငဲ့ညှာထောက်ထားရမှန်းမသိ။ အားနာရမှန်း မသိ။ သူ လုပ်ချင်သည့် လုပ်ငန်းကို ဇွတ်တရွတ် လုပ်၏။ အမှန်အားဖြင့် စုန္ဒသည် လူမဟုတ်သော လူဖြစ်၏။

စုန္ဒသည် သတ်ဖြတ်သင့်သော အခြေအနေသို့ ရောက်သော ဝက်များကို သတ်ဖြတ်၍ ရောင်း၏။ သို့ရာတွင် စုန္ဒ ဝက်သတ်နည်းတား ယခုခေတ် ဝက်သတ်နည်းနှင့် မတူ။ စုန္ဒသည် ဝက်များကို တိုင်၌ ချည်နှောင်၏။ မရုန်းနိုင်အောင် လုပ်၏။ ထိုနောက် တင်းပုတ်နှင့် ထု၏။ အသားများ ဖူးဖူးရောင်လာအောင် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဝက်များသည် အလွန်ဝလာဟန် ရှိလာ၏။ ထို့နောက် စုန္ဒသည် ဝက်များ၏ အာခေါင်ကို တုတ်နှင့် ထောက်ထား၏။ ဝက်များ၏ ပါးစပ်သည် ပွင့်ဟ၍ နေ၏။

စုန္ဒသည် ဝက်များ၏ ပါးစပ်ထဲသို့ ကျိုက်ကျိုက်ဆူနေသော ရေခွေးကို လောင်းထည့်၏။ ဝက်များ၏ ခန္ဓာတွင်းမှ မစင်များကို အရည်ပျော်၍ ထွက်သွားအောင် လုပ်၏။ ဤသို့ ရေခွေး ကျိုက်ကျိုက်ဆူကို အကြိမ်များစွာ လောင်းထည့်၏။ ဝက်များ၏ အူအတွင်းမှ

ကျဆင်းလာသော အရည်သည် ဖြူလာသောအခါမှ ရေခွေးလောင်း ထည့်ခြင်းကို ရပ်၏။

စုန္ဒ၏ ဝက်သတ်နည်းသည် တွေးကြည့်လျှင် ကြက်သီးမွေးညင်း ထဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် ရက်စက်လှသည်။ စုန္ဒ၏ အိမ်နီးနား ချင်းနေ လူများအဖို့တော့ မည်သို့ ခံစားရမည် မသိ။

စုန္ဒသည် မည်သူ့ကိုမျှ အရေးထားသည် မဟုတ်။ သူ လုပ်ချင် သည့်အတိုင်း လုပ်သူ ဖြစ်၏။ စုန္ဒ၏ အိမ်နားတွင် မနေလိုပါက ပြောင်းရွှေ့သွားရုံသာ ရှိ၏။ မမြင်လိုပါက မျက်စိကို ပိတ်ထားရုံသာ ရှိ၏။ မကြားလိုပါကလည်း နားကို ပိတ်ထားရုံသာ ရှိ၏။ စုန္ဒကတော့ မည်သူ့ကိုမျှ အလေးထား၍ စဉ်းစားမည် မဟုတ်။ စုန္ဒ၏ အိမ်နားမှ ပြောင်းရွှေ့မသွားနိုင်ကြသူများသည် စုန္ဒကို လျစ်လျူရှုရုံမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်းများ မရှိတော့။

ဤနည်းအတိုင်း စုန္ဒသည် ၅၅ နှစ်တိုင်တိုင် ဝက်လုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးမြူ၏။ ထိုကာလအတွင်း စုန္ဒသည် ဝက်များကို သတ်ရာ၌ အလွန်ပျော်၏။ ဝက်များကို တင်းပုတ်ဖြင့် ထုသောအခါ ဝက်များ အော်ဟစ်ကြသည်ကို ကြားရလျှင်လည်း စောင်းသံကို ကြားရသည့် နှယ် အလွန်ပီတိဖြစ်၏။ ကျိုက်ကျိုက်ဆူနေသော ရေခွေးများကို ဝက် များ၏ ပါးစပ်ထဲသို့ လောင်းချလိုက်သောအခါ ဝက်များ စူးစူးဝါးဝါး အော်ဟစ်ကြသည်ကို ကြားရသော အခါလည်း စုန္ဒသည် အလွန် နားထောင် ကောင်းသည်ဟု ထင်၏။

စုန္ဒသည် လောကကို အသိမှား (စိတ္တဝိပ္ပလ္လာသ)၊ အမှတ်မှား (သညာဝိပ္ပလ္လာသ)၊ အမြင်မှား (ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပလ္လာသ) တို့ဖြင့် ကြည့်သောအခါ လောကသည် အလွန် ပျော်စရာကောင်းသော ကစားကွင်းသဖွယ် ဖြစ်သည်ဟု မြင်ရ၏။ ဤအမြင်ကို ရှေးခေတ်က လောကာယတ အမြင်ဟု ခေါ်၏။

အိန္ဒိယ ဒဿနကျမ်းများ၌မူ ယင်းအမြင်မျိုးကို စာရံဝကအမြင် ဟု ဆို၏။ ယင်းအမြင်သည် သံသရာကို မယုံကြည်သော အမြင် ဖြစ်၏။ စာရံဝက၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ “ကြွေးယူ၍ ထောပတ်ကို သောက် ပါ” ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ဤအယူကိုမူ စုန္ဒသည် နှစ်သက်ပုံ ရ၏။ ထို့ကြောင့် စုန္ဒသည် မည်သူ့ကိုမျှ အလေးမထားဘဲ သူကြိုက်သလို နေခြင်း ဖြစ် ၏။

သို့ရာတွင် ဤလောက၌ မည်သူကြိုက်ကြိုက် မကြိုက်ကြိုက် ဓမ္မသည် အဓိပတိအနေဖြင့် နောက်ဆုံး အုပ်စိုးသည်သာ ဖြစ်၏။ အဓမ္မ၏ လွှမ်းမိုးမှုကား ယာယီမျှသာ ဖြစ်၏။ အဆုံးတစ်နေ့တွင် ဓမ္မသည်သာ အဓမ္မအပေါ် အောင်ပွဲခံရ၏။ ထို့ကြောင့် စုန္ဒသည်လည်း ဓမ္မ၏ အပြစ်ပေးမှုကို မလွဲမသွေ ခံရမည် ဖြစ်၏။

ဝိပ္ပလ္လာသ မျက်မှန်တပ်ပြီး မိမိ၏ ဘဝကို သာယာဖွယ်အဖြစ် မြင်ကြသော အတ္တလွန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သွားရာလမ်းကား အပါယ်လေး ဘုံသာ ဖြစ်၏။

တစ်နေ့တွင် စုန္ဒသည် မမာမကျန်း ဖြစ်၏။ လောကအပေါ် အနိုင်ယူခဲ့သမျှ ယခုတော့ စုန္ဒသည် ဓမ္မ၏ ဒဏ်ခတ်ခြင်းကို ခံရလေ ပြီ။ ၅၅ နှစ်လုံးလုံး ဝက်များအပေါ် စုန္ဒ ပြုမူခဲ့သည့်အတိုင်း အဝိစိငရဲ မီးလျှံသည် စုန္ဒဆီသို့ ရောက်လာ၏။ စုန္ဒသည် ပူလောင်သော ဝေဒနာ ကို ပြင်းပြစွာ ခံစားရ၏။ ဝက်များ သွားသည့်အတိုင်း လေးဖက်ထောက် ၍ သွားရ၏။ ဝက်များ အော်ဟစ်သည့်အတိုင်း ဆူညံစွာ ဝက်သံဖြင့် အော်ဟစ်ရ၏။

အကုသိုလ်ဟူသည် ဓမ္မနိယာမအတိုင်း တူသော အကျိုးကို ပေး၏။ ကုသိုလ်လည်း ထိုနည်းတူပင် တူသော အကျိုးကို ပေး၏။ ဤနေရာ၌ကား စုန္ဒသည် သူ၏ ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး

ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူ၍ ဘာမျှ မပြုလုပ်ခဲ့သည့်အတွက် ကုသိုလ်နှင့် ပတ်သက်၍ တူသော အကျိုးပေးစရာ ဘာမျှမရှိ။ အကုသိုလ်ကသာ တူသောအကျိုး ပေးစရာ ရှိလေသည်။

စုန္ဒ၏ ကိုယ်၌ အနာတို့သည် ဖူးဖူးရောင်ထ ကြကုန်၏။ အဝီစိ ငရဲမီးလျှံသည် စုန္ဒကိုယ်ပေါ် လွှမ်းခြုံထား၏။ စုန္ဒသည် သတိလွတ် ကင်း၍ အိမ်၏ အတွင်း၌ ဟိုမှသည်မှ လှည့်လည်ပြေးသွား၏။ အိမ်သူ အိမ်သားတို့ကလည်း စုန္ဒ အဝေးသို့ ထွက်မပြေးနိုင်စိမ့်သောငှာ အိမ် တံခါးကို လုံခြုံစွာ ပိတ်ထားကြ၏။ လုံခြုံစွာ ပိတ်၍ ထားသော အိမ် အတွင်း၌ စုန္ဒသည် ဝက်ခြံတွင်း၌ အသတ်ခံရမည့် ဝက်များ ထွက် ပေါက် ရှာသကဲ့သို့ လှည့်လည်၍ ထွက်ပေါက်ရှာ၏။

စုန္ဒသည် ဝက်၏ အော်သံဖြင့် ဆူညံစွာ အော်ဟစ်လျက် နေ၏။ စုန္ဒသည် အရှင်လတ်လတ် ပူပြင်းလှသော အဝီစိငရဲမီးဒဏ်ကို ပြင်းထန် စွာ ခံစားရ၏။ အိမ်နီးပါးချင်းတို့သည် စုန္ဒ၏ အော်သံကြောင့် အိပ်၍ မရဘဲ ရှိကြ၏။ စုန္ဒသည် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဝက်များကို သူသတ်စဉ်က ဝက်များ ခံစားရသည့်အတိုင်း ခံစားရ၏။ ဝက်များ ပြေးပေါက်ရှာသည့် အတိုင်း သူလည်း ပြေးပေါက်ကို ရှာရ၏။ ဝက်များ နာကျင်စွာ ခံစား ရသော ဝေဒနာကြောင့် အော်ဟစ်ရသကဲ့သို့ စုန္ဒသည် အော်ဟစ်ရ၏။

ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် စုန္ဒသည် အရှင်လတ်လတ် လူ၏ ခန္ဓာဖြင့် အဝီစိငရဲ၏ ဒဏ်ကို ခံစားရပြီးနောက် သေဆုံး၍ အဝီစိငရဲ၌ ကျရောက် လေ၏။ စုန္ဒ၏ အိမ်နီးပါးချင်းတို့သည် များစွာ ထိတ်လန့်ကြ၏။

စုန္ဒ၏ အိမ်အနီးမှ ဖြတ်၍သွားကြသော ရဟန်းတို့က မြတ်စွာ ဘုရားအား လျှောက်ထားကြ၏။ ‘စုန္ဒ၏ အိမ်၏ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဝက်များ သတ်နေသည့် အသံကို ကြားရပါသည်။ စုန္ဒသည် အလွန် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သောသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဤမျှလောက် ရက်စက်

ကြမ်းကြုတ်သောသူ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ တပည့်တော်တို့ မတွေ့ ဖူးပါ’ဟု လျှောက်ထားကြ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ‘ချစ်သား ရဟန်းတို့၊ စုန္ဒသည် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဝက်တို့ကို သတ်နေသည် မဟုတ်၊ ၅၅ နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး သူပြုခဲ့သော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံသည် ဤပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌ပင် စုန္ဒအား တူသော အကျိုးကို ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ ယနေ့တွင်မှ စုန္ဒသည် ကွယ်လွန်၍ အဝီစိငရဲသို့ ကျသွားခြင်း ဖြစ်သည်’ဟု မိန့်တော် မူကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

- မကောင်းမှုကို ပြုသူသည် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ် ပူပန် ရ၏။ နောင်တမလွန် ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ပူပန်ရ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန် နှစ်ဘဝလုံး၌ စိုးရိမ်ပူပန်ရ၏။

- ထိုသူသည် မိမိ၏ ညစ်ညူးသော အကုသိုလ် ကံကြီးကို မြင်၍ စိုးရိမ်ပူပန်ရ၏။ စိုးရိမ် ပူပန်ရသည်နှင့်အမျှ ပင်ပန်း ရ၏။

ဤလောက၌ လူဟူ၍ ဖြစ်လာပြီး အရွယ်ရောက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အလုပ်များကို တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု လုပ်ရတော့မည် ဖြစ်၏။ အလုပ်ကို လုပ်သောအခါ နှလုံးသွင်းသည်လည်း မလွဲမသွေ ပါလာရ၏။ ထိုတွင် အလုပ်ပြီးမြောက်မှုသည် ပဓာနမဟုတ်၊ နှလုံး သွင်း ကောင်းမှုသည်သာ ပဓာန ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နှလုံးသွင်းသည် မိမိလုပ်သော အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းလည်း ရှိ၏။ မကောင်းသော နှလုံးသွင်းလည်း ရှိ၏။

ကောင်းသော နှလုံးသွင်းဟူသည် မိမိ၏ ဘဝကို လောက အတွက် အသုံးချခြင်း ဖြစ်၏။ မကောင်းသော နှလုံးသွင်းဟူသည် လောကကို မိမိဘဝအတွက် အသုံးချခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လောက

ကို မိမိဘဝအတွက် အသုံးချရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ပါက ထိုလုပ်ငန်း၌ ငါ့အတွက်ဟူသော နှလုံးသွင်းသည် အမြဲတမ်း လွှမ်းမိုး၏။ “ငါ”ဟူသော ခံယူချက် လွှမ်းမိုးသည်နှင့်အမျှ လောက အပေါ် လေးစားသော စိတ်များ မရှိတော့။ “မှုစရာလား” ဟူ၍သာ ခံယူထားတော့၏။

ထို့ကြောင့် သူ့ဘဝအတွက် အကျိုးရှိမည်ဆိုလျှင် ဘာမဆို လုပ်ရ၏။ တရားသည်၊ မတရားသည်ကို သူ မမူ။ သူ မှုသည်ကား သူ့ဘဝအတွက် သူ ရည်မှန်းထားသော ရည်မှန်းချက် ပြည့်စုံရေးပင် ဖြစ်၏။ ထိုရည်မှန်းချက်သာ ပြည့်စုံမည်ဆိုလျှင် လောကပါလင်္ခေါ် လောကကို ဖရိုဖရဲ ဖြစ်မသွားအောင် စောင့်ရှောက်တတ်သော ဟိရီနှင့် ဩတ္တပ္ပ တရားနှစ်ပါးကိုလည်း အလေးမထားတော့ဘဲ သူလုပ်ချင်ရာကို ဇွတ်အတင်းလုပ်မည် ဖြစ်၏။

လုပ်ငန်းများကို လုပ်ရာတွင် ထားရှိရမည့် သဘောထား သုံးမျိုး ကို မြတ်စွာဘုရားသခင်က ဟောတော်မူထား၏။ ပထမ သဘောထား မှာ မိမိ၏ သိက္ခာကို မိမိက လေးစားခြင်း ဖြစ်၏။ “တစ်သက်လုံး ဖုံးသမျှ ကုန်းခါမှ ပေါ်”ဟူသော အဖြစ်မျိုး မရောက်ရလေအောင် မိမိ၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လာသော ဂုဏ် သိက္ခာများ၊ မိမိ၏ မျိုးရိုးစဉ်ဆက် ဂုဏ်သိက္ခာများကို လေးစားသော သဘောထားဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ရ၏။ ဤသဘောထားကို အတ္တာ ဓိပတိ ဟု ခေါ်၏။

ဒုတိယ ထားရှိရမည့် သဘောထားမှာ လောကာဓိပတိ ဖြစ်၏။ လောကာဓိပတိ ဟူသည် ပတ်ဝန်းကျင်လောကကို လေးစားခြင်း ဖြစ် ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်လောကတွင် အစဉ်အတိုင်း မိမိ၏ မိသားစု၊ မိမိ၏ ရပ်ရွာ၊ မိမိ၏ မြို့နယ်၊ မိမိ၏ နိုင်ငံနှင့် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး ပါဝင်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် လူသားအားလုံး ပါဝင်၏။

အမှန်အားဖြင့် လူတစ်ယောက်သည် လူသားအားလုံး ပါဝင် သော လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်လေရာ၊ တစ်ဦးချင်း ကောင်းပါမှ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံး ကောင်းပေမည်။ ယာဉ်တစ်စီး ချောမောစွာ လှုပ်ရှား ပြေးသွားနိုင်ရေးသည် ယာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော ခွေးသွားစိတ်တစ်ခု၏ ကောင်းမွန်မှု၌ တည်ပါ၏။

ထို့ကြောင့် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ပတ်ဝန်းကျင် လောက ၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးအတွက် တာဝန် ရှိပါ၏။ သို့ဖြစ်၍ မိမိနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင် လောက၌ နစ်နာမှု မရှိရလေအောင် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေးစားရခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

တတိယ ထားရှိရမည့် သဘောထားသည် ဓမ္မာဓိပတိ ဖြစ်၏။ ဤ၌ ဓမ္မသည် အရာကျယ်၏။ သံသရာတွင်းနှင့်လည်း ပတ်သက်၏။ သံသရာလွန်နှင့်လည်း ပတ်သက်၏။ လောကနှင့်လည်း ပတ်သက်၏။ လောကတစ်ခုလုံးနှင့်လည်း ပတ်သက်၏။ တစ်ဦးချင်းနှင့်လည်း ပတ်သက် ၏။ လောကတစ်ခုလုံးနှင့်လည်း ပတ်သက်၏။

ထို့ကြောင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ထားသော ယဉ်ကျေးမှု များ၊ ဓလေ့ထုံးစံများ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ကို ဤလောက၌ ပစ္စုပ္ပန် ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးအတွက် စိတ်ရင်း စေတနာမှန်နှင့် လေးစားအပ်၏။ တမလွန် ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး အတွက် ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ထားသော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာများ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ၊ တရားဓမ္မ ကျင့်စဉ်များကိုလည်း လေးစား အပ်၏။

အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် ဓမ္မဟူသည် ကောင်းသော သဘော ကို ဆောင်ပါမှ ဓမ္မမည်၏။ မိမိတို့၏ အယူအရ ကောင်းသည်ဟု သတ်မှတ်ထားရှိမှုနှင့်တော့ ဓမ္မမဟုတ်။ ဓမ္မဟူသည် တဏှာ၊ မာန၊

ဒိဋ္ဌိတို့ကို ပါးသည်ထက် ပါးအောင် လုပ်နိုင်သော သဘောရှိမှသာ စစ်မှန်သော ဓမ္မမည်၏။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မာဓိပတိအရ တရားကို လေးစားခြင်း ဟူသည်မှာ လုပ်ငန်းများကို လုပ်ရာ၌ မိမိ၏ တဏှာ၊ မိမိ၏ မာန၊ မိမိ၏ ဒိဋ္ဌိတို့ကို ပါးနိုင်သမျှ ပါးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်၏။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် မိမိ၏ အတ္တကို ပါးနိုင်သမျှ ပါးအောင် လုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အတ္တဟူသည် တဏှာဖြင့် စွဲသော အတ္တလည်း ရှိ၏။ မာနဖြင့် စွဲသော အတ္တလည်း ရှိ၏။ ဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲသော အတ္တလည်း ရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ အတ္တပါးလျှင် တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့လည်း အထိုက်အလျောက် ပါးသောကြောင့် ဓမ္မာဓိပတိအရ အတ္တပါးအောင် လုပ်ခြင်းသည် တရားကို လေးစားခြင်း မည်၏ဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

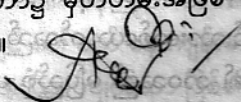
မိမိ၏ ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ရာတွင် ဓမ္မာဓိပတိသဘော ပါဝင်မှု ရှိ မရှိကို သေခါနီးကာလ၌ ပြ၏။ သေခါနီးကာလတွင် ကံနိမိတ်၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် တည်းဟူသော နိမိတ်သုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသည် မလွဲမသွေ ထင်ရ၏။ ကံသည် ဓမ္မနိယာမအရ မိမိနှင့် တူသော အကျိုးကို ပေး၏။ ကံကို လိမ်၍ ညာ၍ မရ။ မိမိအနေဖြင့် မိမိလုပ်သော အမှုကို ပုထုဇဉ်တို့၏ ဓမ္မတာအရ အကောင်းဟူ၍ချည်း ထင်လေရာ၊ မိမိ၏အထင် မှန် မမှန်ကို သေခါနီး ကာလ၌ သိရ၏။

စုန္ဒဝတ္ထု၌ စုန္ဒလုပ်ခဲ့သော ကံများက ဂတိနိမိတ်အနေဖြင့် စုန္ဒအား ပြ၏။ စုန္ဒသည် ဝက်ကဲ့သို့ အော်ရ၏။ ဝက်ကဲ့သို့ ပြေးသွားရ၏။ ကျိုက်ကျိုက်ဆူနေသော ရေနွေးပူလောင်ခြင်း၏ ဒဏ်ကို ဝက်များ ခံစားရသကဲ့သို့ စုန္ဒသည် လူ့ဘဝ၌ပင် အရှင်လတ်လတ် ခုနစ်ရက်

ဘိုင်တိုင် အဝီစိ ငရဲမီးလောင်ခြင်းကို ခံရ၏။ ဤမျှလောက် ခံစားရရုံနှင့် မပြီးသေး၊ သေတော့လည်း အဝီစိ ငရဲသို့ပင် ကျရလေ၏။

မိမိပြုခဲ့သော ကံသည် မိမိအနေဖြင့် ကောင်းသည်ဟု ထင်၍ လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်စေကာမူ သေခါနီး ကာလ၌ သူ့သဘော သူ့ဆောင်ကာ ကံနိမိတ်၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် သုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော နိမိတ်ဖြင့် တူသော အကျိုးပေးသည့် သဘောကို မလွဲမသွေ ပြမည် ဖြစ်၏။ ဝရမ်းပြေး လူဆိုးသည် ရာဇဝတ်ဘေးမှ ပြေး၍ လွတ်ချင် လွတ်ဦးမည်။ အကုသိုလ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါက ထိုအကုသိုလ်ကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မပယ်သတ်နိုင်လျှင် ၃၁ ဘုံ၌ ဘယ်နေရာ ပြေးပြေး၊ ယင်း အကုသိုလ်၏ ပြစ်ဒဏ်မှ မလွတ်နိုင်။ ပုထုဇဉ်ဖြစ်လျှင် အပါယ်လေးပါး သို့ပင် ကျနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် **“ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ တဝင်းဝင်း၊ ဝက်စားကျင်းမှာ တရွပ်ရွပ်”** ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

အကယ်၍ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး နောက်ဘဝ မရှိလျှင်သော်မှ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်လို ခိုးစားလူဆိုးများ၏ ရိုက်နှက်ခြင်းကို ခံရတတ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဤလောကတွင် မည်သည့်လုပ်ငန်းကို လုပ်လုပ် အကုသိုလ် လုပ်ငန်းများကို မလုပ်မိအောင်၊ အတ္တစိတ် နည်းပါးအောင်၊ လောကကို မိမိဘဝအတွက် အသုံးမချဘဲ မိမိဘဝကိုသာ လောကအတွက် အသုံးချ တတ်အောင် ဤဂါထာဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက တရားနာပရိသတ်အား ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ အလွန်သံဝေဂ ယူဖွယ်ကောင်းသော ဝတ္ထုဖြစ်သဖြင့် ပိဋကတ်တော်၌ မှတ်တမ်းအဖြစ် ပါဝင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

[စစ်ပြန်မူစုစဉ်း၊ အမှတ် ၁၄၂၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉၉၀]

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဧတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ကာလက ဖြစ်ခဲ့သော ဖြစ်ရပ်ဖြစ်၏။

ဝိရေဇာသ (၁)

ထိုစဉ်က ပညာသင်ကြားရေးနှင့် ပတ်သက်လျှင် ငွေကြေးတတ်နိုင်သောသူများသည် တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးထံသို့သာ သွားရောက်၍ ပညာ သင်ကြားကြရ၏။ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများတွင် မင်းသားများလည်း ပါ၏။ ဗြာဟ္မဏ လူလင်များလည်း ပါ၏။ သူဌေးသူကြွယ်သားများလည်း ပါ၏။ ငွေကြေးမတတ်နိုင်သူများကား တက္ကသိုလ်ပြည်ပြန် ပညာသင်များမှတစ်ဆင့် မိမိတို့ ဒေသ၌သာ သင်ယူကြရ၏။

ထိုခေတ် ပညာရေးမှာလည်း (၁၈)ရပ်သော အတတ်ပညာရပ်များ ဖြစ်ကြ၏။ (၁၈)ရပ်သော အတတ်ပညာရပ်များတွင် ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ကို သင်ယူသည်ဖြစ်စေ၊ သိပ္ပံပညာရပ်ကို သင်ယူသည်ဖြစ်စေ မည်သည့်ပညာရပ်ကိုပင် သင်ယူ သင်ယူ ကျောင်းသားတိုင်း မသင်မနေရ ပညာရပ် တစ်ခု ရှိ၏။ ယင်းပညာရပ်ကား ဝေဒဆိုင်ရာ ပညာရပ် ဖြစ်၏။

ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် ဝေဒဆိုင်ရာ ပညာရပ်ကို မသင်ယူခဲ့လျှင် သူ၏ ဘဝသည် မပြည့်စုံ ဟူ၍ ထိုခေတ်က အစွဲအလမ်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားတိုင်းသည် ဝေဒဆိုင်ရာ ပညာရပ်ကို တတ်မြောက်ရခြင်း ဖြစ်၏။ ဝေဒဆိုင်ရာ ပညာရပ်ကို တတ်မြောက်ပါမှ

လည်း လူသည် လောကတွင် နေထိုင်တတ်၏။ ဤသည်မှာ ထိုခေတ်ဘက္ကသိုလ်ပညာရေး၏ အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်၏။

သတ္တဝါတို့၏ ပင်ကိုဗီဇအရ လူသည် ကောင်းကောင်း စားချင်၏။ ကောင်းကောင်း ဝတ်ချင်၏။ ကောင်းကောင်း နေချင်၏။ ကျန်းကျန်း မာမာလည်း ရှိချင်၏။ အမှန်အားဖြင့် ကောင်းကောင်း စားလိုခြင်း၊ ကောင်းကောင်း ဝတ်လိုခြင်း၊ ကောင်းကောင်း နေလိုခြင်း၊ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိလိုခြင်းသည် ဘဝတွင် အခြေခံ အကျဆုံးသော လိုအပ်ချက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူဟူသမျှသည် ထိုအခြေခံ အကျဆုံးသော လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန်အတွက် နေပူမရှောင် မိုးရွာမရှောင် ကြိုးပမ်းနေခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသဘောကို တက္ကသိုလ်ပြည်က ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သိပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် မိမိ၏ တပည့်များအား စား ဝတ် နေ ကျန်းမာမှု ဤလေးခုနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုးပမ်းရာတွင် ကြိုးပမ်းနည်းကို အမျိုးဇာတ်အလိုက် သင်ကြားပေးလိုက်ပါ၏။

သို့ရာတွင် စား ဝတ် နေ ကျန်းမာမှု ဤလေးခုသည် ဘဝအတွက် အခြေခံအကျဆုံးသော လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်မှာ မှန်ပါ၏။ သို့ကြောင့် ဤ အခြေခံအကျဆုံးသော လိုအပ်ချက် လေးခုအတွက် မနားမနေ ကြိုးပမ်းအပ်သည်မှာလည်း မှန်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ဘဝတွင် ပန်းတိုင်ဟူသည် ရှိ၏။ ဘဝတွင် အဓိပ္ပာယ်ဟူသည် ရှိ၏။ ဘဝတွင် အနှစ်သာရဟူသည် ရှိ၏။ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘဝ၏ အနှစ်သာရ အရဆိုလျှင် စား ဝတ် နေ ကျန်းမာမှု ဤလေးခုသည် ဘဝတွင် အနိမ့်ဆုံးသော လိုအပ်ချက်သာ ဖြစ်၏။

ဤလိုအပ်ချက် လေးခုကို တိရစ္ဆာန်များသည်ပင် လိုအပ်လျက် ရှိလေရာ၊ ဤလိုအပ်ချက်လေးခု ပြည့်စုံခြင်းသည် တိရစ္ဆာန်ဘဝနှင့်

လူ့ဘဝကို ခြားနားအောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်သော နယ်ခြားမျဉ်း မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤလိုအပ်ချက် လေးခုကို လူ့ဘဝတွင် အနိမ့်ဆုံးသော၊ အညံ့ဆုံးသော၊ အမှိုက်မဲဆုံးသော လိုအပ်ချက် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ယင်းလေးမျိုးကိုသာ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘဝ၏ အနှစ်သာရ အဖြစ် မှတ်ယူနေပါလျှင် ထိုကဲ့သို့သော မှတ်ယူချက်သည် မှန်ကန်သော မှတ်ယူချက် မဟုတ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဒီသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးက သူ၏ တပည့်များအား သင်ကြားပေးပါ၏။

အမှန်အားဖြင့်လည်း စားဝတ် နေ ကျန်းမာမှု ဤလေးခုသည် ဘဝတွင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တောင့်တချက်များသာ ဖြစ်၏။ ဘဝတွင် ရုပ်ပိုင်းသည် ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှုအရ အပြင်ပိုင်း အကျဆုံးသော၊ အကြမ်းဆုံးသော အပိုင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်ကို ဒီသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးက ဘဝတွင် အနိမ့်ဆုံးသော၊ အညံ့ဆုံးသော၊ အမှိုက်မဲဆုံးသော တောင့်တချက်ဟူ၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်သည် ဘဝတွင် လမ်းစဉ်သာ ဖြစ်၏။ ပန်းတိုင် မဟုတ်။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်စုံသောအခါ ဘဝတွင် ကာယသုခ ရှိသည် မှန်ပါ၏။ ကာယသုခ ဟူသည်ကား စိတ္တသုခ မရှိလျှင် သုခ ဟူ၍ပင် ပြောဖို့ ခက်သော သုခမျိုး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် စိတ္တသုခသည် ကာယသုခထက် ပို၍ တန်ဖိုးအားဖြင့် မြင့်မားလေ၏။ ထို့ကြောင့် လူအဖြစ် အသက်ရှင်နေရသရွေ့ ကာလပတ်လုံး စိတ္တသုခ အရ ဘဝတွင် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ဖို့လည်း လိုအပ်ပါ၏။

ထို့ကြောင့် ဒီသာပါမောက္ခဆရာကြီးက အဋ္ဌာရသ (၁၈)ရပ်

သော ပညာရပ်များကို မိမိ၏ တပည့်များအား သင်ကြားပေးရာတွင် ခံစားမှုဝေဒနာဆိုင်ရာ အနုပညာရပ်များကိုပါ ထည့်သွင်းသင်ကြားပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အနုပညာရပ်များဖြင့် လောကကို ကြည့်သော အခါ အလှကို တွေ့မည် ဖြစ်၏။

အကြမ်းအားဖြင့် အလှသည် “ပရုံး” ဌ်လည်း ရှိ၏။ ပရုံးဌ်ရှိသော အလှကို “ပရုံးအလှ” ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ပရုံးအလှ၏ တရားကိုယ်မှာ ဝီရိယ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝီရိယာဓိက ဘုရားလောင်းများသည် လောကကို အလှဆင်သော ရတနာများအနေဖြင့် ချစ်စရာကောင်းခြင်း ဖြစ်၏။ ချစ်စရာကောင်းသည်ဆိုလျှင် လှ၍သာ ဖြစ်၏။

ထို့အပြင် အလှသည် “အသုံး” ဌ်လည်း ရှိ၏။ အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို အသုံးကျအောင် အသုံးချတတ်ခြင်းသည် အလှပင် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လေရာ အသုံးကျအောင် အသုံးချတတ်ခြင်းကို အလှဟူ၍ပင် ဆိုရ၏။ အမှန်အားဖြင့် “အသုံးအလှ” ၏ တရားကိုယ်မှာ ဉာဏ်ပညာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပညာဓိက ဘုရားလောင်းများသည် လောကအတွက် အလှရတနာများအနေဖြင့် ချစ်စရာကောင်းကြခြင်း ဖြစ်၏။ ချစ်စရာကောင်းသည်ဆိုလျှင် လှ၍သာ ဖြစ်လေ၏။

ဤလောက၌ အလှရှိသည်ဟု ဆိုပါလျှင် ဖြစ်စေ၊ အလှကို မြင်တတ်သူများက လောကသည် လှသည်ဟု ဆိုပါလျှင် ဖြစ်စေ၊ လောကသည် သူ၏ ကိုယ်ပိုင် ပင်ကိုအလှဖြင့် လှသည် မဟုတ်။ ဝီရိယသဒ္ဓါနှင့် ပညာတို့၏ အလှကို ခေတ္တငှား၍ “အငှားအလှ” ဖြင့်သာ လှခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ဤအလှသည်လည်း ဘဝ၏ ပန်းတိုင် မဟုတ်၊ ဘဝ၏ လမ်းစဉ်မျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ထိုလမ်းစဉ်ကား ခံစားမှု ဝေဒနာနှင့်သာ ပတ်သက်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် လောကအလှဟူသည် သာယာဖွယ်ပင် ဖြစ်၏။

အလှနှင့် ပတ်သက်၍ ခံစားမှုဝေဒနာဟူသည် ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှုတွင် အတွင်းပိုင်း အကျဆုံး မဟုတ်။ ရုပ်ပိုင်းထက် ပို၍ အတွင်းပိုင်း ကျသည်သာ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် လောက၌ အလှကို မြင်အောင် ကြည့်တတ်ရုံမျှနှင့် ဘဝ၏ ပန်းတိုင်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘဝ၏ အနှစ်သာရကို မြင်ပြီဟူ၍ မဆိုနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် လောက၏ အလှသည်လည်း ဘဝ၏ ပန်းတိုင်အတွက် လမ်းစဉ်အဖြစ် အသုံးကျလေသောကြောင့် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးက သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ (၁၈)ရပ်သော ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရာတွင် အလှသဘောကိုလည်း ထည့်သွင်း သင်ကြား ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့်လည်း အလှနှင့် ပတ်သက်၍ ခံစားမှု ဝေဒနာသည် ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှု သဘောအရဆိုလျှင် ဒုတိယမြောက် အဆင့် ဝေဒနာကုန္ဒာသာ ဖြစ်ပါ၏။

ထို့ကြောင့် ဤလောကတွင် ပျော်ရွှင်စရာများနှင့် ပြည့်စုံရုံမျှဖြင့်လည်း ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကို ရောက်ပြီဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိပြီဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဘဝ၏ အနှစ်သာရကို ရသိပြီဟူ၍ လည်းကောင်း မဆိုနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသဘောကို ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သိပါ၏။

တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ (၁၈)ရပ်သော အတတ်ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရာတွင်၊ လောက၌ အလှကြည့်နည်းအပြင် ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်နည်းကိုလည်း ထည့်သွင်း သင်ပေးလေ၏။ ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်နည်းကား ပညာနှင့် ပတ်သက်၏။ လောကဖြစ်စဉ်များကို ကြည့်ရာတွင် ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်နည်းဖြင့် ကြည့်တတ်ပါမှ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်သို့ ဦးတည်နိုင်မည် ဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်ပါက ဘဝပန်းတိုင်နှင့် မြောင်

ပြန် သွားမိတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်နည်းကိုပါ သိဖို့ လိုခြင်း ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်နည်းသည်လည်း ဘဝ၏ ပန်းတိုင် မဟုတ်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်မဟုတ်။ ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်တတ်ရုံမျှနှင့် ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ပြီးပြည့်စုံခြင်း ရှိသည် မဟုတ်။ ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှုအရ ဆိုရလျှင် ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်နိုင်မှုသည် တတိယအဆင့်၌သာ ရှိ၏။ ယင်းကို သညကုန္ဒာ၏ သဘောဟူ၍ ဆိုရ၏။ ထို့ကြောင့် ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်နိုင်မှုသည် ဘဝတွင် ပန်းတိုင် မဟုတ်သေးဘဲ လမ်းစဉ်မျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်နိုင်မှုကို မှန်မှန်ကန်ကန် အသုံးချနိုင်မှသာ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည် လာမည် ဖြစ်၏။ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကို ရောက်လာမည် ဖြစ်၏။ ဘဝ၏ အနှစ်သာရကို ရလာမည် ဖြစ်ပါ၏။

လူ့ဘဝတွင် ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်တတ်ရုံ၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင် ဗြစ်ရုံမျှနှင့်လည်း လူ့ဘဝ၏ အနက်၊ လူ့ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ပြီးပြည့်စုံသည် မဟုတ်၊ လူ့ဘဝ၏ ပန်းတိုင်သို့ ရောက်သည် မဟုတ်။ ဘဝ၌ တိုးတက်လာသည်ထက် တိုးတက်အောင်၊ မြင့်မားသည်ထက် မြင့်မားအောင် တီထွင်ဖို့ လိုသေး၏။ ဖန်တီးဖို့ လိုသေး၏။

အမှန်အားဖြင့် ဘဝ၌ တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်အောင်၊ မြင့်မားသည်ထက် မြင့်မားအောင် တီထွင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကြံဆခြင်းသည် လည်းကောင်း ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှုအရဆိုလျှင် စတုတ္ထအဆင့်သာ ဖြစ်ပါ၏။ ပါဠိဝေါဟာရအားဖြင့် ဆိုပါက သင်္ခါရကုန္ဒာသာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဘဝနှင့် ပတ်သက်၍ တီထွင်ကြံဆမှု ဟူသမျှသည်

လည်းကောင်း၊ ဖန်တီးမှု ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း ဘဝအတွက် လိုအပ်သည်မှန်သော်လည်း ယင်းတို့သည် ဘဝအတွက် နောက်ဆုံး လိုအပ်ချက် မဟုတ်သေး။ စတုတ္ထအဆင့် လိုအပ်ချက်မျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ (၁၈)ရပ်သော ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရာ၌ တိထွင် ကြံဆနိုင်မှုသဘောကို ဘဝတွင် စတုတ္ထအဆင့် အနေဖြင့်သာ သင်ကြား ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ နောက်ဆုံး အပြီးသတ်အနေဖြင့် သင်ကြားပေး လိုက်ခြင်း မဟုတ်ပါချေ။

ဘဝတွင် နောက်ဆုံး အရေးတကြီးအနေဖြင့် အပြီးသတ် သင် ကြားပေးရမည့် သဘောသည် ရှိ၏။ ယင်းကား ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင် မြင့်မြတ်မှုပင် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှု သဘောအရဆိုလျှင် နောက်ဆုံး ပဉ္စမအဆင့် ဖြစ်၏။ ယင်းကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ ဆိုရ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်ပါမှ ဘဝ၏ အနက် သည် လည်းကောင်း၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် လည်းကောင်း ပြီးပြည့်စုံ မည် ဖြစ်၏။ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကိုလည်း ရရှိမည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ (၁၈)ရပ်သော အတတ်ပညာများကို သင်ကြားပေးရာ၌ ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာ ဖြူစင်မှုကို အလေးအနက်ထား၍ သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်လေ ၏။

အမှန်အားဖြင့် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင် မြင့်မြတ်မှု ဟူသည်မှာ မိမိ၏ သန္တာန်၌ အဝိဇ္ဇာတဏှာ မကပ်ရောက်ရေးပင် ဖြစ်၏။ လောက တွင် မည်သည့်လုပ်ငန်းကို လုပ်သည်ဖြစ်စေ မှားယွင်းမှု အဝိဇ္ဇာနှင့် တပ်မက်မှု တဏှာတို့ မပါဝင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှသာ ဘဝ၏

အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံသည် မည်ပါ၏။ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကို ရောက်သည် မည်ပါ၏။

အမှန်အားဖြင့် ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကို ရောက်ခြင်း ဟူသည်မှာ မှားယွင်းမှု အဝိဇ္ဇာနှင့် တပ်မက်မှု တဏှာကို ပယ်သတ်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ပယ်သတ်နိုင်ခြင်းကိုပင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ မြင့်မြတ် ဖြူစင်ခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဤသဘောကို ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီး သည် သိပါ၏။ သိ၍လည်း သူ၏ တပည့်များအား ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင် မြင့်မြတ်အောင် သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

သို့ရာတွင် ထိုစဉ်ကာလက တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သင်ကြားပေးသော ဘာသာရပ် ကား ဝေဒ ဘာသာရပ် ဖြစ်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားသည် ထိုစဉ်ကာလက မဇ္ဈိမဒေသ၌ ပြန့်ပွားခြင်း မရှိသေး ဘဲ ဝေဒသာလျှင် ပြန့်ပွားခြင်း ရှိပါ၏။

ထို့ကြောင့် များသောအားဖြင့် ပညာသင်ကြားရာ ဒေသများ၌ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင် မြင့်မြတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သင်ကြား မည်ဆိုပါလျှင် ဝေဒ ကျမ်းစာများကိုသာ သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်လေ ၏။ ဝေဒကျမ်းစာများသည်လည်း အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ၏ အပြစ်များကို သိသည်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ သိပါသော်လည်း အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို ပယ်သတ်နိုင်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပွားများနည်းကို မသိသောကြောင့် ခေဒ၏ သွန်သင်ချက်များဖြင့် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို မပယ်သတ်နိုင် ခြင်း ဖြစ်၏။

အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို မပယ်သတ်နိုင်သော်လည်း ဘဝ၏ ပန်း တိုင် ဟူသည်မှာ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို ပယ်သတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဘာ သူတို့သည် သိကြပါ၏။ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတွင် အဝိဇ္ဇာကို

သေအောင် အားထုတ်ရသည်ထက် တဏှာကို သေအောင် အားထုတ်ရသည်က ပို၍ ပေါ်လွင်၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်များ၌ တဏှာကို သေအောင် အားထုတ်ခြင်း “နိဗ္ဗာန်” ကိုသာ အလေးအနက် ထား၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

အမှန်အားဖြင့်လည်း တဏှာသေလျှင် အဝိဇ္ဇာလည်း သေသည်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ သဘောအရ တဏှာသေခြင်းသည်ပင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍သာ ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ (၁၈)ရပ်သော ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရာတွင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မှုကို ဘဝ၏ ပန်းတိုင်အနေဖြင့် သင်ကြားပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီး၏ တပည့်များထဲတွင် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသား၊ လိစ္ဆဝိ မင်းသား မဟာလိနှင့် မလ္လာမင်းသား ဗန္ဓုလတို့ ပါဝင်၏။ ပဿေနဒီ ကောသလ မင်းသားသည် ကောသလတိုင်းနှင့် ကာသိတိုင်းတို့ကို အစိုးရသော မဟာကောသလမင်းကြီး၏ သားတော် ဖြစ်၏။ မဟာလိသည် ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝိမင်း၏ သားတော် ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလသည် မလ္လာမင်း၏ သားတော်ဖြစ်၏။ မဟာကောသလမင်းသည် သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်ဖြစ်၍၊ လိစ္ဆဝိမင်းနှင့် မလ္လာမင်းတို့ကား ဂဏရာဇာ ခေါ် ဒီမိုကရေစီ မင်းများ ဖြစ်ကြ၏။ မင်းသားသုံးယောက်တို့သည် တက္ကသိုလ်ပြည် အဝင်ဝ တည်းခိုရေပ်၌ တွေ့ဆုံကြရာမှ ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများ ဖြစ်သွားကြ၏။ မင်းသားသုံးယောက်တို့သည် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံ၌ ပညာသင်နေစဉ် ကာလတစ်လျှောက်လုံးလည်း အရင်းနှီးဆုံး အဆွေခင်ပွန်းများ ဖြစ်ကြ၏။

ဆိုးတိုင်ပင်ဖက်၊ ကောင်းတိုင်ပင်ဖက် အနေဖြင့် မင်းသားသုံးယောက်တို့သည် စိတ်တူ သဘောတူဖြင့် မိမိတို့ ဝါသနာပါရာ ပညာရပ်

များကို သင်ယူကြရ၏။ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးကလည်း အဋ္ဌာရသ (၁၈) ရပ်သော ပညာရပ်များအပြင် ရူပက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ စားဝတ်နေ ကျန်းမာမှု ဤလေးခုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ လောကတွင် အလိုကို မြင်အောင် ကြည့်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ သညက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ လောကတွင် ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ လောကတွင် ကိုယ့်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်အောင် အားထုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း ဝေဒဆိုင်ရာ အကိုးအကား အထောက်အထားများဖြင့် သင်ကြားပေးလိုက်၏။

သင်တန်းကာလလည်း ပြီးဆုံးလေပြီ။ မိမိတို့ သင်ယူခဲ့သော ဘာသာရပ်များကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်လည်း တတ်မြောက်ကြလေပြီ။ ထို့ကြောင့် မင်းသားသုံးယောက်တို့သည် မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ကြ၏။ မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်သို့ မပြန်မီ လိုအပ်သော အကူအညီများ ရှိပါက အချင်းချင်း ရင်းနှီးစွာ ဖွင့်ဟ တောင်းခံကြရန်လည်း ကတိကဝတ် ပြုကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကတိကဝတ်ပြုစဉ်က တကယ်ပင် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ စိတ်ပါလက်ပါ ပြုကြခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

သို့ရာတွင် “ငါ”ကို ဗဟိုပြုသော အတ္တသည် မိမိနှင့် ဆန့်ကျင်လာလျှင် မည်သို့သော ကတိကဝတ်ကို မဆို ချေဖျက်နိုင်ကြောင်း မင်းသားသုံးယောက်တို့ မသိကြ။ သူတို့ သင်ယူခဲ့သော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာမှာလည်း ဝေဒကျမ်းဂန်လာ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာများသာ ဖြစ်၏။ ဝေဒကျမ်းလာ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာများသည် အသိတွင်သာ အဆုံးသတ်သော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာများသာ ဖြစ်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာဟူသည် အရှိတွင် အဆုံးသတ်ပါမှ တန်ဖိုး ရှိပါ၏။ အသုံးလည်း ကျပေါ၏။ တရားကို “သိ”ရုံသာ သိပြီး၊ တရား “မရှိ” လေသောအခါ ထိုအသိသည် အဝိဇ္ဇာ၏ “ရှေ့နေ”သာ ဖြစ်ချေ၏။

အဆင့်မြစ်၏။ မိသားစုဘဝကို ကျွန်ုပ်တို့က အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းတို့ နိုင်ငံတဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်းသဘော ပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမူ မိသားစုဘဝကို ကျွန်ုပ်တို့က ထမ်းဆောင်ခြင်း မည်၏။

ထိုခေတ် နီတိကျမ်းများ အဆိုအရ လူတစ်ယောက်သည် မိသားစု အတွက် စတေးရ၏။ မိသားစုသည် ရွာအတွက် စတေးရ၏။ ရွာသည် မြို့အတွက် စတေးရ၏။ မြို့သည် နိုင်ငံအတွက် စတေးရ၏။

တတိယအဆင့်ကို “ဝန်ပတ္တ” အဆင့်ဟူ၍ ဆို၏။ မိသားစုဘဝကို မိမိ၏ သားများအား လွှဲအပ်ပေးပြီးနောက် မိမိကိုယ်တိုင်က တရားဘာဝနာ ပွားများခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရ၏။ တရားဘာဝနာ ပွားများခြင်းတွင် ပတ်ဝန်းကျင်အား လမ်းညွှန်ရခြင်း သဘောသည် ပါဝင်၏။ နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ အာရုံစိုက်ရသော အဆင့်ဖြစ်၏။ ထိုအဆင့်တွင် မိသားစု၏ ဆန္ဒထက် နိုင်ငံတော်၏ ဆန္ဒကို ဦးစားပေးရ၏။

စတုတ္ထအဆင့်ကို “သညာသီ” အဆင့်ဟူ၍ ခေါ်၏။ လောကီရေးရာ အားလုံးကို စွန့်ပယ်ပြီး လောကုတ္တရာရေးရာ အတွက်ပါ ရည်ရွယ်၍ ဆောင်ရွက်ရသော အဆင့် ဖြစ်၏။ ယခု မဟာကောသလမင်းကြီးသည် ဘဝတာဝန်အလိုက် ဝေဒဓမ္မ၏ သွန်သင်ချက်အရ တောထွက်၍ တရား ဘာဝနာ ပွားများ အားထုတ်ရသော ဘဝ၏ တတိယအဆင့် တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရန် သားတော် ပဿေနဒီကောသလမင်းသားအား ထီးနန်းကို လွှဲအပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မဟာကောသလမင်းကြီးကို ဘာသာတရား၌ လေးစားသူ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

မဟာလိမင်းသားသည်လည်း မိမိ၏နိုင်ငံ ဝေသာလီပြည်သို့ ပြန်ရောက်၏။ ဝေသာလီပြည်၌ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားကို လိစ္ဆဝိမင်းသားများ ဟူ၍ ခေါ်၏။

ထို့ကြောင့် မဟာလိသညာလည်း လိစ္ဆဝိမင်းသားပင် ဖြစ်၏။ ဝေသာလီပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရန် လိစ္ဆဝိမင်းသားများထဲမှ အလှည့်ကျ စနစ်ဖြင့် အများဆန္ဒအရ ရွေးချယ်၍ မင်းမြှောက်၏။ သို့ဖြစ်လေရာ မဟာလိသညာလည်း အရွေးချယ်ခံ မင်းလောင်းပင် ဖြစ်၏။

မဟာလိသည် သူ၏အဖော် လိစ္ဆဝိမင်းသားများအား တက္ကသိုလ်ပြည် ဒီသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံမှ သုသင်ယူလာသော ပညာရပ်များကို အလွန်ပြုချင်၏။ သူ၏ အစွမ်းကို လိစ္ဆဝိမင်းသားများအား မြင်စေချင်၏။ အတ္တမာန ပြင်းသူဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ အတ္တမာနကား သူ့အတွက်ချည်း မဟုတ်၊ သူ၏ နိုင်ငံအတွက်လည်း ပါ၏။

မဟာလိမင်းသားသည် သူ၏ ပညာစွမ်းများကို ပြရန် အချိန်ကို ငဲ့လင့်နေသည့်အတိုင်း သူ၏ ပညာအစွမ်းများကို ပြရန် အချိန်သို့ ရောက်လေပြီ။ သမာဓိ ကာမဗ္ဗန္ဓဿ ပဋိပက္ခော ဟူသည့်နှင့်အညီ သူ၏ အစွမ်းကို ပြလိုစိတ် အားကြီးသောအခါ အတ္တတဏှာသည် သူ၏ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးလေတော့၏။ ထိုအခါ သူ၏ အစွမ်းကို ယုံကြည်လွန်းသော အတ္တဒိဋ္ဌိသည်လည်း မသိမသာ ဝင်လာ၏။

လိစ္ဆဝိမင်းသားများထဲတွင် “မဟာလိမု မဟာလိ” ဟူသော အမြင်မျိုးကို အားလုံး၏ ရင်၌ ကိန်းဝပ်စေလိုသော ဆန္ဒသည် မဟာလိ၏ နှလုံးသားကို လိုသည်ထက် ပို၍ လွှမ်းမိုးထား၏။ ထိုအခါ သမာဓိသည် မိမိ၏ ဝီရိယကို မထိန်းနိုင်ဘဲ ရှိ၏။

ထို့ကြောင့် မဟာလိသည် သူ၏ အတတ်ပညာပြပွဲ၌ ကြီးစွာသော လုံ့လဝီရိယ ဥဿာဟဖြင့် ပြလေရာ၊ သူ၏ မျက်စိများ ဒဏ်ရာရပျက်စီးသွားပြီး မျက်မမြင် ဖြစ်သွားရလေ၏။ လိုချင်စိတ် အားကြီးခြင်းသည် သမာဓိ၏ ပဋိပက္ခ ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် သမာဓိဖြင့်

စိတ်ကို တည်ငြိမ်အောင် မထားနိုင်လျှင် အမှန်အကန် သိသော ယထာဘူတဉာဏ်ဟူ၍ ဖြစ်ရိုးမရှိချေ။ ယထာဘူတဉာဏ် မရှိသောကြောင့် မဟာလိမင်းသားသည် ဘဝပျက်ရခြင်း ဖြစ်၏။

လောကကို ကြည့်ရာတွင် လောကကို လောကအဖြစ် မြင်တတ်သော ဓမ္မမျက်စိဖြင့် လောကကို မကြည့်ဘဲ၊ လောကကို ငါအဖြစ် မြင်တတ်သော အတ္တမျက်စိဖြင့်သာ လောကကို ကြည့်သူတိုင်းသည် တစ်ခုသောနေ့တွင် မဟာလိ မင်းသားလိုပင် မိမိ မျှော်မှန်းသလို ဖြစ်မလာဘဲ ဒုက္ခနှင့်တွေ့ရန် သေချာပါ၏။

ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝိမင်းသားများသည် သူတို့ကျေးဇူးတတ်သူများ ဖြစ်ကြ၏။ မဟာလိမင်းသား မျက်စိကွယ်သွားခြင်းသည် “ငါက” ဟူ၍ မိမိ၏ အတ္တမာန်ကို ပြလိုသောကြောင့် ကွယ်သွားခြင်း ဖြစ်သော်လည်း၊ သူ၏ စေတနာကား ဝေသာလီပြည်၏ အနာဂတ်အား မာန်ကို ထူထောင်လိုသော စေတနာဖြစ်ကြောင်း သူတို့ သိကြ၏။ ထို့ကြောင့် မဟာလိ၏ အတ္တမာန်သည် မဟာလိအတွက်သာ မဟုတ်ဘဲ ဝေသာလီပြည်အတွက်လည်း ဖြစ်လေသောကြောင့် တစ်နည်းအားဖြင့် မြတ်နိုးဖွယ် သဘောကို ဆောင်ပါ၏။ ထိုမြတ်နိုးဖွယ်ကား မဟာလိ မင်းသားအတွက်တော့ မဟုတ်၊ ဝေသာလီပြည်အတွက်သာ ဖြစ်လေ၏။ မဟာလိမင်းသားကား ဒုက္ခိတ ဖြစ်ရရှာပါ၏။

လိစ္ဆဝိမင်းသားများသည် မဟာလိ မင်းသား၏ စေတနာကို ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဟာလိမင်းသား၏ အရည်အချင်းကို အလေးအမြတ် ပြုသောအားဖြင့် လည်းကောင်း မဟာလိမင်းသားကို ဆရာ ခန့်၏။ ရိက္ခာတော်အဖြစ် တစ်နှစ်လျှင် အခွန်တစ်သိန်းရသော မြို့တံခါးကို ပေး၏။ မြို့တံခါးအနီး၌ပင် အိမ်တော်ကို ဆောက်လုပ်ပေး၏။ လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာတို့အား တက္ကသိုလ်ပညာများကို မဟာလိ မင်းသားထံမှ သင်ယူစေ၏။

အမှန်အားဖြင့်ဆိုရလျှင် ယခင်ကာလက လိစ္ဆဝိမင်းသားငယ်များကို တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးထံသို့ စေလွှတ်၍ ပညာရပ်များကို သင်ယူစေရ၏။ ယခုအခါ၌မူ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ မစေလွှတ်ရတော့ဘဲ ဝေသာလီပြည်၌ပင် မဟာလိမင်းသားထံမှ သင်ယူနိုင်ပြီ ဖြစ်၏။ မဟာလိ မင်းသား မျက်စိကွယ်ရခြင်းသည် မဟာလိမင်းသားအတွက် “အဆိုး” ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝိမင်းသားများအတွက် “အကောင်း” ဖြစ်လေ၏။

ကံကြမ္မာ၏ အလှည့်အပြောင်းသည် အစိန္တယူ ဖြစ်၏။ မဟာလိ မင်းသားသည် လိစ္ဆဝိမင်းသားငယ် ငါးရာတို့အား တက္ကသိုလ်ပညာရပ်များကို နေ့စဉ် သင်ပေး၏။ သင်ကြားရာတွင်လည်း သူသင်ကြားလာသည့်အတိုင်း ဆရာစား မချန်ဘဲ သင်ကြားပေး၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည်လည်း မိမိ၏ နိုင်ငံ မလ္လပြည်သို့ ပြန်လည် ရောက်လာ၏။ ထိုအခါ သူသည်လည်း သူ၏ ပညာစွမ်းကို မလ္လမင်းသားတို့အား ပြရမည် ဖြစ်၏။ သို့မှသာ ဗန္ဓုလသည် ထိုခေတ် တက္ကသိုလ်ပြည်ပြန် ပညာသင်တို့၏ ကျင့်ဝတ်နှင့် ညီမည် ဖြစ်၏။ မလ္လနိုင်ငံအတွက် မလ္လမင်းသားတို့သည် လက်ရုံးရည် နှလုံးရည်ကို အလေးအမြတ် ပြုကြ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ဗန္ဓုလအား သူ၏ ဓားစွမ်းရည်ကို ပြခိုင်းရန် စီစဉ်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့်လည်း ဗန္ဓုလသည် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပညာသင်ယူစဉ်ကပင် ဓားခုတ်အတတ်၌ ဘစ်ဖက်ကမ်းခတ် တတ်မြောက် ကျွမ်းကျင်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ လေးဗြားအတတ်၌လည်း သူတစ်ပါး မယှဉ်သာအောင် တော်သူဖြစ်၏။

မလ္လမင်းသားတို့သည် ငယ်စဉ်ကပင် ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းအားကို သိကြ၏။ တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ပညာသင်ယူပြီးသောအခါ ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းအားသည် မည်မျှလောက် ကြီးမားလာနိုင်သည်ကို သူတို့၏

စိတ်ထဲမှ တွေးကြည့်နေကြ၏။ ထိုကြောင့် သူတို့သည် ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းအားကို အမှန်အတိုင်း သိရန် ကြံဆကြ၏။ သူတို့သည် အတောင်ခြောက်ဆယ်ရှည်သော ဝါးလုံးခြောက်ဆယ်လျှင် တစ်စည်းကျဖြင့် ဝါးအစည်းခြောက်ဆယ်ကို စည်းကြ၏။ ဝါးလုံးတစ်လုံး တစ်လုံးစီ အတွင်း၌လည်း သံချောင်းများကို တစ်ချောင်းစီ ထည့်သွင်းထားကြ၏။

ဗန္ဓုလသည် သူ၏ တက္ကသိုလ် ပညာရပ်များဆိုင်ရာ စွမ်းပကားကို ပြသောနေ့တွင် ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်ကို သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်ရန် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ခုတ်ဖြတ်နိုင်ပါလျှင် မလ္လတို့ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း ဗန္ဓုလ၏ တက္ကသိုလ်ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အရည်အချင်း စမ်းသပ်ပွဲကို ဗန္ဓုလ အောင်မြင်မည် ဖြစ်၏။

ဗန္ဓုလ၏ အရည်အချင်း စမ်းသပ်ပွဲကား ဝါးတစ်စည်းလျှင် ဝါးအလုံး ခြောက်ဆယ်ပါသော ဝါးအစည်းပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကို သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ရန် ဖြစ်၏။ သာမညအားဖြင့် ဆိုလျှင်မူ ဤအတိုင်းသာ ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ဝါးတစ်လုံးစီ အတွင်း၌ သံချောင်း တစ်ချောင်းစီ ထည့်သွင်းထားသည်ကိုမူ ဗန္ဓုလသည် မသိ။ ဗန္ဓုလ မသိစေရအောင်လည်း မလ္လမင်းသားများက စီစဉ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုကဲ့သို့ စီစဉ်ကြခြင်းမှာလည်း ဗန္ဓုလကို မုန်းတီး၍ ပရိသတ်အလယ်၌ အရှက်ခွဲရန် မဟုတ်။ ဗန္ဓုလကို ချစ်၍သာ ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလ၏ အရည်အသွေးကို ပရိသတ်အလယ်၌ အံ့ချီးဘုန်း ထင်ရှား ပြလို၍သာ ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် လက်တွေ့အားဖြင့်မှာမူ ပေါ်ထွက်လာသော အထွေထွေတရားသည် ပြောင်းပြန်ဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်အရဆိုလျှင် မလ္လမင်းသားတို့သည် ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကံကို ပြုစဉ်က မကောင်းမှု

အကုသိုလ်ကံ ရောနှောပါဝင်သွားသောကြောင့် “အကောင်း” လုပ်ပါလျက် “အဆိုး” သဖွယ် ဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း ကမ္မနိယာမအတိုင်းသာ ဖြစ်လေ၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် မလ္လမင်းသားတို့၏ အလယ်၌ မိမိ၏ တက္ကသိုလ်ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အရည်အချင်းများကို ပြရန် အချိန်သို့ ရောက်လေပြီ။ အကောင် ခြောက်ဆယ်မြင့်သော ဝါးအစည်းပေါင်း ခြောက်ဆယ်တို့ကို ခုတ်ဖြတ်ရန် အသင် အနေအထား၌ ထောင်ထားပြီးလေပြီ။ ဗန္ဓုလ၏ စိတ်ကဲ့သို့ကား ဝါးအစည်းခြောက်ဆယ်ကို ရိုးရိုး ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်အဖြစ်သာ မှတ်ယူထား၏။ ဝါးတစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီ အတွင်း၌ သံချောင်း တစ်ချောင်းစီပါသော ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်အဖြစ် မမြင်။

ထိုကြောင့် ဗန္ဓုလမင်းသား၏ စိတ်ထဲ၌ တစ်စုံတစ်ရာ ရင်ခုန်ခြင်း မရှိ။ စိတ်အေးအေးနှင့်ပင် ဗန္ဓုလသည် အတောင် ရှစ်ဆယ်တိုင်အောင် ခုန်တက်၍ ဘီးအစည်းပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကို ခုတ်ဖြတ်လေ၏။ ဝါးအစည်းတိုင်းပင် တိတိရိရိပင် ပြတ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး ဝါးအစည်း ပြတ်သောအခါ ရှေးဝါးအစည်းများ ပြတ်သလို မပြတ်ဘဲ “ကရီ ကရီ”ဟု သံချောင်းသံ မြည်၍ ပြတ်လေ၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည် ဝါးအစည်းပေါင်း ခြောက်ဆယ်အပေါ် သံသယ ဖြစ်သဖြင့် စုံစမ်းသောအခါ ဝါးလုံးတိုင်း၌ သံချောင်းတစ်ချောင်းစီ ပါကြောင်း သိရ၏။

ဗန္ဓုလသည် မလ္လမင်းသားများအပေါ် အထင်လွဲလေပြီ။ ဝါးလုံးတိုင်း၌ သံချောင်းတစ်ချောင်းစီ ထည့်ထားခြင်းမှာ သူ့ကို မုန်းသဖြင့် အရှက်ခွဲလို၍ ထည့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ သူက ယူဆ၏။ သူ့ကို ခုန်သဖြင့် သူ၏ ဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြလို၍ ပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု သူက

မယူဆ။ အကယ်၍သာ ဤကိစ္စကို ကြိုတင်၍ သူသိခဲ့ပါလျှင် ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်ကို အသံမမြည်ရအောင် ခုတ်ဖြတ်ပြလိုက်ချင်ပါတီ ဟူ၍ မလ္လမင်းသားတို့အပေါ် ကြိတ်မနိုင် ခဲမရ ဖြစ်တိုင်း ဗန္ဓုလက တွေး၏။

ထိုကြောင့် ဤမလ္လတိုင်းနိုင်ငံ၌ သူ့ကို ချစ်သောသူ မည်သည် တစ်ယောက်မျှ မရှိ ဟူ၍သာ ဗန္ဓုလက အခိုင်အမာ ယူဆလိုက်လေပြီ။ လက်ရုံးရည်ကို အားကိုးလွန်းသော ဗန္ဓုလ၏ မဆင်မခြင် ဆုံးဖြတ် လိုက်ခြင်းသည် ဗန္ဓုလအတွက် လည်းကောင်း၊ မလ္လနိုင်ငံအတွက် လည်းကောင်း မိုးမှောင်ကျခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ထိုစဉ်က ဗန္ဓုလသည် မသိ။ ဗန္ဓုလသည် မိမိ၏ မှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ဆက် လက်ဆောင်ရွက်ရန် သူ၏ ဖခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့အား တင်ပြ လျှောက်ထား၏။ သူ၏ တင်ပြချက်မှာ ဤသို့ ဖြစ်၏။

မလ္လနိုင်ငံရှိ မလ္လမင်းသားများ အားလုံးကို သတ်၍ မလ္လထီးနန်း ကို လူယူရန် ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ ဗန္ဓုလ၏ ခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့သည် များစွာ ထိတ်လန့်သွား၏။ ဗန္ဓုလ၏ အကြံကို အပြင်းအထန် တားမြစ်၏။ သူတို့၏ သားသည် တက္ကသိုလ် ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ် သဖြင့် ဤမျှ မိုက်လိမ့်မည်ဟု သူတို့က မထင်ခဲ့။ ယခု သူတို့သား ဗန္ဓုလက သူ မိုက်ကြောင်းကို လက်တွေ့အားဖြင့် ပြလေပြီ။ အမှန် အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် မိကောင်း ဖကောင်း၏ သားဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလ၏ မိုက်ခြင်းသည် ငယ်ရွယ်သူတို့၏ ဓမ္မတာအတိုင်း လက်ရုံးမာန်-ယောဗ္ဗနကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ပင်ကို စရိုက်ကြောင့် မဟုတ်။ ဤသို့ မိဘနှစ်ပါးက သိကြ၏။

ထိုကြောင့် မိဘနှစ်ပါးက ဗန္ဓုလအား ဆုံးမ၏။ အမှန်အားဖြင့် မင်းစည်းစိမ် ဟူသည်မှာ

ရွှေအိမ်နန်းနှင့်၊ ကြွန်းလည်းခံ

မတ်ပေါင်းရဲလျက်၊ ပျော်စံရိပ်ငြိမ်

စည်းစိမ်မကွာ၊ မင်းချမ်းသာကာ

သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျက်နှာထက်

ခဏတက်သည်၊ ရေပွက်ပမာ

တစ်သက်လျာတည်း-

ဟူသည့်အတိုင်း သံသရာသက်တမ်းနှင့် စာလျှင် ဘာမျှ ကြာလှသည် မဟုတ်။ စက္ကန့်ပိုင်းမျှပင် မကြာဘဲ ရေပွက်ပမာမျှသာ ဖြစ်ချေ၏။ မိမိ ရေးခဲ့သော မိမိသမိုင်းသည်သာ ကမ္ဘာအဆက်ဆက် ကြာမြင့်ပါ၏။ မိမိရေးခဲ့သော မိမိသမိုင်းသည် ဗြဟ္မာပြည် မှတ်တမ်း၌လည်း ရှိ၏။ နတ်ပြည် မှတ်တမ်း၌လည်း ရှိ၏။ လူ့ပြည် မှတ်တမ်း၌လည်း ရှိ၏။ ဤသဘောကို မိဘနှစ်ပါးက သားတော် ဗန္ဓုလအား နားဝင်အောင် သွန်သင်၏။

ထို့အပြင် မိဘနှစ်ပါးက သားတော် ဗန္ဓုလအား ‘ချစ်သား၊ ဤ မင်းစဉ်မင်းဆက် မည်သည်ကို ဤသို့ ပြုခြင်းငှာ မရအပ်’ဟူ၍ လည်း တားမြစ်၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည် သူ၏ အကြံကို စွန့်လိုက်၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် လောက၌ “ဓမ္မ” သည်သာလျှင် အင်အား ဟူသော ဝါဒကို ယုံကြည်သူ ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ “လက်ရုံး-ဓာန” ကြောင့်သာ မိုက်မှားခြင်း ဖြစ်၏။ ယောဗ္ဗနမာန် လွှမ်းမိုးခြင်း ခံရသောအခါ “အဓမ္မ” ကိုလည်း အင်အားအဖြစ် အားကိုးမိခြင်း ဖြစ် ၏။

“အဓမ္မ” ကို အင်အားအဖြစ် အားကိုးမိသောအခါ လောက၌

အနိုင်ကျင့်ဝါဒသည်လည်း လွမ်းလာတတ်ပါ၏။ တစ်ဘဝ ကောင်းစားရေး၌သာ အားပြုသော သံသရာမဲ့ ဝါဒသည်လည်း လွမ်းမိုးတတ်ပါ၏။ “ဘယ်သူသေသေ ငတေမာ ပြီးရော” ဟူသော အတ္တလွန် ဝါဒသည်လည်း လွမ်းမိုးတတ်ပါ၏။ မိဘနှစ်ပါး၏ ဆိုဆုံးမမှုကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မလ္လနိုင်ငံ၌ မင်းသားများ အားလုံးကို သတ်၍ ဘုရင်ပြုလုပ်ရန် သူ၏ စီမံချက်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်၏။

ဗန္ဓုလသည် မင်းသားများ အားလုံးကို စိတ်နာ၏။ သတ်လိုသည်အထိ စိတ်နာ၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ မိဘနှစ်ပါး၏ ဆုံးမမှုကြောင့် မလ္လမင်းသားများ အားလုံးကို မသတ်ဖြစ်တော့။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလအနေဖြင့် မိကောင်း ဖကောင်းကို ရသည်မှာ အရတော်လေစွ။ အကယ်၍သာ ဗန္ဓုလသည် မလ္လမင်းသားများ အားလုံးကို သတ်ပြီး မလ္လနိုင်ငံ၌ မင်းပြုမည်ဆိုလျှင် စံရာကာလအနေဖြင့် တစ်ခဏသာ ဖြစ်သော်လည်း စံရာကာလအနေဖြင့်မူ ကြီးစွာသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံသည် ဗန္ဓုလမင်းသားအတွက် သံသရာ တစ်လျှောက်လုံး ပွားစီးပေလိမ့်မည်။ ယခုမူ ထိုအကုသိုလ်ကံမှ လွတ်မြောက်လေ၏။

သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလ၌ ငယ်သော အကုသိုလ်ကံများ ရှိကြ၏။ ထိုအကုသိုလ်ကံများကား မိမိ၏ ကြီးရင့်သော အမျိုးအနွယ် တော်စစ်သော မလ္လ မင်းသားများအပေါ် ကံသုံးပါးတို့ဖြင့် ပြစ်မှားမိသော အကုသိုလ်ကံများပင် ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် မလ္လမင်းသားများ ဟူသည်မှာ သူ၏ ဆွေမျိုးညာတိများ ဖြစ်၏။ ထိုအထဲတွင် ကြီးသူများလည်း ပါ၏။ ငယ်သူများလည်း ပါ၏။ ဗုဒ္ဓ ဒေသနာတော်အရ ဆိုလျှင် ဆွေမျိုးတို့၏ အရိပ်သည် အလွန်ပင် အေးချမ်းလှပါ၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလသည် ဆွေမျိုးတို့၏ အရိပ်ကို မထိမိမြင် ပြု၏။ စော်ကား၏။ ထိုအကုသိုလ်ကံများသည် ဗန္ဓုလမင်းသားနောက်သို့ သံသရာ

တစ်လျှောက်လုံး အကျိုး မပေးရမချင်း အရိပ်ပမာ လိုက်နေမည် ဖြစ်၏။

ဗန္ဓုလသည် ဆွေမျိုးများကို စိတ်နာ၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် မလ္လနိုင်ငံကို စွန့်ခွာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ သူ့မှာ အားကိုးရှိ၏။ သူ၏ အားကိုးမှာ တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ဖက် ပဿေနဒီကောသလ ဖြစ်၏။ သူ၏ ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်း ပဿေနဒီကောသလ မင်းသားသည် ဘုရင် ဖြစ်နေလေပြီ။ ထို့ကြောင့် သူသည် ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီး၏ စိုးစံရာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားလေတော့၏။

အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် မိမိအပေါ် ဥပနိဿယ ပစ္စည်းအနေဖြင့် များစွာ ကျေးဇူးပြုသော မလ္လနိုင်ငံနှင့် မလ္လမင်းသားတို့ကို စွန့်ခွာဖို့ မသင့်။ မသင့်ပါဘဲလျက် စွန့်ခွာခြင်းကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မိမိနိုင်ငံအပေါ် ကျေးဇူးမဲ့ရာ ရောက်ပါ၏။ အကယ်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ မလ္လနိုင်ငံကို စွန့်ခွာရသည်ဆိုလျှင် မိမိအနေဖြင့် ကံသုံးပါးတို့ဖြင့် ပြစ်မှားမိသော မလ္လမင်းသားတို့အား ဝန်ချကန်တော့ဦးမှ သွားဖို့ ကောင်းပါ၏။

သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလသည် သူငယ်ချင်း အားကိုးဖြင့် ကောသလဘိုင်း သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားလေပြီ။ မိမိအပေါ် ကျေးဇူးကြီးမားလှသော မိမိနိုင်ငံနှင့် မိမိလူမျိုးအပေါ်ကိုမူ ဝန်ချ ကန်တော့ခြင်း မပြုခဲ့။ ဝိပုလ္လာသကောင်းသေးသော ပုထုဇဉ် တစ်ယောက်အနေဖြင့် ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သံသရာ ခရီးသည်အဖြစ်ဖြင့် ဝိပုလ္လာသ တရားများ၏ လမ်းညွှန်မှုမတိုင်း အမှောင်တွင်း၌ လျှောက်ရပေဦးတော့မည်။

[illegible]

မိမိတို့ (၃)

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သူ၏ ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်သော မလ္လမင်းသားများ အပေါ်၌ အထင်မှားခဲ့၏။ သူ၏ မွေးဖွားရာ ကုသိနာရုံပြည်၌ သူ့ကို ချစ်ခင်သော ဆွေတော်မျိုးတော်ဟူ၍ တစ်ယောက်မျှပင် မရှိတော့ဟု သူက အခိုင်အမာ ယူဆထား၏။ ထိုကြောင့် သူသည် ကုသိနာရုံပြည်နှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်သော မလ္လမင်းသားများကို စွန့်ခွာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ အမှန်အားဖြင့် အရိပ်အားလုံးတို့တွင် ဆွေမျိုးမရှိသည်သာ အအေးဆုံး ဖြစ်သည်ကို ဗန္ဓုလမင်းသားသည် မသိ။ ထို့ကြောင့် သူသည် မွေးဖွားရာ ဒေသကို လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးများအားလုံးကို လည်းကောင်း စွန့်ခွာရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် သူ၏ ဇာတိချက်ကြွေ ကုသိနာရုံမြေသည် လည်ကောင်း၊ ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်သော မလ္လမင်းသားတို့သည် လည်ကောင်း ဗန္ဓုလအပေါ် များစွာ ကျေးဇူးများခဲ့ပါ၏။ အကယ်၍ ကုသိနာရုံပြည်နှင့် မလ္လမင်းသားတို့သာ ဤမြေအပြင်၌ မရှိဘူး ဆိုလျှင် ဗန္ဓုလမင်းသား ဟူ၍လည်း ရှိမည် မဟုတ်တော့။ ဤအကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့၏ ဆက်နွှယ်မှုကို ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သဘောမပေါက်။ ထိုကြောင့် ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သူ၏ မွေးရပ် ကုသိနာရုံနှင့် မလ္လမင်းသားများအပေါ် ကျေးဇူးဆပ်ရန် မစဉ်းစားစွန့်ခွာရန်သာ စဉ်းစားခြင်း ဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် မိမိတိုင်းပြည်နှင့် မိမိလူမျိုးလောက် မိမိအပေါ် ကျေးဇူးများသော အခြားတိုင်းပြည်နှင့် အခြားလူမျိုးဟူ၍ မရှိကောင်း။ ပညာရှိများကလည်း “အရေးကြီးတော့ သွေးနီရ၏” ဟူ၍ ဆိုထားလေရာ ပညာရှိများ၏ အဆိုသည် ပဋ္ဌာန်း ဥပနိသယ ပစ္စည်းသဘောမျိုး ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလမင်းသားသည် ကုသိနာရုံပြည်နှင့် မလ္လမင်းသားတို့အပေါ် သွေးနီမှုကို မစဉ်းစား၊ သူ့အပေါ် မနာလို ဝန်တိုသူများ အဖြစ်သာ စဉ်းစား၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားမှာ အားကိုးရသော ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်ရှိ၏။ အခက်အခဲကြုံလျှင် ကူညီကြစတမ်းဟူ၍ ကတိကဝတ် ပြုထားသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုကတိကဝတ်မှာလည်း တက္ကသိုလ်ပြည် ဒီသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံ၌ ပညာသင်ယူစဉ်ကပင် ထားသော ကတိကဝတ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကတိကဝတ်သည် အလွန်ခိုင်မာသော ကတိကဝတ် ဖြစ်သည်ဟု ဗန္ဓုလမင်းသားက မှတ်ယူ၏။

အမှန်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်တို့၏ ကတိကဝတ် ဟူသမျှသည် အတ္တ
အပေါ် အခြေခံသည်ချည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွား
အပေါ် မထိခိုက်သေးမီ ကာလတိုင်အောင်သာ ပုထုဇဉ်တို့၏ ကတိ
ကဝတ်သည် ခိုင်မာပါ၏။ ထိုထက်ပို၍ မခိုင်မာပါချေ။

သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလမင်းသားကမူ ထိုကတိကဝတ်ကို မကျိုးပျက် နိုင်သော ကတိကဝတ်အဖြစ် မှတ်ယူထား၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် သူ၏ဇာတိ ကုသိနာရုံနှင့် သူ၏ဆွေမျိုး မလ္လမင်းသားတို့ကို စွန့်ခွာရန် ကြံသောအခါ သူ ငယ်စဉ် ကျောင်းသားဘဝက ထားခဲ့သော ကတိ ကဝတ်များကို အားကိုးပြီး ကြံစည်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဗန္ဓုလမင်းသား၏ ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းများမှာ စုစုပေါင်း နှစ်ဦးဖြစ်၏။ တစ်ဦးမှာ စေသာလီပြည် လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာ

လိ ဖြစ်၏။ အခြားတစ်ဦးမှာ သာဝတ္ထိပြည် ပဿေနဒီ ကောသလ မင်းသား ဖြစ်၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်ကို ဗန္ဓုလက အားကိုး၏။ အမှန် အားဖြင့် မဟာလိနှင့် ပဿေနဒီ ကောသလတို့သည် ဗန္ဓုလအတွက် သူတစ်ပါးများ ဖြစ်ကြ၏။ ဆွေမျိုးများ မဟုတ်ကြ။ “မြိန်ရာ ဟင်း ကောင်း၊ ခင်ရာ ဆွေမျိုး” ဟု စကားပုံ ရှိပါ၏။

ထိုစကားပုံအရ မဟာလိနှင့် ပဿေနဒီတို့ကို ဗန္ဓုလ၏ ဆွေမျိုး စာရင်း၌ “ဉာဏကနဉ္စ သင်္ဂဟော” ဟူသော မင်္ဂလာ တရားတော်အရ ပံ့ပိုးရမည့် တာဝန်ရှိလေ၏။ တာဝန်က တာဝန် သတ်သတ်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလမင်းသားသည် တာဝန်နှင့် ခင်မင်ခြင်းကို မခွဲခြားနိုင် ဘဲ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် ခင်မင်ခြင်းအပေါ် အားကိုးပြု၍ တိုင်းတစ်ပါးသို့ ထွက်ခွာသွားရန် အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဉာဏပညာ ဖြင့် အားထုတ်ခြင်း မဟုတ်။ ဒေါသစိတ်ဖြင့် အားထုတ်ခြင်း ဟူသမျှ သည် “အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း၊ မကောင်းသော အကျိုးကို ပေးခြင်း” သဘော ရှိပါ၏။

ဝေသာလီပြည်၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် ကုသိနာရုံပြည်၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မဟာလိမင်းသားထံသို့ သွားရန် မဆုံးဖြတ်ဘဲ ပဿေနဒီကောသလထံ သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ သာဝတ္ထိပြည် ပဿေနဒီကောသလ မင်း၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကား ပဒေသရာဇ်စနစ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် ကုသိနာရုံပြည်ကို စွန့်ခွာ၍ သာဝတ္ထိပြည်တွင် သက်ဆုံးတိုင် နေထိုင်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ပဿေနဒီကောသလထံ အကြောင်း ကြားလိုက်၏။

ဗန္ဓုလ မင်းသား၏ အရည်အသွေးကို ပဿေနဒီကောသလ မင်းကြီးက သိ၏။ ထို့ကြောင့် ကောသလမင်းသည် ဗန္ဓုလမင်းသား

ကို မြို့ပြင်က ခရီးဦးကြို ပြု၏။ ထိုနောက် မြို့တွင်းသို့ အခမ်းအနားဖြင့် ခေါ်၏။ ထိုနောက် စစ်သူကြီးရာထူးဖြင့် မြှောက်စား၏။ ဗန္ဓုလမင်း သားသည် ကောသလမင်းကြီး၏ စစ်သူကြီးဘဝဖြင့် နိုင်ငံတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်၏။ မိခင် ဖခင်တို့ကိုလည်း ကုသိနာရုံပြည်မှ သာဝတ္ထိပြည် သို့ ခေါ်ယူ၍ စောင့်ရှောက်ထား၏။ တူတော်သူ ဒိဃကာရာယနကို လည်း ခေါ်ယူ စောင့်ရှောက်ထား၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သူ၏ ဇာတိ ကုသိနာရုံနှင့် ဆွေတော် မျိုးတော်ဖြစ်သော မလ္လမင်းသားတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အဆက်ဖြတ်လိုက် ၏။ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအပေါ် ဗန္ဓုလမင်းသား ဤမျှလောက် စိတ်နာ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလမင်းသားအပေါ် ကုသိနာရုံကလည်း ကောင်းပါ ၏။ မလ္လမင်းသားများကလည်း ကောင်းကြပါ၏။ ကုသိနာရုံပြည်နှင့် မလ္လမင်းသားတို့က ဗန္ဓုလအပေါ် ကောင်းကြသောကြောင့် ဗန္ဓုလ မင်းသားသည် တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိဃာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံသို့ ပညာ တော်သင်အဖြစ် ချွေးရခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် ကုသိနာရုံပြည် သည် ဗန္ဓုလမင်းသားအပေါ် များစွာ မျှော်လင့်ထား၏။ မဇ္ဈိမဒေသ၌ ထိုက်ထိုက်တန်တန် နေရာယူနိုင်ရန် ကုသိနာရုံပြည်သည် ဗန္ဓုလ မင်းသားအပေါ် များစွာ အားကိုး၏။ ကုသိနာရုံပြည်နှင့် မလ္လမင်းသား များ အပေါ် ဗန္ဓုလမင်းသား၏ အထင်မှားမှုကြောင့် ကုသိနာရုံပြည် သည် ဗန္ဓုလနှင့် ပတ်သက်၍ များစွာ နှစ်နာရ၏။ အကယ်၍သာ ဗန္ဓုလမင်းသားသည် ကုသိနာရုံ၏ ဘုရင် ဖြစ်လာမည်ဆိုလျှင် ကုသိ နာရုံ၏ သမိုင်းသည် တစ်မျိုး ဖြစ်လာနိုင်၏။ ယခုတော့ ကုသိနာရုံ နှင့် မလ္လမင်းသားတို့က ဗန္ဓုလမင်းသားအပေါ် မျှော်လင့်ပါသော်လည်း မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း ဖြစ်မလာ။ ကံကြမ္မာတို့၏ အလှည့်အပြောင်း ကား အံ့ဖွယ်ရှိ၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် စစ်သူကြီး၏ တာဝန်ဖြင့် သာဝတ္ထိပြည် ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီးကို သစ္စာရှိရှိဖြင့် ဆည်းကပ်စေား၏။ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးကလည်း ဗန္ဓုလကို အားကိုး၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် ဗန္ဓုလ၏ အရည်အသွေးကို ကျောင်းသားဘဝက ပင် ကောင်းစွာသိ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် မင်းကြီးက ဗန္ဓုလအား အားကိုးခြင်း ဖြစ်၏။ အားကိုးသည့် အလျောက်လည်း ဗန္ဓုလက ကောသလမင်းကြီးအပေါ် သစ္စာရှိရှိဖြင့် ဆည်းကပ် စေားပါ၏။ ထိုအချိန်အထိ တော့ ငယ်သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်တို့၏ ဘဝသည် အေးချမ်းပါ၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ဆိုရလျှင် စိတ်ချမ်းသာပါ၏။ သို့ရာတွင် အိမ်ဦးစီးတစ်ယောက် အနေဖြင့်မူ စိတ်ချမ်းသာခြင်း မရှိ။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် သားသမီးများကို လိုချင်၏။ ထိုသို့ လိုချင်ပါသော်လည်း ဗန္ဓုလ၏ ဇနီးသည် မလ္လိကာက သားသမီးများကို မွေးဖွားပေးနိုင်ခြင်း မရှိ။ ထိုခေတ် ယဉ်ကျေးမှုအရ သားသမီး မမွေးဖွားသော အိမ်ရှင်မသည် အသရေမဲ့သူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ ဇနီးသည်က အသရေမဲ့သူ ဖြစ်လျှင် သူသည်လည်း အလိုလို အသရေမဲ့သူ အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ အိမ်ထောင်ရေးကို တွေးမိတိုင်း ဗန္ဓုလသည် စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်ရလေ၏။

ဗန္ဓုလ၏ ဇနီးသည်ကလည်း မထင်ရှားသူ မဟုတ်။ မလ္လမင်း၏ သမီးတော် မလ္လိကာ အနေဖြင့် ထင်ရှားသူ ဖြစ်၏။ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုသူ ဖြစ်၏။ ရှေးဘုန်းကံအားဖြင့် မဟာလတာ တန်ဆာကို ရသူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူမသည် အသရေမဲ့သူ မဖြစ်နိုင်။ အသရေရှိသူသာ ဖြစ်နိုင်၏။ ဤသို့ “အနုမာန” သဘောဖြင့် ဆင်ခြင်နိုင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် “ပစ္စက္ခ” သဘောအရ မလ္လိကာသည် အမြဲမ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အသရေမဲ့သူသာ ဖြစ်၏။ ဒဿနကျမ်းများ၏ အဆိုအရ

ပစ္စက္ခနှင့် အနုမာန ယှဉ်လိုက်လျှင် ပစ္စက္ခက အားကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် မလ္လိကာကို အသရေမဲ့သူ အမြဲမ အဖြစ်သာ ဗန္ဓုလက သတ်မှတ် ရတော့၏။

ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလက မလ္လိကာကို မိမိ၏ မိဘအိမ်သို့ ပြန်သွားရန် မလွှဲမရှောင်သာ နှင်လွှတ်လိုက်၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် မလ္လိကာကို ချစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ထိုခေတ် အစဉ်အလာအရ လိုက်နာနေကြသော ယဉ်ကျေးမှုကို ဗန္ဓုလလို စစ်သူကြီး တစ်ယောက်အနေဖြင့် ဆန့်ကျင်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မိမိ၏ နှလုံးသားကို စတေးပြီး မိမိ၏ ဇနီး မလ္လိကာကို နှင်ရခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုခေတ်ဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအရ အိမ်ထောင်ပြုခြင်း ဟူသည် မှာ ကာမဂုဏ်သဘောအရ မဟုတ်၊ လောက၏ အစီးအပွားအရ သားကောင်း သမီးကောင်းများဖြင့် လောကကို အလုပ်အကျွေးပြုရေးအတွက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သားသမီး များများရဖို့ လို၏။ သားသမီးများများရလျှင် ဤလောက၌ လူ့တာဝန်ကို ကျေအောင် ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် သားသမီး များများ ရချင်၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ ဇနီး မလ္လိကာက သားသမီးဟူ၍ တစ်ယောက်မျှ မမွေး။

ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည် မလ္လိကာကို ကွာရှုမှတစ်ပါး အခြားဘာမျှ လုပ်စရာ မလိုတော့။ ဗန္ဓုလအနေဖြင့် ထိုခေတ် ယဉ်ကျေးမှုအရ မလ္လိကာကို ကွာရှုရမည်။ သားသမီးများ ရအောင် နောက်ထပ် အိမ်ထောင် ပြုရမည်။ ထိုသို့ ပြုပါမှ ဗန္ဓုလသည် ထိုခေတ် ယဉ်ကျေးမှုဘောင်အတွင်း၌ လိုက်နာကျင့်ကြသူ ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ်ပါက ဗန္ဓုလသည် သူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှ ကြဉ်ဖယ်ခြင်းကို ခံရမည် ဖြစ်၏။

မလ္လိကာသည် ဗန္ဓုလ၏ သဘောကို နားလည်ပါ၏။ အမှန်

အားဖြင့် သူမ အနေဖြင့် မိဘရပ်ထဲသို့ ပြန်ရခြင်းအတွက် ဗန္ဓုလအပေါ်
၌ အပြစ်ဟူ၍ မရှိ။ သူမ အပေါ်၌သာ အပြစ်ဟူ၍ ရှိသည်ဟု မလ္လိကာ
က မှတ်ယူပါ၏။ သူမ အနေဖြင့် သားသမီး မမွေးခြင်းသည် ထိုခေတ်
ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကြီးစွာသော အပြစ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မလ္လိကာ
သည် သူမ၏ အပြစ်ကို သူမ သိသည့် အားလျော်စွာ မိဘရပ်ထံ
ပြန်ဖို့ရန် ပြင်လေ၏။ “ဘယ်သူမပြု မိမိအမှု” သာ ဖြစ်၏။ ကံကြမ္မာ၏
အကျိုးပေး စက်ဝန်းကို မည်သူက ဟန့်တားနိုင်ပါသနည်း။

ဗန္ဓုလလည်း ကံကြမ္မာ၏ သားကောင် ဖြစ်၏။ မလ္လိကာလည်း
ကံကြမ္မာ၏ သားကောင် ဖြစ်၏။ ကမ္မဝဋ်၏ စက်ကွင်းသည် ကျယ်
ဝန်း လှပါ၏။ ဤသဘောကိုပင် “သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဿကာ” ဟူ၍
မှတ်ယူပြီး မလ္လိကာသည် မည်သူ့အပေါ်၌မျှ အပြစ်မချဘဲ မိမိအပေါ်၌
သာ အပြစ်ချရလေ၏။ မိမိအပေါ်၌သာ မိမိက အပြစ်ချခြင်းကို မြတ်
သောနေခြင်း ဗြဟ္မဝိဟာရ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်သော အကျင့်ကို
ကျင့်ခြင်း ဗြဟ္မစရိယ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုရ၏။

မလ္လိကာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ကြည်ညိုသူ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာ
ဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးလျက် ရှိ၏။ ထို့
ကြောင့် မလ္လိကာသည် ကုသိနာရုံပြည် မိဘရပ်ထံ မပြန်မီ မြတ်စွာ
ဘုရားကို ဖူးမြော်ချင်သေး၏။ နောက်တစ်ကြိမ် မြတ်စွာဘုရားကို
ဖူးမြင်ဖို့ ဆိုသည်မှာ လွယ်ကူသည် မဟုတ်။ မိမိ အားငယ်နေချိန်၌
မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြီးမားသော
အားအဆင့်ကို ရနိုင်၏။ ထိုအခါ မိမိသည် “အားငယ်သူ” အဖြစ်မှ
“အားကြီးသူ” အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်၏။

ဤသို့တွေး၍ မလ္လိကာသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်၍
မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက မလ္လိကာအား

အကျိုးအကြောင်းကို မေးမြန်းသောအခါ၊ သားသမီးရတနာ မထွန်း
ကားသဖြင့် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဗန္ဓုလက မိဘအိမ်သို့ ပြန်ရန် ပြောသဖြင့်
မိဘအိမ်သို့ ပြန်ရန် ထွက်ခွာလာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မိဘအိမ်သို့ မပြန်မီ
မြတ်စွာဘုရားကို ဝင်ရောက်ဖူးမြင်ခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်းဖြင့် မလ္လိကာ
က မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။

သားသမီး မရခြင်းကြောင့် မိဘအိမ်သို့ ပြန်မည်ဆိုလျှင် မိဘ
အိမ်သို့ မပြန်တော့ဘဲ၊ ဗန္ဓုလ အိမ်သို့သာ ပြန်သွားရန် မြတ်စွာဘုရား
က မလ္လိကာအား မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ထိုအခါ မလ္လိကာသည် မြတ်စွာ
ဘုရား၏ မိန့်ကြားချက် အားကိုးဖြင့် ကုသိနာရုံရှိ မိဘထံ မပြန်တော့ဘဲ
ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဗန္ဓုလထံသို့သာ ပြန်လာလေ၏။

မလ္လိကာသည် သူမ၏ မိဘရှိရာ ကုသိနာရုံသို့ မပြန်ဘဲ မိမိထံ
သို့ ပြန်လာသည်ကို မြင်သောအခါ ဘာကြောင့် မိမိထံ ပြန်လာပါ
သနည်းဟု ဗန္ဓုလက မေးလျှင်၊ မြတ်စွာဘုရားက ပြန်ခိုင်း၍ မိမိ၏
အိမ်သို့ ပြန်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည်
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် မလ္လိကာကို လက်ခံလေ၏။ မြတ်စွာဘုရား
မလ္လိကာကို ဗန္ဓုလထံ ပြန်ခိုင်းသည် ဆိုကတည်းက မလ္လိကာသည်
အမြဲမဟုတ်ကြောင်း၊ သားသမီး ရတနာများကို မကြာမီ ရမည်ဖြစ်
ကြောင်း ဗန္ဓုလနှင့် မလ္လိကာတို့ နှစ်ယောက်စလုံးက နားလည်လိုက်
၏။

အမှန်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် လောကုတ္တရာ ချမ်းသာကို
သာမက လောကချမ်းသာကိုပါ လမ်းညွှန်၏။ လောက ချမ်းသာကို
လမ်းညွှန်ရာ၌ ဝေဒကျမ်းများက လမ်းညွှန်သလို ပန်းတိုင်အဖြစ် လမ်း
မညွှန်၊ လမ်းစဉ်အဖြစ်သာ လမ်းညွှန်တော်မူ၏။ ကြည့်တတ်လျှင်
သစ္စာလေးပါးကို လောကဖြစ်စဉ် ဟူသမျှ၌ တွေ့နိုင်၏။

များမကြာမီ ကာလတွင် မလ္လိကာသည် ကိုယ်ဝန်ရ၍ ချင်ခြင်း တပ်လေ၏။ အမြဲမဟုတ်ဘဲ သားသမီးများကို ရတော့မည်ဖြစ်၍ နှစ်ဦး လုံး များစွာ ဝမ်းမြောက်ကြ၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီး၏ အိမ် ဂေဟာသည် သီရိဂေဟာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေ၏။ အတိတ်က စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်ခဲ့ရသမျှသည် ယခုတော့ အတိုးချ၍ စိတ်ချမ်းသာ ခြင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရပါလေပြီ။ လောကဓံဟူသည်မှာ သက်တံ တက်တံ သဘောကို ဆောင်၏။

မလ္လိကာ၏ ချင်ခြင်းမှာ အန္တရာယ် များလှပါ၏။ ဝေသာလီ ပြည် လိစ္ဆဝိမင်းတို့ အဘိသိက်သွန်းရာ မင်္ဂလာ ရေကန်သို့ ဆင်းပြီး ရေလည်း ချိုးချင်၏။ ရေကိုလည်း သောက်ချင်၏။ ဘာကြောင့် ဤသို့ ချင်ခြင်း ဖြစ်မှန်းတော့ မသိ။ ချင်ခြင်း ဖြစ်သည်ကတော့ အမှန်ပင် ဖြစ်၏။ လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့၏ ကံကြမ္မာဟူ၍ပင် ဆိုရမည် ထင်၏။ မင်္ဂလာရေကန်ကို အစောင့်အကြပ် ထူထပ်စွာ ချထား၏။ အပေါ်၌ သံကွန်ရက် အုပ်ထား၏။ ထိုကြောင့် ငှက်တို့ပင် သက်ဆင်းခွင့်မရ။ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် မင်္ဂလာရေကန်ကို ဤမျှပင် တန်ဖိုးထား၏။ ထို ရေကန်က ရေကိုမှ မလ္လိကာကလည်း ချိုးချင်၏။ သောက်ချင်၏။ ဤချင်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ကြေကွဲဖွယ်တို့ ဖြစ်လာပေတော့သည်။

ဤချင်ခြင်းကို ပြေပျောက်စေရန် ဗန္ဓုလ၌ တာဝန်ရှိ၏။ ရေကန် သို့ သွားမည်ဆိုပါက မဟာလိမင်းသား အပိုင်စားရာ တံခါးမှ သွားရ မည် ဖြစ်၏။ မဟာလိမင်းသားကား အခြားသူ မဟုတ်။ ဗန္ဓုလ၏ ကျောင်းနေဖက်လည်း ဖြစ်၏။ ကတိကဝတ် ပြုဖက်လည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မလ္လိကာ၏ ချင်ခြင်းကို ဖြေပျောက်ရန်အတွက် မဟာလိမင်းသားမှ တစ်ဆင့် လိစ္ဆဝိမင်းသားများသို့ မေတ္တာရပ်ခံလျှင် မည်မျှ ကောင်းပေမည်နည်း။

အနနည်းကို သုံး၍ မရပါမှ အကြမ်းနည်းကို သုံးသည်ဆိုပါ လျှင် ကျောင်းသားဘဝက မိမိ ပေးထားခဲ့သော ကတိကဝတ်သည် အဓိပ္ပာယ် ရှိမည် ဖြစ်၏။ ယခုတော့ ဗန္ဓုလသည် အကြမ်းနည်းကို သုံးလေ၏။ အမှန်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်များ အနေဖြင့် မိမိ၏ အတ္တကို ထိပါးလာသောအခါ ထားခဲ့သော ကတိကဝတ် ဟူသမျှသည် သစ္စာ နှင့် ယှဉ်ခြင်း မရှိလှပါချေ။

ဗန္ဓုလသည် သူ၏ ဇနီး မလ္လိကာကို ရထားထက်တင်၍ သာ ဝတ္ထိပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် ရထားကို မောင်းနှင်လျက် မဟာလိ လိစ္ဆဝိ မင်းသား အပိုင်စားရာ တံခါးမှ ဝေသာလီပြည်သို့ ဝင်လေ၏။ အမှန် အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် မဟာလိကို အားနာဖို့ ကောင်းပါ၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလသည် ငယ်သူငယ်ချင်း မဟာလိကို အားနာ။ ဗန္ဓုလ၏ ရထား သည် မဟာလိ၏ တံခါးခံနှင့် တိုက်မိသောအခါ အသံထွက်၏။ ထို အသံကို ကြားရုံမျှနှင့် ဗန္ဓုလ၏ ရထားဖြစ်ကြောင်း မဟာလိက သိ လိုက်၏။ ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းပကားကို ကျောင်းနေဖက်မို့ မဟာလိက ကောင်းစွာ သိ၏။

ထို့ကြောင့် ယနေ့ လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့ အပေါ်၌ ကြီးစွာသော အန္တရာယ် ကျရောက်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း မဟာလိမင်းသားသည် သိ၏။ သို့ရာတွင် မဟာလိသည် မျက်မမြင် ဒုက္ခိတဖြစ်၍ လိစ္ဆဝိ မင်းသားတို့အား ဩဝါဒ ပေးရုံမှ တစ်ပါး ဘာမျှ မတတ်နိုင်ရှာ။ ထိုအခါ မဟာလိသည် ကြီးစွာသော ကြေကွဲမှုကို ခံစားရ၏။ ဗန္ဓုလ သည် သူ့အား ပေးခဲ့သော ကတိကို လေးစားပြီး သူ့ကို နှုတ်ဆက်လျှင် အဘယ်မျှ ကောင်းလေမည်နည်း။ မဟာလိက ဤသို့ တွေး၏။ သို့ရာ တွင် ယခုတော့ ဗန္ဓုလသည် သူ့ကိုပင် နှုတ်မဆက်။

ဗန္ဓုလသည် မင်္ဂလာရေကန်သို့ သွား၏။ မင်္ဂလာ ရေကန်စောင့်

များကို နှင်ထုတ်ပြီး မလ္လိကာကို ရေချိုးစေ၏။ ရေကိုလည်း သောက်စေ၏။ ဗန္ဓုလ ကိုယ်တိုင်လည်း ရေချိုး၏။ ထိုနောက် ဗန္ဓုလသည် မလ္လိကာကို ရထားထက်သို့ တင်ပြီး လာလမ်းအတိုင်း ပြန်လေ၏။ ရေကန်စောင့်များက အကျိုးအကြောင်းကို လိစ္ဆဝီမင်းသားများအား လျှောက်တင်လေသောအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား ငါးရာတို့သည် ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်၍ ဗန္ဓုလနှင့် မလ္လိကာကို လက်ရ ဖမ်းဆီးရန် ရထားငါးရာတို့ကို စီစဉ်ကြ၏။ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးမည် ဖြစ်ကြောင်း မဟာလိအား တင်ပြရာ မဟာလိက ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းရည်ကို သိသဖြင့် တားမြစ်ပါ၏။

သို့ရာတွင် လိစ္ဆဝီမင်းသား ငါးရာတို့သည် မင်းသားတို့၏ အားမာန်ဖြင့်၊ သူတစ်ပါးက လာရောက် စော်ကားသည်ကို ခေါင်းငုံ့ခံခြင်းထက် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ရင်း သေရသည်က မြတ်သည်ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် မဟာလိ၏ တားမြစ်မှုကို မနာခံဘဲ ဗန္ဓုလ နောက်သို့ လိုက်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် မဟာလိသည် လိစ္ဆဝီမင်းသား ငါးရာတို့၏ ဆရာဖြစ်၏။ ဆရာဖြစ်သည့်အလျောက် မဟာလိသည် အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို လိစ္ဆဝီမင်းသား ငါးရာတို့ထက် ပို၍ သိပါ၏။ ထို့ကြောင့် တားမြစ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဒေါသဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဟူသမျှတို့သည် ထာဝရ အောင်နိုင်ရိုး မရှိ။ အကယ်၍ အောင်နိုင်လျှင်လည်း ယာယီ အောင်နိုင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေ၏။ အဒေါသဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်သာ ထာဝရ အောင်နိုင်ခြင်းကို ရယူနိုင်၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဉာဏ်ဟူသည် ဒေါသနှင့် မယှဉ်နိုင်ဘဲ အဒေါသနှင့်သာ ယှဉ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဉာဏ်ယှဉ်ပါမှလည်း

လုပ်ငန်းဟူသည် ပြီးစီးရိုး ရှိပါ၏။ ထို့အပြင် ဉာဏ်သည်သာလျှင် အချိန်အခါနှင့် အခြေအနေကို တွက်ဆနိုင်လေသည်။

မဟာလိသည် လိစ္ဆဝီမင်းသားငါးရာတို့အား တားမြစ်၍ မရသောအခါ ဤသို့ မှာကြားလိုက်၏။

- ဗန္ဓုလ၏ ရထားဘီးသည် ပုံတောင်းတိုင်အောင် နစ်မြုပ်သည်ကို မြင်ရလျှင် ရှေ့သို့ ဆက်မလိုက်ကြနှင့်၊ ပြန်ခဲ့ကြ။
- အကယ်၍ ဆက်လိုက်မိပါက မိုးကြိုးသံကဲ့သို့သော အသံကို ကြားရလျှင် ရှေ့သို့ ဆက်မလိုက်ကြနှင့်၊ ပြန်ခဲ့ကြ။
- အကယ်၍ ဆက်လိုက်ပါက သင်တို့၏ ရထားဦး၌ အပေါက်ကို မြင်လျှင် ဆက်မလိုက်ကြနှင့်၊ ပြန်ခဲ့ကြ။

လိစ္ဆဝီမင်းသား ငါးရာတို့သည် ဗန္ဓုလနောက်သို့ လိုက်ကြသောအခါ ရထား ငါးရာတို့ တစ်ဖြောင့်တည်း ဖြစ်ချိန်တွင် မဟာလိ မှာလိုက်သည့်အတိုင်း ဗန္ဓုလ၏ ရထား ပုံတောင်းတိုင်အောင် မြုပ်သည်ကိုလည်း မြင်ကြ၏။ ဗန္ဓုလ၏ ရထား ပုံတောင်းတိုင်အောင် မြုပ်ခြင်းသည် လေးတင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့ကား နောက်မဆုတ်၊ ဆက်၍ လိုက်မြဲ လိုက်ကြ၏။

ထိုနောက် မိုးကြိုးသံကဲ့သို့သော အသံကိုလည်း ကြားကြရ၏။ ထိုအသံသည် လေးညှို့ကို ခတ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့ကား နောက်မဆုတ်။ ထိုနောက် ရထားဦး၌ အပေါက်ကို မြင်ကြရ၏။ ရထားဦး၌ အပေါက်သည် ဗန္ဓုလက ရထားငါးရာကို မြားဖြင့် ပစ်လိုက်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလသည် မြားတစ်စင်းတည်းဖြင့် ရထားငါးရာလုံးကို လူနှင့်တကွ ထုတ်ချင်းခပ်အောင် ပစ်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား ငါးရာလုံး မြားမှန်၍ သေဆုံးကြ၏။

လိစ္ဆဝီမင်းသားများ အနေဖြင့် အခြေအနေကို မသုံးသပ်ဘဲ

ဒေါသဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ အပြစ်ပင် ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလသည် လိစ္ဆဝီ မင်းသားတို့အပေါ် အနိုင်ကျင့်ခဲ့၏။ ထိုအကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးဆက် အနေဖြင့် ဗန္ဓုလသည် ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီး၏ အနိုင်ကျင့်ခြင်းကို ခံရပေလိမ့်မည်။ ကံဟူသည် တူသောအကျိုးကို ပေး၏။

မလ္လိကာသည် သားရတနာများကို အမြွှာပူး ဖွားမြင်ပါ၏။ ဖွားမြင်သည်မှာ (၁၆) ကြိမ်တိုင်အောင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် သား (၃၂)ယောက်တို့၏ ဖခင် ဖြစ်လာ၏။ ယခုတော့ ဗန္ဓုလသည် သူ၏ ဘဝကို များစွာ ကျေနပ်၏။ ဗန္ဓုလသည် ပဿေနဒီကောသလ အပေါ် စစ်သူကြီးအနေဖြင့် သစ္စာရှိစွာ ခစားပါ၏။ သူ၏ သား (၃၂)ယောက်တို့ အိမ်ထောင်ကျသည့်တိုင်အောင် ဗန္ဓုလ၏ ဘဝသည် အေးချမ်းပါ၏။ သူ၏ သားများကိုလည်း စစ်ဘက်၌ပင် တာဝန်ကို ထမ်းစေ၏။ ထိုစဉ်က ပဿေနဒီကောသလ၏ နိုင်ငံ၌ ဗန္ဓုလ၏ အရှိန်အဝါသည် များစွာ ကြီးမားပါ၏။

တစ်ခုသောနေ့တွင် တရားသူကြီးများသည် တံစိုးလက်ဆောင် ယူ၍ အမှုကို မမှန်မကန် ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ နစ်နာသူများက ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးထံ လာ၍ တိုင်တန်းကြ၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည် တရားခွင့်သို့ သွား၍ အမှန်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ပေးလိုက်၏။ ပြည်သူပြည်သားများသည် ဗန္ဓုလကို များစွာ ကောင်းချီးပေးကြ၏။ မင်းကြီးသည် ထိုအကြောင်းကို သိ၏။

ယခုတော့ ဗန္ဓုလသည် ဆေနာပတိလည်း ဖြစ်၏။ တရားသူကြီးလည်း ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလ၏ အရှိန်အဝါသည် ကြီးသည်ထက် ကြီးလာ၏။ လောကဓံ တရားများ၏ နိယာမအရ ဗန္ဓုလသည် အမြင့်ပိုင်းသို့ ရောက်ချေပြီ။ အမြင့်ပိုင်းသို့ ရောက်ပြီးနောက် အနိမ့်ပိုင်းသို့ ရောက်ရန်သာ ရှိပါ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်အရ ဘဝ၏ ဖြစ်စဉ်များသည်

မျဉ်းဖြောင့်လို သွားသည်မဟုတ်။ စက်ဝန်းလို သွားလေ၏။ ထို့ကြောင့် အမြင့်ဆုံး ရောက်လိုက်၊ အနိမ့်ဆုံး ရောက်လိုက် ဖြစ်ပါ၏။

ဗန္ဓုလအပေါ် မလိုလားသော အုပ်စုလည်း ရှိ၏။ ထိုအုပ်စုက ဗန္ဓုလသည် နန်းစည်းစိမ်ကို လုရန် ကြံနေသည်ဟူ၍ ကုန်းချောကြ၏။ မင်းကြီးသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိလှသူ မဟုတ်။ ထို့အပြင် ဗန္ဓုလအပေါ် ကျောင်းသားဘဝက သူ ပေးထားသော ကတိကဝတ်ကိုလည်း လေးစားသူ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် ကုန်းချောစကားကို ယုံကြည်၍ ဗန္ဓုလနှင့် သူ၏ သားများကို သတ်ရန် ကြံတော့၏။

ပစ္စန္တရစ်ကို တစ်ဖက်က ဆူပူအောင် လုပ်ပြီး ဗန္ဓုလနှင့် သားများကို နှိမ်နင်းခိုင်း၏။ တစ်ဖက်က ဗန္ဓုလနှင့် သားများကို သတ်ခိုင်း၏။ ကောသလမင်းကြီး၏ ပရိယာယ်အရ ဗန္ဓုလနှင့် သား (၃၂)ယောက်လုံး သေဆုံးကြလေ၏။ ဗန္ဓုလသည် “ထိပ်ဆုံးကလူ” ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ယခုတော့ လောကဓံအရ “အောက်ဆုံးကလူ” ဖြစ်သွားလေ၏။

မလ္လိကာသည် ဗန္ဓုလထက် ပို၍ ရင့်ကျက်၏။ ဗန္ဓုလထက် ပို၍ လောကဓံကို နားလည်၏။ ထိုနေ့ကား အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးနှင့် တကွ ရဟန်းတော် ငါးရာတို့အား မလ္လိကာ အိမ်သို့ ပင့်၍ ဆွမ်းကပ်သောနေ့ ဖြစ်၏။ ထိုနေ့တွင်မူ ဗန္ဓုလနှင့်တကွ သား (၃၂)ယောက်တို့ လုပ်ကြံခံရကြောင်း သတင်းစကားသည် မလ္လိကာထံသို့ ရောက်လာ၏။ သို့ရာတွင် မလ္လိကာသည် ဣန္ဒြေမပျက် ဆွမ်းကျွေးမြဲ ကျွေးပါ၏။

မင်္ဂလာ အလုပ်နှင့် အမင်္ဂလာ သတင်းတို့သည် တိုက်ဆိုင်လှချေ၏။ သို့ရာတွင် သူ့ကဏ္ဍနှင့်သူ ဖြစ်ပါ၏။ ဝေဒကျမ်းများအရ ဆိုလျှင် ဆွမ်းကျွေးမှားသောကြောင့် ခင်ပွန်းနှင့် သားများ အသတ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ယုံကြည်ဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု

သို့ရာတွင် ဤမျှလောက် များပြားသော ရဟန်းတော်များသည် ဤအချိန်၌ မည်သည့်ဒေသသို့ ဆွမ်းမကြွကြလေသနည်း။ မင်းကြီးသည် သိချင်၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ မင်းကြီးသည် ရတနာသုံးပါး၌ စိတ်ဝင်စားလာ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် သူ၏ အမတ်များအား မေးလေ၏။ ထိုအခါ အမတ်များက အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အိမ်၌ နေ့စဉ် ရဟန်းတော်နှစ်ထောင်၊ ဝိသာခါ ဒါယိကာမကြီးအိမ်၌ နေ့စဉ် ရဟန်းတော် ငါးရာ၊ သုပ္ပဝါသာ ဒါယိကာမကြီးအိမ်၌ နေ့စဉ် ရဟန်းတော် ငါးရာတို့ ဆွမ်းစားကြကြပါကြောင်းဖြင့် မင်းကြီးအား လျှောက်တင်ကြ၏။

ထိုအခါ မင်းကြီးသည်လည်း ရဟန်းတော်များအား ဆွမ်းကျွေးချင်စိတ် ပေါက်လာ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တကွ ရဟန်းတော်ပေါင်း တစ်ထောင် သူ၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွပါရန် ကျောင်းတော်သို့ သွား၍ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။

မြတ်စွာဘုရား အမှူးပြုသော ရဟန်းတော်ပေါင်း တစ်ထောင်တို့သည် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွကြ၏။ မင်းကြီးသည် ၇ ရက် တိုင်တိုင် မိမိလက်ဖြင့် သာမဏိက မြောက်အောင် လှူဒါန်းလေ၏။ ၇ ရက်မြောက်သော နေ့၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တကွ ရဟန်းတော် ငါးရာတို့ နေ့စဉ် နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွတော်မူပါရန် မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဘုရားရှင်တို့ မည်သည် အားလုံးကို ငဲ့ရသဖြင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ အိမ်၌ ဆွမ်းစားကြရိုး မရှိကြောင်း မိန့်ကြားသောအခါ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ကိုယ်စား တစ်ပါးက ဦးဆောင်ပြီး ရဟန်းတော်ငါးရာတို့ နေ့စဉ်

မိမိ၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွပါရန် မင်းကြီးက လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားက ရှင်အာနန္ဒာအား ထိုတာဝန်ကို ပေးတော်မူ၏။

ရှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းငါးရာနှင့်အတူ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွတော်မူ၏။ မင်းကြီးသည် ရှင်အာနန္ဒာနှင့်တကွ ရဟန်းငါးရာတို့အား မိမိကိုယ်တိုင် ၇ ရက်တိုင်တိုင် သာမဏိကမြောက် လှူဒါန်းလေ၏။ အခြား မည်သူအားမျှ တာဝန်မလွှဲ။ ဆွမ်းများကိုမူ နေ့စဉ်ချက်ရန် ညွှန်ကြားထား၏။

ရှစ်ရက်မြောက်သောနေ့တွင် ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့သည် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွလာကြ၏။ ထိုနေ့တွင် မင်းကြီးသည် အခြားသော ကိစ္စများကြောင့် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရန် မေ့လျော့နေ၏။ အခြားမှူးမတ်များကိုလည်း တာဝန်ပေးထားခြင်း မရှိသောကြောင့် မှူးမတ်များကလည်း ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးခြင်း မပြုကြ။ ဆွမ်းချိန်လွန်သောအခါ ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့သည် မင်းကြီး၏ နန်းတော်မှ ပြန်ကြွသွားကြ၏။

ဒုတိယနေ့၌လည်း မင်းကြီးသည် မေ့လျော့ပြန်၏။ ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့သည် ဆွမ်းချိန်လွန်သောအခါ မင်းကြီး၏ နန်းတော်မှ ပြန်ကြွသွားကြ၏။ တတိယနေ့၌ကား အခြား ရဟန်းတို့သည် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ မကြွကြတော့ဘဲ ရှင်အာနန္ဒာ တစ်ပါးတည်းသာ ကြွလာတော်မူ၏။ ရှင်အာနန္ဒာကား ပါရမီရှင် ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာတစ်သိန်းတို့ ကာလပတ်လုံး ပါရမီတော်များကို ဖြည့်ကျင့်ထားသူ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ပါရမီရှင်အနေဖြင့် ရှင်အာနန္ဒာသည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားထက် သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွားကို ငဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ရှင်အာနန္ဒာသည် အခြားရဟန်းများ မကြွကြသော်လည်း မိမိတစ်ပါးတည်းပင်

မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ကြွလာခြင်း ဖြစ်၏။ မှူးမတ်များကလည်း ရှင်အာနန္ဒာကို ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလိုက်၏။

မင်းကြီးသည် ဆွမ်းချိန်လွန်သောအခါ သတိရသဖြင့် ဆွမ်းကျွေးရာဌာနသို့ ရောက်လာ၏။ ရဟန်းတော်များ မကြွကြသဖြင့် ဆွမ်းများကို နဂိုမှလအတိုင်း မင်းကြီး တွေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် များစွာ အမျက်ထွက်၏။ ရဟန်းတို့သည် သက်သက်မဲ့ မိမိ၏ ဘဏ္ဍာတော်များကို ကုန်အောင် ပြုလုပ်သည်ဟူ၍ မကျေမနပ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ သွား၍ တိုင်တန်း၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတော်များသည် မင်းကြီးနှင့် အကျွမ်းမဝင်ကြသောကြောင့် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားမကြွခြင်း ဖြစ်မည်ဟူ၍ မင်းကြီးအား မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတော်များနှင့် အကျွမ်းမဝင်ခြင်း အကြောင်း ၉ ပါးတို့ကို မြတ်စွာဘုရားက ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးအား အောက်ပါအတိုင်း ဟောကြားတော်မူ၏။

- (၁) မြတ်နိုးစွာ ခရီးဦးမကြိုခြင်း၊
- (၂) မြတ်နိုးစွာ ရှိမခိုးခြင်း၊
- (၃) မြတ်နိုးစွာ နေရာထိုင်ခင်း မပေးခြင်း၊
- (၄) လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ရှိလျက် ဝှက်ထားခြင်း၊
- (၅) လှူဖွယ်ဝတ္ထု များစွာရှိပါလျက် အနည်းငယ်သာ လှူဒါန်းခြင်း၊
- (၆) ကောင်းမွန်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထု ရှိပါလျက် မကောင်းသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို လှူခြင်း၊
- (၇) ရိုသေစွာ မလှူဘဲ မရိုမသေ လှူခြင်း၊
- (၈) တရားနာရန် ရဟန်းထံသို့ မချဉ်းကပ်ခြင်း၊
- (၉) နာသော်လည်း ရိုသေစွာ မနာယူခြင်း။

ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူလိုက်သော တရားတော်ကို နာကြားရသောအခါ ရဟန်းတော်များနှင့် များစွာ အကျွမ်းဝင်ချင်လာ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် ရဟန်းတော်များနှင့် အကျွမ်းဝင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းကို ရှာ၏။ မင်းကြီးရှာသည့်အတိုင်း နည်းလမ်းကို တွေ့၏။ မင်းကြီး တွေ့သော နည်းလမ်းကား မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ရေးပင် ဖြစ်၏။

မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ဖို့ဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်သော သာကီဝင် မင်းသမီးတစ်ယောက်ကို မိမိ၏ နန်းတော်၌ မိဖုရားကြီး တင်မြှောက်မှ ဖြစ်မည်ဟူ၍ မင်းကြီးက သဘောပေါက်လေ၏။ ဤသို့ တင်မြှောက်လိုက်သော် ရဟန်းငယ်များနှင့် သာမဏေငယ်များပါ “ဤမင်းကြီးကား ငါတို့၏ ဖခင်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဆွေမျိုးဖြစ်သည်ဟု ခံယူပြီး မိမိ၏ နန်းတော်သို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ကြွကြပေလိမ့်မည်” ဟူ၍ တွေးလေ၏။

“ကံကုန်လျှင် ဉာဏ်ထုံသည်” ဟူသော ဆိုရိုးစကား ရှိ၏။ မင်းကြီးကား ကံကုန်ကာ နီးပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဉာဏ်ထုံခြင်း ဖြစ်၏။ သာကီဝင် မင်းသမီးကို မိဖုရားကြီး မြှောက်မိခြင်းကြောင့် ရာဇဂြိုဟ် မြို့ပြင်ရှိ ဇရပ်ပေါ်၌ သာမန် ဆင်းရဲသားတစ်ယောက်၏ သေခြင်းမျိုး ဖြင့် သေရပေတော့မည်။

အမှန်အားဖြင့် မင်းကြီးသည် ရဟန်းတော်များနှင့် အကျွမ်းဝင်လိုပါလျှင် သာကီဝင်မင်းသမီးကို မိဖုရားမြှောက်ပြီး မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်အောင် လုပ်ရန် မလိုဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည့် ရဟန်းတော်များနှင့် အကျွမ်းဝင်ခြင်း (၉)ပါးအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်သာ လိုသည်ဟူ၍ စဉ်းစားသင့်၏။ မင်းကြီး

သည် ဉာဏ်ထုံခဲ့ချေပြီ။ ထို့ကြောင့် အမှန်အတိုင်း မစဉ်းစားနိုင်တော့ဘဲ တလွဲတချော် စဉ်းစားမိခြင်း ဖြစ်၏။

မင်းကြီးသည် သူ၏ အတွေးအတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် သာကီဝင် မင်းများထံ သူ၏ တမန်များကို လွှတ်ပြီး သာကီဝင်မင်းသမီး တစ်ယောက်ကို ဆက်သရန် အကြောင်းကြားလိုက်၏။ ထိုစဉ်က သာဝတ္ထိပြည်သည် ကပိလဝတ်ပြည်ထက် များစွာ အင်အားကြီးမား၏။ ထို့ကြောင့် သာကီဝင်မင်းတို့သည် ကောသလမင်းကြီး တောင်းဆိုသည့် အတိုင်း သာကီဝင်မင်းသမီးကို မပေးပါက ကောသလမင်းကြီး အနေဖြင့် ကပိလဝတ်ပြည်ကို ရန်ပြုမည် စိုးရိမ်ပြီး ဝါသဘာဝတ္တိယာ အမည်ရှိ ကျွန်မသမီးကို ပေးလိုက်၏။

သာကီဝင် မင်းတို့သည် မိမိတို့၏ အမျိုးဇာတ်ကို အခြား အမျိုးဇာတ်များနှင့် ထိမ်းမြားရိုး အစဉ်အလာ မရှိ။ သူတို့သည် ဇာတ်မာန်ကြီးသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ကောသလမင်းကြီးအား သာကီဝင်မင်းသမီး စစ်စစ်ကို မပေးဘဲ ကျွန်မ၏ သမီး ဝါသဘာဝတ္တိယာကို သာကီဝင် မင်းသမီးအဖြစ် ပြောကြားပြီး ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤမုသာဝါဒကံကြောင့် သာကီဝင်မင်းတို့အပေါ် ကြီးစွာသော အန္တရာယ် ကျရောက်မည်ကို သူတို့ မသိ။ အမှန်အားဖြင့် ကုသိုလ်အရာတွင် အမှန်အတိုင်းပြောခြင်း သစ္စာဝါဒသည် အင်အားကြီးသလို၊ အကုသိုလ် အရာတွင် လိမ်ညာခြင်း မုသာဝါဒသည် အင်အားကြီး၏။

ဝါသဘာဝတ္တိယာကား သာကီဝင် မင်းသမီးစစ်စစ် မဟုတ်။ မိခင်မှာ ကျွန်မ ဖြစ်၏။ ဖခင်မှာမူ သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်၏။ မိခင်အမည်မှာ နာဂမုဏ္ဍာဖြစ်၍ ဖခင်အမည်မှာ မဟာနာမ ဖြစ်၏။ မဟာနာမသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲ တော်စပ်၏။ သာကီဝင်

မင်းတို့သည် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအရ မိမိတို့နှင့် အမျိုးအနွယ် တူချင်းသာ ထိမ်းမြားကြ၏။

ကောသလမင်းကြီးသည် ဝါသဘာဝတ္တိယာကို များစွာ မြတ်နိုး၏။ ဝါသဘာဝတ္တိယာသည် အဆင်းလှ၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် မိဖုရား ဝါသဘာဝတ္တိယာကို မိဖုရားကြီး အရာ၌ ထား၏။ ဝါသဘာဝတ္တိယာသည် မောင်းမငါးရာတို့၏ အကြီးအမှူး ဖြစ်၏။ မိဖုရား ဝါသဘာဝတ္တိယာသည် မကြာမြင့်မီပင်လျှင် သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို ဖွားမြင်၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ မင်းကြီးသည် သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကိုလည်း များစွာပင် မြတ်နိုး၏။

မိဖုရား ဝါသဘာဝတ္တိယာသည် သာဝတ္ထိ နန်းတော်၌ ကောင်းစားနေသော်လည်း ပျော်မွေ့လှသည်တော့ မဟုတ်။ မိမိကို ကျွန်မသမီးအဖြစ် မင်းကြီး သိသွားမှာကို အမြဲတမ်း စိုးရိမ်နေရ၏။ သာကီဝင် မင်းသမီးစစ်စစ် မဟုတ်ပါဘဲလျက် သာကီဝင် မင်းသမီးစစ်စစ်အဖြစ် ဟန်ဆောင်နေရသော ဝါသဘာဝတ္တိယာသည် မိမိ၏ ဘဝဝင်ကြွေးကို ကျေအောင် ဆပ်ရပေလိမ့်မည်။

ဒေသနာတော်အရ ဝင်ကြွေးမည်သည် မပေးဆပ်ဘဲ ကျေရိုးမရှိချေ။ တန်ခိုးအရာ ဧတဒဂ်ရသော ရှင်မောဂ္ဂလာန်သည်ပင် နောက်ဆုံးဘဝ၌ ခိုးသားဓားပြ ငါးရာတို့၏ အထူးအရိုက်ကို ခံရခြင်းဖြင့် ဘဝဝင်ကြွေးကို ကျေအောင် ပေးဆပ်ရ၏။ ဘဝဝင်ကြွေးကို လွှတ်အောင် ရှောင်၍ မရ။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာမင်းသားသည် အရွယ်ရောက်သောအခါ မယ်တော်ဘက်မှ အဘိုးအဘွားတို့ရှိရာ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ လွန်စွာ သွားလို၏။ မယ်တော်အား ထိုအကြောင်းကို ပြောကြားရာ မယ်တော် ဝါသဘာဝတ္တိယာက အခြေအနေမှန်ကို သိသဖြင့် မသွားရန် အတန်တန် တားမြစ်

၏။ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကလည်း အဖန်ဖန် တောင်းပန်၏။ တားမြစ်၍ မရသည့်အဆုံး၌ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာအား မယ်တော် ဝါသဘဓတ္တိယာက ခွင့်ပြုလိုက်ရလေ၏။

ဤခွင့်ပြုခြင်းကား သားတော်အပေါ် ချစ်သော စိတ်ဖြင့် ဘဝနှင့် ရင်း၍ ခွင့်ပြုလိုက်ရသော ခွင့်ပြုခြင်း ဖြစ်၏။ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ သွားခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော အကျိုးဆက်များကို ဝါသဘဓတ္တိယာ မိဖုရားသည် တွက်ဆနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာမင်းသား မသွားမီ ဝါသဘဓတ္တိယာက သာကီဝင်မင်းသားများအား သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ ရောက်လာသောအခါ သာကီဝင်တို့၏ ဇာတိမာန်ကို မပြပါရန် ကြိုတင်၍ တောင်းပန် လျှောက်ထား၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာမင်းသားသည် ခမည်းတော် ကောသလမင်းကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ များစွာသော အခြံအရံတို့ဖြင့် သာဝတ္ထိပြည်မှ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ထွက်လေ၏။ သာကီဝင်တို့သည် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာအား မင်းကွန်း၌ ဧည့်ခံရန် စီစဉ်ထား၏။ ထို့အပြင် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာအောက် ငယ်ကုန်သော သာကီဝင်မင်းသား မင်းသမီးများကို နေပုဒ်သို့ စေလွှတ်ထား၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာထက် ကြီးကုန်သော မင်းသား၊ မင်းသမီးတို့သည်သာ ကပိလဝတ်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြ၏။ သူတို့သည် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို မင်းကွန်း၌ ဧည့်ခံကြ၏။ ထိုအခါ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် အသက်အရွယ်အားဖြင့် အငယ်ဆုံးဖြစ်သောကြောင့် မြင်မြင်သမျှသော သာကီဝင်မင်းသား၊ မင်းသမီးများ အားလုံးကို ရှိခိုးဦးချ ရလေ၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို ရှိခိုးဦးချမည့် သာကီဝင်မင်းသား၊ မင်းသမီးဟူ၍ တစ်ယောက်မျှ မရှိချေ။

ဤသည်မှာလည်း သာကီဝင်မင်းသားများအနေဖြင့် မလုပ်သင့်သည်ကို လုပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာထက် ဇာတိမာန်ကို တန်ဖိုးထားကြ၏။ သို့ရာတွင် သာကီဝင်မင်းသားတို့သည်

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာအား ဧည့်ဝတ်အနေဖြင့်မူ ကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာကို ပြုကြပါ၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ မင်းသားသည် နှစ်ရက်၊ သုံးရက်မျှသာ ကပိလဝတ်ပြည်၌ နေပြီးနောက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်လာလေ၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ ပြန်သွားသောအခါ သူ့ကို မင်းကွန်း၌ ဧည့်ခံစဉ်က ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ ထိုင်သော နေရာကို “ကျွန်မ သား၏ နေရာ”ဟူ၍ ဆိုပြီး စင်ကြယ်အောင် နို့ရည်ဖြင့် ဆေးကြောကြကုန်၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ၏ မင်းချင်း တစ်ယောက်သည် သူ၏လက်နက် မင်းကွန်း၌ ကျန်နေသဖြင့် ပြန်လာပြီး ယူရာမှ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာမင်းသားသည် ကျွန်မသားဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လာ၏။

ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီး သိသွားသောအခါ မင်းကြီးသည် စိတ်လည်း ဆိုး၏။ ရှက်လည်း ရှက်၏။ ဝါသဘဓတ္တိယာကိုလည်း မိဖုရားအရာမှ ချပြီး ကျွန်မ၏ အရာ၌ ထား၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကိုလည်း မင်းသားတို့၏ အဆောင်အယောင်မှ နုတ်သိမ်းပြီးလျှင် ကျွန်ယောက်ျား၏ အရာ၌ ထားလေ၏။

ထိုအခါ ဝါသဘဓတ္တိယာအနေဖြင့် မိမိ၏ ခံစားချက်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သော်လည်း ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ အနေဖြင့်မူ မိမိ၏ ခံစားချက်ကို မထိန်းသိမ်းနိုင်ဘဲ “ငါ မင်းဖြစ်သောအခါ သာကီဝင်မင်းတို့၏ လည်ချောင်းသွေးဖြင့် ငါထိုင်သည့် နေရာကို ဆေးကြောမည်”ဟူ၍ စိတ်ထဲ၌ “တေး” ပြီး အာဃာတ ထားလိုက်၏။

တစ်ခုသောနေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ကြွလာတော်မူလေရာ မင်းကြီးက မြတ်စွာဘုရားအား ဝါသဘဓတ္တိယာနှင့် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာတို့အကြောင်းကို လျှောက်ကြားရာမှ မြတ်စွာဘုရားက အဖအမျိုးနှင့် အမိအမျိုးတို့တွင် အဖအမျိုးသာ ပဓာနဖြစ်ကြောင်း ဟောကြားတော်မူသဖြင့် ဝါသဘဓတ္တိယာနှင့် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာတို့

အား မူလနေရာ၌ ပြန်လည်၍ ထား၏။ ဝါသကဓတ္တိယာနှင့် သားတော်
ဝိဋ္ဌဗျာတတို့သည် မိမိတို့၏ မူလ ရာထူးကို ပြန်၍ ရကြသော်လည်း၊
သူတို့၏ ခံစားချက်ကား သူတို့၏ သန္တာန်၌ အမာရွတ်အဖြစ် ကျန်ရစ်
လေ၏။

ဝိဋ္ဌဗျာသည် မင်းအဖြစ်ကို မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်း မင်း
အဖြစ်ကို ရ၏။ သူ၏ မင်းအဖြစ်ကို ရခြင်းကား ဗန္ဓုလ၏ တူ ဒီဃ
ကာရာယန စစ်သူကြီးက မင်းမြှောက်၍ မင်းအဖြစ်ကို ရခြင်း ဖြစ်၏။
သူ၏ ကြံရည် ဖန်ရည်ကြောင့် မင်းအဖြစ်ကို ရခြင်း မဟုတ်။ ကံ၏
အရာကား ဆန်းကြယ်၏။ အစိန္တေယျ ဖြစ်၏။ ကြံစည်သော်လည်း
ကြံစည်သည့်အတိုင်း ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မည်။ မကြံစည်ဘဲနှင့်လည်း
ကံကြမ္မာ၏ ဖန်တီးမှုကြောင့် အကျိုးတရားသည် ဖြစ်၏။

ဒီဃကာရာယနသည် စစ်သူကြီး ဗန္ဓုလ၏ တူဖြစ်၏။ ပသေ
နဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် သူတစ်ပါးတို့၏ ကုန်းချောမှုကို ယုံပြီး
အပြစ်မဲ့သော ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးကို သတ်မိ၏။ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးကို
သာမက သူ၏ သား (၃၂) ယောက်တို့ကိုပါ အဆစ်ထည့်၍ သတ်
လိုက်၏။ သတ်ပြီးမှ မင်းကြီးသည် မှားမှန်း သိ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီး
သည် စစ်သူကြီးကတော် မလ္လိကာကိုလည်း တောင်းပန်၏။ တူဖြစ်သူ
ဒီဃကာရာယနကိုလည်း စစ်သူကြီး ရာထူးကို ပေး၏။

သို့ရာတွင် ဒီဃကာရာယနသည် သူ၏ ဦးရီးတော် ဗန္ဓုလကို
သတ်သည့်အတွက် မင်းကြီးအပေါ် မကျေ။ လက်စားချေရန် အမြဲ
တမ်း အကြံထုတ်နေသူ ဖြစ်၏။ မလ္လိကာကမူ တရားပြည့်ဝသူ ဖြစ်
သဖြင့် မင်းကြီးအပေါ် အာဃာတ မထား။ မင်းကြီးကို ခွင့်လွှတ်၏။

ထိုအချိန်က မြတ်စွာဘုရားသည် သာကီဝင်မင်းတို့၏ ပိုင်နက်
ဖြစ်သော မေဒါဠပ သို့မဟုတ် ဇနပရမ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ

၏။ မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အခြံအရံများဖြင့်
သွား၏။ ကျောင်းတော်အနီး၌ သစ်ခက်တဲနန်းကို ဆောက်ပြီး စခန်းချ
နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် အနည်းငယ်သော အခြံအရံဖြင့်
ကျောင်းတော်သို့ သွား၏။ မင်းမြှောက်တန်ဆာ ငါးပါးကို စစ်သူကြီး
ဒီဃကာရာယနအား ပေးခဲ့၏။ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်သောအခါ
မိမိ၏ အခြံအရံများကို အပြင်၌ ထားခဲ့ပြီး မိမိတစ်ယောက်တည်း
ဂန္ဓကုဋ်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်သွားလေ၏။

ယခုအချိန်သည် စစ်သူကြီး ဒီဃကာရာယနအတွက် လက်စား
ချေရန် အကောင်းဆုံးအချိန် ဖြစ်၏။ ဒီဃကာရာယနသည် ဦးရီးတော်
ဗန္ဓုလအတွက် မင်းကြီးအပေါ် လက်စားချေရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။
ထို့ကြောင့် ဒီဃကာရာယနသည် ထိုနေရာ၌ပင် မင်းမြှောက်တန်ဆာ
ငါးပါးဖြင့် ဝိဋ္ဌဗျာမင်းသားကို မင်းမြှောက်၏။ မင်းကြီးအတွက်
မြင်းတစ်စီး၊ သန်လျက်တစ်ချောင်း၊ မောင်းမတစ်ယောက် ထားခဲ့၏။
ဝိဋ္ဌဗျာကို ထီးဖြူစောင်းမိုးပြီး သူတို့အားလုံး သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်ကြ
၏။

ဒီဃကာရာယနသည် ကိုယ်တိုင် ဘုရင်မလုပ်။ စစ်သူကြီးအဖြစ်
သာ အမှုတော်ကို ထမ်း၏။ ဝိဋ္ဌဗျာသည် သူ့ထက် ဘုရင်ဖြစ်ထိုက်
သူ ဖြစ်ကြောင်း ဒီဃကာရာယနက သိ၏။ ထို့ကြောင့် ဒီဃကာရာယန
သည် သူကိုယ်တိုင် ဘုရင်မလုပ်ဘဲ ဝိဋ္ဌဗျာကို မင်းမြှောက်ခြင်း ဖြစ်
၏။

မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ပြီးနောက် ဂန္ဓကုဋ်
ကျောင်းတော်မှ ထွက်လာသောအခါ စစ်သည်တော်များကို တစ်
ယောက်မှ မတွေ့မြင်တော့။ ကျန်ရစ်သူ မောင်းမက မင်းကြီးအား
အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို တင်ပြလျှောက်ထားသဖြင့် မင်းကြီးသည်

အားလုံးကို သိလိုက်လေပြီ။ သူတစ်ယောက်တည်း သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်ရန် မဖြစ်တော့။ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာနှင့် စစ်ခင်းရမည့် အခြေအနေ သို့ ရောက်ချေပြီ။

ထို့ကြောင့် ကောသလမင်းကြီးသည် တူတော် အဇာတသတ်၏ အကူအညီဖြင့် သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို စစ်ပြုနိုင်ရန် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင် အဇာတသတ်ထံသို့ မြင်းတစ်စီး၊ သန်လျက်တစ်ချောင်း၊ မောင်းမ တစ်ယောက်နှင့် သွားလေ၏။ မင်းကြီး ရာဇဂြိုဟ် ရောက်သောအခါ အချိန်မဲ့ ဖြစ်လေပြီ။ ထို့ကြောင့် မြို့တံခါးများကို ပိတ်ထားလေရာ မင်းကြီးသည် မြို့အပြင် ဧရပ်၌ အိပ်ရ၏။ ထိုအချိန်က မင်းကြီးသည် သက်တော် ရှစ်ဆယ်အရွယ်သို့ ရောက်နေပြီ ဖြစ်သဖြင့် အင်အားချည့်နဲ့ နေပြီ ဖြစ်၏။ အစားအသောက် မမှန်ဘဲ ခရီးပန်းဒဏ်ကြောင့် မင်းကြီး သည် ထိုဧရပ်၌ပင် မိုးမလင်းမီ ကံတော်ကုန်လေ၏။

ကာသီတိုင်းနှင့် ကောသလတိုင်းတို့၏ ဘုရင် ပဿေနဒိ ကော သလ မင်းသည် သူတစ်ပါး၏ မြို့ပြင်ပဝယ် ကိုးကွယ်ရာမဲ့သူတို့၏ နေရာ ဧရပ်အိ၌ နတ်ရွာစံ၍ ကံတော်ကုန်ရသည်မှာ သံဝေဂ ဖြစ်ဖွယ် ကောင်းလှ၏။ ဘယ်သူမပြု မိမိ၏ အမှုသာ ဖြစ်ချေ၏။

ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာဖြင့် ထိန်းကျောင်းလာသော မိမိ၏ အမှုသည်သာ တကယ်တမ်း ကောင်းသော အကျိုးကို ဖြစ်စေ နိုင်၏။ ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာဖြင့် ထိန်းကျောင်းခြင်း ဟူသည် မှာ မိမိတို့၏ ဘဝကို သိလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးရပ်တို့ဖြင့် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်၏။

မိုးလင်းသောအခါမှ အဇာတသတ်သည် ဦးရီးတော် ကောသလ မင်းကြီး၏ အဖြစ်ကို သိ၏။ အချိန်ကာလ လွန်ခဲ့ပြီ။ ဦးရီးတော် နတ်ရွာ စံပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို ဖမ်းသော်လည်း အကျိုးမရှိသောကြောင့်

အဇာတသတ်မင်းသည် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို မဖမ်းဘဲ မင်းအဖြစ်သာ အသိ အမှတ် ပြုလိုက်၏။ ဦးရီးတော် ကောသလမင်းကြီးကိုလည်း ကောင်း စွာ သင်္ဂြိုဟ်၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် ရှင်ကံကောင်းသော်လည်း သေကံ မကောင်းဟူ၍ ဆိုရန်ရှိသော်လည်း၊ အမှန်အားဖြင့် ရှင်ကံ မကောင်း၍သာ သေကံ မကောင်းရခြင်း ဖြစ်၏။ ဓမ္မတာအားဖြင့် အကြောင်းနှင့် အကျိုးသည် တူရ၏။

ယခု ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် ကာသီတိုင်းနှင့် ကောသလတိုင်း နှစ်တိုင်း တို့၏ ဘုရင် ဧကရာဇ် ဖြစ်လေပြီ။ သူသည် သာကီဝင်မင်းတို့အပေါ် လက်စားချေပေတော့မည်။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကား ဆရာကောင်း၏ တပည့် မဟုတ်။ ဆရာကောင်း မရှိလျှင် တပည့်ကောင်းဖြစ်ဖို့ ခဲယဉ်း၏။ လောက၌ ဆရာကောင်း ကလျာဏမိတ္တသည် လောကီ လောကုတ္တရာ အရာရာကို ပြီးစေနိုင်သည် ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူ ထား၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ၌ ဆရာကောင်း ကလျာဏမိတ္တ မရှိလေသောအခါ သူသည် မလုပ်သင့်သည်များကို လုပ်တော့မည် ဖြစ်၏။ ဖခမည်းတော် ၏ ထီးနန်းကို လုယူမည် ဖြစ်၏။ သာကီဝင်များကို သတ်မည် ဖြစ်၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် မင်းသားအဖြစ် လူ့ဘဝကို ရလာခြင်း၌ ဖခမည်း တော် ကောသလမင်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊ သာကီဝင်တို့သည် လည်းကောင်း သူ့အပေါ် များစွာ ကျေးဇူးများ၏။ ထိုကျေးဇူးများကို ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် ထောက်သင့်ပါ၏။

လောက၌ လူဖြစ်လာရခြင်း၏ တာဝန်သည် မိမိအပေါ် ကျေး ဇူး များသော ပတ်ဝန်းကျင်လောကကို ကျေးဇူးရှင်အဖြစ် သိခြင်းနှင့် တတ်နိုင်သမျှ ကျေးဇူးဆပ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ယင်းကိုပင် ပါရမီဟူ၍ ခေါ်ရ၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကား ပါရမီရှိသူ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် သူသည် မလုပ်

ကောင်းသော အလုပ်များကို လုပ်လေ၏။ မိမိအပေါ် တင်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်လောက၏ ကျေးဇူးကို မသိသောအခါ လူဟူသည် မိမိ လုပ်သမျှကို အကောင်းဟူ၍ ထင်တတ်၏။ တရားသည် ဟူ၍လည်း ထင်တတ်၏။ လောကသည် မိမိ၏ကျေးဇူးရှင် မဟုတ်ဘဲ မိမိကသာ လောက၏ ကျေးဇူးရှင်အဖြစ် မိမိက ထင်တတ်၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် ယခု မင်းဧကရာဇ် ဖြစ်လေပြီ။ ငယ်စဉ်က သူ “တေး”ထားသည့်အတိုင်း သာကီဝင်များကို သတ်ရန် သာဝတ္ထိမှ ကပိလဝတ်သို့ စစ်ချီလေ၏။ ကပိလဝတ်ကား အားနည်း၏။ သာဝတ္ထိ ကား အားကြီး၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် အနိုင်ကျင့်ဝါဒ၌ သက်ဝင်ယုံကြည် သူ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ကြီးစွာသော စစ်အင်အားဖြင့် ကပိလဝတ်သို့ စစ်ချီခြင်း ဖြစ်၏။ ပထမအကြိမ် စစ်ချီသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည်အနီး အရိပ် ကျိုးတိုးကျဲတဲ ရှိသော သစ်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် စစ်သည်အလုံးအရင်းနှင့် ချီတက်လာ ရာ မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သဖြင့် ‘သာဝတ္ထိပြည် ပိုင်နက်၌ အရိပ်ကောင်း သော သစ်ပင်များ ရှိပါလျက် ထိုသစ်ပင်ရင်း၌ သီတင်းမသုံးဘဲ ကပိ လဝတ်ပြည် ပိုင်နက်ထဲက အရိပ် ကျိုးတိုးကျဲတဲ ဖြစ်နေသော သစ်ပင် ရင်း၌ ဘာကြောင့် သီတင်းသုံးနေတော်မူပါသနည်း’ ဟူ၍ မြတ်စွာ ဘုရားကို မေးလျှောက်လေရာ၊ မြတ်စွာဘုရားက ‘အရိပ်အားလုံးတို့ တွင် ဆွေမျိုးတို့၏ အရိပ်သည် အေးချမ်းလှပေသည်’ ဟူ၍ မိန့်တော် မူ၏။ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို ချီးမြှောက်ရန် မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွလာခြင်း ဖြစ်တန်ရာ၏ ဟူ၍ တွေးပြီး ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် တပ်ခေါက်၍ ပြန်ခဲ့၏။

ဒုတိယအကြိမ် စစ်ချီရာ၌လည်း ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် မြတ်စွာဘုရား

နှင့် တွေ့၍ တပ်ခေါက်ပြီး ပြန်ခဲ့ပြန်၏။ စတုတ္ထအကြိမ် စစ်ချီရာ၌မူ မြတ်စွာဘုရားကို မတွေ့သဖြင့် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ အရောက်ချီတက် ပြီး ဘိုးတော် မဟာနာမမင်းမှ တစ်ပါး ကျန်သာကီဝင် အားလုံးကို သတ်ဖြတ်လိုက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်တိုင်အောင်ပင် မိမိ၏ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ အသက်ကို ကယ်သောအားဖြင့် ကျေးဇူး ဆပ်ပါ၏။ စတုတ္ထအကြိမ်၌ကား အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးပေးခွင့်ကို တားမြစ်ရန် မတတ်ကောင်းသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွတော် မမူတော့။ အမှန်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် သူတစ်ပါး၏ ကျေးဇူးကို သိပြီး ကျေးဇူးကို ဆပ်တော်မူရာ၌လည်း အတုမဲ့ပင် ဖြစ်ပါ၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် သာကီဝင်မင်းတို့၏ လည်ချောင်းသွေးဖြင့် မင်းကွန်း၌ သူထိုင်ခဲ့သော နေရာကို ဆေးကြောလိုက်ရသဖြင့် များစွာ ကျေနပ်၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် အာဃာတ ပြင်းသူဖြစ်၏။ အာဃာတ ပြင်းသူတို့၏ လက်ထဲ၌ အာဇာနည်ခြင်းသည် လောကအတွက် ကျိန်စာ သင့်ခြင်းပင် ဖြစ်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် လောက၌ အဓမ္မသည်လည်း ဓမ္မအပေါ် အားကြီးသော အကြောင်း ဥပနိဿယ အနေဖြင့် ယာယီ အောင်ပွဲခံတတ်ပါ၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်လည်း ဆွေမျိုးတော်၏။ သာ ကီဝင်မင်းတို့နှင့်လည်း ဆွေမျိုးတော်၏။ မိမိ၏ ဆွေမျိုးများကို ရက် စက်စွာ သတ်ဖြတ်ပြီးနောက် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်လာ ခဲ့၏။ အစီရဝတီမြစ်သို့ ရောက်သောအခါ မိုးချုပ်ပြီဖြစ်သဖြင့် မြစ်ပြင် သဲသောင်၌ သစ်ခက်တဲနန်းဆောက်၍ စံနေလေ၏။ အတိတ် အကု သိုလ်ကံ ကြီးသူတို့သည် မြစ်ပြင်သဲသောင်ထက်၌ အိပ်ကြ၏။ အတိတ် အကုသိုလ်ကံ နည်းသူတို့သည် ကုန်းပေါ်၌ အိပ်ကြကုန်၏။ အိပ်ပျော် နေချိန်တွင် မိုးကြီး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်း၍ အစီရဝတီမြစ်ရေသည်

အပေါင်းပါများနှင့် တကွ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာတို့ သမုဒ္ဒရာသို့ သယ်ဆောင်သွားလေ၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာနှင့်တကွ အပေါင်းပါတို့၏ သေခြင်းသည်လည်း အသေဆိုးပင် ဖြစ်၏။

မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဟုတ်လှပြီဟုဆိုပြီး အခွင့်သာစဉ်က ရမ်းကားမှုကြောင့် ခမည်းတော် ပသောနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည်လည်း အသေဆိုးဖြင့် သေရ၏။ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည်လည်း အသေဆိုးဖြင့် သေရ၏။ ထိုသို့ သေရခြင်းသည် မည်သူ့ကြောင့်မျှ မဟုတ်။ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုခဲ့သော အတ္တနှင့် မာန၏ အကျိုးပေးကြောင့်သာ ဖြစ်၏။

စင်စစ် ပုထုဇဉ်များအနေဖြင့် အတ္တနှင့် မာန မကင်းနိုင်လေရာ အတ္တဖြစ်လျှင် အတ္တဖြစ်မှန်းသိအောင်၊ မာနဖြစ်လျှင် မာနဖြစ်မှန်း သိအောင် အားထုတ်ရ၏။ ယင်းသို့ သိခြင်းပင်လျှင် ယထာဘူတဉာဏ် ဖြစ်၏။ ယထာဘူတဉာဏ် ဟူသည် ကုသိုလ် ဖြစ်၏။ ကုသိုလ် ဖြစ်လျှင် ကောင်းကျိုးကို ပေးပါ၏။

[ဓမ္မပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့မှတ်တမ်း၊ ၁၇၇၊ ဇွန်လ ၁၉၅၃]

ဗောဓိသကသုဠေး

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မမူမီအချိန်နှင့် မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသော အချိန်တို့၏ ကြားကာလအတွင်း ဖြစ်ခဲ့သော ဖြစ်ရပ်မှန် ဖြစ်၏။ မဇ္ဈိမဒေသတွင် အလ္လကပ္ပတိုင်းဟူ၍ တိုင်းတစ်ခု ရှိ၏။ ထိုတိုင်းတွင် ဒုဗ္ဘိက္ခန္ဓရကပ် ဆိုကုန်၏။ ထိုအခါ ကောတုဟလိကသည် မိမိ၏ဇနီး ကာဠီ၊ သားငယ် ကာပီနှင့်အတူ အလ္လကပ္ပတိုင်းမှ ကောသမ္ဘီပြည်သို့ ပြောင်းသွားကြ၏။ သားငယ် ကာပီမှာ ထိုင်နိုင်စ အရွယ်မျှသာ ရှိသေး၏။ ကောသမ္ဘီသို့ ပြောင်းသွားရာတွင် ခြေကျင် ပြောင်းသွားရခြင်း ဖြစ်၏။ လမ်းခရီး၌ စားဖို့ ရိက္ခာကိုလည်း သယ်ရ၏။ သားငယ် ကာပီကိုလည်း လင်တစ်လှည့်၊ မယားတစ်လှည့် ချိပိုးရ၏။ အလွန် ပင်ပန်းသော ခရီးပေတည်း။

လမ်းခရီး၌ ရိက္ခာ ပြတ်လေ၏။ ရိက္ခာပြတ်သဖြင့် ငတ်မွတ်ခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းလှ၏။ ထို့အပြင် သားငယ် ကာပီကို ချိပိုးရခြင်းကြောင့်လည်း ပင်ပန်းလှ၏။ ထိုအခါ ကောတုဟလိကသည် ဇနီး ကာဠီအား သားငယ် ကာပီကို စွန့်ပစ်လိုက်ရန် အကြံပြု၏။ ဇနီး

ကာဠိက သဘောမတူ။ “ကိုယ်မချိက အမိသော်လဲ သားတော်ခဲ” ဟူသော စကားပုံသည် လည်းကောင်း၊ “ကမ္ဘာမီးလောင် သားကောင် ချနင်း” ဟူသော စကားပုံသည် လည်းကောင်း ဖခင် ကောတူဟလိက အတွက် မှန်သော်လည်း၊ မိခင် ကာဠိအတွက် မမှန်ချေ။

သားငယ် ကာပီသည် ဖခင် တစ်ဦးတည်း မိခင် တစ်ဦးတည်း ပြောင်း ရွှေ့ဖန်များသဖြင့် ပင်မန်းလွန်း၍ ဖခင်၏ လက်ပေါ်တွင် အိပ်ပျော် သွား၏။ ထိုအခါ ကောတူဟလိကသည် ဇနီး ကာဠိအား ရှေ့က သွားစေပြီး၊ သူကမူ နောက်ချန်ရစ်ကာ မိမိအကြံနှင့် မိမိ ဖြည်းဖြည်းချင်း နောက်က လိုက်၏။ ဇနီး ကာဠိနှင့် အတော်အတန် အလှမ်းကွာဝေး သွားသောအခါ ကောတူဟလိကသည် အိပ်ပျော်သွားသော သားငယ် ကို ချုံပုတ်တစ်ခုအောက်၌ သစ်ရွက်တို့ကို ခင်းပြီး သစ်ရွက်ခင်းပေါ်၌ ညင်သာစွာ ချသိပ်ကာ စွန့်ပစ်ခဲ့၏။

ဤမကောင်းမှုသည် ကောတူဟလိကအား အကြောင်းအကျိုး ဆိုင်ရာ ကမ္မနိယာမအရ သံသရာ၌ ကျင်လည်ရစဉ် ဃောသကဘဝ၌ ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် စွန့်ပစ်ခြင်းခံရအောင် အကျိုးပေးမည်ကို ကောတူ ဟလိက မသိ။ မသိ၍လည်း ထိုကဲ့သို့သော မကောင်းမှုကို ကောတူ ဟလိက က ကျူးလွန်ရဲခြင်း ဖြစ်၏။

ကမ္မနိယာမအရ ကုသိုလ်ကံ ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်စေ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ ပရိနိဗ္ဗာန် မစံမချင်း အဟောသိကံအဖြစ်သို့ မရောက်ပါက တူသော အကျိုးကို ပေးမြဲ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ‘ငါ သော်လည်းကောင်း၊ အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက် သော်လည်းကောင်း ကံ၏ အကျိုးကို တားမြစ်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း’ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် တစ်ကိုယ်ကောင်းသမားများသည် မိမိဘဝ ချမ်းသာ

ရေးကိုသာ မြင်တတ်သော “ဘဝနိက္ခန္တိကဏ္ဍာ” ကြောင့် ဤလောက ၌ မလုပ်သင့်သည်များကို လုပ်ကြ၏။

ကောတူဟလိကသည် သားငယ်ကို စွန့်ပစ်ပြီးနောက် ဆက် လက်၍ သွားရာ ဇနီး ကာဠိကို မိလာ၏။ ကာဠိက ကောတူဟလိက လက်ထဲ၌ သားငယ်ကို မတွေ့သဖြင့် မေးမြန်းရာ ကောတူဟလိက က စွန့်ပစ်ခဲ့ကြောင်း ပြန်ပြော၏။ ထိုအခါ သားသမီးများအပေါ် ဤမျှလောက် ရက်စက်သော ဖခင်မျိုးနှင့် ရှေ့ဆက်လက်ပြီး မဆက်ဆံ လိုတော့ကြောင်း ကာဠိက ပြောသောအခါမှ ကောတူဟလိကသည် သားငယ်ကို ပြန်ခေါ်၏။ သို့ရာတွင် သားငယ်သည် ပင်ပန်းမှုအမျိုးမျိုး ဒဏ်ကြောင့် သက်ဆိုး မရှည်ရှာ၊ လမ်းခရီးတွင်ပင် ကွယ်လွန်လေ၏။

ကောတူဟလိကနှင့် ကာဠိ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်တို့သည် ခရီးဆက်လက် သွားကြရာ နွားကျောင်းသား အိမ်သို့ ရောက်၏။ ထိုနေ့၌ နွားကျောင်းသားသည် နို့ညစ်မင်္ဂလာပွဲတော် ကျင်းပ၏။ မိမိ ကိုးကွယ်သော ဗုဒ္ဓကဗျဒါအား ပင့်၍ နို့ဃနာဆွမ်း ဆက်ကပ်၏။ ကြွလာသော ပရိသတ်အားလည်း နို့ဃနာဖြင့် ကျွေးမွေး ဧည့်ခံ၏။ ပရိသတ်ထဲတွင် ကောတူဟလိကနှင့် ကာဠိတို့အားလည်း ပါဝင်၏။

ထို့ကြောင့် အလှူရှင် နွားကျောင်းသားက ကောတူဟလိကနှင့် ကာဠိတို့အားလည်း နို့ဃနာဖြင့် ကျွေးမွေးဧည့်ခံ၏။ ကောတူဟလိက ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်တို့ အာဟာရ ပြတ်ခဲ့သည်မှာ ရက်သတ္တပတ် ကျော်ခဲ့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ကောတူဟလိကသည် ဆာဆာနှင့် နို့ဃနာကို အတိုင်းထက်အလွန် စားမိလေ၏။ ကာဠိမှာမူကား မိမိ၏ လင်ကို ငဲ့ညှာလျက် သင့်တင့်လျောက်ပတ်ရုံသာ စား၏။

နွားကျောင်းသားသည် နောက်ဆုံး၌ မိမိကိုယ်တိုင် စား၏။ အိမ်ရှိ ခွေးမကြီးအားလည်း နို့ဃနာကို အဝကျွေး၏။ နို့ဃနာကို

အားရပါးရ စားနေသော ခွေးမကြီးကို ကြည့်ရင်း “အငတ်ငတ် အပြတ်
ပြတ်နှင့် ငါတို့လို လူဖြစ်ရသည်ထက် ဤအိမ်၌ နို့ဃနာစားပြီး ခွေးဖြစ်
ရသည်က ကောင်းသေး၏” ဟု ကောတူဟလိက စဉ်းစားမိ၏။ ထိုည၌
တွင် ကောတူဟလိကသည် အစာမကြေသော ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်
၏။ ခွေးဘဝ၌ တပ်မက်သော စိတ်ကြောင့် ထိုအိမ်ရှိ ခွေးမကြီး၏
ဝမ်းဗိုက်၌ ပဋိသန္ဓေ နေ၏။

အစာအာဟာရကို စားခြင်းသည် ကျင့်စဉ်အရ အရေးကြီး၏။
မိမိနှင့် သင့်လျော်သော အစာအာဟာရ ဖြစ်ဖို့လည်း လို၏။ အတိုင်း
အရှည်ကို သိဖို့လည်း လို၏။ အစာအာဟာရကို ဝအောင် မစားဘဲ
လေးလုတ်၊ ငါးလုတ်စာ ချန်၍ စားပြီး ရေကို သောက်ရမည်ဟု မူလ
ဋီကာ ဆရာက ဆို၏။ ဤသည်မှာ အတိုင်းအရှည်ကို သိနည်းဖြစ်၏။

အစာအာဟာရကို အတိုင်းအရှည်အရ စားခြင်းသည် အကျင့်
စရဏ၌ ပါဝင်၏။ အကျင့်စရဏ မှန်ကန်ပါမှ အသိဝိဇ္ဇာ ထက်မြက်
၏။ ထို့ကြောင့် အစာအာဟာရ စားသောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍
အသိဝိဇ္ဇာကို အထောက်အကူ ပြုနိုင်ရေးအတွက် ပိဋကတ်တော်၌
အစာအာဟာရ စားသောက်ရာတွင် အတိုင်းအရှည် သိမှုကို ကျင့်ဝတ်
တစ်ပါးအနေဖြင့် ထည့်သွင်း ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။

ကောတူဟလိကသည် အစာအာဟာရ စားသောက်ခြင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ ကျင့်ဝတ်ကို မလိုက်နာဘဲ အလွန်အကျွံ စားသောက်ခဲ့၏။
ထိုအခါ အကျင့်စရဏ ပျက်၏။ အကျင့်စရဏ ပျက်သောအခါ အသိ
ဝိဇ္ဇာ မထက်မြက်တော့။ ထို့ကြောင့် သူသည် ရဲခဲလှစွာသော လူ့ဘဝ
ထက် အစားကောင်းစားရသော တိရစ္ဆာန်ဘဝကို တန်ဖိုးထားခြင်း
ဖြစ်၏။ တန်ဖိုးထားသည့် အလျောက်လည်း သူ ကွယ်လွန်သောအခါ
ငါးသားရ၏။

တောင့်တခြင်းသည် နှစ်မျိုးရှိ၏။ တောင့်တခြင်း တစ်မျိုးကို
တဏှာဖြင့် တောင့်တခြင်းဟု ဆို၏။ ယင်းတောင့်တခြင်းကို ပါဠိ
ဝေါဟာရဖြင့် တဏှာပတ္တနာဟု သုံး၏။ အခြား တောင့်တခြင်းတစ်မျိုး
ကို ဆန္ဒဖြင့် တောင့်တခြင်းဟု ဆို၏။ ယင်းတောင့်တခြင်းကို ပါဠိ
ဝေါဟာရဖြင့် ဆန္ဒပတ္တနာဟု သုံး၏။ တဏှာဖြင့် တောင့်တခြင်းသည်
တစ်ကိုယ်ကောင်းသမားများ အနေဖြင့် မိမိအတွက် တောင့်တခြင်း
ဖြစ်၏။ ဆန္ဒဖြင့် တောင့်တခြင်းသည် မြင့်မြတ်သူများအနေဖြင့်
လောကအတွက် တောင့်တခြင်း ဖြစ်၏။

မိမိအတွက် တောင့်တပါက မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ရှေ့
တန်းတင်၍ ဆောင်ရွက်တတ်သူ ဖြစ်၏။ ကောတူဟလိကကား သူ၏
အကျိုးစီးပွားအတွက်သာ တောင့်တသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ခွေးဖြစ်
ရခြင်း ဖြစ်၏။

ကောတူဟလိက ကွယ်လွန်လေသောအခါ ဇနီးဖြစ်သူ ကာဠီ
သည်လည်း နွားကျောင်းသား၏ အိမ်၌ပင် အခစား လုပ်၏။ ကောတူ
ဟလိက ဝင်စားသည့် ခွေးသည်လည်း နွားမတစ်ကောင်၏ နို့ကို
အပိုင်စားရ၏။ နွားကျောင်းသားသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို ကိုးကွယ်သူ
ဖြစ်ရာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား နေ့စဉ် အိမ်သို့ ပင့်၍ ဆွမ်းကပ်၏။ ခွေးငယ်
သည် အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ နွားကျောင်းသားနှင့် အတူ ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓါ၏ ကျောင်းသခံမ်းသို့ နေ့စဉ်လိုက်၏။ နွားကျောင်းသား၏ အိမ်၌
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဆွမ်းစားသောအခါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါက ခွေးငယ်အား နေ့စဉ်
ထမင်းခဲကို ပေး၏။ ထို့ကြောင့် ခွေးငယ်သည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၌ ချစ်ခင်
၏။

နွားကျောင်းသားသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို အပင့်သွားတိုင်း လမ်း
ခရီးရှိ ချုံပုတ်များ၌ သားရဲများ မခိုအောင်းနိုင်စေရန် တုတ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်

၍ သွား၏။ နွားကျောင်းသားနှင့်အတူ ပါလာသော ခွေးငယ်သည် ထိုအခြင်းအရာကို နေ့စဉ် မြင်တွေ့၏။ နွားကျောင်းသားက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား 'အကယ်၍ တပည့်တော် မလာရောက်နိုင်ပါက ဤခွေးငယ်ကို လွှတ်၍ အရှင်မြတ်အား ပင့်ပါမည်။ ထိုအခါ အိမ်သို့ ဆွမ်းအလှူခံ ကြွတော်မူပါဘုရား' ဟူ၍ လျှောက်ထား၏။ နွားကျောင်းသား မအားလပ်သည့်အခါ ခွေးငယ်က ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား သွားရောက်၍ ပင့်၏။ ထိုသို့ ပင့်တိုင်း နွားကျောင်းသားနည်းတူ ချုံပုတ်အတွင်းရှိ သားရဲများကို ထွက်သွားစေရန် ဟောင်၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်း အိမ်သို့ ကြွ၍ ဆွမ်းအလှူကို ခံယူ၏။

နွားကျောင်းသားသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား သင်္ကန်းလျာပုဆိုးကို လှူ၏။ ထိုအခါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် သင်္ကန်းချုပ်ရန် ဂန္ဓမာဒနတောင်သို့ ကြွတော်မူ၏။ နွားကျောင်းသားနှင့် ခွေးငယ်တို့သည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ခရီးဆုံးတိုင်အောင် လိုက်၍ ပို့၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူ၏။ ခွေးငယ်သည် မျက်စိတစ်ဆုံးကြည့်ကာ ကြေကွဲဖွယ်ရာ အသံဖြင့် ဟောင်လေ၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို မမြင်ရတော့သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ခွေးငယ်သည် နှလုံးသားကွဲ၍ သေရရှာ၏။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၌ ကြည်ညိုရသော ကောင်းမှုကြောင့် တာဝတိံသာ၌ နတ်သားဖြစ်၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား မြတ်နိုးကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် ဟောင်ခဲ့၊ အခုသော ကောင်းမှုကြောင့် အသံဩဇာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို့ကြောင့် ယောသကနတ်သား ဟူ၍ နတ်ပြည်၌ ထင်ရှား၏။

တိရစ္ဆာန်တို့သည် ဖြောင့်မတ်ကြ၏။ မကောက်ကျစ်ကြ။ လူတို့သည်သာ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်သည်က တစ်မျိုး။ နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုသည်က တစ်မျိုး။ ဤသဘောကို ရည်ရွယ်၍ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်၌ 'လူတို့၏ အမူအရာသည် ဖုံးအုပ် ကွယ်ဝှက်၏။ တိရစ္ဆာန်တို့၏ အမူ

အရာသည် ပေါ်လွင် ထင်ရှား၏' ဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ ခွေးငယ် သေဆုံး၍ တာဝတိံသာ၌ နတ်သားဖြစ်ရခြင်းသည် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်၊ မကောက်ကျစ်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်သည် ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာက ဆို၏။

ယောသက နတ်သားသည် တာဝတိံသာ၌ ဖြစ်ရသော်လည်း ကြာမြင့်စွာ မတည်။ နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ကောသမ္ဘိပြည်၌ ပြည့်တန်ဆာမ၏ နှလုံးဝယ် ပဋိသန္ဓေ တည်၍ ပြည့်တန်ဆာမ၏ သား ဖြစ်လာ၏။ ပြည့်တန်ဆာမတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း သမီးမွေးလျှင်သာ အမွေဆက်ခံနိုင်အောင် ပြုစု၏။ သား မွေးလျှင်ကား စွန့်ပစ်၏။

ထို့ကြောင့် မိခင် ပြည့်တန်ဆာမသည် မိမိသား ယောသကကို အမှိုက်ပုံ၌ စွန့်ပစ်လိုက်၏။ ခွေးနှင့် ကျီးတို့သည် တသောသောဖြင့် ဝန်းရံကုန်၏။ သို့ရာတွင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၌ ကြည်ညိုသော ကောင်းမှုကြောင့် ယောသကကို အန္တရာယ် မပြုကြ။ ထိုအခါ မြို့သားတစ်ယောက်က မြင်၍ သားအမှတ်ဖြင့် ကောက်ယူမွေးစား၏။ ဤသည်မှာ ယောသကအတွက် ပထမ ဝိပါက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ကောသမ္ဘိ သူဌေးကြီးသည် မစ္ဆရာဇာမင်းကြီးကို ခစားရန် နန်းတော်သို့သွားရာ လမ်း၌ ပုရောဟိတ်ကို တွေ့မြင်၏။ နိုင်ငံတော်၏ အခြေအနေကို မေးမြန်းရာ နိုင်ငံတော်အတွက် ထူးခြားသော ဖြစ်ရပ်များ မရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အမြင် နက္ခတ်အရ ယနေ့ မွေးဖွားသော ကလေးသည် ဤနိုင်ငံတော်၌ သူဌေးကြီးဖြစ်လိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း ဟောကြားလေရာ၊ သူဌေးကြီးက ကိုယ်ဝန် အရင်အမာ ရှိနေသော မိမိ၏ဇနီး သားဖွား မဖွား သွားရောက်ကြည့်ရှုရန် အစေအပါး တစ်ယောက်အား အိမ်သို့ လွှတ်လိုက်၏။ အစေအပါးကလည်း မဖွား

သေးကြောင်း သူဌေးကြီးအား ပြန်ကြား၏။ ထိုအခါ သူဌေးကြီးသည် မင်းကြီးအား ဖူးမြင်၍ လျင်မြန်စွာ အိမ်သို့ ပြန်လေ၏။

သူဌေးကြီးသည် အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ မိမိ၏ လူယုံ ကျွန်မ ကာဠိအား ‘ယနေ့ မွေးဖွားသော ကလေးကို တွေ့အောင်ရှာပြီး ဆိုင်ရာ မိဘတို့အား အသပြာ တစ်ထောင်ပေး၍ ကလေးကို ရအောင် ယူခဲ’ဟု မှာကြားပြီး အသပြာ တစ်ထောင်ကို ကျွန်မအား ပေးလိုက်၏။ ကျွန်မ ကာဠိသည်လည်း ယောသကကို ယူဆောင်သွားသော အိမ်ကို တွေ့အောင် ရှာပြီးလျှင်၊ အသပြာ တစ်ထောင်ကို အိမ်ရှင်တို့အား ပေးပြီး ယောသကကို ယူလာ၏။

သူဌေးကြီးသည် ယောသကကို မြင်လျှင် “အကယ်၍ ငါ၏ နှီးသည် သမီးကို ဖွားမြင်ပါက ဤသူငယ်နှင့် ထိမ်းမြားပေးမည်။ သားကို ဖွားမြင်ပါက ဤသူငယ်ကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်မည်”ဟု ကြံစည်၍ ယောသကကို အိမ်၌ ကျွေးမွေး ပြုစုထား၏။ နှစ်ရက်၊ သုံးရက် ကြာလျှင် သူဌေးကတော်ကြီးက သားကလေးကို မွေး၏။ ထိုအခါ ကောသမ္မိ သူဌေးကြီးသည် ယောသကကို မသေ သေအောင် သတ်ရန် အားထုတ်ရတော့၏။

သူဌေးကြီးသည် ကာဠိကျွန်မအား ယောသကကို ယူ၍ နွားခြံဝ၌ ထားရန် ညွှန်ကြား၏။ နံနက် နွားများ ထွက်သောအခါ နွားနင်းပြီး ယောသက သေစေရန် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် နံနက်၌ နွားထိန်းသည် ခြံကို ဖွင့်၍ နွားများကို လွှတ်၏။ နွားလားဥသဘကြီးသည် ရှေ့ဆုံးမှ ထွက်လာပြီး ယောသကအပေါ် လေးဖက်ထောက်၍ ရပ်ကာ အခြား နွားများ နင်းမသွားနိုင်အောင် ကာကွယ်ထား၏။ အခြားနွားများသည် နွားလားဥသဘကြီးကို ပွတ်၍ ထွက်သွားကြ၏။ နောက်ဆုံးမှ နွားလားဥသဘကြီးက ထွက်၏။

ထိုအခါ နွားထိန်းသည် ယောသကကို တွေ့၏။ တိရစ္ဆာန်များကတောင် အကာအကွယ်ပေးလောက်အောင် ဘုန်းကံရှိသူအဖြစ် မှတ်ယူ၍ နွားထိန်းက ယောသကအား ကောက်ယူမွေးစား၏။ ကာဠိကျွန်မသည် ဖြစ်ရပ်အစုံကို သူဌေးကြီးအား ပြန်ပြော၏။ ဤသည်မှာ ယောသကအတွက် ဒုတိယအကြိမ် ဝိပါက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

သူဌေးကြီးသည် ကာဠိကျွန်မအား နွားထိန်းထံမှ ယောသကကို အသပြာတစ်ထောင် ပေး၍ ယူစေပြန်၏။ ကောသမ္မိပြည်မှ ထွက်ခွာကြကုန်သော ကုန်သည်တို့၏ လှည်းငါးရာ လမ်းမကြောင်း၌ ယောသကအား သွားရောက်ချထားရန် သူဌေးကြီးက ကာဠိကျွန်မအား ညွှန်ကြားပြန်၏။ ကာဠိကျွန်မကလည်း သူဌေးကြီး ခိုင်းသည့်အတိုင်းပင် ယောသကကို လှည်းလမ်းမကြောင်း၌ သွားရောက်ချထား၏။

နံနက်စောစော၌ လှည်းငါးရာတို့သည် ထိုလမ်းမကြီးအတိုင်း သွားကြ၏။ ခေါင်းဆောင်လှည်းမှူးသည် ရှေ့ဆုံးက သွား၏။ ယောသက အနီးသို့ ဧရာဝတီသောအခါ နွားများသည် မသွားတော့ဘဲ ပေ၍ ခံ၏။ ဘယ်လိုပင် မောင်းမောင်း မသွားတော့။ အရုဏ်တက်သောအခါ လှည်းမှူးသည် အရုဏ်ရောင်၌ ယောသကကို တွေ့၏။ ထိုအခါ လှည်းမှူးသည် ဘုန်းကံရှိသူအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ယောသကကို ကောက်ယူမွေးစား၏။ ကာဠိ ကျွန်မကလည်း ဖြစ်စဉ်များကို သူဌေးကြီးအား ပြန်ကြား၏။ ဤသည်မှာ ယောသကအတွက် တတိယအကြိမ် ဝိပါက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ထို့နောက် သူဌေးကြီးသည် ငွေအသပြာတစ်ထောင်ဖြင့် ယောသကကို လှည်းမှူးထံမှ ပြန်ယူစေပြီးလျှင် ကာဠိအား သုသာန်၌ ချထားစေပြန်၏။ ထိုအခါ ဆိတ်ကျောင်းသား တစ်ယောက်သည် ဆိတ်များကို သုသာန်၌ ကျောင်း၏။ ဆိတ်မကြီးတစ်ကောင်သည် ချုံအောက်၌

ရှိသော ယောသကကို ဝပ်၍ နို့တိုက်၏။ ဆိတ်ကျောင်းသားမြင်လျှင် ကောက်ယူမွေးစားပြန်၏။ ကာဠိကလည်း ဖြစ်စဉ်များကို သူဌေးကြီးအား ပြန်ကြား၏။ ဤသည်မှာ ယောသကအတွက် စတုတ္ထအကြိမ် ဝိပါက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ထို့နောက် သူဌေးကြီးသည် ကာဠိအား ဆိတ်ကျောင်းသားထံမှ ယောသကကို အသပြာတစ်ထောင်ဖြင့် ပြန်ယူစေပြီး မြင့်မားသော တောင်ပေါ်မှ ပစ်ချ၍ သတ်စေပြန်၏။ ကာဠိကလည်း သူဌေးကြီး ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ယောသကကို တောင်ချောက်ကြားသို့ ပစ်ချလိုက်၏။ သို့ရာတွင် ယောသကသည် ချင်ရွေးနွယ်ချုံပေါ်သို့ ကျသွားသဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ အန္တရာယ်မရှိဘဲ မူလပကတိ အတိုင်းပင် ရှိ၏။ ထရုံရက်သူတို့သည် ဝါးခုတ်ရန် လာသောအခါ ကလေးငိုသံကို ကြား၍ တောင်ကမ်းပါးရှိ ချင်ရွေးနွယ်ချုံပေါ်သို့ တက်ကြည့်လျှင် ယောသကကို မြင်၏။ ကျူထရုံရက်သူ အကြီးအကဲသည် ယောသကကို မွေးစားပြန်၏။ ကာဠိကလည်း ဖြစ်ရပ်များကို သူဌေးကြီးအား ပြန်လည်ပြောကြား၏။ ဤသည်မှာ ယောသကအတွက် ပဉ္စမအကြိမ် ဝိပါက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ထို့နောက် သူဌေးကြီးက ကာဠိအား အသပြာတစ်ထောင်ဖြင့် ယောသကကို ပြန်ယူစေ၏။ ဤအချိန်တွင် ယောသကသည် ကြီးပြင်းလာလေပြီ။ သို့ရာတွင် သူဌေးကြီးသည် ယောသက သေရေးအတွက်သာ အစဉ် ကြံစည်၏။ တစ်နေ့တွင် သူဌေးကြီးသည် အိုးထိန်းသည် တစ်ယောက်ကို ခေါ်၍-

‘ငါ့မှာ အလွန်ဆိုးသွမ်းသော သားတစ်ယောက် ရှိသည်။ သင်အိုးဖုတ်သောအခါ သူ့ကို သတ်ပြီး အိုးတစ်လုံးထဲ၌ ထည့်၍ ဖုတ်လိုက်

ပါ။ စရန်အနေဖြင့် အသပြာတစ်ထောင်ကို အခပေးပါသည်။ ကိစ္စအားလုံး ပြီးသွားပါက နောက်ထပ် ပေးပါဦးမည်’

ဟု ဆို၏။ အိုးထိန်းသည်ကလည်း-

‘ကောင်းပါပြီ၊ နက်ဖြန် အိုးများ ဖုတ်တော့မည်ဖြစ်၍ သူဌေးကြီးသားကို ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ လွှတ်လိုက်ပါ’

ဟု ဆို၏။ ယောသကကို ခေါ်၍ အိုးထိန်းသည်၏ အိမ်သို့ လွှတ်လိုက်၏။ ယောသက ကလည်း ဖခင် ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အိုးထိန်းသည်၏ အိမ်သို့ သွား၏။ သို့ရာတွင် လမ်း၌ ညီငယ်ဖြစ်သူ သူဌေးကြီး၏ သားရင်းသည် အဖော်များနှင့် ခုံညင်း ကစားနေသည်ကို တွေ့၏။ သူဌေးသားကလည်း ယောသကကို တွေ့လျှင် ‘အစ်ကို၊ ကျွန်တော် ခုံညင်း ရှုံးနေသည်၊ အစ်ကို ကစားပေးပါ’ဟု ဆို၏။

ယောသက က ‘ငါ့ကို ဖခင် ခိုင်းလိုက်သော ကိစ္စရှိသည်။ ငါ မအားဘူး ညီငယ်’ဟု ဆိုလေလျှင် သူဌေးသားက ‘ဖခင် ခိုင်းလိုက်သော ကိစ္စကို ကျွန်တော် လုပ်ပေးမည်၊ ကျွန်တော့်ကိုယ်စား ခုံညင်းကိုသာ နိုင်အောင် ကစားပေးပါ’ဟု ဆို၏။ ယောသကကလည်း ညီငယ်၏ တောင်းပန်ချက်အရ ခုံညင်းကို ကစားပေး၏။ သူဌေးသားလည်း ယောသက ကိုယ်စား အိုးထိန်းသည်၏ အိမ်သို့ သွား၏။ အိုးထိန်းသည်လည်း ကောသမ္မိသူဌေးကြီး မှာကြားချက်အတိုင်း သူငယ်ကို သတ်၍ အိုးထဲ၌ ထည့်ပြီး အိုးဖုတ်ရာ တွင်းထဲသို့ ထည့်လိုက်၏။ ညီငယ်ကို စောင့်မျှော်သော်လည်း ညီငယ် မလာနိုင်၊ အချိန်ကလည်း တရွေ့ရွေ့ကုန်၊ ယောသက ဘာလုပ်ရမှန်း မသိဘဲ ပုပန်လျက် ရှိ၏။ နောက်ဆုံး၌ မိုးချုပ်သွားသဖြင့် အိမ်သို့ ပြန်လာ၏။

သူဌေးကြီးသည် ယောသကကို မြင်လျှင် ‘ယောသက၊ သင်အိုးထိန်းသည်၏ အိမ်သို့ မသွားဘူးလား’ဟု မေးလေရာ ယောသက

ကလည်း မိမိကိုယ်စား ညီငယ် သွားပါကြောင်း၊ မိမိက ညီငယ် ကိုယ်စား ခံညင်းကစားပါကြောင်း ပြန်လည် ပြောပြသည်။ ထိုအခါ သူဌေးကြီးသည် စိတ်ကို မထိန်းနိုင်ဘဲ ရင်ဘတ်စည်တီး ငိုကြွေးချက်မနှင့် အိုထိန်းသည်၏ အိမ်သို့ မိလိုမိငြား အပြေးလိုက်လေ၏။ ယောသကကမူ ယောင်နနနှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ သူဌေးကြီးသည် အိုးထိန်းသည်၏ အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ကိစ္စအားလုံး ပြီးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ၏။ ဤသည်မှာ ယောသကအတွက် ဆဋ္ဌမအကြိမ် ဝိပါက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

သူဌေးကြီးသည် မိမိအတတ်နှင့် မိမိ စူးသဖြင့် နှုတ်၍ မရဘဲ သောကကို အတိုင်းအဆမရှိ ခံစားရ၏။ ယောသကကိုလည်း မမြင်လိုတော့ဘဲ တွေးရင်းတွေးရင်း နာကြည်းသည်ထက် နာကြည်းလာ၏။ နောက်ဆုံး၌ သူဌေးကြီးသည် မိမိကိုယ်တိုင် စာကိုရေး၍ မိမိ အပိုင်စားရာ ရွာရှိ မိမိကိုယ်စားလှယ်ထံသို့ စေလွှတ်လိုက်၏။ စာတွင်-

“ဦးရီးတော်၊ ယခု စာယူလာသူသည် ကျွန်ုပ်၏သား ယောသက ဖြစ်သည်။ သူသည် မိဘများ မနိုင်နင်းလောက်အောင် ဆိုးသွမ်းသူ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို သတ်၍ ဖျောက်ဖျက်လိုက်ပါ။ ဦးရီးအတွက် ကျေးဇူးကို ကျေးဇူးအောင် ဆပ်ပါမည်။” ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် သူဌေးကြီးက ယောသကအား ‘ဤမည်သော ရွာတွင် ငါ့မိတ်ဆွေရှိသည်၊ ထိုအိမ်၌ နံနက်စာ ဝင်စားပြီးမှ ခရီးဆက်၍သွား’ ဟုလည်း မှာလိုက်၏။

ယောသကသည် ဖခင်မှာလိုက်သည့်အတိုင်း စာကို ယူ၍ သွား၏။ လမ်းတွင် ဖခင်၏ မိတ်ဆွေအိမ်သို့ ဝင်၏။ ထိုအိမ်ကလည်း ယောသကအား ကောင်းစွာ ဧည့်ခံကျွေးမွေး၏။ ယောသကသည် ခရီးဆက်လက်မသွားမီ ထိုအိမ်၌ တရားတမော အိပ်၏။ စာကို ပျောက်မသွားအောင် ခါးပုံစတွင် ညှပ်၍ ထား၏။

ကောသမ္ဘိသူဌေးကြီး၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သည့် အလွန် ချောကောလှပသော သမီးတစ်ယောက် ရှိ၏။ သမီးသည် ယောသကကို မြင်လျှင် မြင်ချင်း မြှတ်နိုး၏။ ယောသကသည် ကောတူဟလိက ဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့က သမီးသည် ကောတူဟလိက၏ ဇနီး ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။

ချစ်မြတ်နိုးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဒုကနိပါတ် သာဓကတဇာတ်၌ “အတိတ်ဘဝ၌ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံဖူးလျှင် ဖြစ်စေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံဖူးလျှင် ဖြစ်စေ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တွယ်တာမှု သံယောဇဉ်သည် ဖြစ်တတ်၏” ဟူ၍ ဖော်ပြထား၏။ ထိုကြောင့် သမီးသည် ယောသကကို မြင်လျှင် မြင်ချင်း မြတ်နိုးတွယ်တာမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ကောသမ္ဘိသူဌေးကြီး၏ မိတ်ဆွေ တောသူဌေးသမီးသည် အိပ်ပျော်နေသော ယောသက၏ ခါးပုံစရှိ စာကို ဖတ်ကြည့်ရာ “ဤသူသည် စာမတတ်သူဖြင့် မိမိကို သတ်ရန် ရေးထားသည့် စာကို မိမိကိုယ်တိုင် ယူဆောင်၍ သတ်မည့်သူထံသို့ ကိုယ်တိုင် သွားပို့ပြီး အသတ်ခံမည့်သူပါတကား” ဟု များစွာ သနားမိလေ၏။ ထိုနောက် မူလစာကို ဆုတ်ဖြုတ် စာအသစ်တစ်စောင်ကို ရေး၍ အိပ်ပျော်နေသော ယောသက၏ ခါးပုံစ၌ ပြန်၍ ထားလိုက်၏။ စာတွင်-

“ယခုလာသူမှာ ကျွန်ုပ်၏ သားကြီး ယောသက ဖြစ်ပါသည်။ သားကြီးကို ဤမည်သောရွာရှိ ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေ သူဌေးသမီးနှင့် လက်ထပ်ပေးလိုက်ပါ။ ရွာလယ်တွင် ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိ အိမ်ကို ဆောက်လုပ်ပြီး လုံလောက်သော အစောင့်အရှောက်များဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ ထားပါ။ လိုအပ်သလို ကူညီစောင့်ရှောက်ပါ။”

ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ယောသကလည်း အိပ်ရာမှနိုးလျှင် ဖခင် မှာထား

သည့်အတိုင်း ဖခင်၏ ကိုယ်စားလှယ်ထံသို့ ရောက်အောင်သွား၍ စာကို ပေးလိုက်၏။

ကိုယ်စားလှယ်လည်း စာကိုဖတ်ပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာစွာဖြင့် စာ၌ ညွှန်ကြားထားသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီးပါကြောင်းကိုလည်း ကောသမ္မိသူဌေးကြီးထံ အပြည့်အစုံ အစီရင်ခံလိုက်၏။ ဤသည်မှာ ယောသကအတွက် သတ္တမအကြိမ် ဝိပါက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤဝိပါက်ကား နောက်ဆုံးဝိပါက် ဖြစ်၏။

ယောသကသည် နွားကျောင်းသား၏ ခွေးငယ်ဘဝ၌ ဖြစ်စဉ်က ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၌ ကြည်ညို၏။ ဟောင်ခြင်း၊ အူခြင်းဖြင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏ အန္တရာယ်များကို ဖယ်ရှင်းခဲ့၏။ ထိုသို့ ဟောင်ခြင်း၊ အူခြင်း ပြုလုပ်ရာတွင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၌ ကြည်ညိုချစ်ခင်သော သဒ္ဓါတရားသက်သက်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အကျိုးကိုမျှ မျှော်ကိုးခြင်း မရှိ။ ဉာဏ်နှင့်လည်း မယှဉ်၊ စေတနာသန့်သန့် သဒ္ဓါသန့်သန့် ဖြင့်သာ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ကောတူဟလိက ဘဝ၌ ဖြစ်စဉ်က သားငယ် “ကာပီ” ကို စွန့်ပစ်ခဲ့ဖူး၏။ ထိုအကုသိုလ်ကံသည် ယောသက ဘဝ၌ ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် စွန့်ပစ်ခြင်း ခံရအောင် အကျိုးပေး၏။ ထိုအကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုး ဝိပါက်ကို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၌ ကြည်ညိုသော ကုသိုလ်ကံက မတားမြစ်နိုင်သော်လည်း၊ စွန့်ပစ်ခြင်း ခံရတိုင်း အန္တရာယ် မကျရောက်အောင် ကာကွယ်နိုင်၏။

အန္တရာယ် မကျရောက်အောင် ကာကွယ်နိုင်သော ကုသိုလ်စေတနာကို အဋ္ဌကထာဆရာက “မြှောင့်မတ်သော စေတနာ-ဥဇ္ဇေတိက” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “မကောက်ကျစ်သော စေတနာ-အကုဋိလ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုပါ၏။ ထိုကုသိုလ်စေတနာသည် ထိုမျှသာ

မကသေး၊ ယောသကအား ယောသိတာရုံကျောင်း ဒါယကာသူဌေးကြီး ဘဝဖြင့် သောတာပန်အရိယာ ဖြစ်သွားသည်အထိ အကျိုးပေးပေးလိမ့်ဦးမည်။

ရာထူးဂုဏ်သိန် စည်းစိမ်ဥစ္စာများကို တောင့်တခြင်း မရှိဘဲ ဉာဏ်မယှဉ်စေကာမူ စေတနာသန့်သန့် သဒ္ဓါသန့်သန့်ဖြင့် ရတနာသုံးပါး၌ ပြုလုပ်ပါက ကြီးမားသော အကျိုးကျေးဇူးကိုလည်း ပေးတတ်၏။ ပါရမီသဘောလည်း သက်ဝင်၏။

ကောသမ္မိသူဌေးကြီးသည် သူ၏ ကိုယ်စားလှယ်ထံမှ ယောသကနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစကားကို ကြားရသောအခါ “ငါ ကြံတိုင်း ကြံတိုင်း ငါ၏အကြံ မအောင်မြင်ဘဲ တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရ၏” ဟု စိတ်နှလုံး ပြင်းပြစွာ ပူလောင်ပြီး ဝမ်းသွေးသွန်ရောဂါဖြင့် အိပ်ရာထဲ၌ ဗုန်းဗုန်းလဲတော့၏။

ကံအရှိန်အဟုန် ရှိသူကို ပျက်စီးစေရန် အားထုတ်ပါက အုတ်တံတိုင်းကို ဦးခေါင်ဖြင့် တိုက်သည့်နည်း အားထုတ်သူသာ ပျက်စီးရသည့် သဘောကို သူဌေးကြီး သဘောမပေါက်။ ထို့ကြောင့် သူဌေးကြီးသည် ယောသက ပျက်စီးစေရေးအတွက် သူ၏ အမွေအနှစ်များကို ယောသက မရနိုင်စေရန် စီစဉ်မည်ဟု ကြံရွယ်ပြီး ယောသကအား လူလွတ်ပြီး ခေါ်ခိုင်းလိုက်၏။

ယောသက၏ ဇနီးကား အမြော်အမြင်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ အမှုလုပ်တို့အား ‘အကယ်၍ ကောသမ္မိ သူဌေးကြီးထံမှ စာဖြစ်စေ၊ လူဖြစ်စေ ရောက်လာပါက ယောသကအား မပြောဘဲ ငါ့ကိုသာ ဦးစွာ ပြောပါ’ ဟု ကြိုတင်မှာထား၏။

ကောသမ္မိသူဌေးကြီးထံမှ လူများ ရောက်လာသောအခါ သူဌေးသမီးသည် ထိုသူများနှင့် ဦးစွာ တွေ့၏။ သူဌေးကြီး၏ ကျန်းမာရေး

အခြေအနေကို မေး၏။ သူဌေးကြီး စားနိုင်သောက်နိုင်သော အခြေအနေတွင် ရှိသေးကြောင်း သိရလျှင် အခေါ်လာသူများကို ပြန်မလွှတ်သေးဘဲ အိမ်တစ်အိမ်၌ ကောင်းစွာပြုစု၍ ဧည့်ခံထား၏။

ဧည့်သည် ယောသက မလာရောက်သေးသောအခါ ကောသမ္ဗိသူဌေးကြီးသည် ဒုတိယအကြိမ် လူလွှတ်၍ ခေါ်ခိုင်းပြန်၏။ ထိုသူများထဲမှ သူဌေးကြီး၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို သိရသောအခါ သူဌေးသမီးသည် ဒုတိယအကြိမ် အခေါ်လာသူများကိုလည်း ပြန်မလွှတ်ဘဲ အခြားအိမ်တစ်အိမ်၌ ထား၍ ကောင်းမွန်စွာ ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက် ဧည့်ခံထား၏။

ယောသက မလာရောက်သေးကြောင်း သူဌေးကြီး သိလျှင် တတိယအကြိမ် လူလွှတ်ခေါ်ပြန်၏။ ဤအကြိမ်၌မူ ဝမ်းသွေးများ တရစပ်သွားပြီး အစာအာဟာရ မဝင်တော့ကြောင်း၊ အသက်မိလိုလျှင် အမြန်လာပါမှ အသက်မိတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း တတိယအကြိမ် အခေါ်လာသူများထံမှ သူဌေးကြီး၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို သိရသောအခါ ဤအကြိမ်၌မူ သွားသင့်ပြီဟု သူဌေးသမီးက ယူဆ၏။

ထိုနောက် ယောသကကို အကြောင်းကြား၍ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးတို့သည် အခြွေအရံများနှင့်တကွ ဖခင် ကောသမ္ဗိသူဌေးကြီးထံသို့ သွားကြ၏။ လမ်းခရီး၌ ဇနီးဖြစ်သူ သူဌေးကတော်က ယောသကအား ဖခင်ထံသို့ ရောက်လျှင် ခြေရင်းဘက်၌ နေရန် မှာကြား၏။ မိမိမူကား ခေါင်းရင်းဘက်၌ နေမည်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ပြောကြား၏။ အခြွေအရံ ယောက်ျားတို့အားလည်း အိမ်၏ ပတ်ပတ်လည်၌ နေ၍ စောင့်ရှောက်ကြရန် မှာကြား၏။

ယောသကတို့ ဇနီးမောင်နှံ သူဌေးကြီးအိမ်သို့ ရောက်သောအခါ သူဌေးကြီးသည် သေအံ့မှူးမှူး အချိန်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။ သူဌေးကြီး၏

စာရင်းကိုင်က သူဌေးကြီး၏ ခြေတို့ကို ဆုပ်နယ်ထားလျက် ခို၏။ ယောသကက ခြေရင်းဘက်၌ ထိုင်၍ သူဌေးကတော်က ခေါင်းရင်းဘက်၌ ထိုင်၏။ ထိုအခါ စာရင်းကိုင်က ယောသက ရောက်လာပြီ ဖြစ်ကြောင်း သူဌေးကြီးအား ပြောကြားလျှင် သူဌေးကြီးသည် မျက်လုံးများကို အနိုင်နိုင်ဖွင့်၍ စာရင်းကိုင်အား သူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာများ စာရင်းကို ဖတ်ကြားစေ၏။

စာရင်းကိုင်ကလည်း အတွင်းပစ္စည်း ကုဋေလေးဆယ်နှင့် တကွ အပြင်ပစ္စည်း ရွာ၊ လယ်၊ နွား၊ ယာဉ် စသည်တို့၏ အရေအတွက်ကို ဖတ်ကြားတင်ပြရာ၊ သူဌေးကြီးက ဤပစ္စည်းများ အားလုံးကို ယောသကအား ‘မပေးပါ’ ဟု ဆို၏။ သို့ရာတွင် သူဌေးကြီး အားနည်းလွန်းသဖြင့် စကားလုံးများကို အလုံးတိုင်း အလုံးတိုင်း ပီသအောင် မဆိုနိုင်တော့ဘဲ အစ “မ” အက္ခရာ အသံပျောက်ပြီး “ပေးပါ” ဟူ၍သာ အသံထွက်တော့၏။ အားလုံးကလည်း “ပေးပါ” ဟူ၍သာ ကြားကြလေ၏။

သို့ရာတွင် သူဌေးကတော်သည် ဉာဏ်အမြော်အမြင် ရှိသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူဌေးကြီး၏ နှလုံးသွင်းကို သိ၏။ နောက်တစ်ကြိမ် “မပေးပါ” ဟူ၍ ထပ်မဆိုနိုင်စေရန် သူဌေးကတော်က အော်ဟစ်စိုက်ကြွေးလျက် သူဌေးကြီး၏ ရင်ဘတ်ပေါ်သို့ ဦးခေါင်းဖြင့် ဖိချလိုက်ရာ သူဌေးကြီး ကွယ်လွန်လေ၏။

ထိုအချိန်တွင် ကောသမ္ဗိပြည်၌ ဥတေနမင်း နန်းစံလျက်ရှိရာ ကောသမ္ဗိသူဌေးကြီး ကွယ်လွန်သွားကြောင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို သားဖြစ်သူ ယောသကအား ပေးသွားပါကြောင်းဖြင့် ဥတေနမင်းအား လျှောက်ထားလျှင် ဥတေနမင်းက ယောသကအား နန်းတော်သို့ ဆင့်ဆိုလိုက်၏။

ယောသကသည် ဥတေနမင်း၏ ဆင့်ဆိုချက်အရ နန်းတော်သို့

သွား၏။ ထိုနေ့၌ မိုးရွာသဖြင့် မင်းရင်ပြင်၌ ချိုင့်ဝှမ်းနေရာများတွင် ရေတင်လျက် ရှိ၏။ ဥတေနမင်းသည် လေသာပြတင်းမှ ယောသက အလာကို စောင့်ကြည့်နေ၏။ ယောသကသည် မင်းရင်ပြင်သို့ ရောက်သောအခါ ရေအိုင်ငယ်များကို ခုန်ကျော်၍ သွားလေ၏။ ထိုနောက် နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ မင်းကြီးအား ခစား၏။ မင်းကြီးက ယောသကအား ကောသမ္မိသူဌေးကြီး ကွယ်လွန်သော်လည်း အားမငယ် ရန် အားပေးစကား ပြောကြား၏။ ထို့အပြင် ယောသကအား ဖခင် သူဌေးကြီး၏ ရာထူးကို ဆက်ခံစေရန် စီစဉ်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောလိုက်ပြီး ယောသကကို မင်းကြီးက ပြန်လွှတ်လိုက်၏။

ယောသကသည် နန်းတော်မှ ပြန်လာ၏။ ဥတေနမင်းကြီးက နောက်မှ စောင့်ကြည့်လျက် ရှိ၏။ ယောသကသည် နန်းတော်သို့ လာစဉ်က နန်းရင်ပြင်၌ တွေ့ခဲ့သော ရေအိုင်ငယ်များသို့ ရောက်သော အခါ အလာတုန်းကလို ခုန်ကျော်မသွားဘဲ ရေထဲသို့ ဆင်း၍ သွား၏။ ဥတေနမင်းကြီးသည် ချက်ချင်းပင် ယောသကကို ပြန်ခေါ်စေ၏။ ယောသကသည် မင်းကြီးရှေ့မှောက်သို့ ရောက်၍ ခစားလေလျှင် မင်းကြီးက ယောသကအား ‘ယောသက၊ သင် လာစဉ်က ရေအိုင်ငယ် များကို ခုန်ကျော်၍ လာခဲ့၏။ ယခု အပြန်တွင်မူ ရေအိုင်ငယ်များကို ခုန်ကျော်၍ မသွားဘဲ ရေအိုင်များထဲသို့ ဆင်း၍ သွား၏။ ဘာကြောင့် လဲ’ဟူ၍ မင်းကြီးက မေး၏။ ထိုအခါ ယောသကက-

‘အရှင်မင်းကြီး၊ နန်းတော်သို့ လာစဉ်က ယောသကသည် သာမန် ယောသကသာ ဖြစ်ပါသည်။ ယခု အပြန်တွင်မူ ယောသက သည် သာမန်ယောသက မဟုတ်တော့ပါ။ သူဌေးရာထူးကို ဆက်ခံရ မည့် ယောသက ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရာထူးနှင့် ထိုက်တန်အောင် ဣန္ဒြေတို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းသောအားဖြင့် ရေအိုင်ငယ်များကို

ခုန်ကျော်၍ မသွားဘဲ ရေအိုင်ငယ်များထဲသို့ ဆင်း၍ သွားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်’ဟု တင်လျှောက်ရာ၊ ဥတေနမင်းကြီးသည် ‘ဤသူကား ယောသ ကို ပေးသည်။ သူဌေးရာထူးနှင့် ထိုက်တန်ပေးသည်’ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး သူဌေး အဆောင်အယောင်နှင့်တကွ သူဌေးရာထူးကို ချက်ချင်းပေးလိုက်၏။ ဤသို့လျှင် ယောသကသည် ကောသမ္မိသူဌေးကြီး ဖြစ်လာခဲ့၏။

ယောသကသည် စာမတတ်၊ စာမတတ်သော်လည်း ပညာရှိ ၏။ စာတတ်ခြင်းကို အားပေးသင့်သော်လည်း များသောအားဖြင့် စာတတ်သူများသည် မိမိတို့၏ အမြင်အကြားများကို မိမိတို့တတ် သော စာများနှင့် တိုင်းတာ၍ ဘာသာပြန်ဆိုကြ၏။

ဤသို့ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းမှာ ဗဟိဒ္ဓကို ဗဟိဒ္ဓနှင့် တိုင်းတာခြင်း မျှသာ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အဇ္ဈတ္တ၌ရှိသော ပဋိသန္ဓေဉာဏ်၏ စွမ်းအား သည် မိမိတို့၏ အမြင်အကြားကို ထွင်းဖောက်၍ သိနိုင်သော ပဝတ္တိ ဉာဏ်ကို မဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ချေ။

စာမတတ်သော ပညာရှိများသည်ကား အားကိုးစရာ စာသိ ပေသိ မရှိသဖြင့် မိမိတို့၏ အမြင်အကြားကို မိမိတို့၏ သန္တာန်၌ ရှိသော အတွေ့အကြုံများနှင့်သာ တိုင်းတာ၍ ဘာသာပြန်ဆိုကြ၏။ ဤသို့ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းသည် ဗဟိဒ္ဓကို အဇ္ဈတ္တနှင့် တိုင်းတာခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုအခါ အဇ္ဈတ္တ၌ ရှိသော ပဋိသန္ဓေဉာဏ်၏ စွမ်းအားသည် မိမိတို့၏ အမြင်အကြားကို ထွင်းဖောက်၍ သိနိုင်သော ပဝတ္တိဉာဏ် ကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါ၏။ ထိုဉာဏ်၊ ထိုအသိအရ ယောသကသည် ရေအိုင်ငယ်များ အတွင်းသို့ ဆင်း၍ သွားခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ယောသကသည် စာမတတ်သော်လည်း ပညာရှိဖြစ်၏ - ဟု ဥတေန

မင်းကြီးက သတ်မှတ်၍ ယောသကအား သူဌေးရာထူးကို ပေးအပ်ခြင်း ဖြစ်၏။

သက်ရှိဖြစ်စေ၊ သက်မဲ့ဖြစ်စေ အရာရာတိုင်းတွင် သာမည လက္ခဏာနှင့် ဝိသေသလက္ခဏာ ရှိသည်ချည်း ဖြစ်၏ - ဟု ပိဋကတ် တော်၌ ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ရုပ်ဖြစ်စေ၊ နာမ်ဖြစ်စေ အခြေခံအားဖြင့် သာမညလက္ခဏာအရ အချင်းချင်းတူကြသော်လည်း အပေါ်သဏ္ဌာန် အားဖြင့်မူ ဝိသေသလက္ခဏာအရ အဋ္ဌကလာပ ရုပ်ချင်းတူသော်လည်း အပေါ်သဏ္ဌာန်အားဖြင့် ဝိသေသလက္ခဏာအရ အချင်းချင်း ကွဲပြား သွားရခြင်း ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဒုကနိပါက သမ္ပဒါဌဇာတ်၌ မြေခွေးက ခြင်္သေ့စိတ် ပေါက်၍ ခြင်္သေ့လုပ်သော်လည်း တကယ်တမ်း စစ်မှန်သော ခြင်္သေ့ ဖြစ်မလာနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသဘောကို ယောသက သိ၍ သာမည ယောသနှင့် ဝိသေသ ယောသကတို့၏ ခြားနားချက်ကို ဥတေန မင်းကြီးအား တင်လျှောက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။

ယောသကသည် သူ့ဘဝဖြစ်စဉ်ကို သူ့ဇနီးနှင့် သူဌေးကြီး၏ ကျွန်မ ကာဠီတို့ထံမှ ကြားသိရကာ များစွာ သံဝေဂ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် ဇနီးနှင့် တိုင်ပင်ကာ မိမိတို့အတွက် ရယူခြင်း “လောဘ” ၌ ချမ်းသာကို မရှာတော့ဘဲ၊ လောကအတွက် စွန့်လွှတ်ခြင်း “အလော ဘ” ၌ ချမ်းသာကို ရှာရန် ဆုံးဖြတ်၏။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အရ အလှူ မဏ္ဍာပ ဆောက်၍ သူဆင်းရဲတို့အား လည်းကောင်း၊ ခရီးသွားတို့အား လည်းကောင်း နေ့စဉ် အသပြာ တစ်သိန်းဖိုး လှူ၏။ မိဘမဲ့ သာမာဝတီ သူဌေးသမီးကို မွေးစား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူပြီဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ ဧတဝန်ကျောင်းတိုက်ရှိ မြတ်စွာဘုရားထံတော်

သို့ သွားရောက်၍ တရားနာယူရာ သောတာပန် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ကောသမ္မိပြည်၌ ယောသိတာရုံ ကျောင်းတိုက်ကို ဆောက်၍ လှူဒါန်း ၏။ သူ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ယောသိတာရုံ ကျောင်းတိုက်သည် လည်းကောင်း၊ သူ မွေးစားသော သာမာဝတီသည် လည်းကောင်း သာသနာ့သမိုင်းတွင် ထင်ရှားပါ၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သံသရာ၌ ကျင်လည်ရစဉ် မြတ်စွာဘုရား လက် ဇာတ်တော်၌ တကယ်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ယောသကသူဌေး ဝတ္ထုမှ သံဝေဂ ယူကာ၊ မိမိ၏ အကျိုးအတွက် ပဓာနမပြုဘဲ လောကအကျိုးအတွက် ပဓာနပြုသောအားဖြင့် မလုပ်သင့်သည်ကို မလုပ်ဘဲ နေရဲအောင်၊ လုပ် သင့်သည်ကို လုပ်ရဲအောင် ကြိုးစားအပ်ပါ၏။

မလုပ်သင့်သည်ကို မလုပ်ဘဲ နေသောအခါ အတ္တဒိဋ္ဌိအမြင်ဖြင့် ကြည့်တတ်သူများက “အမြော်အမြင်မဲ့သော လူအ လူနံများ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တိမရှိသူများ” ဟူ၍ လည်းကောင်း သမုတ်ခြင်းကို ခံရတတ်၏။ ဖုတ်သင့်သည်ကို လုပ်ပြန်ပါကလည်း “မိုက်ရူးရဲများ”၊ “အခြေအနေကို မသုံးသပ်တတ်သူများ” ဟူ၍ သမုတ်ခြင်းကို ခံရတတ် ၏။

အမှန်အားဖြင့် မလုပ်သင့်သည်ကို မလုပ်ဘဲ နေခြင်းသည် “ဝါရိတ္တ” သီလမည်၏။ လုပ်သင့်သည်ကို လုပ်ခြင်းသည် “စာရိတ္တ” သီလ မည်၏။ မလုပ်သင့်သည်ကို မလုပ်ဘဲနေခြင်း “ဝါရိတ္တ” သီလနှင့် လုပ်သင့်သည်ကို လုပ်ခြင်း “စာရိတ္တ” သီလသည် ငွေစက္ကူတစ်ရွက်၏ ခေါင်းဘက်နှင့် ပန်းဘက်သဖွယ် ဖြစ်၏။ ခေါင်းဘက်နှင့် ပန်းဘက် ပါမှသာ ငွေစက္ကူသည် “စစ်မှန်သော ငွေစက္ကူ” ဖြစ်သကဲ့သို့ မလုပ်သင့် သည်ကို မလုပ်ဘဲနေခြင်း “ဝါရိတ္တ” သီလနှင့် လုပ်သင့်သည်ကို လုပ် ခြင်း “စာရိတ္တ” သီလ နှစ်ဖက်စုံမှ “စစ်မှန်သော သီလ” မည်၏။

သူတော်စင်များ အနေဖြင့် မိမိ၏ အသက်ကိုသာ စွန့်သော် စွန့်ရာ၏။ စစ်မှန်သော သီလကို မစွန့်ရာ- ဟူ၍ ဘုရားရှင် အဆုံးအမတော် ရှိ၏။

စစ်မှန်သော သီလသည် ပါရမီနှင့် နှယ်သည်ဖြစ်၍ လောကီ အကျိုးစီးပွားသာမက အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် တိုင်အောင်သော လောကုတ္တရာ အကျိုးကိုပါ ပေးနိုင်သောကြောင့် စစ်မှန်သော သီလကို မစွန့်ရာဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဤလောက၌ မြင့်မြတ်သော သူတော်စင်များ အနေဖြင့် လောက၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် ဤယောသကသူဌေး ဝတ္ထုကို ဆင်ခြင်နုလင်းသွင်း၍ စစ်မှန်သော သီလကို စောင့်ထိန်းနိုင်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ် အပ် ပါ၏။

Handwritten signature

[စစ်ပြန်မူပူဇော်၊ အမှတ် ၁၄၈၊ မတ်လ ၁၉၉၁]

ဆက်လက်ထုတ်ဝေမည့် စာအုပ်များ

၁။ ပါရဂူ	ထေရကထာ
၂။ ပါရဂူ	ဒီဗျာ
၃။ ပါရဂူ	မဟာခရီးသည်
၄။ မောင်ဆုရှင်	တိထွင်မှုများသမိုင်း
၅။ ကျော်အောင်	ဆမ်းမားဆက်မွမ်၏ ဝတ္ထုတိုများ
၆။ ကျော်အောင်	မြစ်ကမ်းပေါ်က စက်ရုံကလေး
၇။ ကျော်အောင်	ပုဂံမိုး ပုဂံမြို့၊ ပုဂံဘုရားနှင့် ပုဂံသားတွေ
၈။ မောင်ထင်	မြို့အုပ်ပုံပြင်
၉။ ခင်မောင်ညို(ဆော်ကဗေဒ)	အရှုပ်ထဲက မန်နေဂျာ
၁၀။ ရွှေဇင်္ဂါး	သုံးပေါက်ချွန်နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ
၁၁။ ရွှေဇင်္ဂါး	ကိုယ်ရံတော်
၁၂။ ရွှေဇင်္ဂါး	မြတ် သက် မော်
၁၃။ ရွှေဇင်္ဂါး	ရုပ်ခွဲ နှစ်ခွဲနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ
၁၄။ မောင်မိုးသူ	စိတ္တဓ
၁၅။ အောင်လင်း	အရိုင်းစံပယ်
၁၆။ ဒဂုန်တာရာ	ဒဂုန်တာရာ ကဗျာပေါင်းချုပ်
၁၇။ ဒဂုန်တာရာ	မူးယစ်ဝေသော နွေဦးညများ
၁၈။ ခင်မျိုးချစ်	မိုက်ကယ် အိန်ဂျယ်လို
၁၉။ တက်တိုး	ဣတ္ထိယခေါ် မိန်းမတို့သည်-
၂၀။ တက်တိုး	ကျွန်တော်အတွေးအခေါ် မှတ်စုများ
၂၁။ တက်တိုး	နုပိုလီယံ
၂၂။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး	ဘဝပုံရိပ် ဝတ္ထုတိုများ
၂၃။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး	ရင်နှင့်အောင်မွေး
၂၄။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး	ခရီးသွားဆောင်းပါးများ
၂၅။ မောင်ဇေတ်ထွန်း	ကလေးများအတွက် ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုပုံပြင်များ
၂၆။ မြသန်းတင်	လွမ်းမောဖွယ် ကမ္မဇာ
၂၇။ ကြည်အေး	မောင်၊ ကိုကိုနှင့် မြနုနု
၂၈။ ကြည်အေး	အိပ်မက်နှင့်မြို့ ဝတ္ထုတိုစု
၂၉။ ကျော်လှိုင်ဦး	ရေပေါ်က လနှင့် နှိမ့်ဆုရ ဝတ္ထုတိုများ
၃၀။ မောင်ပေါ်ထွန်း	လုပ်ငန်းတိုးတက်အောင်မြင်ရေး ဆရာတော်၏ ရွှေချူဟာ
၃၁။ မောင်ပေါ်ထွန်း	မိန်းမတစ်ယောက်၏ဘဝ (A Woman's Life)
၃၂။ ရဲမြလွင်	ကြီးကြာတစ်ဆောင်
၃၃။ ကိုကို	ဟံမင်းဆေး၏ ခေါင်းလောင်းသံ
၃၄။ မြတ်ငြိမ်း	တိထွင်ဖန်တီးအတွေး